

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANABİLİM DALI

GELENEKSEL TÜRK SANATLARI BİLİM DALI

**KONYA ALÂEDDİN CÂMİİ MİNBERİNİN TEZYİNİ
AÇIDAN İNCELENMESİ**

Naciye DETSELİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Dr. Öğr. Ü. Ali Fuat BAYSAL

Konya-2018

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin	Adı Soyadı	Naciye DETSELİ		
	Numarası	154254002001		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Geleneksel Türk Sanatları Ana Bilim Dalı/ Geleneksel Türk Sanatları Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐	
	Tezin Adı	Konya Alâeddin Camii Minberinin Tezyini Açından İncelenmesi		

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Yüksek Lisans Tezi Kabul Formu

Öğrencinin	Adı Soyadı	Naciye DETSELİ		
	Numarası	154254002001		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Geleneksel Türk Sanatları Ana Bilim Dalı/ Geleneksel Türk Sanatları Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐	
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Ü. Ali Fuat BAYSAL		
Tezin Adı		Konya Alâeddin Camii Minberinin Tezyini Açından İncelenmesi		

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Konya Alâeddin Camii Minberinin Tezyini Açından İncelenmesi başlıklı bu çalışma 17/ 04/ 2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Unvanı,	Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler	İmza
Dr. Öğr. Ü.	Ali Fuat BAYSAL	Danışman	
Doç. Dr.	Zuhal TÜRKTAŞ	Üye	
Dr. Öğr. Ü.	Çiğdem ÖNKOL ERTUNÇ	Üye	

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Adı Soyadı	Naciye DETSELİ		
Numarası	154254002001		
Öğrencinin	Ana Bilim / Bilim Dalı	Geleneksel Türk Sanatları Ana Bilim Dalı/ Geleneksel Türk Sanatları Bilim Dalı	
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Ü. Ali Fuat BAYSAL	
Tezin Adı	Konya Alâeddin Camii Minberinin Tezyini Açından İncelenmesi		

ÖZET

Türk süsleme sanatları içinde mühim bir yere sahip olan ahşap sanatı, Anadolu Selçukluları döneminde oldukça güzide örnekler vermiştir. Kapı kanadı, pencere kanadı, minber ve rahlelerde dönemin sanat anlayışının izlerini sürmemize olanak sağlayan pek çok eser ortaya çıkarılmıştır.

Bu araştırmada, dönemin sanat anlayışına ışık tutmak ve tarihi eserlerimizden birini belgelemek amacı ile Anadolu Selçuklu ahşap işçiliğinin seçkin örneklerinden biri olan Konya Alâeddin Camii minberi çalışılmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde konunun amacı ve önemi, kapsamı, yöntemi ve konu ile ilgili kaynaklar yer almaktadır. İkinci ve üçüncü bölümde minber ve ahşap teknikleri hakkında bilgiler verilmiştir. Dördüncü bölümde Konya Alâeddin Camii tanıtılmış beşinci bölümde ise caminin minberinde kullanılan tezyini unsurlar ele alınmıştır. Altıncı bölüm katalog olarak düzenlenmiş, minber üzerinde yer alan parçalar motif, form ve teknik açıdan incelenerek değerlendirmeler yapılmıştır. Son olarak incelen eser genel bir değerlendirmeye tâbi tutularak sonuca varılmıştır.

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Naciye DETSELİ		
	Numarası	154254002001		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Geleneksel Türk Sanatları Ana Bilim Dalı/ Geleneksel Türk Sanatları Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐	
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Ü. Ali Fuat BAYSAL		
Tezin İngilizce Adı		Analyzing of the Minbar of Konya Alâeddin Mosque in terms of Embroidery		

ABSTRACT

The wooden art, which has an important place in the Turkish decorative arts, has given quite exceptional examples during the period of Anatolian Seljuks. Door wings, window wings, minbars and lecterns reveal many works that allow me to follow the traces of the period art.

In this research, Konya Alâeddin Mosque minbar, which is one of the outstanding examples of Anatolian Seljuk wooden workmanship, was studied in order to shed light on the understanding of art in the period and to document one of our historical works.

In the first part of the study, the aim and content of the subject, scope, methodology and sources related to the subject are included. In the second and third sections, information on minbar and wood techniques was given. In the fourth section Konya Alâeddin Mosque was introduced and in the fifth section the elements of the mosque used in the mosque minbar were discussed. The sixth chapter was organized as catalog and the pieces were examined in terms of motif, form and technique and evaluated. Finally, the study was concluded with a general evaluation.

ÖNSÖZ

Toplumların kendine has kültür mirasının önemli göstergelerinden olan sanatlı mimari yapılar kalemişi, ahşap sanatı, maden sanatı, taş işçiliği ve çini gibi pek çok geleneksel sanatımızdan en güzel numuneleri görmemize imkân sağlamakta ve geçmişten günümüze bir köprü vazifesi görmektedir.

Her açıdan zengin bir alt yapıya sahip olan Anadolu, geleneksel sanatlarımızı bünyesinde barındıran bu örnekleri fazlaca görmemize imkân sağlayan bir coğrafyadır. Özellikle Selçuklular zamanında yapılmış pek çok abidevi eser Anadolu'yu zenginleştirmiştir. Bu eserlerden biri de günümüzde hala işlevselliğini sürdüren Konya Alâeddin Camii'dir ve Anadolu Selçuklu ahşap işçiliğinin önemli örneklerinden biri olan minberi araştırma konumuz olarak belirlenmiştir.

Yıllara meydan okuyarak günümüze ulaşan nadir eserlerden olan bu minberin tezyinatının incelenerek belgelenmesinde, kültür zenginliğimizin gelecek kuşaklara aktarılmasına yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Araştırmada bilgisini, desteğini ve yardımlarını esirgemeyen sayın danışman hocam Dr. Öğr. Ü. Ali Fuat BAYSAL' a, camideki araştırmalarımızda gereken izinlerde bize yardımcı olan Konya Vakıflar Bölge Müdürü İbrahim GENÇ' e, minber üzerinde bulunan metinlerin okunmasında ve tercüme edilmesinde yardımcı olan Öğr. Gör. Sami NADDAH' a şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca çizimler konusunda bana destek olan arkadaşlarım Havva YİĞİTBAŞI ve Ayşegül KAMACI' ya ve çalışma sürecinde sürekli destekçim olan aileme hassaten teşekkür ederim.

Naciye DETSELİ

Konya - 2018

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
TEZ KABUL FORMU.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	viii
ÇİZİMLER LİSTESİ.....	xxi
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Konunun Amacı ve Önemi.....	1
1.2. Konunun Kapsamı.....	1
1.3. Kullanılan Yöntem	2
1.4. Konu ile İlgili Kaynaklar.....	5
2. MİNBER.....	7
2.1. Minberin Tanımı.....	7
2.2. Minberin Bölümleri.....	7
2.3. Anadolu Selçuklu Dönemi Minberleri	10
3.AHŞAP TEKNİKLERİ	11
3.1. Kündekâri Tekniği.....	13
3.1.1. Hakiki Kündekâri	13
3.1.2. Taklit Kündekâri	13
3.2. Selçuklu Dönemi Ahşap Oyma Teknikleri	15
3.2.1. Düz Satırlı Derin Oyma	15
3.2.2. Yuvarlak Satırlı Derin Oyma	15
3.2.3. Oluklu Oyma.....	15
3.2.4. Çift Katlı Kabartma.....	16
3.2.5. Eğri Kesim	16
3.3. Kafes Tekniği	16
3.3.1. Çıtalarla Yapılan Kafes Tekniği	17
3.3.2. Kafes Oyma (Ajur)Tekniği	17

3.4. Ahşap Üzerine Boyama Tekniği	17
3.5. Kakma Tekniği	17
4.KONYA ALÂEDDİN CÂMİİ	19
4.1. Alâeddin Câmiinin Tarihçesi.....	19
5.KONYA ALÂEDDİN CÂMİİ MİNBER TEZYİNATI	21
5.1. Konya Alâeddin Câmii Minberi	21
5.2. Alâeddin Câmii Minberinin Muasır Ahşap Minberler İle Benzerlikleri...31	
5.3. Konya Alâeddin Câmii Minber Tezyinatında Kullanılan Yazılar.....31	
5.4. Konya Alâeddin Câmii Minber Tezyinatında Kullanılan Motifler	38
6. KATALOG.....	39
6.1. Kuzey (Ön) Cephe.....	39
6.2. Doğu Cephe.....	61
6.3. Batı Cephe	158
7.DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	251
KAYNAKÇA	258
EKLER	262

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1: Konya Alâeddin Camii genel görünüm

Fotoğraf 2: Konya Alâeddin Câmii planı

Fotoğraf 3: Konya Alâeddin Camii minberi genel görünüm

Fotoğraf 4: Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberi

Fotoğraf 5: Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberi yıldız detayı

Fotoğraf 6: Bursa Ulu Cami minberi

Fotoğraf 7: Ankara Arslanhane Camii minber korkuluğu, Sivrihisar Ulu Camii köşk korkuluğu, Beyşehir Eşrefoğlu Camii minber korkuluğu

Fotoğraf 8: Beyşehir Eşrefoğlu minber girişi, Ankara Arslanhane Camii minber girişi, Ankara Alâeddîn Camii minber girişi

Fotoğraf 9: Aksaray Ulu Camii minberinden yazı detayı

Fotoğraf 10: Pazırık kurganlarından eğri kesim örnekleri

Fotoğraf 11: Aksaray Ulu Camii minberi eğri kesimli üçgen pano ve bordür, Harput Ulu Camii minberi eğri kesimli köşk altı pano

Fotoğraf 12: Malatya Ulu Cami aynalıktaki eğri kesimli üçgenler

Fotoğraf 13: Samarra evlerinden süslemeler

Fotoğraf 14: Kayseri Lala Camii ve Kayseri Develi Camii minberinden detay

Fotoğraf 15: Kayseri Hunad Hatun ve Harput Ulu Camii minberi

Fotoğraf 16: Malatya ve Divriği Ulu Cami minber detayı

Fotoğraf 17: Ön cephe taç kısmında bulunan kufi yazı

Fotoğraf 18: Ön cephe kufi yazı kitabe

Fotoğraf 19: Ön cephe sülüs kitabe

Fotoğraf 20: Batı cephe kufi yazıdan bir bölüm

Fotoğraf 21: Doğu cephe kufi yazıdan bir bölüm

Fotoğraf 22: Usta imzası

Fotoğraf 24: Ön cephe aynalık

Fotoğraf 25: Ön aynalık A1

Fotoğraf 26: Ön aynalık A2

Fotoğraf 27: Ön aynalık A3

Fotoğraf 28: Ön aynalık A4

- Fotoğraf 29:** Ön aynalık A5
Fotoğraf 30: Ön aynalık A6
Fotoğraf 31: Ön aynalık A7
Fotoğraf 32: Ön aynalık A8
Fotoğraf 33: Ön aynalık A9
Fotoğraf 34: Ön aynalık A10
Fotoğraf 35: Ön aynalık A11
Fotoğraf 36: Ön aynalık A12
Fotoğraf 37: Ön aynalık A13
Fotoğraf 38: Ön aynalık A14
Fotoğraf 39: Ön aynalık A15
Fotoğraf 40: Ön aynalık A16
Fotoğraf 41: Ön aynalık A17
Fotoğraf 42: Ön aynalık A18
Fotoğraf 43: Ön aynalık A19
Fotoğraf 44: Ön aynalık A20
Fotoğraf 45: Ön aynalık A21
Fotoğraf 46: Ön aynalık A22
Fotoğraf 47: Ön aynalık A23
Fotoğraf 47: Ön aynalık A23
Fotoğraf 48: Ön cephe giriş kemeri
Fotoğraf 49: Ön cephe bordür 1
Fotoğraf 50: Ön cephe bordür 2
Fotoğraf 51: Ön cephe bordür 3
Fotoğraf 52: Ön cephe bordür 4
Fotoğraf 53: Ön cephe bordür 5
Fotoğraf 54: Ön cephe bordür 6
Fotoğraf 55: Ön cephe bordür 7
Fotoğraf 56: Ön cephe bordür 8
Fotoğraf 57: Ön cephe bordür 9
Fotoğraf 58: Kapı kanadı
Fotoğraf 59: Doğu cephe genel görünüm

Fotoğraf 60: Doğu cephe aynalık

Fotoğraf 61: Doğu aynalık A1

Fotoğraf 62: Doğu aynalık A2

Fotoğraf 62: Doğu aynalık B2

Fotoğraf 63: Doğu aynalık B3

Fotoğraf 64: Doğu aynalık B4

Fotoğraf 65: Doğu aynalık C1

Fotoğraf 66: Doğu aynalık C2

Fotoğraf 67: Doğu aynalık C3

Fotoğraf 68: Doğu aynalık C4

Fotoğraf 69: Doğu aynalık D1

Fotoğraf 70: Doğu aynalık D2

Fotoğraf 71: Doğu aynalık D3

Fotoğraf 72: Doğu aynalık D4

Fotoğraf 73: Doğu aynalık E1

Fotoğraf 74: Doğu aynalık F1

Fotoğraf 75: Doğu aynalık G1

Fotoğraf 76: Doğu aynalık H1

Fotoğraf 77: Doğu aynalık İ1

Fotoğraf 78: Doğu aynalık İ2

Fotoğraf 79: Doğu aynalık İ3

Fotoğraf 80: Doğu aynalık İ4

Fotoğraf 81: Doğu aynalık J1

Fotoğraf 82: Doğu aynalık J2

Fotoğraf 83: Doğu aynalık J3

Fotoğraf 84: Doğu aynalık J4

Fotoğraf 85: Doğu aynalık J5

Fotoğraf 86: Doğu aynalık J6

Fotoğraf 87: Doğu aynalık J7

Fotoğraf 88: Doğu aynalık J8

Fotoğraf 89: Doğu aynalık J9

Fotoğraf 90: Doğu aynalık K1

Fotoğraf 91: Doğu aynalık K2
Fotoğraf 92: Doğu aynalık K3
Fotoğraf 93: Doğu aynalık K4
Fotoğraf 94: Doğu aynalık K5
Fotoğraf 95: Doğu aynalık K6
Fotoğraf 96: Doğu aynalık K7
Fotoğraf 97: Doğu aynalık K8
Fotoğraf 98: Doğu aynalık K9
Fotoğraf 99: Doğu aynalık L1
Fotoğraf 100: Doğu aynalık L2
Fotoğraf 101: Doğu aynalık L3
Fotoğraf 102: Doğu aynalık L4
Fotoğraf 103: Doğu aynalık M1
Fotoğraf 104: Doğu aynalık N1
Fotoğraf 105: Doğu aynalık O1
Fotoğraf 106: Doğu aynalık P1
Fotoğraf 107: Doğu aynalık P2
Fotoğraf 109: Doğu aynalık P4
Fotoğraf 110: Doğu aynalık R1
Fotoğraf 111: Doğu aynalık R2
Fotoğraf 112: Doğu aynalık R3
Fotoğraf 113: Doğu aynalık R4
Fotoğraf 114: Doğu aynalık R5
Fotoğraf 115: Doğu aynalık R6
Fotoğraf 116: Doğu aynalık R7
Fotoğraf 117: Doğu aynalık R8
Fotoğraf 118: Doğu aynalık R9
Fotoğraf 119: Doğu aynalık S1
Fotoğraf 120: Doğu aynalık S2
Fotoğraf 121: Doğu aynalık S3
Fotoğraf 122: Doğu aynalık S4
Fotoğraf 123: Doğu aynalık T1

- Fotoğraf 124:** Doğu aynalık U1
Fotoğraf 125: Doğu aynalık V1
Fotoğraf 126: Doğu aynalık V2
Fotoğraf 127: Doğu aynalık V3
Fotoğraf 128: Doğu aynalık V4
Fotoğraf 129: Doğu aynalık Y1
Fotoğraf 130: Doğu aynalık Y2
Fotoğraf 131: Doğu aynalık Y3
Fotoğraf 132: Doğu aynalık Y4
Fotoğraf 133: Doğu aynalık Z1
Fotoğraf 134: Doğu aynalık beş kollu yıldızlar
Fotoğraf 135: Doğu köşk altı pano
Fotoğraf 136: Doğu köşk altı pano A1
Fotoğraf 137: Doğu köşk altı pano A2
Fotoğraf 138: Doğu köşk altı pano A3
Fotoğraf 139: Doğu köşk altı pano A4
Fotoğraf 140: Doğu köşk altı pano A5
Fotoğraf 141: Doğu köşk altı pano B1
Fotoğraf 142: Doğu köşk altı pano B2
Fotoğraf 143: Doğu köşk altı pano B3
Fotoğraf 144: Doğu köşk altı pano B4
Fotoğraf 145: Doğu köşk altı pano B5
Fotoğraf 146: Doğu köşk altı pano C1
Fotoğraf 147: Doğu köşk altı pano C2
Fotoğraf 148: Doğu köşk altı pano C3
Fotoğraf 149: Doğu köşk altı pano C4
Fotoğraf 150: Doğu köşk altı pano C5
Fotoğraf 151: Doğu köşk altı pano C6
Fotoğraf 152: Doğu köşk altı pano C7
Fotoğraf 153: Doğu köşk altı pano C8
Fotoğraf 154: Doğu köşk altı pano C9
Fotoğraf 155: Doğu köşk altı pano C10

- Fotoğraf 156:** Doğu köşk altı pano C11
Fotoğraf 157: Doğu köşk altı pano C12
Fotoğraf 158: Doğu köşk altı pano C13
Fotoğraf 159: Doğu köşk altı pano C14
Fotoğraf 160: Doğu köşk altı pano C15
Fotoğraf 161: Doğu köşk altı pano D1
Fotoğraf 162: Doğu köşk altı pano D2
Fotoğraf 163: Doğu köşk altı pano D3
Fotoğraf 164: Doğu köşk altı pano D4
Fotoğraf 165: Doğu köşk altı pano D5
Fotoğraf 166: Doğu köşk altı pano D6
Fotoğraf 167: Doğu köşk altı pano D7
Fotoğraf 168: Doğu köşk altı pano D8
Fotoğraf 169: Doğu köşk altı pano D9
Fotoğraf 170: Doğu köşk altı pano D10
Fotoğraf 171: Doğu köşk altı pano E1
Fotoğraf 172: Doğu köşk altı pano E2
Fotoğraf 173: Doğu köşk altı pano E3
Fotoğraf 174: Doğu köşk altı pano E4
Fotoğraf 175: Doğu köşk altı pano E5
Fotoğraf 176: Doğu köşk altı pano E6
Fotoğraf 177: Doğu köşk altı pano E7
Fotoğraf 178: Doğu köşk altı pano E8
Fotoğraf 179: Doğu köşk altı pano E9
Fotoğraf 180: Doğu köşk altı pano E10
Fotoğraf 181: Doğu köşk altı pano F1
Fotoğraf 182: Doğu köşk altı pano F2-F11
Fotoğraf 183: Doğu köşk altı pano F12
Fotoğraf 184: Doğu köşk altı pano F13
Fotoğraf 185: Doğu köşk altı pano F14
Fotoğraf 186: Doğu köşk altı pano F15
Fotoğraf 187: Doğu köşk altı pano G1

- Fotoğraf 188:** Doğu köşk altı pano G2
Fotoğraf 189: Doğu köşk altı pano G3
Fotoğraf 190: Doğu köşk altı pano G4
Fotoğraf 191: Doğu köşk altı pano G5
Fotoğraf 192: Doğu köşk altı pano G6
Fotoğraf 193: Doğu köşk altı pano G7
Fotoğraf 194: Doğu köşk altı pano G8
Fotoğraf 195: Doğu köşk altı pano G9
Fotoğraf 196: Doğu köşk altı pano G10
Fotoğraf 197: Doğu köşk altı pano H1
Fotoğraf 198: Doğu köşk altı pano H2
Fotoğraf 199: Doğu köşk altı pano H3
Fotoğraf 200: Doğu köşk altı pano H4
Fotoğraf 201: Doğu köşk altı pano H5
Fotoğraf 202: Doğu köşk altı pano H6
Fotoğraf 203: Doğu köşk altı pano H7
Fotoğraf 204: Doğu köşk altı pano H8
Fotoğraf 205: Doğu köşk altı pano H9
Fotoğraf 206: Doğu köşk altı pano H10
Fotoğraf 207: Doğu köşk altı pano İ1
Fotoğraf 208: Doğu köşk altı pano İ2
Fotoğraf 209: Doğu köşk altı pano İ3
Fotoğraf 210: Doğu köşk altı pano İ4
Fotoğraf 211: Doğu köşk altı pano İ5
Fotoğraf 212: Doğu köşk altı pano İ6
Fotoğraf 213: Doğu köşk altı pano İ7
Fotoğraf 214: Doğu köşk altı pano beş kollu yıldızlar
Fotoğraf 215: Doğu köşk altı pano eşkenar olmayan dörtgenler
Fotoğraf 216: E ve F yıldızında farklı olan eşkenar olmayan dörtgen
Fotoğraf 217: Doğu bordür 1
Fotoğraf 218: Doğu bordür 2
Fotoğraf 219: Doğu bordür 3

- Fotoğraf 220:** Doğu bordür 4
Fotoğraf 221: Doğu bordür 5
Fotoğraf 222: Doğu bordür 6
Fotoğraf 223: Doğu bordür 7
Fotoğraf 224: Doğu bordür 8
Fotoğraf 225: Doğu bordür 9
Fotoğraf 226: Doğu bordür 10
Fotoğraf 227: Doğu bordür 11
Fotoğraf 228: Doğu korkuluk
Fotoğraf 229: Doğu üçgen panolar
Fotoğraf 230: Doğu korkuluk
Fotoğraf 231: Batı cephe genel görünüm
Fotoğraf 232: Batı cephe aynalık
Fotoğraf 233: Batı aynalık A1
Fotoğraf 234: Batı aynalık B1
Fotoğraf 235: Batı aynalık B2
Fotoğraf 236: Batı aynalık B3
Fotoğraf 238: Batı aynalık C1
Fotoğraf 239: Batı aynalık C2
Fotoğraf 240: Batı aynalık C3
Fotoğraf 241: Batı aynalık C4
Fotoğraf 242: Batı aynalık D1
Fotoğraf 243: Batı aynalık D2
Fotoğraf 244: Batı aynalık D3
Fotoğraf 245: Batı aynalık D4
Fotoğraf 246: Batı aynalık E1
Fotoğraf 247: Batı aynalık F1
Fotoğraf 248: Batı aynalık G1
Fotoğraf 249: Batı aynalık H1
Fotoğraf 250: Batı aynalık İ1
Fotoğraf 251: Batı aynalık İ2
Fotoğraf 252: Batı aynalık İ3

Fotoğraf 253: Batı aynalık İ4

Fotoğraf 254: Batı aynalık J1

Fotoğraf 255: Batı aynalık J2

Fotoğraf 256: Batı aynalık J3

Fotoğraf 257: Batı aynalık J4

Fotoğraf 258: Batı aynalık J5

Fotoğraf 259: Batı aynalık J6

Fotoğraf 260: Batı aynalık J7

Fotoğraf 261: Batı aynalık J8

Fotoğraf 262: Batı aynalık J9

Fotoğraf 263: Batı aynalık K1

Fotoğraf 264: Batı aynalık K2

Fotoğraf 265: Batı aynalık K3

Fotoğraf 266: Batı aynalık K4

Fotoğraf 267: Batı aynalık K5

Fotoğraf 268: Batı aynalık K6

Fotoğraf 269: Batı aynalık K7

Fotoğraf 270: Batı aynalık K8

Fotoğraf 271: Batı aynalık K9

Fotoğraf 272: Batı aynalık L1

Fotoğraf 273: Batı aynalık L2

Fotoğraf 274: Batı aynalık L3

Fotoğraf 275: Batı aynalık L4

Fotoğraf 276: Batı aynalık M1

Fotoğraf 277: Batı aynalık N1

Fotoğraf 278: Batı aynalık O1

Fotoğraf 279: Batı aynalık P1

Fotoğraf 280: Batı aynalık P2

Fotoğraf 281: Batı aynalık P3

Fotoğraf 282: Batı aynalık P4

Fotoğraf 283: Batı aynalık R1

Fotoğraf 284: Batı aynalık R2

- Fotoğraf 285:** Batı aynalık R3
Fotoğraf 286: Batı aynalık R4
Fotoğraf 287: Batı aynalık R5
Fotoğraf 288: Batı aynalık R6
Fotoğraf 289: Batı aynalık R7
Fotoğraf 290: Batı aynalık R8
Fotoğraf 295: Batı aynalık S4
Fotoğraf 296: Batı aynalık T1
Fotoğraf 297: Batı aynalık U1
Fotoğraf 298: Batı aynalık V1
Fotoğraf 299: Batı aynalık V2
Fotoğraf 300: Batı aynalık V3
Fotoğraf 301: Batı aynalık V4
Fotoğraf 302: Batı aynalık Y1
Fotoğraf 303: Batı aynalık Y2
Fotoğraf 304: Batı aynalık Y3
Fotoğraf 305: Batı aynalık Y4
Fotoğraf 306: Batı aynalık Z1
Fotoğraf 307: Aynalık beş kollu yıldızlar
Fotoğraf 308: Aynalık muhdes parça
Fotoğraf 309: Batı köşk altı pano
Fotoğraf 310: Batı köşk altı pano
Fotoğraf 311: Batı köşk altı pano A2 A3
Fotoğraf 312: Batı köşk altı pano A4
Fotoğraf 313: Batı köşk altı pano A5
Fotoğraf 314: Batı köşk altı pano A6
Fotoğraf 315: Batı köşk altı pano B1
Fotoğraf 316: Batı köşk altı pano B2-B3
Fotoğraf 317: Batı köşk altı pano B4
Fotoğraf 318: Batı köşk altı pano B5
Fotoğraf 319: Batı köşk altı pano B6
Fotoğraf 320: Batı köşk altı pano C1

- Fotoğraf 321:** Batı köşk altı pano C2
Fotoğraf 322: Batı köşk altı pano C3
Fotoğraf 323: Batı köşk altı pano C4- C5- C6
Fotoğraf 324: Batı köşk altı pano C7
Fotoğraf 325: Batı köşk altı pano C8
Fotoğraf 326: Batı köşk altı pano C9- C10
Fotoğraf 327: Batı köşk altı pano C11
Fotoğraf 328: Batı köşk altı pano C12
Fotoğraf 329: Batı köşk altı pano C13
Fotoğraf 330: Batı köşk altı pano C14
Fotoğraf 331: Batı köşk altı pano C15
Fotoğraf 332: Batı köşk altı pano C6
Fotoğraf 333: Batı köşk altı pano C17
Fotoğraf 334: Batı köşk altı pano C18
Fotoğraf 335: Batı köşk altı pano C19
Fotoğraf 336: Batı köşk altı pano C20
Fotoğraf 337: Batı köşk altı pano C21
Fotoğraf 338: Batı köşk altı pano C22
Fotoğraf 339: Batı köşk altı pano C23
Fotoğraf 340: Batı köşk altı pano C24
Fotoğraf 341: Batı köşk altı pano C25
Fotoğraf 342: Batı köşk altı pano D1
Fotoğraf 343: Batı köşk altı pano D2
Fotoğraf 344: Batı köşk altı pano D3
Fotoğraf 345: Batı köşk altı pano D4
Fotoğraf 346: Batı köşk altı pano D5
Fotoğraf 347: Batı köşk altı pano D6
Fotoğraf 348: Batı köşk altı pano D7
Fotoğraf 349: Batı köşk altı pano D8
Fotoğraf 350: Batı köşk altı pano D9
Fotoğraf 351: Batı köşk altı pano D10
Fotoğraf 352: Batı köşk altı pano D11

- Fotoğraf 353:** Batı köşk altı pano D12
- Fotoğraf 363:** Batı köşk altı pano E7
- Fotoğraf 364:** Batı köşk altı pano E8
- Fotoğraf 365:** Batı köşk altı pano E9
- Fotoğraf 366:** Batı köşk altı pano E10
- Fotoğraf 367:** Batı köşk altı pano E11
- Fotoğraf 368:** Batı köşk altı pano E12
- Fotoğraf 369:** Batı köşk altı pano E13
- Fotoğraf 370:** Batı köşk altı pano D14
- Fotoğraf 371:** Batı köşk altı pano E15
- Fotoğraf 372:** Batı köşk altı pano F1
- Fotoğraf 373:** Batı köşk altı pano F2
- Fotoğraf 374:** Batı köşk altı pano F3-F4
- Fotoğraf 375:** Batı köşk altı pano F5
- Fotoğraf 376:** Batı köşk altı pano F6
- Fotoğraf 377:** Batı köşk altı pano F7
- Fotoğraf 378:** Batı köşk altı pano F8
- Fotoğraf 379:** Batı köşk altı pano F9
- Fotoğraf 380:** Batı köşk altı pano F10
- Fotoğraf 381:** Batı köşk altı pano F11
- Fotoğraf 382:** Batı köşk altı pano beş kollu yıldızlar
- Fotoğraf 383:** Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız
- Fotoğraf 384:** Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız
- Fotoğraf 385:** Batı bordür 1
- Fotoğraf 386:** Batı bordür 2
- Fotoğraf 387:** Batı bordür 3
- Fotoğraf 388:** Batı bordür 4
- Fotoğraf 389:** Batı bordür 5
- Fotoğraf 390:** Batı bordür 6
- Fotoğraf 391:** Batı bordür 7
- Fotoğraf 392:** Batı bordür 8
- Fotoğraf 393:** Batı bordür 9

Fotoğraf 394: Batı bordür 10

Fotoğraf 395: Batı bordür 11

Fotoğraf 396: Batı bordür 12

Fotoğraf 397: Batı korkuluk

Fotoğraf 398: Batı üçgen panolar

Fotoğraf 399: Batı köşk yan pano

Fotoğraf 400: Batı cephe dolap

Fotoğraf 401: Dolap kapağı küçük dikdörtgenler

Fotoğraf 402: Dolap kapağı büyük dikdörtgenler

ÇİZİM LİSTESİ

- Çizim 1:** Ön cephe aynalık alan ölçüleri
- Çizim 2:** Doğu – Batı aynalık alan ölçüleri
- Çizim 3:** Doğu – Batı köşk altı pano alan ölçüleri
- Çizim 4:** Minberin bölüm ve unsurları - Yan görünüş
- Çizim 5:** Minberin bölüm ve unsurları - Ön görünüş
- Çizim 6:** Ön cephe taç kısmında bulunan kufi yazı
- Çizim 7:** Ön cephe kufi yazı kitabe
- Çizim 8:** Ön cephe sülüs kitabe
- Çizim 9:** Batı cephe kufi yazı
- Çizim 10:** Doğu cephe kufi yazı
- Çizim 11:** Usta imzası
- Çizim 12:** Ön cephe genel görünüm
- Çizim 13:** Ön cephe aynalık
- Çizim 14:** Ön aynalık A1
- Çizim 15:** Ön aynalık A2
- Çizim 16:** Ön aynalık A3
- Çizim 17:** Ön aynalık A4
- Çizim 18:** Ön aynalık A5
- Çizim 19:** Ön aynalık A6
- Çizim 20:** Ön aynalık A7
- Çizim 21:** Ön aynalık A8
- Çizim 22:** Ön aynalık A9
- Çizim 23:** Ön aynalık A10
- Çizim 24:** Ön aynalık A11
- Çizim 25:** Ön aynalık A12
- Çizim 26:** Ön aynalık A1
- Çizim 27:** Ön aynalık A14
- Çizim 28:** Ön aynalık A15
- Çizim 29:** Ön aynalık A16
- Çizim 30:** Ön aynalık A17
- Çizim 31:** Ön aynalık A18

- Çizim 32:** Ön aynalık A19
Çizim 33: Ön aynalık A20
Çizim 34: Ön aynalık A21
Çizim 35: Ön aynalık A22
Çizim 37: Ön cephe giriş kemeri
Çizim 38: Ön cephe bordür 1
Çizim 39: Ön cephe bordür 2
Çizim 40: Ön cephe bordür 3
Çizim 41: Ön cephe bordür 4
Çizim 42: Ön cephe bordür 5
Çizim 43: Ön cephe bordür 6
Çizim 44: Ön cephe bordür 7
Çizim 45: Ön cephe bordür 8
Çizim 46: Ön cephe bordür 9
Çizim 47: Kapı kanadı
Çizim 48: Doğu cephe genel görünüm
Çizim 49: Doğu cephe aynalık
Çizim 50: Doğu aynalık A1
Çizim 51: Doğu aynalık A2
Çizim 51: Doğu aynalık B2
Çizim 52: Doğu aynalık B3
Çizim 53: Doğu aynalık B4
Çizim 54: Doğu aynalık C1
Çizim 55: Doğu aynalık C2
Çizim 56: Doğu aynalık C3
Çizim 57: Doğu aynalık C4
Çizim 58: Doğu aynalık D1
Çizim 59: Doğu aynalık D2
Çizim 60: Doğu aynalık D3
Çizim 61: Doğu aynalık D4
Çizim 62: Doğu aynalık E1
Çizim 63: Doğu aynalık F1

- Çizim 64:** Doğu aynalık G1
Çizim 65: Doğu aynalık H1
Çizim 66: Doğu aynalık İ1
Çizim 67: Doğu aynalık İ2
Çizim 68: Doğu aynalık İ3
Çizim 69: Doğu aynalık İ4
Çizim 70: Doğu aynalık J1
Çizim 71: Doğu aynalık J2
Çizim 72: Doğu aynalık J3
Çizim 73: Doğu aynalık J4
Çizim 74: Doğu aynalık J5
Çizim 75: Doğu aynalık J6
Çizim 76: Doğu aynalık J7
Çizim 77: Doğu aynalık J8
Çizim 78: Doğu aynalık J9
Çizim 79: Doğu aynalık K1
Çizim 80: Doğu aynalık K2
Çizim 81: Doğu aynalık K3
Çizim 82: Doğu aynalık K4
Çizim 83: Doğu aynalık K5
Çizim 84: Doğu aynalık K6
Çizim 85: Doğu aynalık K7
Çizim 86: Doğu aynalık K8
Çizim 87: Doğu aynalık K9
Çizim 88: Doğu aynalık L1
Çizim 89: Doğu aynalık L2
Çizim 90: Doğu aynalık L3
Çizim 91: Doğu aynalık L4
Çizim 92: Doğu aynalık M1
Çizim 93: Doğu aynalık N1
Çizim 94: Doğu aynalık O1
Çizim 95: Doğu aynalık P1

- Çizim 96:** Doğu aynalık P2
Çizim 97: Doğu aynalık P3
Çizim 98: Doğu aynalık P4
Çizim 99: Doğu aynalık R1
Çizim 100: Doğu aynalık R2
Çizim 101: Doğu aynalık R3
Çizim 102: Doğu aynalık R4
Çizim 103: Doğu aynalık R5
Çizim 104: Doğu aynalık R6
Çizim 105: Doğu aynalık R7
Çizim 106: Doğu aynalık R8
Çizim 107: Doğu aynalık R9
Çizim 108: Doğu aynalık S1
Çizim 109: Doğu aynalık S2
Çizim 110: Doğu aynalık S3
Çizim 111: Doğu aynalık S4
Çizim 112: Doğu aynalık T1
Çizim 113: Doğu aynalık U1
Çizim 114: Doğu aynalık V1
Çizim 115: Doğu aynalık V2
Çizim 116: Doğu aynalık V3
Çizim 117: Doğu aynalık V4
Çizim 118: Doğu aynalık Y1
Çizim 119: Doğu aynalık Y2
Çizim 120: Doğu aynalık Y3
Çizim 121: Doğu aynalık Y4
Çizim 122: Doğu aynalık Z1
Çizim 123: Doğu aynalık beş kollu yıldızlar
Çizim 124: Doğu köşk altı pano
Çizim 125: Doğu köşk altı pano A1
Çizim 126: Doğu köşk altı pano A2
Çizim 127: Doğu köşk altı pano A3

- Çizim 128:** Doğu köşk altı pano A4
Çizim 129: Doğu köşk altı pano A5
Çizim 130: Doğu köşk altı pano B1
Çizim 131: Doğu köşk altı pano B2
Çizim 132: Doğu köşk altı pano B3
Çizim 133: Doğu köşk altı pano B4
Çizim 134: Doğu köşk altı pano B5
Çizim 135: Doğu köşk altı pano C1
Çizim 136: Doğu köşk altı pano C2
Çizim 137: Doğu köşk altı pano C3
Çizim 138: Doğu köşk altı pano C4
Çizim 139: Doğu köşk altı pano C5
Çizim 140: Doğu köşk altı pano C6
Çizim 141: Doğu köşk altı pano C7
Çizim 142: Doğu köşk altı pano C8
Çizim 143: Doğu köşk altı pano C9
Çizim 144: Doğu köşk altı pano C10
Çizim 145: Doğu köşk altı pano C11
Çizim 146: Doğu köşk altı pano C12
Çizim 147: Doğu köşk altı pano C13
Çizim 148: Doğu köşk altı pano C14
Çizim 149: Doğu köşk altı pano C15
Çizim 150: Doğu köşk altı pano D1
Çizim 151: Doğu köşk altı pano D2
Çizim 152: Doğu köşk altı pano D3
Çizim 153: Doğu köşk altı pano D4
Çizim 154: Doğu köşk altı pano D5
Çizim 155: Doğu köşk altı pano D6
Çizim 156: Doğu köşk altı pano D7
Çizim 157: Doğu köşk altı pano D8
Çizim 158: Doğu köşk altı pano D9
Çizim 159: Doğu köşk altı pano D10

- Çizim 160:** Doğu köşk altı pano E1
Çizim 161: Doğu köşk altı pano E2
Çizim 162: Doğu köşk altı pano E3
Çizim 163: Doğu köşk altı pano E4
Çizim 164: Doğu köşk altı pano E5
Çizim 165: Doğu köşk altı pano E6
Çizim 166: Doğu köşk altı pano E7
Çizim 167: Doğu köşk altı pano E8
Çizim 168: Doğu köşk altı pano E9
Çizim 169: Doğu köşk altı pano E10
Çizim 170: Doğu köşk altı pano F1
Çizim 171: Doğu köşk altı pano F2-F11
Çizim 172: Doğu köşk altı pano F12
Çizim 173: Doğu köşk altı pano F13
Çizim 174: Doğu köşk altı pano F14
Çizim 175: Doğu köşk altı pano F15
Çizim 176: Doğu köşk altı pano G1
Çizim 177: Doğu köşk altı pano G2
Çizim 178: Doğu köşk altı pano G3
Çizim 179: Doğu köşk altı pano G4
Çizim 180: Doğu köşk altı pano G5
Çizim 181: Doğu köşk altı pano G6
Çizim 182: Doğu köşk altı pano G7
Çizim 183: Doğu köşk altı pano G8
Çizim 184: Doğu köşk altı pano G9
Çizim 185: Doğu köşk altı pano G10
Çizim 186: Doğu köşk altı pano H1
Çizim 187: Doğu köşk altı pano H2
Çizim 188: Doğu köşk altı pano H3
Çizim 189: Doğu köşk altı pano H4
Çizim 190: Doğu köşk altı pano H5
Çizim 191: Doğu köşk altı pano H6

- Çizim 192:** Doğu köşk altı pano H7
Çizim 193: Doğu köşk altı pano H8
Çizim 194: Doğu köşk altı pano H9
Çizim 195: Doğu köşk altı pano H10
Çizim 196: Doğu köşk altı pano İ1
Çizim 197: Doğu köşk altı pano İ2
Çizim 198: Doğu köşk altı pano İ3
Çizim 199: Doğu köşk altı pano İ4
Çizim 200: Doğu köşk altı pano İ5
Çizim 201: Doğu köşk altı pano İ6
Çizim 202: Doğu köşk altı pano İ7
Çizim 203: Doğu köşk altı pano beş kollu yıldızlar
Çizim 204: Doğu köşk altı pano eşkenar olmayan dörtgen
Çizim 205: E ve F yıldızında farklı olan eşkenar olmayan dörtgen
Çizim 206: Doğu bordür 1
Çizim 207: Doğu bordür 2
Çizim 208: Doğu bordür 3
Çizim 209: Doğu bordür 4
Çizim 210: Doğu bordür 5
Çizim 211: Doğu bordür 6
Çizim 212: Doğu bordür 7
Çizim 213: Doğu bordür 8
Çizim 214: Doğu bordür 9
Çizim 215: Doğu bordür 10
Çizim 216: Doğu bordür 11
Çizim 217: Doğu korkuluk
Çizim 218: Doğu üçgen panolar
Çizim 219: Doğu korkuluk
Çizim 220: Batı cephe genel görünüm
Çizim 221: Batı cephe aynalık
Çizim 222: Batı aynalık A1
Çizim 223: Batı aynalık B1

- Çizim 224:** Batı aynalık B2
Çizim 225: Batı aynalık B3
Çizim 227: Batı aynalık C1
Çizim 228: Batı aynalık C2
Çizim 229: Batı aynalık C3
Çizim 230: Batı aynalık C4
Çizim 231: Batı aynalık D1
Çizim 222: Batı aynalık D2
Çizim 233: Batı aynalık D3
Çizim 234: Batı aynalık D4
Çizim 235: Batı aynalık E1
Çizim 236: Batı aynalık F1
Çizim 237: Batı aynalık G1
Çizim 238: Batı aynalık H1
Çizim 239: Batı aynalık İ1
Çizim 240: Batı aynalık İ2
Çizim 241: Batı aynalık İ3
Çizim 242: Batı aynalık İ4
Çizim 243: Batı aynalık J1
Çizim 244: Batı aynalık J2
Çizim 245: Batı aynalık J3
Çizim 246: Batı aynalık J4
Çizim 247: Batı aynalık J5
Çizim 248: Batı aynalık J6
Çizim 249: Batı aynalık J7
Çizim 250: Batı aynalık J8
Çizim 251: Batı aynalık J9
Çizim 252: Batı aynalık K1
Çizim 253: Batı aynalık K2
Çizim 254: Batı aynalık K3
Çizim 255: Batı aynalık K4
Çizim 256: Batı aynalık K5

- Çizim 257:** Batı aynalık K6
Çizim 258: Batı aynalık K7
Çizim 259: Batı aynalık K8
Çizim 260: Batı aynalık K9
Çizim 261: Batı aynalık L1
Çizim 262: Batı aynalık L2
Çizim 263: Batı aynalık L3
Çizim 264: Batı aynalık L4
Çizim 265: Batı aynalık M1
Çizim 266: Batı aynalık N1
Çizim 267: Batı aynalık O1
Çizim 268: Batı aynalık P1
Çizim 269: Batı aynalık P2
Çizim 270: Batı aynalık P3
Çizim 271: Batı aynalık P4
Çizim 272: Batı aynalık R1
Çizim 273: Batı aynalık R2
Çizim 274: Batı aynalık R3
Çizim 275: Batı aynalık R4
Çizim 276: Batı aynalık R5
Çizim 277: Batı aynalık R6
Çizim 278: Batı aynalık R7
Çizim 279: Batı aynalık R8
Çizim 284: Batı aynalık S4
Çizim 285: Batı aynalık T1
Çizim 286: Batı aynalık U1
Çizim 287: Batı aynalık V1
Çizim 288: Batı aynalık V2
Çizim 289: Batı aynalık V3
Çizim 290: Batı aynalık V4
Çizim 291: Batı aynalık Y1
Çizim 292: Batı aynalık Y2

- Çizim 293:** Batı aynalık Y3
Çizim 294: Batı aynalık Y4
Çizim 295: Batı aynalık Z1
Çizim 296: Aynalık beş kollu yıldızlar
Çizim 297: Aynalık muhdes parça
Çizim 298: Batı köşk altı pano
Çizim 299: Batı köşk altı pano A1
Çizim 300: Batı köşk altı pano A2 A3
Çizim 301: Batı köşk altı pano A4
Çizim 302: Batı köşk altı pano A5
Çizim 303: Batı köşk altı pano A6
Çizim 304: Batı köşk altı pano B1
Çizim 305: Batı köşk altı pano B2-B3
Çizim 306: Batı köşk altı pano B4
Çizim 307: Batı köşk altı pano B5
Çizim 308: Batı köşk altı pano B6
Çizim 309: Batı köşk altı pano C1
Çizim 310: Batı köşk altı pano C2
Çizim 311: Batı köşk altı pano C3
Çizim 312: Batı köşk altı pano C4- C5- C6
Çizim 313: Batı köşk altı pano C7
Çizim 314: Batı köşk altı pano C8
Çizim 315: Batı köşk altı pano C9- C10
Çizim 316: Batı köşk altı pano C11
Çizim 317: Batı köşk altı pano C12
Çizim 318: Batı köşk altı pano C13
Çizim 319: Batı köşk altı pano C14
Çizim 320: Batı köşk altı pano C15
Çizim 321: Batı köşk altı pano C6
Çizim 322: Batı köşk altı pano C17
Çizim 323: Batı köşk altı pano C18
Çizim 324: Batı köşk altı pano C19

- Çizim 325:** Batı köşk altı pano C20
Çizim 326: Batı köşk altı pano C21
Çizim 327: Batı köşk altı pano C22
Çizim 328: Batı köşk altı pano C23
Çizim 329: Batı köşk altı pano C24
Çizim 330: Batı köşk altı pano C25
Çizim 331: Batı köşk altı pano D1
Çizim 332: Batı köşk altı pano D2
Çizim 333: Batı köşk altı pano D3
Çizim 334: Batı köşk altı pano D4
Çizim 335: Batı köşk altı pano D5
Çizim 336: Batı köşk altı pano D6
Çizim 337: Batı köşk altı pano D7
Çizim 338: Batı köşk altı pano D8
Çizim 339: Batı köşk altı pano D9
Çizim 340: Batı köşk altı pano D10
Çizim 341: Batı köşk altı pano D11
Çizim 342: Batı köşk altı pano D12
Çizim 352: Batı köşk altı pano E7
Çizim 353: Batı köşk altı pano E8
Çizim 354: Batı köşk altı pano E9
Çizim 355: Batı köşk altı pano E10
Çizim 356: Batı köşk altı pano E11
Çizim 357: Batı köşk altı pano E12
Çizim 358: Batı köşk altı pano E13
Çizim 359: Batı köşk altı pano D14
Çizim 360: Batı köşk altı pano E15
Çizim 361: Batı köşk altı pano F1
Çizim 362: Batı köşk altı pano F2
Çizim 363: Batı köşk altı pano F3-F4
Çizim 364: Batı köşk altı pano F5
Çizim 365: Batı köşk altı pano F6

- Çizim 366:** Batı köşk altı pano F7
- Çizim 367:** Batı köşk altı pano F8
- Çizim 368:** Batı köşk altı pano F9
- Çizim 369:** Batı köşk altı pano F10
- Çizim 370:** Batı köşk altı pano F11
- Çizim 371:** Batı köşk altı pano beş kollu yıldızlar
- Çizim 372:** Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız
- Çizim 373:** Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız
- Çizim 374:** Batı bordür 1
- Çizim 375:** Batı bordür 2
- Çizim 376:** Batı bordür 3
- Çizim 377:** Batı bordür 4
- Çizim 378:** Batı bordür 5
- Çizim 379:** Batı bordür 6
- Çizim 380:** Batı bordür 7
- Çizim 381:** Batı bordür 8
- Çizim 382:** Batı bordür 9
- Çizim 383:** Batı bordür 10
- Çizim 384:** Batı bordür 11
- Çizim 385:** Batı bordür 12
- Çizim 386:** Batı korkuluk
- Çizim 387:** Batı üçgen panolar
- Çizim 388:** Batı köşk yan pano
- Çizim 389:** Batı cephe dolap
- Çizim 390:** Dolap kapağı küçük dikdörtgenler
- Çizim 391:** Dolap kapağı büyük dikdörtgenler

1. GİRİŞ

1.1. Konunun Amacı ve Önemi

Tarih boyunca her medeniyet, kendi dönemlerinin kültürünü yansıtan birçok mimari eser yaptırmıştır. Bunlardan en önemlileri arasında camiler bulunmaktadır. Allah'ın ebediliğini işaret eder şekilde oldukça sağlam yapılmalarının yanı sıra en güzel bezemeler de yine camilerde karşımıza çıkmaktadır. Bu bezemelere yer verilen mimari unsurlardan biri de minberlerdir. Anadolu Selçukluları döneminde ahşap minberler ön plandadır. Abanoz, ceviz, gül gibi kıymetli ağaçlardan yapılan bu minberler, döneminin sanat anlayışını yansıtan motiflerle bezenmiştir.

Anadolu Selçuklu Devleti zamanında yapılmış olan Konya Alâeddin Camii geleneksel sanatlarımız açısından bir müze denilebilecek kadar örneği bünyesinde barındırmaktadır. Minberi de tezyini açıdan çok kıymetli bir eserdir. Yapılan ön araştırmalar sonucu bu minber hakkında çeşitli çalışmaların bulunduğu fakat bütün süsleme programının ele alınmadığı, toplu çizimlerinin yapılmadığı ve motif ve kompozisyon özelliklerinin detaylı biçimde ortaya konmadığı görülmüştür. Doğa şartları, zaman, insan vb. faktörler nedeni ile zarar görmekte olan bu yapının belgelenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda araştırmadaki temel amaç, Konya Alâeddin Camii minberinin bezemelerini, kullanılan teknik, form, motif ve malzeme açısından inceleyerek gerekli değerlendirmelerin yapılması ve eseri fotoğraf ve çizimler ile belgelendirmektir. XII. yüzyıla ait bu eserde yapılacak inceleme ve değerlendirmeler dönemsel tezyinat özelliklerini ortaya koymak ve bu değerli eserin kayıt altına alınması açısından önemlidir.

1.2. Konunun Kapsamı

Kültürel mirasımız olan ve döneminin sanat anlayışını gelecek kuşaklara aktarmada büyük rol oynayan eserlerimizden nadir örnekler günümüze orijinal olarak ulaşabilmişlerdir. İnceleme konumuz olan Alâeddin Camii minberi bunlardan biridir.

Bu çalışma Konya Alâeddin Camii minberi ile sınırlandırılmıştır. Halen işlevselliğini koruması hasebiyle caminin ve minberin günümüzdeki durumu fotoğraflanmış çalışma bu görseller üzerinden yürütülmüştür. Fotoğraflar aracılığıyla çizimler yapılmış, minberin teknik özellikleri ve motiflerin analiz edilmesi üzerinde durulmuştur. Bu sebeple çalışmada daha çok çizimler yer alacaktır.

1.3. Kullanılan Materyal Ve Yöntem

İnceleme konumuzda materyal olarak ahşap kullanılmıştır. Araştırmamıza öncelikle literatür taraması yapılarak başlanmıştır. Konumuz ahşap işçiliğine örnek bir minber olduğu için ahşap işçiliği ve minberleri konu edinen, kitap, makale tez gibi materyallerin bir listesi çıkarılmıştır. Bu eserler incelenerek konuya değinilen kısımlar tespit edilmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından eser yerinde incelenerek ölçüleri alınıp, Canon EOS 550D fotoğraf makinesi ile fotoğrafları çekilmiştir. Bu fotoğraflar yardımıyla minberdeki yazı şeritleri ve desenler çizilmiştir. Pafta ve motif gibi konuların üzerinde hususiyetle durularak desen analizleri yapılmıştır. Yazı şeritleri oldukça uzun bir alanı kapladığından detaylı çizimleri tezin arkasında paylaşılmıştır. Çizimlerde ve fotoğraflarda düzeltme gereken bazı yerlere photoshop programı ile müdahale edilmiştir.

Çalışmamız kuzey (ön), doğu ve batı cepheler olmak üzere üç ana başlıkta incelenmiştir. Anlatımda kolaylığı sağlamak amacıyla bu birimler de kendi içinde bölümlere ayrılmış ve her bir alan numaralandırılmıştır. Kodlanan bu alanlar katalog kısmında tek tek anlatılmış, bu alanların içinde bulunan desen tasarımları hakkında bilgi verilmiştir. İncelemenin ana ve alt başlıkları aşağıdaki gibidir:

1. Kuzey (ön) cephe

- a. Aynalık
- b. Giriş kemeri
- c. Bordürler
- d. Kapı kanadı

2. Doğu cephe

- a. Aynalık

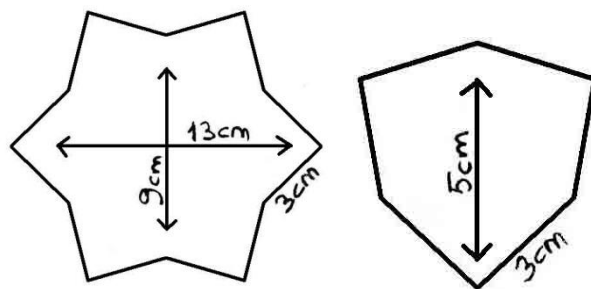
- b. Köşk altı dikdörtgen pano
- c. Bordürler
- d. Korkuluk ve üçgen panolar

3. Batı cephe

- a. Aynalık
- b. Köşk altı dikdörtgen pano
- c. Dolap
- d. Bordürler
- e. Korkuluk ve üçgen panolar

Minber geometrik bir paftalama sistemine sahip olduğundan genel olarak benzer şekillerin hepsi aynı ölçülere sahiptir. Ahşap malzemenin kurudukça hacminin değişmesi, zamanla aşınıp tahrip olması gibi sebeplerden ölçülerde milim farkları olabilmektedir. Parçalar anlatılırken sürekli tekrarın önüne geçmek amacıyla kullanılan geometrik şekiller ve ölçüleri yöntem kısmında verilmiştir.

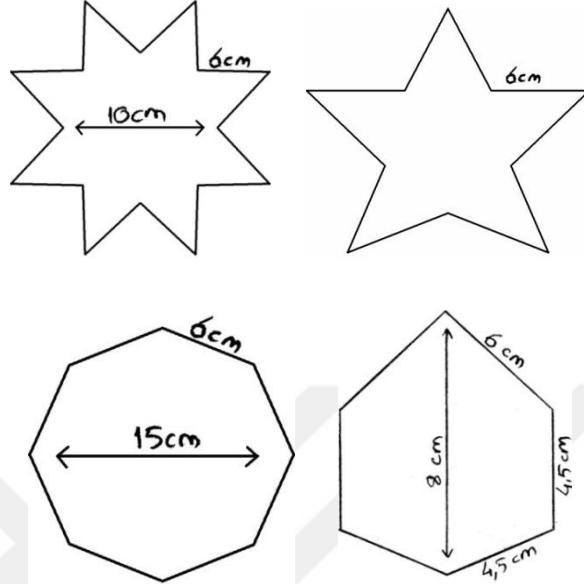
Ön cephede sadece aynalık kısmı geometrik şekillerden oluşur. Anlatımda kolaylığı sağlamak amacıyla ön cephe aynalığı A harfi ile belirtilmiş ve içindeki geometrik paftalar 1'den 23'e kadar numaralandırılmıştır. Aynalıktaki geometrik şekiller; altı kollu yıldız, yıldızları çevreleyen altıgenler, altı kollu yıldız formunun yarısı ve çeyreği şeklindedir ve ölçüleri aşağıda verilmiştir.

Çizim1: Ön cephe aynalık alan ölçüleri

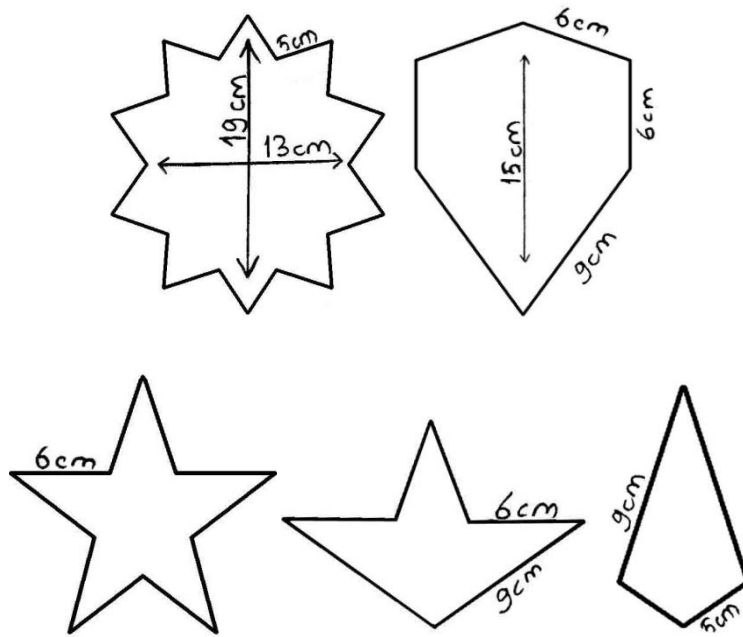
Doğu cephe ve batı cephede aynalıklar ve köşk altı panolar geometrik formlardan oluşur. Merkezde yer alan büyük yıldızlar harfler ile etrafındaki altıgen ve eşkenar olmayan dörtgenler ise bu harflerin yanına sırayla eklenen rakamlarla

ifade edilmiştir. Aynalıkta sekiz kollu yıldız, sekizgen, altıgen, beş kollu yıldız şekilleri mevcuttur ve ölçüleri şu şekildedir.

Çizim 2: Doğu – Batı aynalık alan ölçüleri

Köşk altı panoda on kollu yıldız, beş kollu yıldız, üç kollu yıldız, altıgen ve eşkenar olmayan dörtgen şekilleri mevcuttur ve ölçüleri şu şekildedir.

Çizim 3: Doğu – Batı köşk altı pano alan ölçüleri

1.4. Konu ile İlgili Kaynaklar

1. Öney, Gönül (1988). *Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi Ve El Sanatları*. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Kitap, Anadolu Selçuklu mimarisinde taş süsleme, figürlü taş kabartma ve heykel, tuğla işçiliği, alçı süsleme ve duvar resmi, çini ve seramik, ahşap sanatı, halı sanatı, kumaş sanatı, cam işçiliği, minyatür başlıklarından oluşmaktadır. Maden sanatı ise Dr. Ülker Erginsoy tarafından anlatılmıştır.

2. Erdemir, Yaşar (2009). *Alâeddin Camii ve Türbeleri*. Konya: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.

Oldukça kapsamlı bir şekilde hazırlanmış kitapta giriş bölümünde Selçuklular, Anadolu'nun fethi ve Türkiye Selçukluları külliye ile ilgili yayınlar, külliye vakfiyesi ve vakıfları gibi başlıklar bulunmaktadır. İkinci bölümde Alâeddin Cami ve Külliyesi ana başlığı altında, caminin planı, mimarisi, süslemeleri, avlusu, harimi ve türbeleri anlatılmıştır. Son kısımda külliye sorunlarından bahsedilmiş değerlendirme ve sonuçla kitap nihayetlenmiştir.

3. Apa Kurtişoğlu, Gülay (2015). *Anadolu Selçuklu Dönemi Ahşap Minberleri*. Konya: Selçuklu Belediyesi Yayınları.

Selçuklu belediyesi tarafından yayımlanan kitapta sırasıyla Aksaray Ulu Camii, Konya Alâeddin Camii, Ankara Alâeddin Camii, Divriği Kale Camii, Harput Ulu Camii, Malatya Ulu Camii, Kayseri Ulu Camii, Kayseri Lala Paşa Camii, Siirt Ulu Camii, Kayseri Hunat Hatun Camii, Divriği Ulu Camii, Amasya Burmalı Minare Camii, Sivrihisar Ulu Camii, Kayseri Develi Ulu Camii, Ankara Arslanhane Cami, Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberleri malzeme ve teknik açısından incelenmiş ölçüleri verilmiştir.

4. Oral, M. Zeki (1957). *Konya'da Alâ üd-dîn Camii ve Türbeleri, Yapılar, Kitabeler*. *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, I, 45-62.

Makalenin birinci bölümünde camii ve türbelerin mevkii ve tepenin arkeolojik durumu ele alınmış, ikinci bölümde ise Alâeddin camii ve eklentileri başlığı altında kubbe, minber, mihrap gibi unsurlar incelenmiştir. Üçüncü

bölümde ise kitabeler, bulunduğu mevki ve Türkçe tercümeleri ile birlikte kitabede yazan metinler hakkında bilgi verilmiştir.

5. Oral, M. Zeki (1962). Anadolu'da Sanat Değeri Olan Ahşap Minberler, Kitabeleri ve Tarihçeleri. *Vakıflar Dergisi*, (V), 23-77.

Makale minberin tanımı ve tarihçesi ile başlamaktadır. Daha sonra sırasıyla Aksaray Ulu Camii, Konya Alâeddin Camii, Ankara Alâeddin Camii, Divriği Kale Camii, Harput Ulu Camii, Malatya Ulu Camii, Kayseri Ulu Camii, Kayseri Lala Paşa Camii, Siirt Ulu Camii, Kayseri Hunat Hatun Camii, Divriği Ulu Camii, Amasya Burmalı Minare Camii, Sivrihisar Ulu Camii, Kayseri Develi Ulu Camii, Ankara Arslanhane Cami ve Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberleri incelenmiştir. Bütün bu minberlerin kitabeleri okunmuş, Türkçe tercümeleri verilmiştir.

6. Bozer, Rüstem (2006). Ahşap Sanatı, Anadolu Selçukluları Ve Beylikler Dönemi Uygarlığı, 533-541. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Makalede ahşap sanatı teknikleri ve çeşitleri ile ele alınmıştır. Kündekari sanatı alt başlıkları ile incelenmiş, oyma teknikleri ve kullanıldıkları alanlar hakkında bilgi verilmiştir.

7. Bozer, Rüstem (1992). 15. Yüzyılın Ortasına Kadar Anadolu Türk Sanatında Ahşap Kapılar. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Tezin giriş bölümü çalışmanın niteliği, çalışma düzeni ahşap sanatı hakkında kaynaklardan oluşmaktadır. İkinci bölümde ahşap teknikleri hakkında bilgi verilmiş, üçüncü kısımda Anadolu dışındaki kapı kanatları anlatılmıştır. Katalog olarak düzenlenen dördüncü bölümde ise Anadolu Türk sanatında kapı kanatları ele alınmıştır. Çalışma değerlendirme ve sonuç kısımları ile nihayetlenmektedir.

2. MİNBER

2.1. Minberin Tanımı

Minber; camilerde hatibin çıkıp hutbe okuduğu merdivenli kürsüye verilen isimdir (Devellioğlu, 2004: 649). Arapça kökenli bir kelime olan “minber”, “nebr” kökünden türetilmiştir. Kaldırmak ve yükseltmek manasına gelir. Çoğulu “menabir”dir (Oral, 1962: 23; Uğurlu, 1967: 75).

Minberler; kapı, gövde ve şerefe olmak üzere üç ana bölümden meydana gelmiştir. Kapı kısmında; taç, söve aynalık ve kapı kanatları, gövdede; merdiven, korkuluk, yan aynalıklar, şerefe altı, süpürgelik, gergilik ve geçit (dolap), şerefe kısmında ise; sahanlık, külah, kubbe ve alem bulunur (Oral, 1962: 23).

2.2. Minberin Bölümleri

Kaide: Minberin üzerine oturduğu tek sıra veya birkaç sıra bordür ve silmelerden oluşmaktadır. Anadolu Selçuklu Dönemi örneklerinde bordür tek sıradır.

Giriş: Minberlerin merdiven başlangıcında kemerli bir açıklık olarak yapılan ve minbere geçişi sağlayan bölümdür. Taç kapıları gibi üzerinde kitâbelik yer almaktadır ve döneminin tezyinatına uygun bir taç şeklinde düzenlenir. Selçuklu Dönemi ahşap minberlerinde genellikle kapı kanatları mevcutken, Osmanlılar zamanında bu adet terk edilmiştir.

Aynalık altı bölümü/Süpürgelik: Minberin üzerine oturduğu kaidenin hemen üst kısmında bulunur. Selçuklularda aynalığın altında bir bordür şeklinde görülürken, Osmanlı Erken Dönem sonlarında kemerli küçük pencerecikler olarak karşımıza çıkar. Özellikle Osmanlı Dönemi minberlerinde bu kemerleri görmek mümkündür.

Yan Aynalıklar: Minber gövdesinin büyük kısmını oluşturan ve yan yüzlerin form özelliğinden ötürü üçgen olan genişçe alanın ismidir. Yoğun tezyinatı hasebiyle minberlerde en dikkat çekici bölümlerden biridir.

Korkuluk: Minber merdivenlerini iki yanından kuşatan genellikle geometrik tezyinatlı elemandır.

Köşebent: Minber korkuluğu ile giriş sövelerini birbirine bağlayan köşelerde estetik amaçla yapılmış küçük süslü unsurlardır. Selçuklularda pek rastlanılmayan bu öge Selçuklu sonrası ortaya çıkmıştır.

Geçit: Çoğunlukla kemerli açıklık şeklinde görülen ve minberle kesintiye uğrayan harimde iki taraf arasında geçişi sağlayan bölümdür. Selçuklu döneminde bu bölüm kapalı panolar şeklinde karşımıza çıkmaktadır. İncelediğimiz eserde de bu kısım kapalıdır. Dolayısıyla Anadolu Selçuklu minberlerinde bu birim kelime anlamını karşılamamaktadır. Erken Osmanlı minberlerinde bu gelenek devam etmiş, ancak sonraki örneklerde geçit bölümü kemerli açıklık şeklinde düzenlenmiştir.

Geçit üstü panosu: Geçit kısmının hemen üzerinde bulunan dikdörtgen alandır. Döneminin tezyini anlayışına uygun olarak süslenen örnekler olduğu gibi, yüzeyin sade bırakıldığı da vakidir.

Köşk altı panosu: Genellikle yüksek olan minberlerde görülür. Geçit üstü panosunun üzerinde yer alan dilimli kemerli açıklık şeklinde düzenlenen bölümdür.

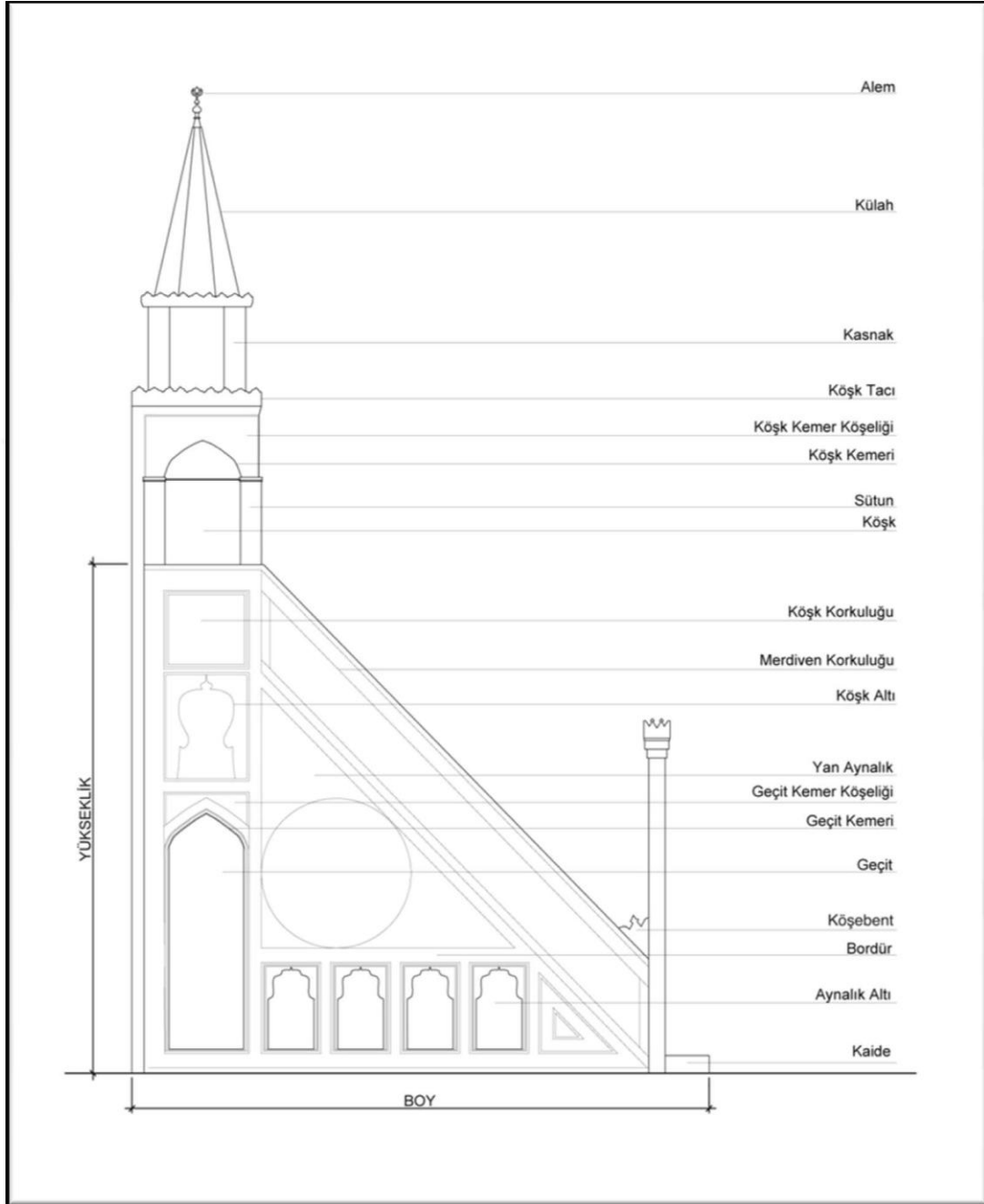
Köşk: Minberin en üst bölümünde taht olarak da adlandırılan dört taşıyıcı ile yükseltelen bölüm bu isimle anılmaktadır.

Köşk yan pano: Minber köşkünün yan yüzeylerindeki açıklığı kapatan ve genellikle korkuluğun devamı şeklinde düzenlenen panolardır.

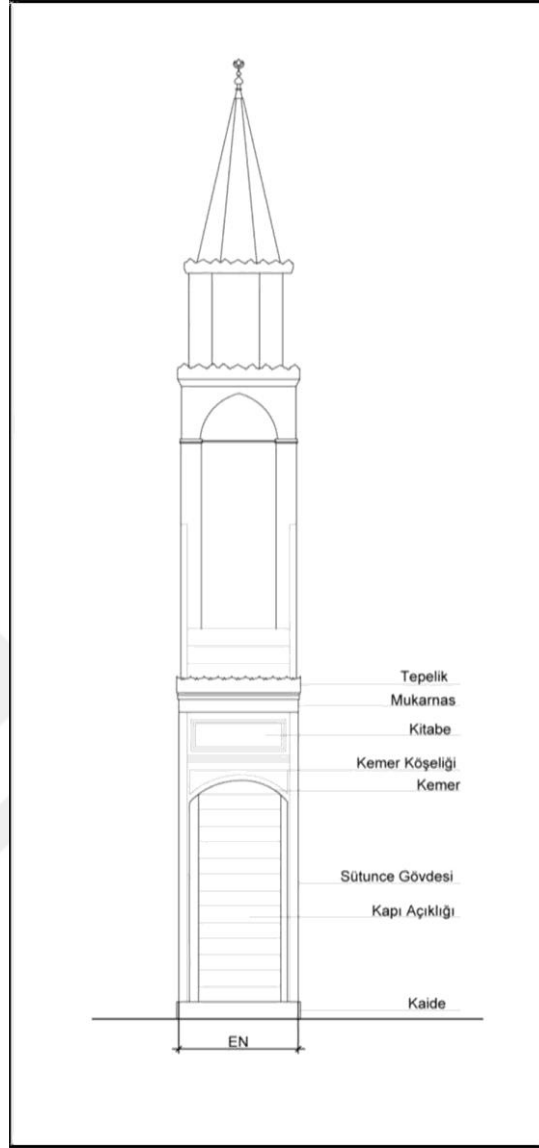
Kasnak: Minber külâhının oturtulduğu çokgen ya da silindirik elemanlardır.

Külâh: Minber köşkünün üzerini bir çatı gibi örten külâhlar, aynı zamanda yüksekliği sağlayan en önemli unsurlardır.

Alem: Külâhın bitiminde, ucunda yer alan genellikle metalden yapılan hilal şeklinde sonlanan bezemeli unsurdur. Türk sanatında alem minberde ve mimarideki diğer elemanlar da kullanılmaya devam etmektedir (Apa, 2007: 9-10).

Çizim 4: Minberin bölüm ve unsurları - Yan görünüş (Dağlı, 2015: 96)

Çizim 5: Minberin bölüm ve unsurları - Ön görünüş (Dağlı, 2015: 96)

2.3. Anadolu Selçuklu Dönemi Minberleri

Ağaç oymacılığının oldukça gelişmiş olduğu Anadolu Selçuklularında minberler genellikle ahşap malzemeden yapılmıştır. Beylikler ve Erken Osmanlı döneminde de ahşap minber örnekleri görülürken, ilerleyen zamanlarda bu malzeme yerini mermere bırakmıştır. Aksaray Ulu Camii, Konya Alâeddin Camii, Ankara Alâeddin Camii, Divriği Kale Camii, Harput Ulu Camii, Malatya Ulu Camii, Kayseri Ulu Camii, Kayseri Lala Paşa Camii, Siirt Ulu Camii, Kayseri Hunat Hatun Camii, Divriği Ulu Camii, Amasya Burmalı Minare Camii, Sivrihisar Ulu Camii, Kayseri

Develi Ulu Camii, Ankara Arslanhane Cami, Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberlerinin her biri Anadolu Selçukluları ahşap işçiliğine örnek şaheser niteliğinde minberlerdir. Bu minberlerden Malatya ve Siirt Ulu Camii minberleri Ankara Etnoğrafya Müzesi'nde, Kayseri Develi Ulu Camii minberi Kayseri Etnoğrafya Müzesi'nde, Divriği Kale Camii minberi ise Sivas Atatürk Kongre Ve Etnoğrafya Müzesi'nde yer almaktadır. Bazılarının ise kapı kanatları yerinde değildir ve müzelerde sergilenmektedir. Bunlardan; Aksaray Ulu Camii minber kapı kanatları Ankara Etnoğrafya Müzesi'nde, Konya Alâeddin Camii minber kanatlarından biri ise İstanbul Türk İslam Eserleri Müzesi'ndedir. Diğer kapı kanadı çalınmıştır.

Bu eserlerin süsleme programında genellikle Selçuklu sanatının karakteristik özelliği olan rumiler ve hendesi motifler göze çarpmaktadır. Altı, sekiz, on, on iki kollu Selçuklu yıldızlarından oluşan geometrik kompozisyonlar izleyeni hayran bırakır niteliktedir. Selçuklu sülüsü ve kufi yazı bu numunelerde karşımıza çıkan diğer tezyini unsurlardandır. Tüm bu saydığımız örneklerde Selçuklulardaki tasarım gücünü ortaya koyan inanılmaz bir motif çeşitliliği vardır. Alâeddin Cami minberi de motif açısından her birimdeki farklı tasarımlarıyla bunların arasındaki en zengin eserlerden biridir.

3. AHŞAP TEKNİKLERİ

Arapça asıllı bir kelime olan ahşap, ağaç anlamına gelen “haşeb” sözcüğünün çoğuludur. Eski çağlardan beri ahşap dayanıklılığı ve kendine has dokusuyla gerek yapı malzemesi olarak gerekse de gündelik eşya yapımında kullanılagelen bir malzeme olmuştur (Şimşir, 2015: 79). Ağacın oyularak, yontularak, işlenerek süs ve kullanım eşyası biçimi almasına ahşap işçiliği denilmektedir. Selçuklu devri sanatı içinde özellikle ağaç işçiliğinin önemli bir yeri vardır. XIII. yüzyılda bu sanat nitelik ve nicelik bakımından gelişme göstererek olgun bir döneme ve bir üslup bütünlüğüne ulaşmıştır. Ahşap işçiliğinde malzeme olarak ceviz, elma, armut, sedir, abanoz ve gül gibi kıymetli ağaçlar kullanılarak minber, kapı, dolap, çekmece ve rahleler yapılmıştır. (Oral, 1957: 153; Ersoy, 1993: 7; Kürklü, 2011: 14).

Anadolu Selçuklular da gelişen ve en özgün örneklerini veren ahşap işçiliğinde çeşitli teknikler uygulanmıştır. Kendi içinde de bölümlere ayrılan bu teknikler şu şekilde tasnif edilebilir.

1)Kündekâri Tekniği

a) Hakiki Kündekari

b) Taklit Kündekari

b.1) Çakma ve Kabartmalı Kündekari

b.2) Tamamen Çakma ve Yapıştırma Kündekari

b.3) Tamamen Kabartmalı Kündekari

2) Ahşap Oyma Teknikleri

a) Düz Satırlı Derin Oyma

b) Yuvarlak Satırlı Derin Oyma

c) Oluklu Oyma

d) Çift Katlı Kabartma

e) Eğri Kesim

3) Kafes Tekniği

a) Çıtalarla Yapılan Kafes Tekniği

b) Kafes Oyma (Ajur) Tekniği

4) Ahşap Üzerine Boyama Tekniği

5) Kakma Tekniği

3.1. Kündekâri Tekniği

3.1.1. Hakiki kündekari

Dekoratif amaçlı bir doğramacılık tekniği olan kündekari, büyük ustalık isteyen zor bir tekniktir. Sekizgen, eşkenar olmayan dörtgen, yıldız v.s. gibi geometrik şekillerin bir çatma tekniği ile birbirine bağlanmasıyla oluşturulur. Bu ahşap parçalar oluklu ahşap kirişler iç içe geçirilerek bağlanır. Bu parçaları birbirine tutturmak için çivi veya tutkal kullanılmaz. Böylece nem ve ısı değişikliği sebebiyle yekpare ağaç levhalarda görülen eğrilme ve çarpılmalar önlenir. Parçalar geçme olduğundan ahşabın kuruyup ufalması halinde ayrılmalar, yarıklar olmaz. Sağlamlığa vesile olması için geçme kündekâri satırların altında ahşap bir iskelet bulunur. Genellikle geometrik şekillerden teşekkül eden bu parçaların içi rûmillerle oyma veya kabartma olarak desenlenmiştir (Öney, 1988: 115; Ersoy 1993: 49; Yücel, 2002: 553). Çok zor ve ustalık gerektiren bu teknikle, istenilen geometrik süslemeler elde edilirken, aynı zamanda süslenen yüzeyin kendisi de meydana getirilmektedir. Bu nedenle hakiki kündekari tekniği hem süsleme hem de bir kuruluş tekniği özelliğini taşımaktadır (Bozer, 2002: 912). Kündekâri aynı zamanda bir birleştirme yöntemidir. Bu birleşim işleminde omurga çıtalarının darbe tesirlerine karşı daha dayanıklı olabilmesi için narlama adı verilen elemanlar eklenerek omurga sistemi oluşturulur. Narlama omurga sistemini oluşturan omurga çıtaları zıvana ile birleşir ve tek eksen boyunca uzanarak sisteme direnç kazandırır (Terzi, 2014: 27). Bu teknikle oldukça büyük boyuttaki minberler, küçük parçaların eklenmesiyle meydana getirilmiştir (Kürklü, 2011: 15). Konya Alâeddin Cami, Aksaray Ulu Cami, Ankara Etnoğrafya Müzesi'ndeki Siirt Ulu Camii ve Malatya Ulu Cami minberleri hakiki kündekarının başarılı örnekleridir (Öney, 2002: 814).

3.1.2. Taklit Kündekari

Taklit kündekâri kendi içinde üç bölüme ayrılmaktadır. Bunlar; çakma ve kabartmalı kündekari, tamamen çakma ve yapıştırma kündekari, tamamen kabartmalı kündekaridir.

3.1.2.1. Çakma ve Kabartmalı Kündekari

Bu teknikte yan yana eklenen yekpare ahşap levhaların üzerine istenilen geometrik kompozisyon çizilir, üçgen, yıldız vb. parçaların aralarında kalan kısımlar oyulur ve buralara geometrik örgüyü teşkil eden çıtalar çakılır. Görünüşte hakiki kündekariden güç ayrılan bu teknikte sekizgen, yıldız ve dörtgenlerde çivi yoktur, aradaki çıtalar çiviyle tutturulmuştur. Nem ve ısınmın etkisiyle ahşap bloklar kuruyup küçülebilir ve bu da panoların arasında ayrılma çatlak ve yarıklar meydana getirir. Minberlerde ve kapı kanatlarında örnekleri görülür. Ankara Alâeddin (1197-98), Kayseri Ulu (1205), Ankara Arslanhane (1289-90), Çorum Ulu (1306) Camii minberleri bu teknikle yapılan örneklerdir (Öney, 1988: 116; Bozer, 2006: 534).

3.1.2.2. Tamamen Çakma ve Yapıştırma Kündekari

Nadir görülen bu teknikte yan yana eklenen ahşap blokların üzerine sekizgenler, yıldızlar ve geometrik kafesi meydana getiren ahşap kirişler çakılmıştır. Taklit grubun daha kaba ve az ustalık isteyen örneklerini sunar. Diğer taklit kündekaride olduğu gibi ayrılma ve çatlama olmaları bu tarzın dezavantajıdır. Örnekleri çok azdır ve geç devirdendir. Ankara Ahi Elvan Camii minberi (1331)¹, Merzifon Çelebi Sultan Mehmet Medresesi dış kapısı (15. yüzyıl) Kastamonu Yakup Ağa Camii kapı kanatları (1547) bu tekniğe örnek olarak gösterilebilir (Öney, 1988: 116-117; Bozer, 2006: 534).

3.1.2.3. Tamamen Kabartmalı Kündekari

Oldukça yaygın kullanılmış bir tekniktir. Daha az kalınlığı olan pencere kepengi, kapı ve minber kapılarının altında kullanılmıştır. Ahşap levhalar kündekari izlenimi verecek şekilde kabartmalarla süslenmiştir. Aslında teknik açıdan kündekari ile en küçük bir ilişkisi bulunmadığı halde bu adla anılmasının sebebi sadece

¹ Kaynaklarda Ahi Elvan Camiinin yapım tarihi farklı olarak verilmiştir. Bazı kaynaklar tadil edildiği tarihi yapım tarihi olarak almıştır. Gönül Öney Camiinin yapımına 1382 tarihini verirken, Rüstem Bozer 1413 olarak tarihlendirmiştir. Bu Camiinin minberini konu edinen bir tezde de bu tarih 1331 olarak geçmektedir. Günümüzde camiinin girişinde ise sadece XIII. yüzyıl yazmakla iktifa edilmiştir (Öney, 1988: 116-117; Bozer, 2006: 534; Öztop, 2010: 32).

görünüm itibariyle ona benzemesidir. Bu tarzda kabartmaların yüksekliği diğerlerine oranla daha düşük seviyededir. Kayseri Ulu (1205), Ankara Baklacı Baba(1268), Ankara Hoca Paşa Camii (XIII. yüzyıl), Karamanoğlu İbrahim Bey imareti (XIII. yüzyıl) ,Ermenek Akmesjid (1300) ve Beyhekim Mescidi (XIII. yüzyıl) kapıları bu teknikte yapılmış eserler arasındadır (Öney, 1988: 117; Yücel, 2002: 554).

3.2. Selçuklu Dönemi Ahşap Oyma Teknikleri

3.2.1. Düz Satırlı Derin Oyma

Selçuk devri ağaç işçiliğinde umumiyetle oyma tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte tezyinat gölgede kalan zemin üzerinde kabartma halinde belirir. Düz satırlı oyma tekniğinde motifler aynı yükseklikte tutularak kenarları zemine dik olarak indirilir ve satırları düz bırakılır. Yani motifler satırlı olarak belirtilmiştir. Oymalarda derinlik azdır. Buna bağlı olarak da süslemedeki plastik etkinin güçlü olmadığı dikkat çeker. Ankara Alâeddin cami minberi kapı köşelikleri (1197-98), Malatya Ulu Camii minberi (13. yüzyıl), Amasya Burmalı Camii minberinin kitabesi bu tekniğe ait örnekler sunmaktadır (Kerametli, 1962: 7; Öney, 1988: 119; Bozer, 2006: 537).

3.2.2. Yuvarlak Satırlı Derin Oyma

Çok zengin bir görünüş kazandıran ve yaygın kullanımlı bu işçilikte kabartmalar engebeli yuvarlak bir yüzey meydana getirmek üzere işlenmiştir. Bazı örneklerde çok yüksek işlenen kabartmalar ajur işçiliği etkisi verir. Siirt Ulu Camii minber yazılarında (Ankara Etnoğrafya Müzesi), Ankara Kızılbaş Camii kapısında (Etnoğrafya Müzesi), Ankara Arslanhane Camii minber kapılarında bu tekniğin örneklerini görürüz (Öney, 1988: 121).

3.2.3. Oluklu oyma

Kaynaklarda düz veya yuvarlak yüzeyli oyma tekniği hakkında fazlaca bilgiye rastlanmasına karşın, bu süsleme tarzından pek bahsedilmemiştir. Genellikle bitkisel süslemelere uygulanan bu tekniğin geometrik tezyinatta da temsilcileri bulunmaktadır. Teknik, nadir de olsa yazıya da uygulanmıştır. Motifin ortasından

geçen derin bir yiv şeklinde verildiği örneklerin dışında, yüzeysel işlenmiş yivli örneklere de rastlanır. Oymalar, düz yüzeyli örneklere göre oldukça derin olup plastik tesirleri kuvvetlidir. Haluk Karamağaralı bir makalesinde bu tekniğe Ankara Ahi Şerafettin, Ankara Kızılbey ve Kastamonu Candaroğlu Mahmut Bey Camii kapı kanatlarını örnek olarak vermiştir (Bayrakal, 2007: 14; Karamağaralı, 1965: 122; Uğurlu, 1967: 78).

3.2.4. Çift Katlı Kabartma

Burada düz satırlı ve yuvarlak satırlı derin oyma teknikleri bir arada kullanılmıştır. Motifin yüzeyde kat oluşturacak şekilde alt dokudan ayrılması ve iki plan meydana getirmesi çift katlı kabartma olarak isimlendirilmektedir. Bu teknik özellikle yazı işlenen kabartmalarda kullanılmıştır. Genellikle altta kalan rumili helezonlar düz satırlı, yazı dekoru ise yuvarlak satırlı derin oyma ile işlenmiştir (Öney, 1988: 121; Yılmaz, 2001: 140).

3.2.5. Eğri Kesim

Motiflerin yan yüzlerinin dibe doğru açılarak, yani eğimli olarak oyulmasına eğri kesimli oyma adı verilir. Bu teknikte kabartmalı yüzeyler derine doğru, birbirini kesen eğri satırlarla iner. Hafif bir kavisle zemine inen motifler zeminle birleşerek soyut bir karakter kazanır. Orta Asya kökenli olan eğri kesim tekniği, Anadolu ahşap işçiliğinde çok yaygın olmamakla beraber bazı örnekleri mevcuttur (Aktemur, 2002: 99; Bozer, 1992: 24). Pazırık kurganlarında bulunan ahşap koşum takımları en erken örnekleri olarak kabul edilebilir. Abbasiler tarafından IX. asırda kurulan Samarra şehri stuk tezyinatta da çokça görülen bu teknik alçı, mermer ve ahşap işçiliğine girerek İslam sanatına intikal etmiştir. Malatya Ulu Camii' nin (XIII. yüzyıl - Ankara Etnografya Müzesi) ahşap minberi ve Harput Sâre Hatun Camii minberinin yan aynalıklarında eğri kesim tekniğiyle işlenmiş kısımlar mevcuttur. Semra Ögel eğri kesim tekniğini anlattığı makalesinde Kayseri Lalapaşa Cami minberindeki bir bordürü de bu tekniğin örnekleri arasına eklemiştir (Ögel, 1965: 113; Öney, 1970: 143). Alâeddin cami avlusunda bulunan II. Kılıçarslan türbesi kapı kanatları ve

araştırma konumuz olan minberin korkuluğunun yan taraflarında bulunan üçgen panolar da bu teknikle işlenmiştir. (Aktemur, 2002: 100; Bozer, 1992: 25).

3.3. Kafes Tekniği

Anadolu Selçuklu ahşap işçiliğinde özellikle minberlerin korkuluk kısımlarında kullanılan bir tekniktir (Söğütü, 2004: 13). Bu teknikte ağaç yüzeyi bütünüyle ortadan kalkar, geometrik motifli, ışık geçiren bir tür delikli rölyef meydana gelir (Yılmaz, 2001: 141).

3.3.1. Çıtalarla Yapılan Kafes Tekniği

Uygulanacak geometrik şekle göre hazırlanmış ince çıtaların çakılmasıyla oluşturulur. Genellikle minber korkulukları ve taç kısımlarında karşımıza çıkmaktadır. Her devir ve her coğrafyada yapılabilecek basit bir işçiliğe sahiptir. (Bozer, 1992: 27; Bayrakal, 2007: 15).

3.3.2. Kafes Oyma (Ajur) Tekniği

Bu teknikte, ahşap levhadan bir kafes meydana gelecek şekilde motifin haricindeki alanlar oyularak tamamen çıkarılıp atılır. Şebekeli oyma olarak da adlandırılmaktadır. Çıtalarla yapılan kafes tekniğinde geometrik şekiller yapılabilirken, ajur tekniğinde bitkisel kompozisyonlara da rastlanabilmektedir. Ankara Alâeddin, Arslanhane ve Ahi Elvan Camilerinin minber korkuluklarının iki ucundaki üçgen alanlar bu bitkisel kompozisyonlara örnek olarak gösterilebilir (Bozer, 1992: 27; Bayrakal, 2007: 15). Gönül Öney bu iki tekniği sade kafes işçiliği ve arası dolgulu kafes işçiliği olarak isimlendirmektedir (Öney, 1970: 144).

3.4. Ahşap Üzerine Boyama Tekniği:

Hazırlanan bir kompozisyonun ahşap yüzey üzerine çeşitli renklerle boyanmasıdır. Bu aynı zamanda bir kalemişi tekniğidir. Daha çok ahşap direkli camilerde sütun, sütun başlıkları, müezzin mahfilleri, kiriş ve konsollarda karşımıza çıkmaktadır. Beyşehir Eşrefoğlu Camiinde örneklerini görmek mümkündür (Şimşir, 2015: 80)

3.5. Kakma Tekniği:

Osmanlı ahşap işçiliğinde XIV. ve XV. yüzyıllarda çok yaygın olarak kullanılan bu uygulamaya Selçuk ahşap işçiliğinde rastlanılmamaktadır. Bu teknik malzeme olarak iki grupta incelenebilir. Birincisi ahşabın üzerine sedef, fildişi vb. malzemelerle yapılan kakmadır. İkincisi ise, ahşabın üzerine, farklı cinsteki bir ahşapla yapılan kakmadır. Birinci grupta genellikle sedef kullanılmıştır. Ahşabın yüzeyine açılan geometrik şekilli yuvalara plaka halindeki sedefler tutkal yardımıyla yapıştırılmıştır. Daha az görülen bir uygulama ise süslemenin şekline göre ahşap zemine açılan yuvalara şerit halinde hazırlanan sedefin kakılmasıdır. Sedefin çoğunlukla beyaz rengi kullanılmış, bazen de yeşil renk tercih edilmiştir. İkinci grupta yani tahta kakmalarda zemin ahşabı ile kakılan parçalar renk ve cins yönünden birbirinden farklıdır. Ancak bazı ahşapların defalarca boyanması, renk farklılığını ortadan kaldırmıştır (Bozer, 1989: 331)

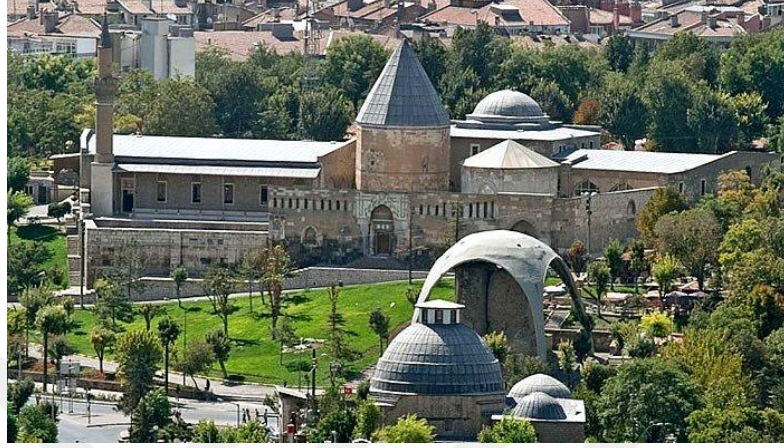
Ahşap sanatında teknik olarak gruplandırma yapıldığı gibi bazı tarihçiler kullanılan şekillere göre ve süsleme kompozisyonları açısından da tasnif yapma yoluna gitmişlerdir. Bahaeddin Ögel'in ağaç işleri ile ilgili bir makalesi buna örnektir. Alâeddin cami minber panolarını sekiz köşeli yıldız "şems" kompozisyonu olarak adlandırdığı gruba dâhil etmiştir (Ögel, 1957: 213)².

Tezyini açıdan yüksek bir zevkin eseri olan Konya Alâeddin Camii minberinde oldukça meşakkatli bir teknik olan kündeکارinin yanında yukarıda saydığımız tekniklerden yuvarlak satırlı derin oyma, düz satırlı derin oyma, çift katlı kabartma, eğri kesim ve kafes tekniği karşımıza çıkmaktadır.

² Diğerleri; On iki kollu yıldız Zühre kompozisyonu, on iki köşeli memluk tipi, on iki şalı diğer bir Anadolu tipi, diğer yıldız kompozisyonları başlıkları altında incelenmiştir.

4. KONYA ALÂEDDİN CÂMİİ

4.1. Alâeddin Câmîinin Tarihçesi

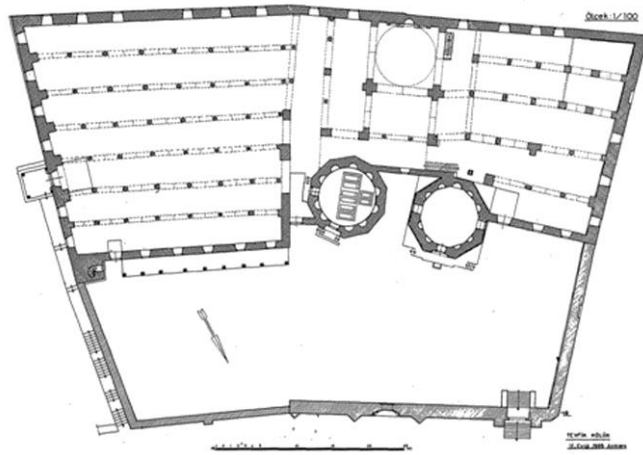
Fotoğraf 1: Konya Alâeddin Camii genel görünüm

Konya'nın merkezinde bulunan ve günümüzde Alâeddin tepesi olarak adlandırılan höyüğün üzerine inşa edilen Alâeddin Camii çeşitli kaynaklarda *Cami-i Atik*³, *Sultan Camii*, *Ulu Camii*, *Kale Mescidi* gibi isimlerle de anılmaktadır (Karamağaralı, 1982: 121; Eflâkî, 1973: 221). Geniş bir alana yayılan eser, avlu ve harimden oluşmaktadır. Doğu kısmı Kûfe tipi olarak adlandırılan camilere örnektir. Bu bölümün caminin ilk inşa edilen kısmı olduğu tahmin edilmektedir. Biri doğuda ikisi kuzeyde olmak üzere üç tane kapısı bulunan caminin avlusunda iki tane türbe vardır. Caminin minaresi muasırı camilerin minareleri ile kıyaslandığında Selçuk devri minarelerine değil, Osmanlı minarelerine benzediği gözlenmiştir. Osmanlı dönemi tadilat ve tamiratları esnasında yapılmış olması muhtemeldir (Oral, 1957: 51). Kubbe ve mihrabı Selçuk dönemi çinileriyle bezelidir fakat çinilerde kısmen dökülmeler mevcuttur.

İnşası altmış beş yıldan fazla sürmüş, yapımında dört Selçuklu sultaniyle birçok sanatkarın emeği geçmiştir. İlk inşa faaliyetine Selçuklu Sultanı Rükneddin I. Mesud (1116–1155)' un son zamanlarında başlanılmış, II. Kılıçarslan (1156-1192) devrinde avluya eklenen kümbet ile ilk inşa faaliyeti sona ermiştir. I. İzzettin

³ Eski Camii demektir, İplikçi Camii vakfiyesinde bu isimle anılmaktadır.

Keykavus (1211–1220) zamanında orta kısım ve kendi adına yaptırdığı türbe kısmının inşasına başlanmıştır (Oral, 1957: 52; Konyalı, 2007: 224). Türkiye Selçuklularının en güçlü ve parlak döneminin mimarı olan Sultan I. Alâeddin Keykubat (1220–1237) tarafından 1221 yılında tamamlanarak hizmete açılmıştır. Bani, müteveli, usta ve onarım kitabeleri olmak üzere yapının farklı noktalarında farklı malzeme üzerine yazılmış yirmiye yakın kitabe bulunmaktadır (Erdemir, 2008: 135; Bayram, 2015: 157). Bunlardan en eski tarihi veren minber kapısının üzerinde kufi hat ile yazılmış tek satırlık kitabe, yapının inşasına sultan I. Mesud (1116–1155) zamanında başladığını işaret etmektedir. Aynı minber üzerinde Mesud’ un oğlu II. Kılıç Arslan (1155–1192)’ında adının olması caminin XII. yüzyılın ikinci yarısında tamamlanmış olduğunu ve kullanıldığını göstermektedir (Kuban, 2002: 129). Dış cephedeki kitabelerden birinde yapının mimarının Mehmet bin Havlan Ed-Dimeşkî⁴, mütevellisinin ise Atabeg Ayaz olduğu yazılıdır (Konyalı, 2007: 221).

Fotoğraf 2: Konya Alâeddin Câmii planı (Karamağaralı, 1982: 126)

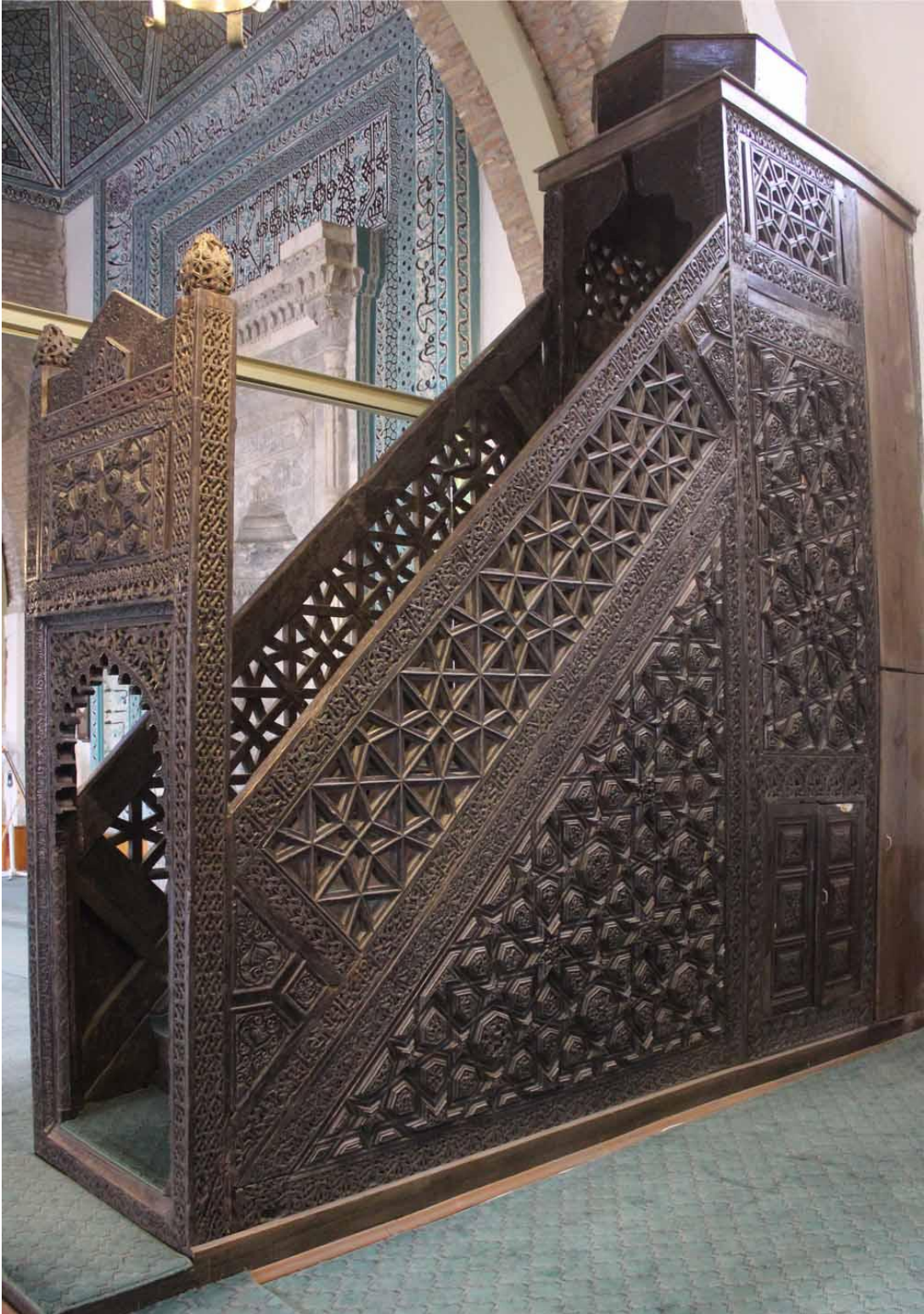
⁴ Dimeşk Suriye'nin Şam kentidir. Dimeşkî ise Şamlı demektir.

5.KONYA ALÂEDDİN CÂMİİ MİNBER TEZYİNÂTI

5.1. Konya Alâeddin Câmii Minberi

Üzerindeki kitabeye göre 1155 yılında yapılan minber, abanoz ağacından künde-kari tekniği ile vücuda getirilmiştir. Oldukça meşakkatli bir sürecin ürünü olan künde-kari tekniğinin zorluğundan ötürü fazlaca örneğini görmek kabil olmamaktadır. Bu sebepten Alâeddin Câmii minberi nadir örneklerdendir. Sonraki dönemlerde boyanmış, orijinal rengi muhafaza edilememiştir. Müzede bulunan minbere ait kapı kanadı orijinal renk konusunda fikir verebilecek niteliktedir. Kaynaklarda Anadolu Selçuklu minberleri arasında orta boy (360X420 cm) minberlerden biri olarak nitelendirilir. Köşk kısmına on basamaklı bir merdivenle çıkılır. Minberin bazı kısımları noksan ve tahrip olmakla beraber genel olarak değerlendirildiğinde, orijinal pek çok kısmı olması hasebiyle büyük oranda korunduğu söylenebilir. Doğu aynalık ve köşk altı panoda yer alan kabara yıldızlar maalesef kırılmışlardır. Bazı bölümler tamir ve tadil edilmiştir. Dolayısıyla minberde Selçuklu dönemi işçiliği ile uyuşmayan kısımlar da mevcuttur. Yine de yıllara meydan okumuş, 863 yaşındaki bu eserin günümüze ulaşabilmiş olması sevindiricidir. Bazı alanlar ilk bakışta birbirine benzeyen tasarımlara sahip gibi görünür. Fakat detayda her biri ustaca ayrı tasarımlara dönüştürülmüştür.

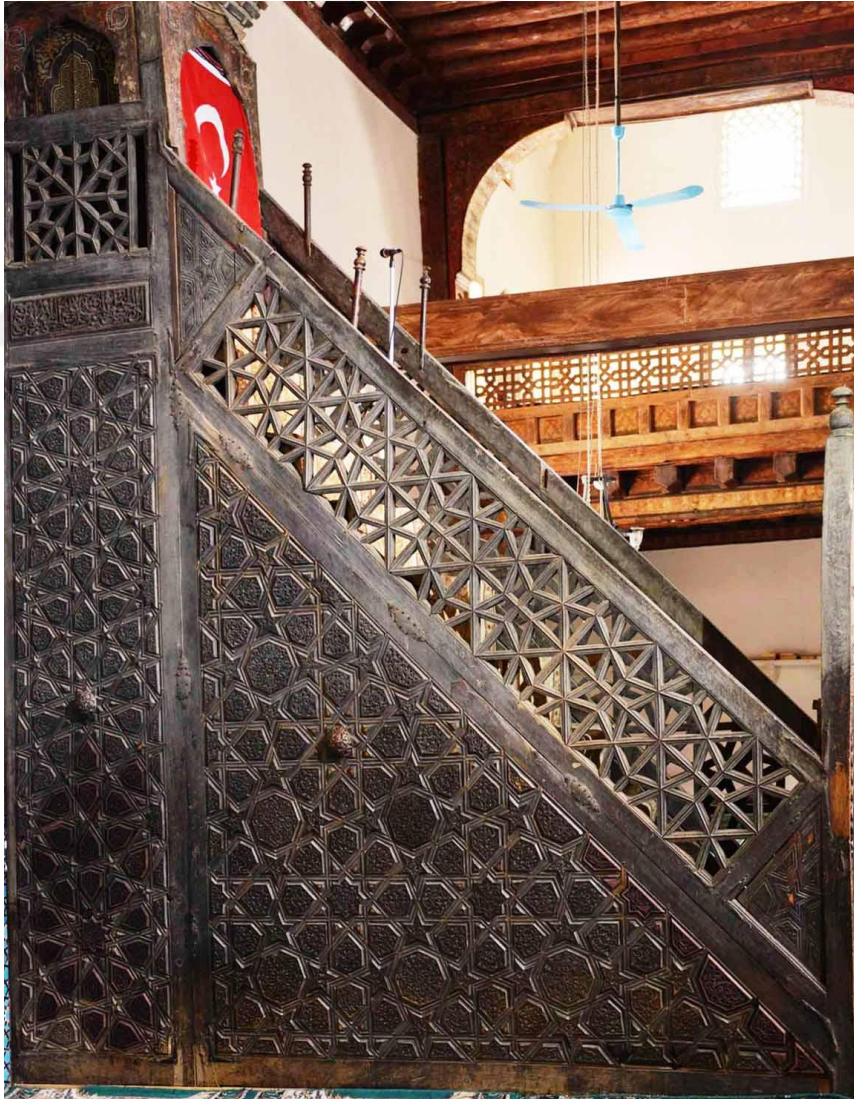
İşçilik ve tasarım olarak paha biçilemeyecek bir kıymete malik olan eserde, birkaç tanesi istisna olmak üzere neredeyse hiç aynı tasarım kullanılmamış, her bir alan için ayrı tasarım yapılmıştır. Haluk Karamağaralı doktora tezinde, bu güzide eserin zengin tezyinatını “*Konya Alâeddin Câmii minberi, devrinin bütün hususiyetlerini nefsinde toplaması ve mükemmeliyeti bakımından Selçuklu minberlerinin temsilcisi sayılabilir*” sözleri ile ifade etmiştir (Karamağaralı, 1955: 35).

Fotoğraf 3: Konya Alâeddin Camii minberi genel görünüm

5.2.Alâeddin Câmii Minberinin Muasır Ahşap Minberler ile Benzerlikleri

Anadolu Selçuklu minberlerinin neredeyse hepsi geometrik bir düzen içinde birimlere ayrılmıştır. Bunların arasında bir tanesi ise Alâeddin Camii minberi ile aynı paftalama sistemine sahip olmakla dikkat çekmektedir. Beyşehir Eşrefoğlu Camii(1296-1299) minberinin aynalık ve köşk altı panosunda yer alan geometrik şema örneğimizle birebir aynı kurguya sahiptir. Ayrıca her iki minberin doğu cephesinde aynı alanda iki tane kabara yıldız yer alır. Konya örneğindeki kabara yıldızlar kırılmış Beyşehir örneğinde yıldızlar günümüze sağlam şekilde ulaşmışlardır.

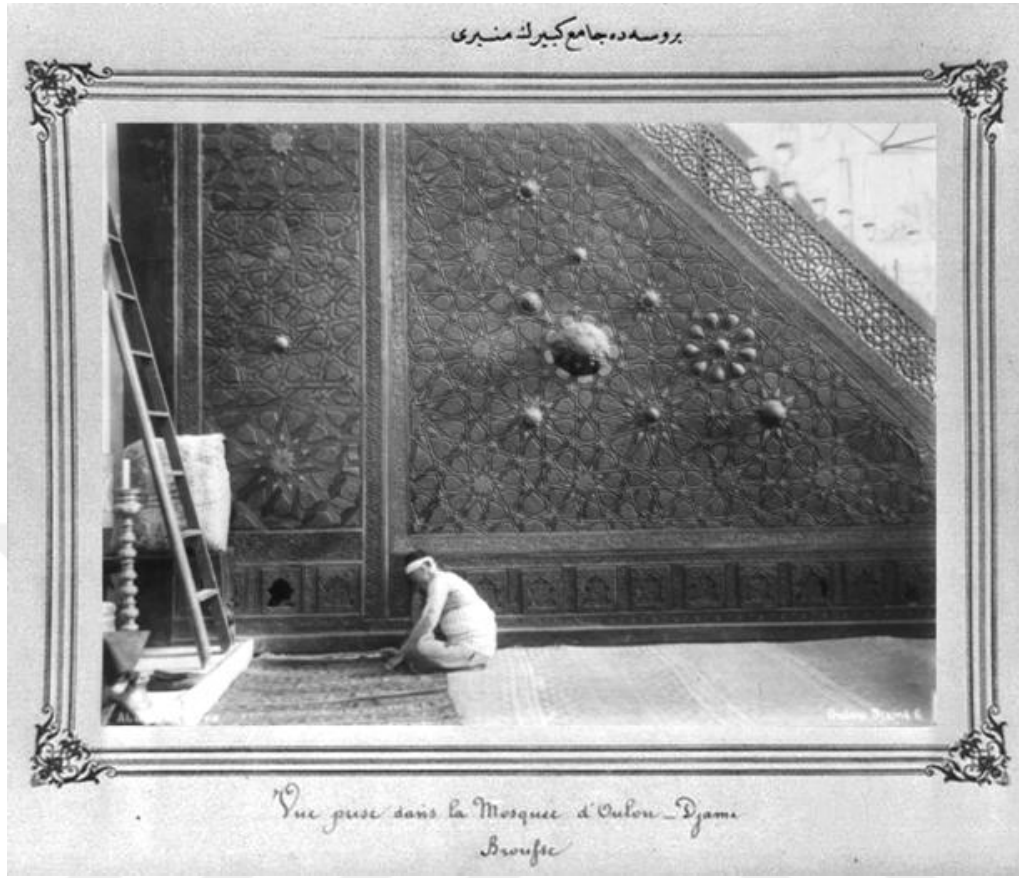

Fotoğraf 4: Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberi (www.akmb.gov.tr)

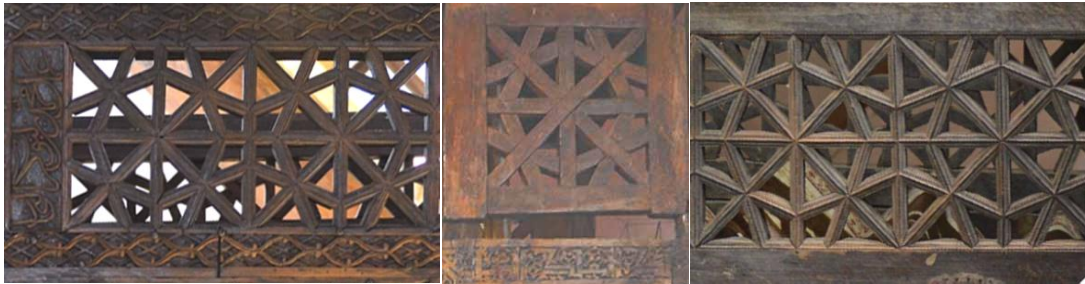
Fotoğraf 5: Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberi yıldız detayı (www.akmb.gov.tr)

Bazı yapılarda sembolik ifadeler yer verilmesi sebebiyle minberin aynalık ve pano kısımlarında yer alan geometrik kurguya değinmek gerekliliği ortaya çıkmıştır. Belli bir merkez etrafında şekillenen çeşitli formlarla, kabara ve gülbezelerle, yediden başlayarak on ikiye kadar farklı mertebelerden oluşan âlemin katmanlarının simgesel olarak temsil edilmiş olması ihtimaldir (Çaycı, 2017; 237). Minberlerdeki geometrik kurguların, evrendeki felekleri ortaya çıkardığı (Çaycı, 2017; 160) ile ilgili görüşlerin mevcudiyeti düşünülünce burada bir sembol anlam ilişkisinin varlığından söz edilebilir. Bursa Ulu Camii minberi bu sembolik anlatıma örnek gösterilen tanınmış eserlerdendir. Halk arasında Bursa minberi üzerinde güneş sisteminin geometrik şekiller ile sembolleştirilerek anlatıldığı rivayetleri vardır. Örneğimizde de doğu cephede yer alan iki tane kabara yıldız diğer yıldızlardan daha gösterişli tasarımlarla bezenmiştir. Ayrıca köşk altı panoda yer alan kabara yıldızın kollarını oluşturan altıgenler istisnai bir durum olarak aynı tasarımla süslenmiştir. Burada sembolik bir anlatımın hedeflenmiş olması da muhtemeldir.

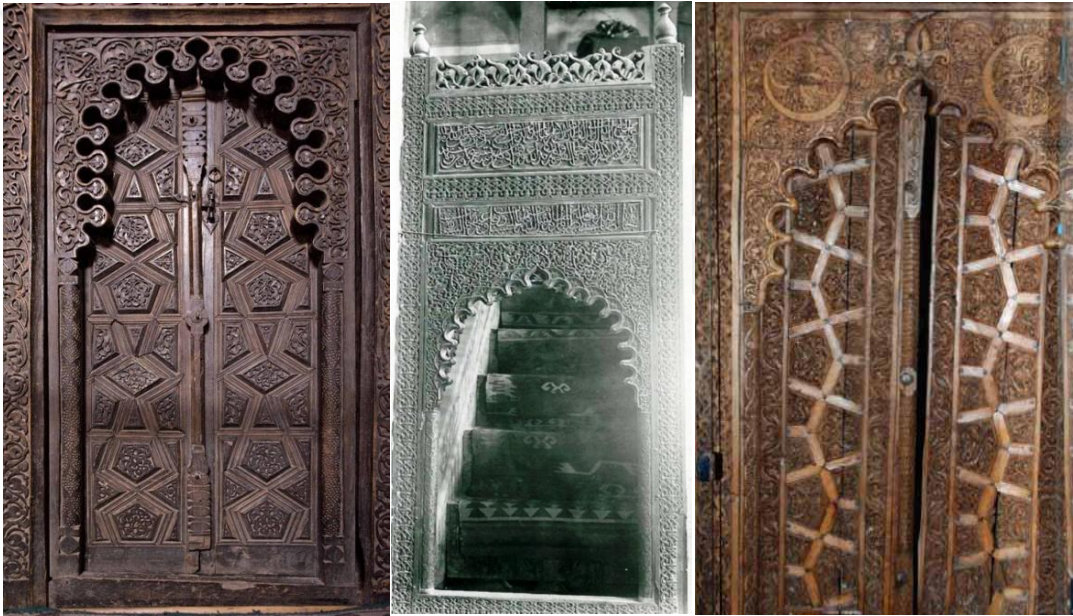
Fotoğraf 6: Bursa Ulu Cami minberi

Minber korkuluklarında bulunan şebeke ise Sivrihisar Ulu Camii köşk korkuluğunda, Ankara Arslanhane Camii minber korkuluğu ve köşk korkuluğunda, Beyşehir Eşrefoğlu minber korkuluğunda aynı geometrik desen kurgusuyla karşımıza çıkar.

Fotoğraf 7: Ankara Arslanhane Camii minber korkuluğu (solda), Sivrihisar Ulu Camii köşk korkuluğu (ortada), Beyşehir Eşrefoğlu Camii minber korkuluğu (sağda) (www.akmb.gov.tr)

Minberin ön cephesindeki aynalık kısmı çağdaşı ahşap minberlerde genelde yazı ile dekore edilirken, örneğimizde motiflerle tezyin edilmiştir. Yazılar aynalığın altında ve üstünde yer almıştır. Bu açıdan bakıldığında muasırları arasında bu uygulamanın yapıldığı tek örnektir. Ön cephe de giriş sivri kemerli açıklık şeklinde düzenlenmiş, ayrıca kemer dendanlarla detaylandırılmıştır. Bu kısım Anadolu Selçuklu Dönemi minberlerinden Beyşehir Eşrefoğlu, Ankara Arslanhane ve Ankara Alâeddîn Camii minber giriş kemerlerindeki dendanlarla benzeşmektedir. Dendanlar şekil ve boyut olarak değişiklik göstermekte fakat genel görünüm benzerlik arz etmektedir.

Fotoğraf 8: Beyşehir Eşrefoğlu minber girişi (solda), Ankara Arslanhane Camii minber girişi (ortada) (Şahin, 2012: 135), Ankara Alâeddîn Camii minber girişi (sağda) (Öztop, 2010: 87).

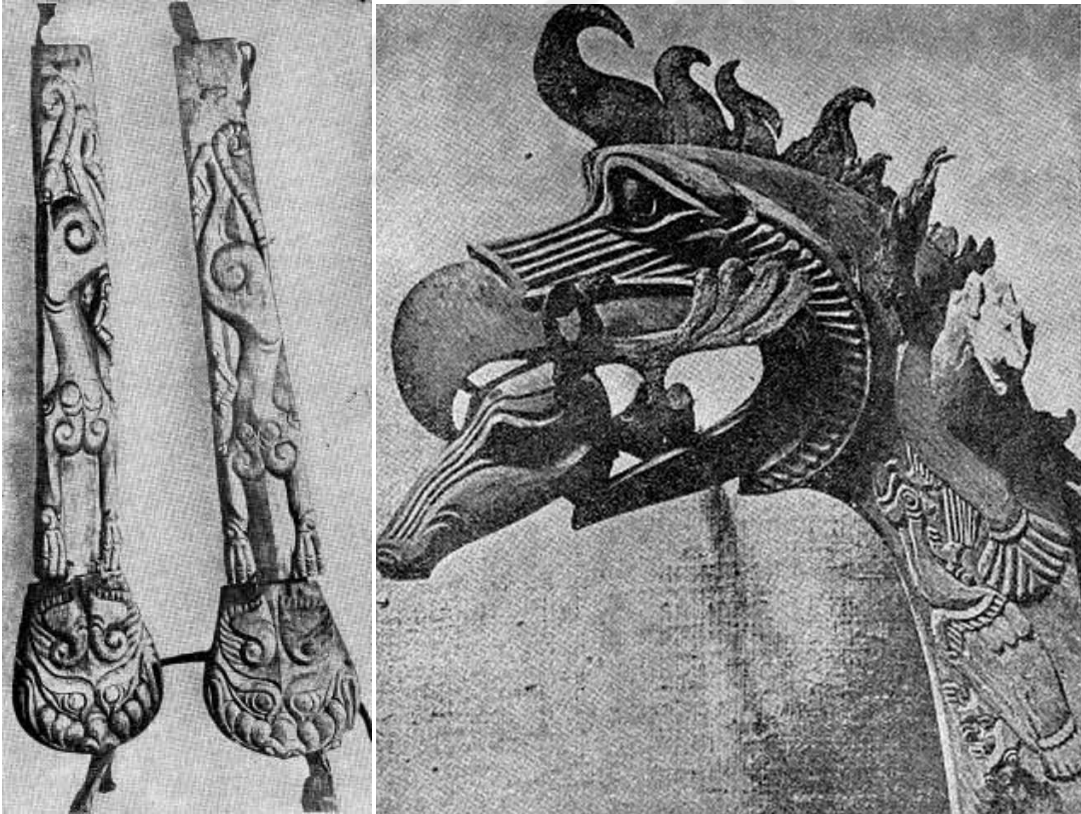
Minber korkuluğunun alt ve üstünde bulunan kufi yazı şeritleri de yine Aksaray Ulu Camii'nde aynı şekilde minber korkuluğunun alt ve üstünde bir şerit halinde düzenlenmiştir. Kufi yazı ile yazılan metinlerin zemininde rumi motifler dolaşmaktadır. Ayrıca her iki minberin de doğu cihetinde metin olarak Ayet'ül-Kürsi yer alır. Anadolu Selçuklu Dönemi minberlerinin genelinde korkuluk altı, üstü veya her ikisi de tezyini kufi ile süslenmiştir ama harf bünyesi, motif ve oyma tekniği yönünden Konya Alâeddîn ile en çok benzeşen Aksaray örneğidir. Korkuluk

kısmında yazı bulunmayan örnekler; Ankara Alâeddîn, Divriği Kale⁵, Sivrihisar Ulu, Ankara Arslanhane ve Beyşehir Ulu Camii'dir (Apa, 2015; 58, 69, 211, 237, 253).

Fotoğraf 9: Aksaray Ulu Camii minberinden yazı detayı (www.akmb.gov.tr)

Korkuluk kenarlarında bulunan üçgen alanlar Orta Asya izleri taşıyan eğri kesim tekniğine örnektir. Eğri kesimin ilk örnekleri sayılabilecek numuneler Pazırık kurganlarından çıkarılan buluntularda mevcuttur.

Fotoğraf 10: Pazırık kurganlarından eğri kesim örnekleri (Diyarbakirli, 1972; 64-142)

⁵ Birçok parçası günümüze ulaşamadığından korkuluk kısmı veya yazı şeritleri varsa bile elimizde bunu gösterir bir belge yoktur.

Aksaray Ulu Caminin korkuluk kenarında bulunan üçgen panolar ve aynalık altı bordürleri de eğri kesim tekniği ile tezyin edilmiştir. Üçgen panonun deseni de örneğimizle benzeşmektedir. Fakat Konya Alâeddin Camii üçgen panoları üç parça üçgen alandan oluşurken, Aksaray Ulu Camii üçgen panoları tek parça olarak düzenlenmiştir. Panonun hemen üzerinde yer alan bordür de eğri kesim tekniği ile işlenmiştir. Ayrıca Aksaray Ulu Camii minberinin de örneğimizle aynı sultanlar tarafından yaptırılmış olması ilginçtir⁶. Bu benzerlikler dolayısıyla akla minberlerin aynı usta tarafından yapılmış olması ihtimali gelse de, her iki minberde de usta kitabesi bulunmakta ve ustanın ismi net şekilde verilmektedir⁷. Yine Anadolu Selçuklu minberlerinden Ankara Etnoğrafya Müzesinde teşhir edilen Malatya Ulu Camii minberinin yan aynalıklarında da eğri kesimle yapılmış örnekler mevcuttur. Harput Ulu Camii minberi de Alâeddin Camii minberindeki üçgen panolarla benzeşen eğri kesim örneklerini görebileceğimiz eserlerden biridir.

Fotoğraf 11: Aksaray Ulu Camii minberi eğri kesimli üçgen pano ve bordür (solda), Harput Ulu Camii minber eğri kesimli köşk altı pano (sağda)(Apa, 2015; 20, 84).

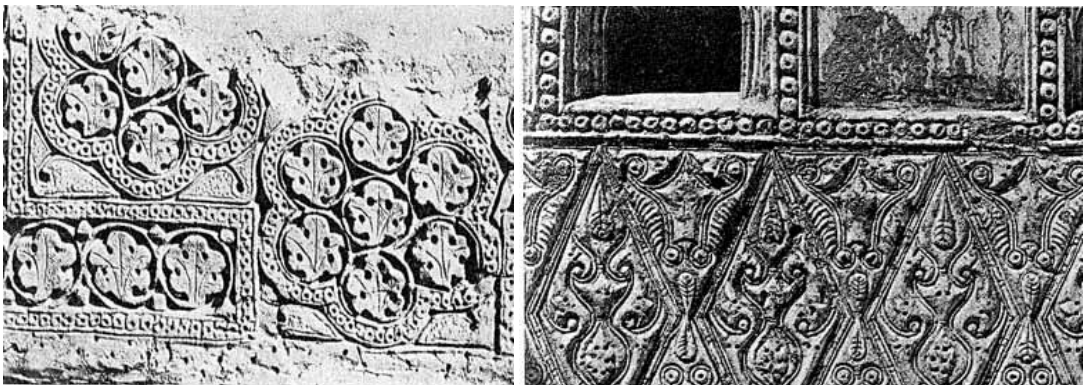
⁶ Tıpkı Konya Alâeddin Camii minberinde olduğu gibi Aksaray Ulu Camii minberinde de hem sultan I. Mesud'a ait, hem de II. Kılıçarslan'a ait bâni kitabesi bulunmaktadır. Aksaray Ulu Camii minberinde yapım tarihi verilmemiştir fakat Alâeddin Camii minberinden daha önce yapıldığı kaynaklarda yer almaktadır(Oral,1962: 27).

⁷ Aksaray Ulu Camii minberi Hoca Nüştekin isimli bir usta tarafından yapılmıştır. Kitabede "Minber ve mescidin mimarı devletin salâhı, hacıların ziyeti, Cemâli ailesinden Hoca Nüştekin'dir. Onun muvaffakiyeti, izzeti, bakası ve devleti daim olsun" anlamına gelen bir metin yer almaktadır(Oral, 1962: 26).

Fotoğraf 12: Malatya Ulu Cami aynalıktaki eğri kesimli üçgenler

Minberin pek çok yerinde sevilerek kullanılan minik dairelerin sıralı dizimi ile oluşan tezyinat da Türk sanatının geçmişine bir yolculuk yapmayı gerektirmektedir. Bir Türk şehri olarak kurulan Samarra şehrinde bulunan stuk süslemelerde minik dairelerle yapılmış bordürlerin öncüllerini görmek mümkündür. Abbasi, Karahanlı ve Gazneli Dönemi sanat eserlerinde de karşılaştığımız bu düzenleme Anadolu Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı Sanatı'nda da devam etmiş, mimaride ve yazma eserlerin bezenmesinde kullanılmıştır. (Sertyüz, 2016: 578). Bu bezemeye mimariden kitap sanatlarına kadar pek çok yerde rastlanılması, Türklerin geçmişten beri kullandıkları bir süsleme unsuru olduğunun göstergesidir.

Fotoğraf 13: Samarra evlerinden süslemeler (Creswell, 1989; 374-376)

Ayrıca bu bezemelerin Anadolu Selçuklu minberlerinden Harput Ulu, Malatya Ulu, Kayseri Lala, Kayseri Hunat Hatun ve Kayseri Develi Camii minberlerinde de fazlaca kullanıldığını görmekteyiz.

Fotoğraf 14: Kayseri Lala Camii minberinden detay (solda Sertyüz, 2016; 580) Kayseri Develi Camii minberinden detay (sağda Çayırdağ, 1982; 140)

Fotoğraf 15: Kayseri Hunat Hatun(solda) ve Harput Ulu Camii minberinden detay (sağda)(www.mustafacambaz.com)

Malatya ve Divriği Ulu Camii örneklerinde eşkenar olmayan dörtgenler, Konya örneğinin eşkenar olmayan dörtgenleri ile benzer tasarımla tezyin edilmiştir.

Fotoğraf 16: Divriği ve Malatya Ulu Camii minber detayı

5.3. Konya Alâeddin Câmii Minber Tezminatında Kullanılan Yazılar

Alâeddin cami minberi üzerinde altı yerde yazı bulunmaktadır. Bunların üç tanesi kitabedir. Kitabelerin hepsi ön cephede yer almaktadır. Yazı tipi olarak Selçuklularda en çok karşımıza çıkan yazı çeşitlerinden, kufi ve sülüs tercih edilmiştir. Kufi yazılar çiçekli, örgülü veya tezyini kufi olarak adlandırılan yazı çeşidi iledir. Zemininde rûmi motifler dolaşmaktadır. Bazı kısımlarda harfler örgü kısmıyla birleştirilmiştir.

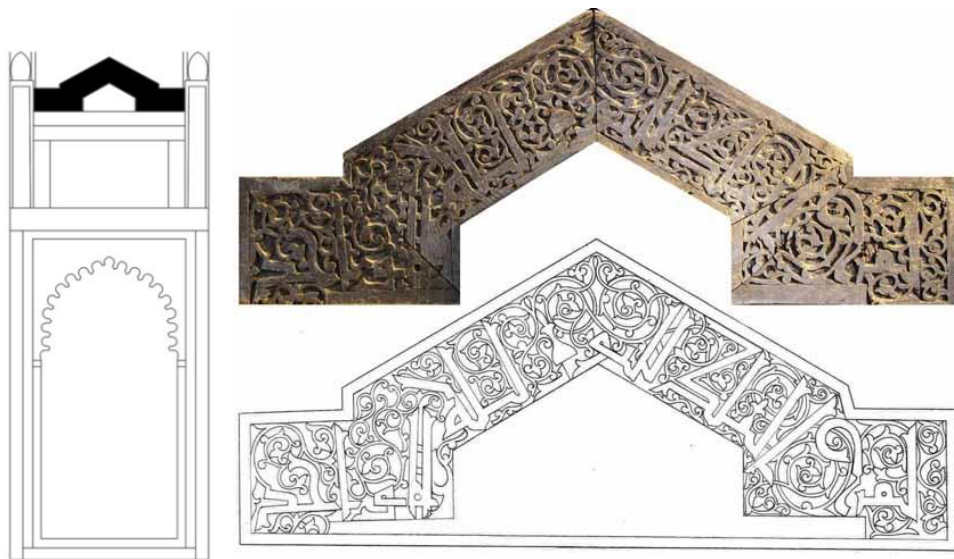
5.3.1. Yazı 1:

Ön cephede alınlığın üstündeki taç kısmında kesif bir tezminat arasında kufi yazı ile Mü'min Sûresi on altıncı ayetin son kısmı yer almaktadır. Yazı ve zemininde dolaşan rumi tezminat yüzeye düz satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Kabartmalar hem yazıda hem tezminatta aynı seviyede yapılmıştır.

لَمِنَ الْمُلْكِ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

Limeni'l – mülkü'l-yevme lillâhi'l- vâhidi'l kakhâr (Mü'min Suresi – 16)

Türkçe; “Bugün mülk kimindir? Tek ve Kakhâr olan Allah’ındır” demektir. (Feyizli, 2006: 480)

Fotoğraf 17: Çizim 6: Ön cephe taç kısmında bulunan kufi yazı (Detay, sayfa 262)

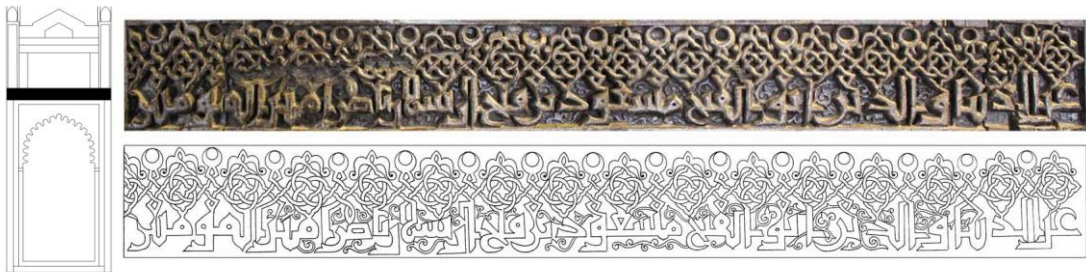
5.3.2. Yazı 2:

Minber aynalığının altında 103 x 10,5 cm ölçülerinde enine dikdörtgen bir şerit içerisinde yine kufi yazı ile caminin ilk banisi olan Sultan Mes'ud' a ait bir kitabe bulunmaktadır. Bu alan yazının yanı sıra zencereğe benzeyen düğümlü geçmeler ile müzeyyendir. Bazı harfler bu geçmeler ile birleşmekte yazının zemininde de rumi motifler dolaşmaktadır. Yazı oldukça yüksek bir kabartma şeklinde yüzeyden yükselirken zeminde dolaşan tezyinat daha alçak kabartmadır ve motifler düz satırlarla oyulmuştur. Yani alanda çift katlı kabartma tekniği uygulanmıştır. Bu kısım örgülü kufi olarak adlandırılan yazı şeritlerine örnek gösterilebilir.

عز الدنيا والدين ابو الفتح مسعود بن قلع أرسلان ناصر امير المؤمنين

‘İzzü’ d-dünya ve’ d-dîn, Ebu’l- Feth, Mes’ûd bin Kılıç Arslan nâsır-ü emîr i’l-mü’minîn.

Türkçesi; “Din ve dünyanın azizi, fetih babası, mü’minler emirinin yardımcısı Kılıç Arslan oğlu Mesud” demektir.

Fotoğraf 18: Çizim 7: Ön cephe kufi yazı kitabe (Detaylı çizim, sayfa 263)

5.3.3. Yazı 3:

Minber kapısının etrafında dolaşan, yüzeyi hafif meyilli ince bir şerit içerisinde sülüs bir yazı kuşağı daha bulunmaktadır. Kapının sağ tarafından başlayıp yukarıya doğru giden yazı, yukarda yine sola doğru devam eder, daha sonra kapının sol tarafından aşağıya doğru inerek nihayetlenir. Yazı alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır.

السلطان المعظم شاهنشاه الاعظم سيد سلاطين العرب والعجم مالك رقاب الامم عز الدنيا والدين ركن
 الاسلام والمسلمين فخر الملوك والسلاطين نصير الحق بالبراهين قاتل الكفرة والمشركين غياث المجاهدين
 حافظ بلادالله ناصر عبادالله معين خليفة الله سلطان بلادالروم والارمن والافرنج والشام ابو الفتح قلج أرسلان بن
 مسعود بن قلج أرسلان ناصر امير المؤمنين ادامالله سلطانه و خلد ملكه وضاعف اقتداره

Es-Sultânu'l-muazzam, şâhinşâhi'l e'zam, seyyidü selâtini'l-'Arabi ve'l-
 'Acem, mâlikü rikâbi'l-ümem, 'izzü'd-dünya ve'd-dîn, ruknü'l-İslâmi ve'l-Müslimîn
 fahru'l- mülûki ve's-selâtîn, nesîru'l-Hakkı bi'l-berâhîn, kâtilü'l-keferati ve'l-
 müşrikîn, ğiyâsü'l-mücâhidîn, hâfizu bilâdi'llah, nâsıru 'ibâdi'llah, mu'înü
 halfeti'llah, sultânü bilâdi'r-Rûm ve'l-Ermeni ve'l-İfrençi ve'ş-Şâm, Ebu'l-Feth
 Kılıç Arslan bin Mes'ud bin Kılıç Arslan, nâsıru emîrû'l- mü'minîn, idâma'llahü
 sultânehû ve hallede mülkehû ve dâ'ife iktidârahû.

Burada Türkçe; “Büyük sultan, şahlar şahının ulusu, Arap ve Acem sultanlarının efendisi, milletler yöneten, din ve dünyanın azizi, İslâm ve Müslümanların destekleyicisi, kralların ve sultanların iftiharî, hakkın yanında durduğu delilleriyle anlaşılın, kâfir ve müşriklerin katili, Allah yolunda savaşanların (mücahidlerin), Allah kullarının yardımcısı, Allah'ın beldelerinin koruyucusu, Allah'ın halifesinin yardımcısı, Şam, Efrenc, Ermen, Rum ülkelerinin sultanı, Fetih babası (memleketler açan) Kılıç Arslan oğlu Mes'ud oğlu Kılıç Arslan, mü'minler emirinin yardımcısı, Allah onun kuvvetini kat kat, memleketini sonsuz, sultanlığını daim eylesin” yazmaktadır.

Fotoğraf 19: Çizim 8: Ön cephe sülüs kitabe

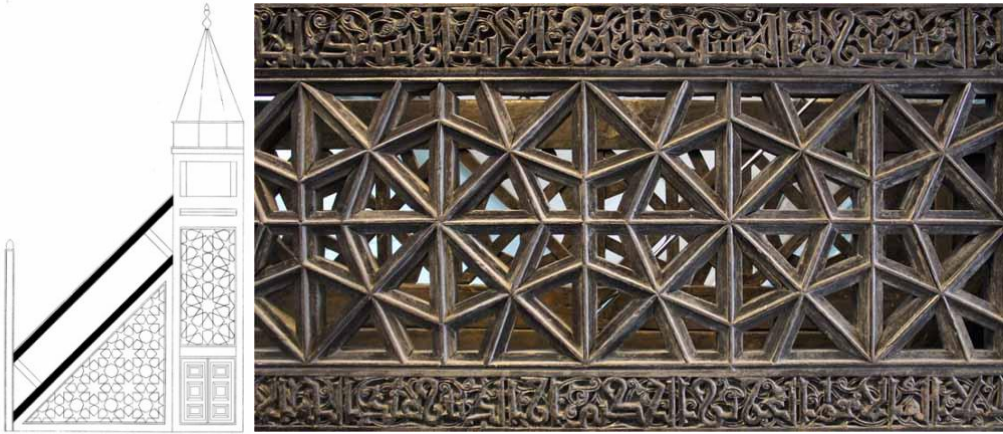
5.3.4. Yazı 4:

Minberin batı tarafında korkuluk kafesinin altında ve üstünde birer yazı kuşağı halinde iki satır yazı bulunmaktadır. Kur’ân-ı Kerîm’in üçüncü suresi olan Ali İmran Suresinin 17,18 ve 19. ayetinden bir kısım, hattı kufi ile yazılmıştır.

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ
 شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ لَلْإِسْلَامُ ۖ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًّا بَيْنَهُمْ ۖ
 وَمَنْ يَكْفُرْ بِثَابِتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

Es-sâbirîne ve’s-sâdikîne ve’l- gânitîne ve’l-münfikîne ve’l-müsteğfirîne bi’l-eshâr. Şehida’llâhü ennehû lâ ilâhe illâ hüve ve’l-melâiketü ve ülü’l-’ilmi kâimem bi’l-kıstı lâ ilâhe illâ hüve’l-azîzü’l-hakîm. İinne’d-dîne ‘ında’llâhi’l-islâmü ve mehtelefe’l-lezîne ütü’l-kitâbe illâ mim ba’di mâ câehümü’l-’ilmü bağyem beynehüm, ve meyyekfur bi âyâti’l-lâhi fe inna’l-lâhe serî’u’l-hısâb.

Türkçesi“17-(Bu nimetler), sabredenler, doğruluk gösterenler, Allah’a itaat ederek boyun eğenler, infak eden (O’nun rızası için mallarını sarfeden)ler ve seher vakitlerinde mağfiret dileyenler içindir. 18- Allah kendisinden başka hiçbir ilâhın olmadığına şهادet etmiştir. Melekler ve adaletli ilim sahipleri de bu gerçeğe iman ve ikrar ile şهادet ettiler. O’ndan başka ilâh yoktur. O, mutlak galip hüküm ve hikmet sahibidir. 19- Şüphe yok ki, Allah katında (hak) din İslâm’dır. Ancak kitap verilen Yahudi ve Hıristiyanlar, kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki ihtiras yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah’ın ayetlerine karşı küfre sarparsa, bilsinler ki Allah, hesabı çok çabuk görendir” demektir (Feyizli, 2006: 57).

Fotoğraf 20: Çizim 9: Batı cephe kufi yazı (Detaylı çizim, sayfa 264)

5.3.5. Yazı 5:

Doğu tarafta da, batı tarafta olduğu gibi minber korkuluğunun alt ve üstünde iki satır şeklinde kufi yazı ile Kur'an-ı Kerim'in 2. Suresi olan Bakara suresi 255. âyet (Ayetü'l-Kürsi) yer almaktadır. Bulduğu alana sığdırılmadığından olsa gerek ayetin son kısmı yazılmamıştır.

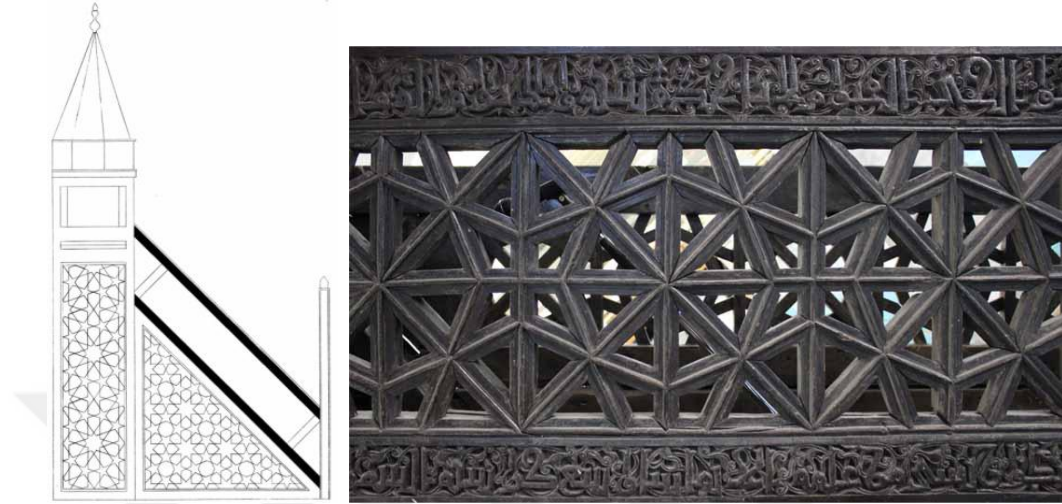
الله لا إله إلا هو الحي القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السموات وما في الأرض من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم ما بين أيديهم وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلا بما شاء وسع كرسيه السموات والأرض

Allâhü lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyu'l-kayyûm, lâ te'huzühû sinetüvvelâ nevm, lehû mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard, menzellezî yeşfe'u 'indehû illâ bi iznih, ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm, ve lâ yühîtüne bi şeyimmin 'ilmihî illâ bi mâ şâ', vesî'a kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard⁸.

Allah öyle bir ilâh ki, kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur. O, Hayy ve Kayyum'dur. Kendisini ne bir gaflet ne bir uyku tutar. Göklerde ve yerde olanların hepsi ancak O' nundur. O'nun izni olmadıkça O'nun katında kim şefaât edebilir? Kullarının önündeki ve arkasındaki şeylerini O bilir. Onlar, O'nun ilminden ancak

⁸ Ayetin devamı "ve lâ yeüdühû hıfzuhümâ ve hüve'l-aliyyü'l-'azîm" şeklindedir. Manası ;"O çok yücedir, çok büyüktür" demektir.

dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. O'nun kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır. Onları koruyup gözetmek O'na ağır gelmez (Feyizli, 2006: 46).

Fotoğraf 21: Çizim 10: Doğu cephe kufi yazı (Detaylı çizim, sayfa 264)

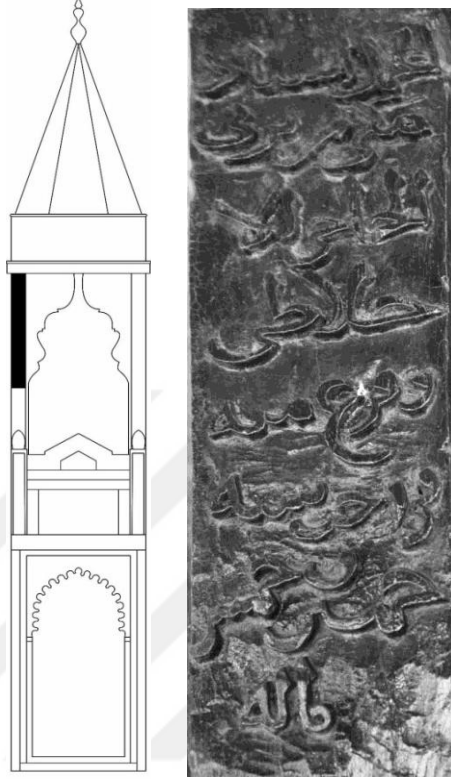
5.3.6. Yazı 6:

Minberin taht kısmında nesih yazı ile yazılmış, usta imzasının bulunduğu kitabe yer alır. Ustanın ismi ile ilgili ihtilaflar vardır. Kaynaklarda farklı şekillerde verilmiştir. İbrahim Hakkı Konyalı ustanın adını Mengi Birti olarak vermiş (Konyalı, 2007: 228), Zeki Oral Mengümberti olarak ifade etmiş (Oral, 1962: 30), Gülay Apa Mekki bin Berti şeklinde kayıtlara geçmiştir (Apa, 2015: 45). Eski Türk lehçesinde Mengü 'Allah', berti ise 'verdi' anlamına gelmekte Hüdaverdi gibi bir isim olarak kullanılmaktadır. Harzemşahlar' da Celaleddin Mengi Birti isimli bir hükümdar vardır (Konyalı, 2007: 228). Tarihi şahsiyetlerden birinin de adı olması hasebiyle, bu ismin varlığı bilinmektedir. Anlamca bir isme benzetmek maksadıyla bu isim üzerinde durulmuş olsa gerektir. Fakat imza dikkatle incelendiğinde "mim" harfinden sonra "nun" harfi göze çarpmamakta, bu sebeple Mekki bin Bertî ifadesi daha akla yatkın gelmektedir.

عمل استاذ مكي بن برتى الحاجى الا خلاطى وفرغ منه فى رجب سنة خمسين وخمس مائه

'Amele üstâz Mekki bin Bertî el- Hâc, el-Ahlâtî ve ferağa minhü fî Receb, sene(te) hamsîn ve hamse mi'e.

Türkçesi; “Üstaz Ahlatlı Hacı Mekki bin Berti yaptı, 550 yılı Recep ayında bitirdi” demektir.

Fotoğraf 22: Çizim 11: Usta imzası

5.4. Konya Alâeddin Câmii Minber Tezyinatında Kullanılan Motifler

Selçuklu devri sanatlarında hendesi tezyinat, rumi ve zencerekler ön plana çıkmaktadır. Taş, çini, maden, tezhip gibi bütün sanat dallarında gördüğümüz aynı tarz motifler bir üslup birliğinin olduğunun da göstergesidir. Selçuk devrinde çok güzel örneklerini gördüğümüz ahşap sanatında da, bahsedilen bu motif grupları sevilerek ve sıkça kullanılmıştır. Konya Alâeddin Camii minber süslemeleri, yukarda zikredilen geometrik geçmeler ve rumi motiflerin harmanlanmasıyla yapılmış fevkalade bir sanat eseridir. Geometrik geçmeler sonsuz şekilde devam ettirilebilecek bir özelliğe sahiptir. Bakanda sonsuzluk hissi uyandıran bu geçmeler Alâeddin Camii minberinde ustalıklı kullanılmıştır. Sekizgen, altıgen ve üçgenlerden oluşan yıldız şeklindeki kompozisyonlardan her bir alanın içi sade, ayırma, dandanlı veya sencide rumi desenlerle tezyin edilmiştir. Desenler bulunduğu alanın özelliği baz alınarak $\frac{1}{2}$ simetrik, $\frac{1}{6}$ simetrik, $\frac{1}{8}$ simetrik, $\frac{1}{10}$ simetrik olarak dizayn edilmiştir. İstisnalar olmak üzere desenlerde tekerrür söz konusu değildir.

6. KATALOG

6.1. ÖN KUZEY CEPHE

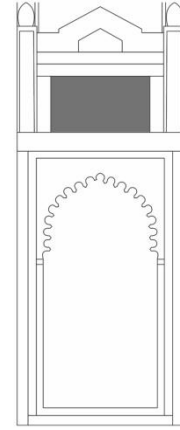
Ön cephe aynalık, giriş kemeri, bordürler ve kapı kanadı olmak üzere dört başlık halinde incelenecektir. Rumi motiflerden oluşan giriş kemeri oldukça detaylı bir tasarıma ve ince bir işçiliğe sahiptir. Aynalık kısmı yüksek oranda tahribata uğramış, büyük kısmı zarar görmüş, çok az bir kısmı özgün halini koruyabilmiştir. Buradaki asıl parçaların akıbetiyle ilgili herhangi bir malumat yoktur. Yerlerinden sökülerek çalınmış olmaları ihtimal dâhilindedir. Minber genelindeki ince işçilik, motif yapısı ve desen kurgusu incelendiğinde buradaki bozulma hemen göze çarpmaktadır. Minberin yapım tarihi ve hangi sultan zamanında yapılmış olduğu ile ilgili bilgileri edindiğimiz kitabeler de yine ön cephede bulunmaktadır. Taht kısmının sol tarafında nesih yazı ile yazılmış usta kitabesi vardır.

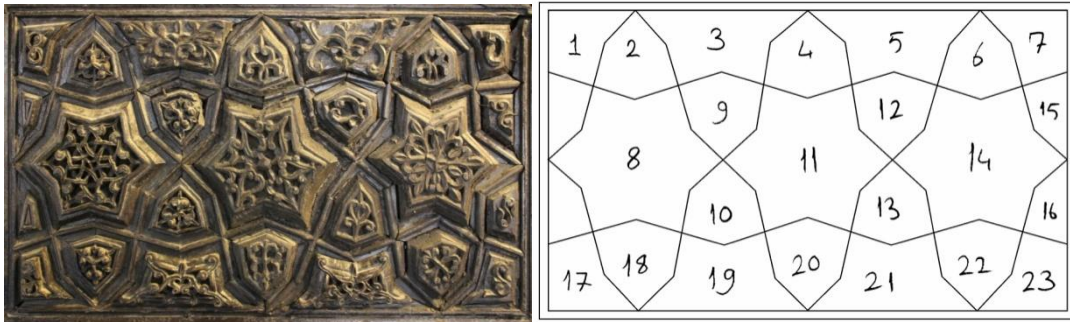
Fotoğraf 23: Çizim12: Ön cephe genel görünüm

6.1.1. Aynalık

KATALOG NO :	1
FOTOĞRAF NO :	24- 47
ÇİZİM NO :	13-36
İNCELENEN ALAN :	Aynalık (Kuzey - Giriş)
İNCELEME TARİHİ :	24/ 06/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	36 X 62,5 cm

36 x 62,5 cm ölçülerinde enine dikdörtgen şeklindeki bu bölüm ön cephenin en çok tahribata maruz kalmış kısmıdır. Döneminin özelliklerini taşımayan motiflerle süslenmiş ve tezyini açıdan yüksek bir değere malik olmayan parçalar, ayrıca malzeme olarak da minberin asıl malzemesiyle uzaktan yakından bir benzerlik göstermemektedir. Merkezde üç tane altı kollu yıldız motifi göze çarpmakta ve bu yıldızların kenarı yine altıgen paftalarla çevrelenmektedir. Bu geometrik geçmeler, zeminden biraz daha yüksekçe çıtalarla ön plana çıkarılmıştır. İçleri tezyin edilmiş 23 adet alan bulunmaktadır, bunlardan sadece 9 tanesi minber genelindeki orijinal bezeme ile benzerlik göstermektedir. Sonradan yapıldığı vazih olan diğer paftalar aynalığa çivi ile tutturulmuştur. İlk bakışta göze çarpan bu çiviler minberin ince işçiliğiyle örtüşmemekte ve rahatsız edici bir görünüm arz etmektedir. Anlatımda kolaylığı sağlamak amacıyla, aynalık A harfi ile belirtilecek ve aşağıdaki gibi numaralandırılacaktır.

Fotoğraf 24: Çizim 13: Ön cephe aynalık

A1: Aynalığın sol üst köşesinde bulunan alan, merkezdeki altı kollu yıldızların $\frac{1}{4}$ üdür. Bulunduğu alana uygun bir serbest rumi tasarım yapılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Gerek malzeme, gerekse desen açısından bu parça orijinal görünmektedir. Tasarım, bazı farklar olmakla beraber, aynalığın 17 numaralı alanında bulunan desene benzemektedir.

Fotoğraf 25: Çizim 14: Ön aynalık A1

A2: Bu alanın altı kenarı bulunmakla beraber geriden bakıldığında üçgen gibi algılanmaktadır. Alan $\frac{1}{6}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Motif ve malzeme açısından incelendiğinde bu parça minberin geneliyle benzeşmektedir. Alandaki desenin bazı kısımları kırılıp tahrip olmuştur. Desen simetrik olduğu için sağlam kısımlar dikkate alınarak çizim yapılmıştır. Aynalığın 9-10-18 numaralı alanlarıyla aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 26: Çizim 15: Ön aynalık A2

A3: Desenin içinde bulunduğu alan merkezde bulunan altı kollu yıldızın $\frac{1}{2}$ sidir. Yarım yıldız şeklindeki alanın içi minberin genelindeki rumi desenlere benzetilmeye çalışılmışsa da, buradaki motifleri rumi olarak adlandırmak pek mümkün görünmemektedir. Barok tezyinata gördüğümüz yaprak uçlarına benzeyen kıvrık dallar mevcuttur. Malzeme oldukça kalitesizdir. Hem desen hem malzeme minberin orijinal parçalarıyla örtüşmemektedir.

Fotoğraf 27: Çizim 16: Ön aynalık A3

A4: Merkezdeki yıldızın etrafını çevreleyen altıgen paftalardan biridir. Bu alanla aynı özelliklere sahip minberin orijinal parçalarında $\frac{1}{6}$ simetrik tasarım tercih edilmişken, sonradan yapılan bu parçada $\frac{1}{2}$ simetrik bir desen tercih edilmiştir. Desen alana işlenirken kaba bir oyma tekniği kullanılmıştır. Malzeme ve desen özellikleri minberin orijinal parçalarıyla benzeşmemektedir.

Fotoğraf 28: Çizim 17: Ön aynalık A4

A5: Desenin içinde bulunduğu alan merkezde bulunan altı kollu yıldızın $\frac{1}{2}$ sidir. Yarım yıldız şeklindeki alanın içi barok tezyinata benzeyen bir motifle bezenmiştir. Ahşap malzeme minberin asıl malzemesine benzememektedir. Parça muhdestir. Kendisi gibi sonradan yapıldığı açık olan 3 numarada incelediğimiz parçayla benzer özelliktedir. Minbere aynı dönemde eklenmiş olmaları ihtimali yüksektir.

Fotoğraf 29: Çizim 18: Ön aynalık A5

A6: Merkezdeki yıldızın etrafını çevreleyen altıgen paftalardandır. Bu alanla aynı özelliklere sahip minberin orijinal parçalarında $\frac{1}{6}$ simetrik tasarım tercih edilmişken sonradan yapılan bu parçada $\frac{1}{2}$ simetrik bir desen tercih edilmiştir. Motifi herhangi bir motif grubuna dahil etmek güçtür. Desen alana işlenirken kaba bir oyma tekniği kullanılmıştır. Malzeme ve desen göz önüne alındığında parçanın muhdes olduğu sonucuna varılmaktadır.

Fotoğraf 30: Çizim 19: Ön aynalık A6

A7: Aynalıgın sağ üst köşesinde yer alan pafta merkezi yıldızların $\frac{1}{4}$ üne tekabül etmektedir. Alanı süsleyen tasarım, minber genelindeki rumi desenlere benzetilmeye çalışılmışsa da, muhdes bir parça olması ve herhangi bir dönemin karakteristik özelliklerini taşınamaması hasebiyle değerlendirme yapmak ve motifi kategorize etmek güçtür. Ahşap zemin minberin ana malzemesi ile kıyas edildiğinde oldukça kalitesizdir. Tasarım ve malzeme açısından minber bütünü ile örtüşmeyen parça orijinal değildir.

Fotoğraf 31: Çizim 20: Ön aynalık A7

A8: Merkezde dikkat çeken en büyük üç alandan biridir. Altı kollu yıldız şeklindeki geometrik paftanın içi $\frac{1}{6}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Dallardan çıkan küçük rumi kanatlarının içi dendanlara tezyin edilmiştir. Oldukça ince bir işçilikle ve derin oyma tekniği ile bulunduğu alana uygulanmıştır. Malzeme, desen ve işçilik minber geneliyle benzeşmektedir. Aynalıgın orijinal parçalarından biridir.

Fotoğraf 32: Çizim 21: Ön aynalık A8

A9: A2, A10 ve A18 ile aynı özelliklere sahiptir. Parçanın sağ kısmı kırılmış ve desenin bazı kısımları tahrip olmuştur. Parça orijinaldir.

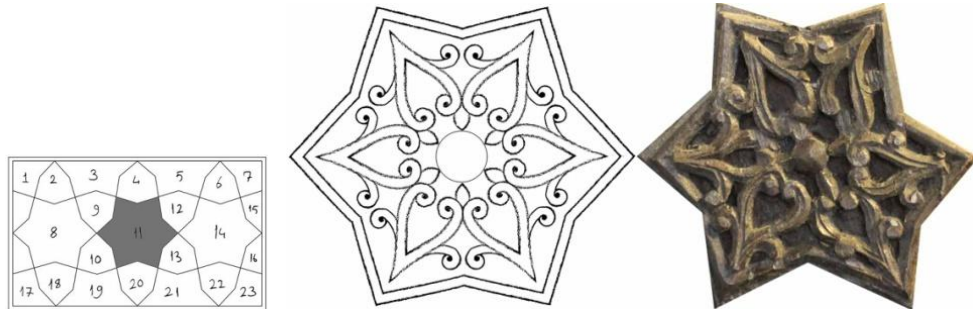
Fotoğraf 33: Çizim 22: Ön aynalık A9

A10: A2, A9 ve A18 ile aynı özelliklere sahiptir. Desenin bazı kısımları zarar görmüştür. Orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 34: Çizim 23: Ön aynalık A10

A11: Aynalığın tam merkezinde yerleşik bulunan geometrik pafta altı kollu yıldız şeklindedir. Rumiye benzeyen kıvrım dallarla bulunduğu alana uygun 1/6 simetrik tasarım yapılmıştır. İşçilik oldukça kaba görünmektedir. Minberin genelindeki ince işçilik ve tasarım kurgusuyla örtüşmeyen parçanın muhdes olduğu vazıhtır.

Fotoğraf 35: Çizim 24: Ön aynalık A11

A12: Merkezi yıldızları çevreleyen altıgen şeklindeki alanlardan biridir. Rumi motifine benzer bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. Minber geneline göre oldukça kaba bir işçiliğe sahiptir. Sonradan eklenen parçalardan biridir ve orijinal değildir.

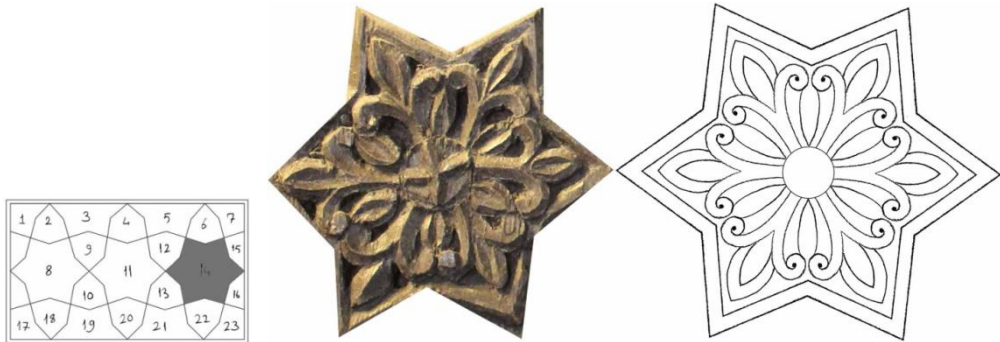
Fotoğraf 36: Çizim 25: Ön aynalık A12

A13: Merkezi yıldızları çevreleyen altıgen şeklindeki alanlardandır. Rumi motifine benzer bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. İşçilik minber geneline göre oldukça kabadır. Minber bütünüyle uyumlu olmayan parça muhdestir.

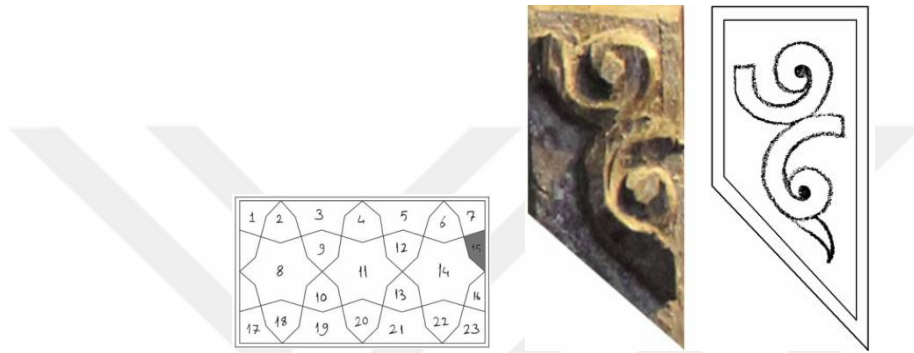
Fotoğraf 37: Çizim 26: Ön aynalık A13

A14: Merkezde dikkat çeken en büyük üç yıldızdan biridir. Altı kollu yıldız şeklindeki geometrik pafta 1/6 simetrik rumi benzeri bir tasarıma sahiptir. İşçilik oldukça kaba görünmektedir. Minberin genelindeki ince işçilik ve motif yapısıyla uyumlu olmayan parça orijinal değildir.

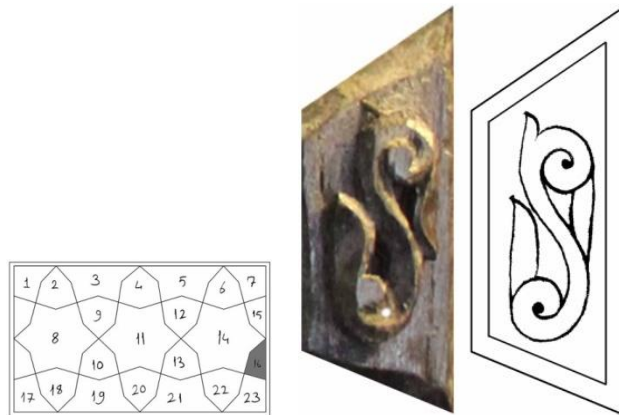
Fotoğraf 38: Çizim 27: Ön aynalık A14

A15: Yıldızların etrafında dolaşan altıgen paftaların yarısı kadar bir alana tekabül etmektedir. Aynalığın solunda bu bölümün simetrisi olan parçada herhangi bir tezyinat mevcut değildir. Muhtemelen restore edilirken eklenen bu parça süslenmiştir. Mevcut alana uygun bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. Motifi rumi olarak adlandırmak doğru olmamakla beraber minber genelindeki rumi motiflere benzetilmeye çalışıldığı da muhakkaktır. Orijinal parçalarla malzeme ve teknik açısından uyumlu olmayan parça muhdestir.

Fotoğraf 39: Çizim 28: Ön aynalık A15

A16: Yıldızların etrafında dolaşan altıgen paftaların yarısı kadar bir alana tekabül etmektedir. Rumiye benzer bir motifle bulunduğu alana uygun serbest tasarım yapılmıştır. Batı köşk altı pano da bulunan E7 deki desene benzer bir tasarıma sahiptir. Minberin orijinal parçalarından esinlenilmiş, mevcut imkânlar dâhilinde belli bir oranda başarılı olunabilmiştir. Parça orijinal değildir.

Fotoğraf 40: Çizim 29: Ön aynalık A16

A17: Ortadaki altı kollu yıldızın dörtte biri içine s şekline benzer bir kompozisyon yapılmış ve iki ucuna rumi motifler yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Minberin orijinal parçalarındandır.

Fotoğraf 41: Çizim 30: Ön aynalık A17

A18: A2, A9 ve A10 ile aynı özelliklere sahiptir. Bu parçalar arasında günümüze en sağlam ulaşan parçadır. Minberin özgün parçalarındandır.

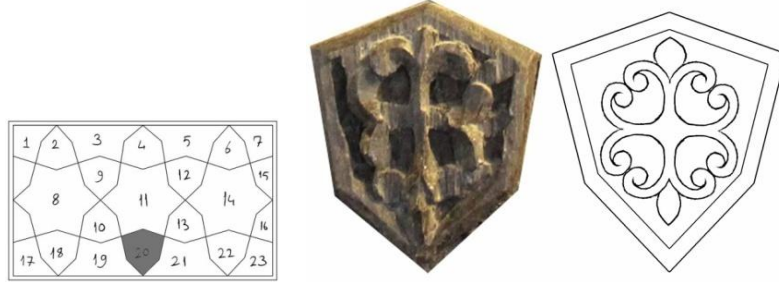
Fotoğraf 42: Çizim 31: Ön aynalık A18

A19: Merkezdeki yıldızların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber bütünü ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 43: Çizim 32: Ön aynalık A19

A20: Merkezi yıldızları çevreleyen altıgen şeklindeki alanlardan biridir. Rumi motifine benzer bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. Minber geneline göre oldukça kaba bir işçiliğe sahiptir. Minber bütünüyle uyumlu olmayan parça muhdestir.

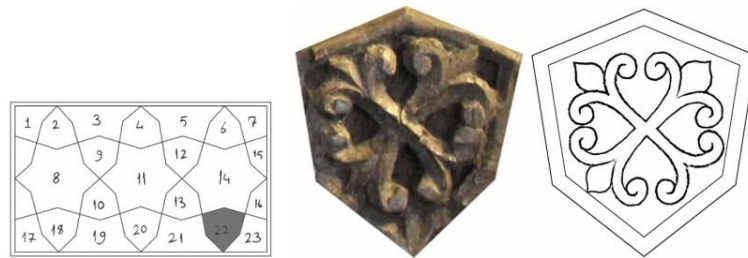
Fotoğraf 44: Çizim 33: Ön aynalık A20

A21: Merkezdeki yıldızların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tasarım ve malzeme açısından minber bütünü ile uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 45: Çizim 34: Ön aynalık A21

A22: Merkezi yıldızları çevreleyen altıgen şeklindeki alanlardan biridir. Rumi motifine benzer bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. Minber geneline göre oldukça kaba bir işçiliğe sahiptir. Sonradan eklenen parçalardan biridir ve orijinal değildir.

Fotoğraf 46: Çizim 35: Ön aynalık A22

A23: Aynalıgın sağ alt köşesinde yer alan pafta, merkezi yıldızların $\frac{1}{4}$ üne tekabül etmektedir. Alanı süsleyen tasarım, minber genelindeki rumi desenlere benzetilmeye çalışılmışsa da, muhdes bir parça olması ve herhangi bir dönemin karakteristik özelliklerini taşıması hasebiyle değerlendirme yapmak ve motifi kategorize etmek güçtür. Ahşap zemin minberin ana malzemesi ile kıyas edildiğinde oldukça kalitesizdir. Tasarım ve malzeme açısından minber bütünü ile örtüşmeyen parça orijinal değildir.

Fotoğraf 47: Çizim 36: Ön aynalık A23

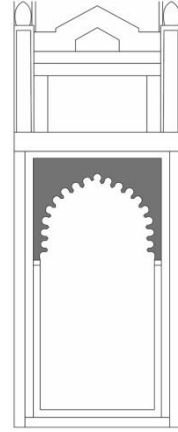
Değerlendirme

Ön cephede aynalık başlığı altında incelenen yirmi üç tane alan ve bu alanlara uygun olarak tasarlanmış desen bulunmaktadır. Bunlardan dokuz tanesi orijinal on dört tanesi muhdestir.

Bu alanda hendesi motifler ve rumi motifinden başka bir motif grubu kullanılmamıştır. Genel alanlar oluşturulurken geometrik desenler, bu alanların içleri tezyin edilirken rumi motifler tercih edilmiştir. Sonradan eklenen parçalardaki desenler rumiye benzemekle beraber bunlar rumi olarak adlandırılmamıştır. Aynalıkta bulunan özgün parçaların işçiliği ve malzemesi çok kaliteli, muhdes olanların malzemesi ve işçiliği nitelikli değildir.

6.1.2. Giriş Kemerı

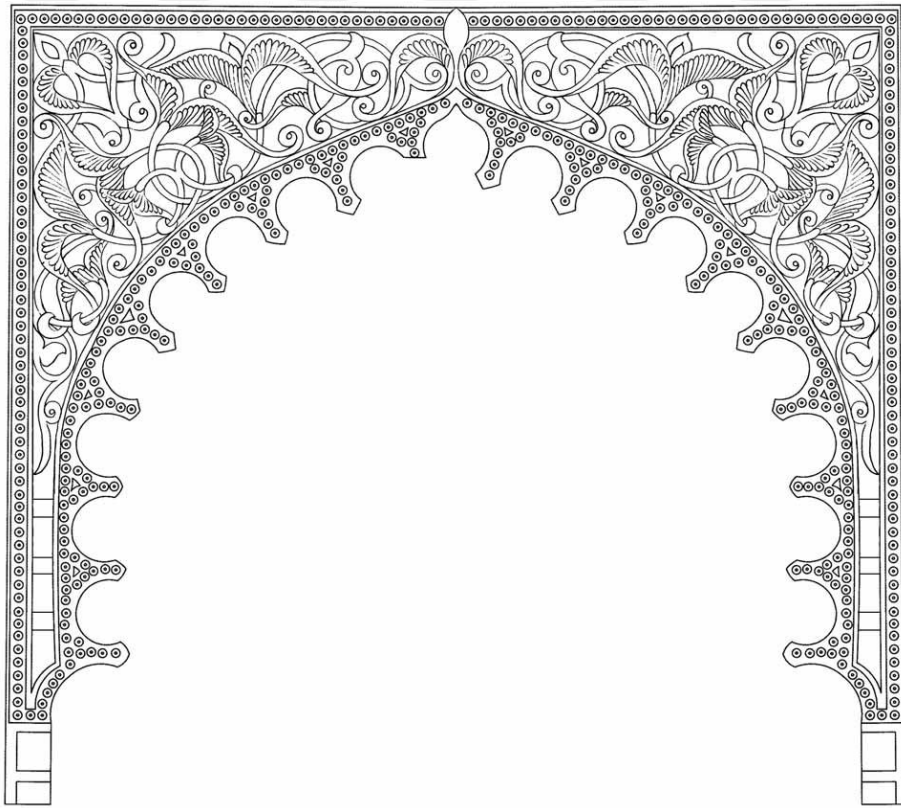
KATALOG NO :	2
FOTOĞRAF NO :	48
ÇİZİM NO :	37
İNCELENEN ALAN :	Giriş Kemerı (Kuzey)
İNCELEME TARİHİ :	24/ 06/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	81,5 X 70 cm

İlk bakışta göze çarpan ve ince işçiliği ile göz dolduran kemer kısmı tamamıyla orijinal görünmektedir. Sivri kemerli açıklık kısmı 71,5 x 125 cm, desenin bulunduğu alan ise 81,5 x 70 cm ölçülerindedir. 70 cm olan yükseklik kısmı kemerin en yüksek noktasında 20 cm e kadar daralmaktadır. Kemerin etrafını minik dairelerin sıra sıra dizilmesiyle oluşturulmuş bir bordür çevreler. İnce bir ara suyu şeklinde düzenlenen bu küçük daireler, Orta Asya süslemelerinde dikkat çeken bir unsurdur. Oldukça girift rûmi bir desen ile bezenmiştir. Tasarım ½ simetrik olarak tasarlanmıştır fakat bazı küçük farklar vardır. Rumi içindeki yoğun dendanlardaki işçilik ve oyma tekniği yine Orta Asya izleri taşımaktadır. Pazırık kurganlarından çıkarılan koşum takımlarında buradaki motiflere benzeyen motifler göze çarpmaktadır. Hatta burada kullanılan eğimli oyma tekniği bazı kaynaklarda eğri kesim tekniği olarak nitelendirilmektedir. Fakat bu minberde eğri kesimin kullanıldığı tek yer korkuluk kenarında ki üçgen panolardır.

Değerlendirme

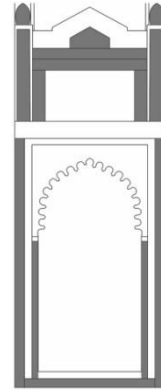
Minberlerde en dikkat çekici kısımlardan biri olan ve özenle tezyin edilen kemer kısmı Alâeddin Camii minberinde de oldukça ince bir işçilikle uygulanmıştır. Kompozisyon rumi motifi kullanılarak hazırlanmıştır. Kemerin kenarını çevreleyen ince bordürde minik daireler de bir süsleme unsuru olarak karşımıza çıkar. Ahşap tekniklerinden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği kullanılmıştır. Anadolu Selçuklu Dönemi minberlerinden Beyşehir Eşrefoğlu Camii ve Ankara Alâeddîn Camii minber giriş kemerlerindeki dendanlar örneğimizle benzeşmektedir.

Fotoğraf 48: Çizim 37: Ön cephe giriş kemeri

6.1.3. Bordürler

KATALOG NO :	3
FOTOĞRAF NO :	49- 57
ÇİZİM NO :	38- 46
İNCELENEN ALAN :	Bordürler (Kuzey)
İNCELEME TARİHİ :	24/ 06/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	107X274 cm

Ön cephede on dört tane bordür bulunmaktadır. Sövelerin bitişinde bulunan ve baba diye de tabir edilen topuzlar da bu başlık altında incelenmiştir. Sağ ve solda simetrik olarak yerleştirilen tasarımlar aynıdır. Yani toplamda dokuz farklı tasarım bulunmaktadır. Bu cephede dikey tasarımların hepsi orijinalken yatay yüzeylerdeki iki tane tasarım muhdes görünmektedir. Aşağıda daha tafsilatlı bilgi verilecek desenler detaylı incelenecektir.

Bordür 1: 36 x 5,5 cm ölçülerinde boyuna dikdörtgen alan içinde ½ simetrik rumi motiflerden oluşan ve yürüyen desen olarak nitelendirdiğimiz bir tasarım bulunmaktadır. Motiflerin iç bünyelerindeki dendanlar yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber geneli ile desen ve malzeme açısından benzeyen bordür orijinaldir.

Fotoğraf 49: Çizim 38: Ön cephe bordür 1

Bordür 2: Aynalığın kenarında yükselen bu desen 65,5 x 9 cm ebatlarında boyuna dikdörtgen bir alan içindedir. Kıvrık dallar üzerine yerleştirilmiş rumi motiflerden teşekkül eden tasarım $\frac{1}{2}$ simetrik bir desendir. Aynı zamanda zeminden yukarıya doğru ilerleyen bu desen yürüyen desen olarak nitelendirdiğimiz grup dâhilindedir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan motifler zeminden yaklaşık yarım cm kadar yukardadır ve yüksek kabartma plastik tesiri kuvvetlendirmiştir. Minber genelindeki ince işçilik ve tasarım kurgusu burada da mevcuttur, sağ ve solda bulunan iki alan da orijinaldir. Sağ tarafta yer alan bordürün topuza bittiği kısımda oldukça büyük bir kırılma mevcuttur. Sol taraf sağa nispetle daha iyi durumdadır. Doğu ve batı sövelerde de aynı desen kullanılmıştır.

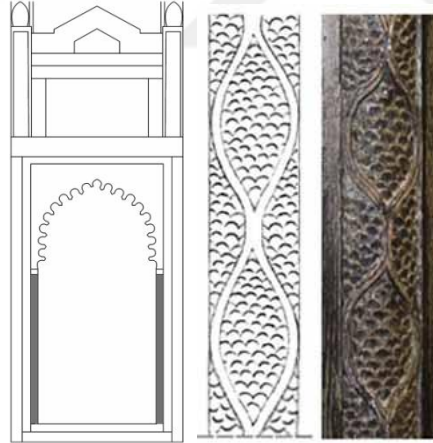
Fotoğraf 50: Çizim 39: Ön cephe bordür 2

Bordür 3: Girişin en dış kenarında yükselen bu desen 178 x 6 cm ebatlarında boyuna dikdörtgen bir alan içindedir. Kıvrık dallar üzerine yerleştirilmiş rumi motiflerden müteşekkil tasarım $\frac{1}{2}$ simetrik bir desendir. Aynı zamanda zeminden yukarıya doğru ilerleyen bu desen yürüyen desen olarak nitelendirdiğimiz grup dâhilindedir. Oyularak ortaya çıkan desenin kabartması zeminden yaklaşık yarım cm kadar yukardadır ve yüksek kabartma olarak nitelendirilebilir. Minber genelindeki ince işçilik ve tasarım kurgusu burada da mevcuttur, sağ ve solda bulunan iki alan da özgün halini korumuştur. Bordür 2 ile çok benzeyen tasarım, bu desenin dikine kesitinin yarısı alınarak bulunduğu alana uygun daha ince bir bordür haline getirilmiştir.

Fotoğraf 51: Çizim 40: Ön cephe bordür 3

Bordür 4: Giriş kemerini taşıyan ve zeminle bağlantı sağlayan bir sütunce şeklinde düzenlenen bu bordür 87 X 5 cm ölçülerindedir. Yüzeyi balıksırtı olarak isimlendirebileceğimiz bir desen ile tezyin edilmiştir. Desenin bulunduğu zemin düz değil hafif silindiriktir. Zeminden yukarı belli bir nizam içinde yürüyen desen aynı zamanda $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Her iki tarafta bulunan parça da malzeme ve ince işçiliği ile minber geneliyle benzeştiğinden orijinal alanlardan biridir.

Fotoğraf 52: Çizim 41: Ön cephe bordür 4

Bordür 5: Sövelerin bitişinde bulunan topuzlar 9 cm boyunda 11,5 cm eninde bir alanı kaplamaktadır. Hemen altında yer alan bordürün sert köşelerinden yukarıya doğru yumuşak bir bitiş sağlamıştır. Dört tane yüzü vardır ve bu dört yüzeyde aynı tasarım simetri ekseninde ustaca birleştirilmiştir. Ayrıca her bir yüzeyde ki tasarımda $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarıma sahiptir. Rumi motiflerin içi dandanlarla detaylandırılmıştır. Yuvarlak satırlı derin oyma ile alana uygulanmıştır.

Her iki parça da orijinaldir. Sol tarafta bulunan topuz sağ taraftakine nispetle daha çok zarar görmüş ve deforme olmuştur. İbrahim H. Konyalı bu parçaları çam kozalağına benzetmiştir.

Fotoğraf 53: Çizim 42: Ön cephe bordür 5

Bordür 6: Ön cephenin en altında zeminle bitişik bu bordür 81,5 cm uzunluğunda ve 8 cm enindedir. Simetri eksenleri birleştirilip birim tekrarı yapılarak enine istendiği kadar uzatılabilecek bir tasarım kurgusuna sahiptir. Desen rumi motifiyle tasarlanmıştır. Rumiler dendan şeklindeki iç bünyeler ile detaylı hale getirilmiştir. Bazı yerlerde rumilerin altından geçen kemerlerin içine küçük daireler yan yana dizilmiş, bu da desenin oldukça hoş bir görünüm kazanmasına vesile olmuştur. Bordür orijinal görünmektedir. Gerek işçilik gerekse malzeme minber geneliyle uyumludur.

Fotoğraf 54: Çizim 43: Ön cephe bordür 6

Bordür 7: Aynalığın hemen üzerindeki yatay dikdörtgen bordür 81,5 cm uzunluğunda ve 8 cm enindedir. Rumi motifinden oluşan desen, simetri eksenleri birleştirilip birim tekrarı yapılarak enine istendiği kadar uzatılabilecek bir tasarım kurgusuna sahiptir. Minber genelinde kullanılan ahşap malzeme ile benzeşen kaliteli malzeme ve rumi desen bordürün orijinalliğinin göstergesidir. Tahribata uğramış, simetri ekseninde yer alan tepelik motiflerinin çoğunluğu kırılmıştır.

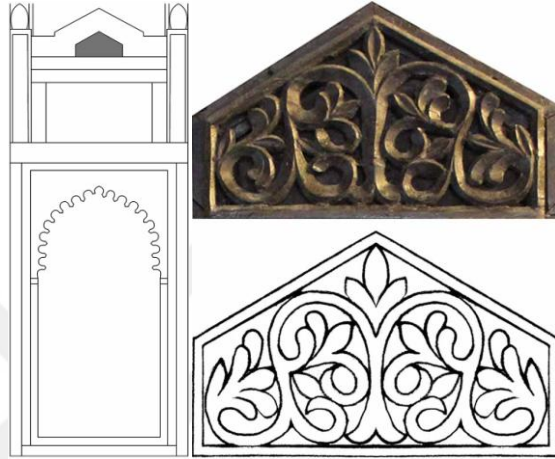
Fotoğraf 55: Çizim 44: Ön cephe bordür 7

Bordür 8: Enine dikdörtgen alan 82 X 7,5 cm ölçülerindedir. Belli aralıklarla birim tekrarı yapılarak oluşturulan desen eserin genelindeki rumi motiflere benzetilmeye çalışılmıştır. Yine de ilk görüşte malzeme ve tasarımın minber geneliyle uyumsuzluğu göze çarpmaktadır. Orijinal parçanın ne zaman yok olduğu ve yerine bu kısımların hangi dönemde eklendiği ile ilgili elimizde bir veri bulunmamaktadır. Minber bütünü ile uyumsuz muhdes parçalardan biridir.

Fotoğraf 56: Çizim 45: Ön cephe bordür 8

Bordür 9: Taç kısmında yer alan üçgenimsi paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik bir tasarımla tezyin edilmiştir. Muhdes parçalardan olması hasebiyle motifi kategorize etmek güçtür. Barok tezyinatı andıran desen minber geneli ile kıyas edildiğinde oldukça niteliksiz bir işçiliğe sahiptir. Gerek malzeme gerekse tasarım kurgusu minber bütünüyle uyumsuz olan parça orijinal değildir.

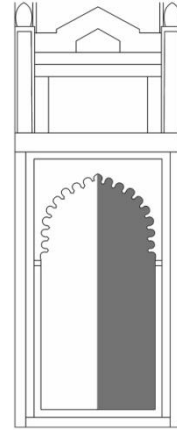
Fotoğraf 57: Çizim 46: Ön cephe bordür 9

Değerlendirme

Ön cephede bordür başlığı altında incelenen dokuz tane alan ve bu alanlara uygun olarak tasarlanmış desen bulunmaktadır. Bunlardan yedi tanesi orijinal iki tanesi muhdestir. Beş tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer dört bordür yatay eksendedir ve enine gelişen bu bordürlerde de simetrik desenler tercih edilmiştir. Minber genelinde olduğu gibi burada ağırlıklı kullanılan motif grubu rumidir. Muhdes parçalardaki motifler herhangi bir motif grubuna dâhil edilememiştir.

6.1.4. Kapı Kanadı

KATALOG NO :	4
FOTOĞRAF NO :	58
ÇİZİM NO :	47
İNCELENEN ALAN :	Kapı Kanadı
İNCELEME TARİHİ :	24/ 06/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	156 X 45 cm

Alâeddin Camii minberi kapı kanatları maalesef günümüzde camide değildir. Kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre kapı kanatlarından biri çalınmıştır. Diğer kapı kanadı ise 246 envanter numarasıyla İstanbul Türk İslam Eserleri Müzesi'ndedir. Kapı kanadının görseline ulaşmamıza ilk vesile olan, 1938 tarihli makalenin yazıldığı dönemde bu eserin İstanbul Çinili Köşk Müzesi'nde sergilendiği bilgisi yer almaktadır (Ağaoğlu, 1938: 24). Belgin Demirsar'ın Osman Hamdi Tablolarında gerçekte ilişkiler isimli kitabında da 1951 yılında Topkapı Sarayı Müzesi'nden Türk İslam Eserleri Müzesi'ne getirildiği bilgisini edinmekteyiz (Demirsar, 1989: 162). Müzedeki kapı kanadı renk olarak açık kahverengi tonundayken günümüzde minberin siyaha yakın bir koyu kahverengi tonunda olması minberin sonraki yıllarda boyanmış olduğunun göstergesidir. Kapı kanadının ne zaman çalındığı ve diğerinin ne zaman müzeye götürüldüğü hakkında elimizde bir veri yoktur. Bu konu ile ilgili bulduğumuz en eski kaynak 1927 tarihlidir ve makalede kapı kanadının müzede olduğu bilgisi verilmektedir (İbrahim, 1927: 1548). Bu bilgi ışığında kapı kanadının camiden müzeye bu tarihten önce götürüldüğü anlaşılmaktadır. Eseri fotoğraflamak amacı ile müzeye yaptığımız ziyarette kapı kanadını görmemize izin verilmediği için ölçüleri alınamamıştır. Fakat Belgin Demirsar'ın kitabından edindiğimiz bilgi ışığında, kapı kanadının yüksekliğinin 156 cm, genişliğinin ise 45 cm olduğunu öğrenmekteyiz. (Demirsar, 1989: 162). Kapının yerleştirildiği giriş kemerinin tarafımızdan alınan ölçüleri de bu bilgiyi teyit eder şekilde verilen ölçüye uygundur.

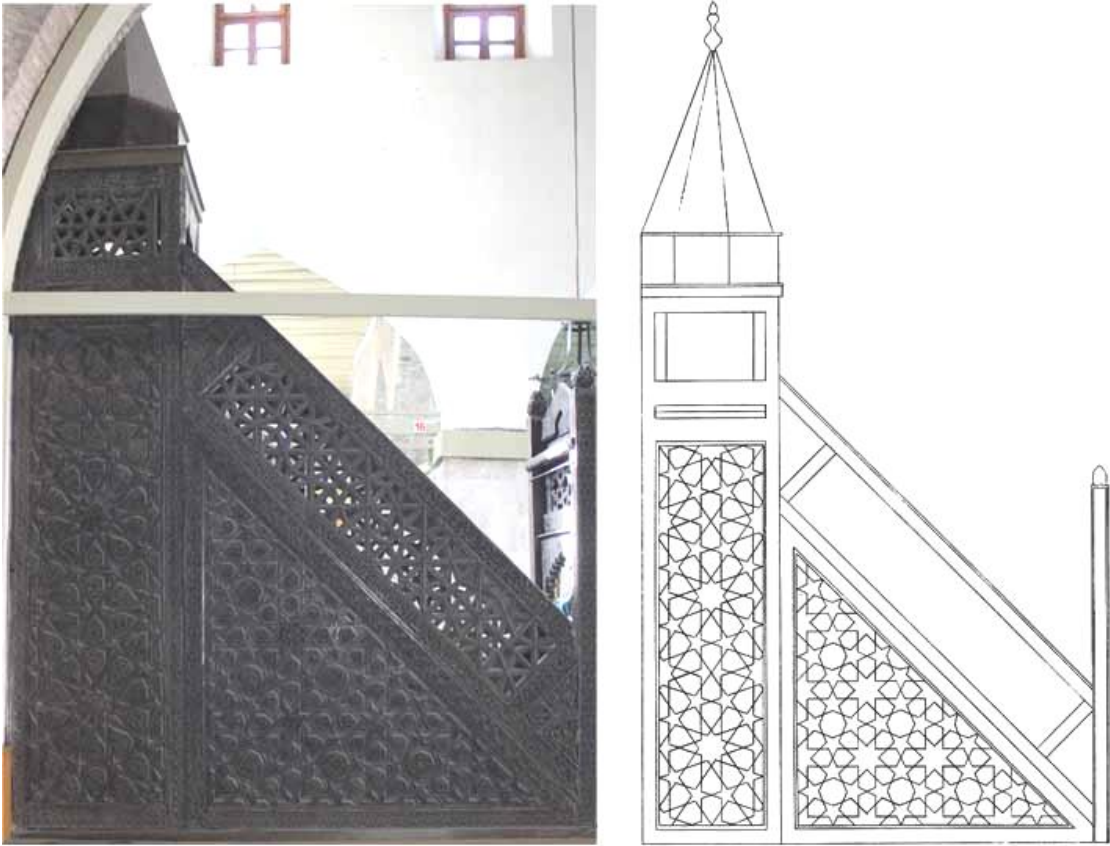
Fotoğraf 58: Çizim 47: Kapı kanadı

Değerlendirme

Kapı kanadında 13 tane tezyin edilmiş pafta bulunmaktadır. Paftalar dikdörtgen bir çerçeve içine sırt sırta yerleştirilmiş yedi tane beşgen ve bunların arasında kalan üçgen alanlardan oluşur. Dikdörtgen alanın etrafı bordürlerle çevrilidir. Düşey eksendeki her iki bordür de aynı tasarıma sahiptir. Yatay bordürlerde ise iki farklı tasarım kullanılmıştır. Tasarımlarda kullanılan motif grupları geometrik geçmeler ve rumi motifleridir. Kapı kanadı ince işçiliği, malzemesi ve tasarımları ile minber bütününe uyumludur. Hatta boyanmış olan minberin orijinal rengini görmemizi sağlaması bakımından önemlidir. Elimizde net fotoğraflar bulunmadığından çizimleri yapılamamıştır.

6.2. DOĞU CEPHE

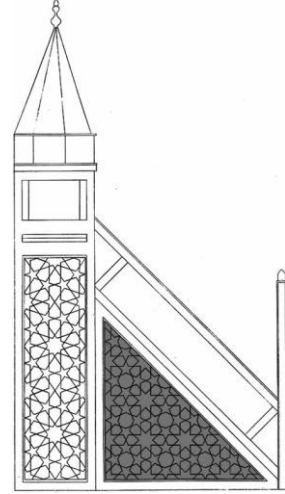
Aynalık, köşk altı dikdörtgen pano, korkuluklar ve üçgen panolar ve bordürler olmak üzere dört başlık halinde incelenecek olan doğu cephe orijinalliğini en çok koruyan cephedir. Ön cephe ve batı cephede, doğuya nispetle daha fazla tahribat ve değişen parça bulunmaktadır. Minber korkuluğunun alt ve üst kısmında, zemininde rumilerin dolaştığı kufi yazı şeritleri dikkat çekicidir.

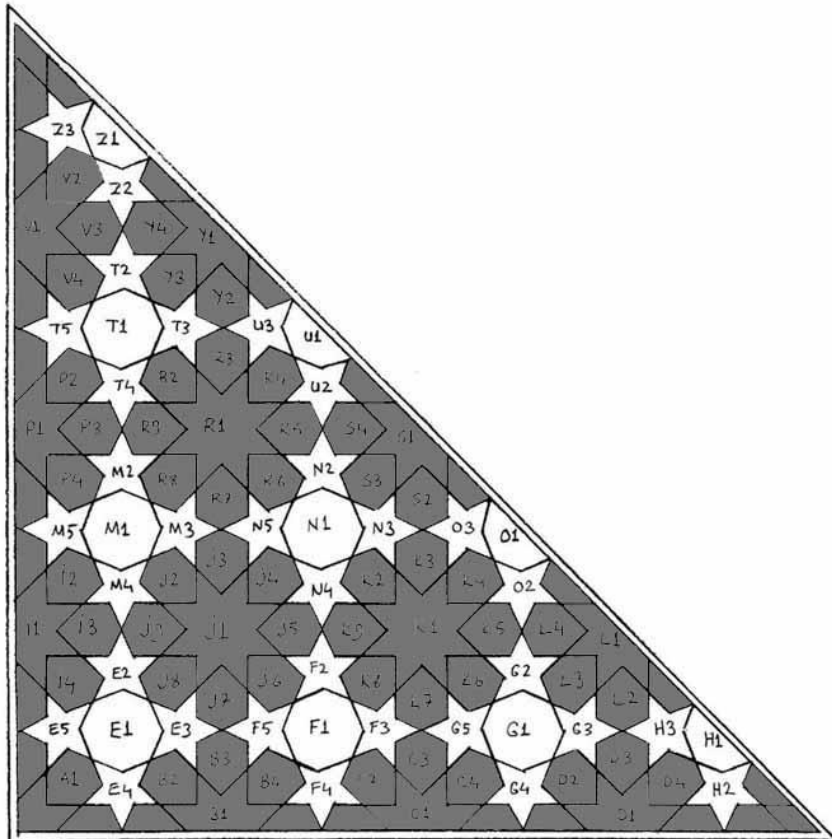
Fotoğraf 59: Çizim48: Doğu cephe genel görünüm

6.2.1. Aynalık (Doğu)

KATALOG NO :	5
FOTOĞRAF NO :	60-134
ÇİZİM NO :	49-123
İNCELENEN ALAN :	Aynalık (Doğu)
İNCELEME TARİHİ :	27/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	222 X 233X 317 cm

Dik kenarı 222 cm, yatay kenarı 233 cm, çapraz kenarı ise 317 cm ölçülerinde üçgen şeklindeki bu bölüm, döneminin özelliklerini taşıyan ince işçilikli motiflerle süslenmiştir. Aynalık motif, malzeme ve desen kurgusu açısından minber geneliyle benzer niteliklere sahiptir. Üçgen alan sekiz kollu yıldızların etrafında altıgen şekillerin dolaştığı geometrik paftalara ayrılmıştır. Bu paftaların içleri alana uygun şekilde tasarlanmış rumilerle müzeyyendir. Bu parçaların arasında ayrıca beş kollu yıldızlar oluşmuştur. Geometrik geçmeler zeminden biraz daha yüksekçe çitalarla belirgin hale getirilmiştir. İçleri tezyin edilmiş 106 adet alan bulunmakta, bunların tamamı orijinal görünmektedir. Beş kollu yıldızların hepsinde aynı tasarım uygulanmıştır. Anlatımda kolaylığı sağlamak amacıyla, bütün alanlar aşağıdaki gibi kodlanacaktır.

Fotoğraf 60: Çizim 49: Doğu cephe aynalık

A1: Aynalığın sol alt köşesinde bulunan alan altıgen şeklindedir. Paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Gerek malzeme, gerekse desen açısından bu parça orijinal görünmektedir. J9 ve P4 ile benzer tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 61: Çizim 50: Doğu aynalık A1

B1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki paftanın içi bulunduğu alana uygun serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Derin oyma plastik ifadeyi güçlendirmiştir. Paftanın sağında küçük bir kırılma haricinde tahribat yoktur. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir. Tasarım aynalıktaki diğer yarım yıldızlarla benzer niteliktedir. Detayda farklar vardır.

Fotoğraf 62: Çizim 51: Doğu aynalık A2

B2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Alt kısımda simetri ekseninde rumi dallar birbirinin altından ve üstünden geçirilmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 62: Çizim 51: Doğu aynalık B2

B3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

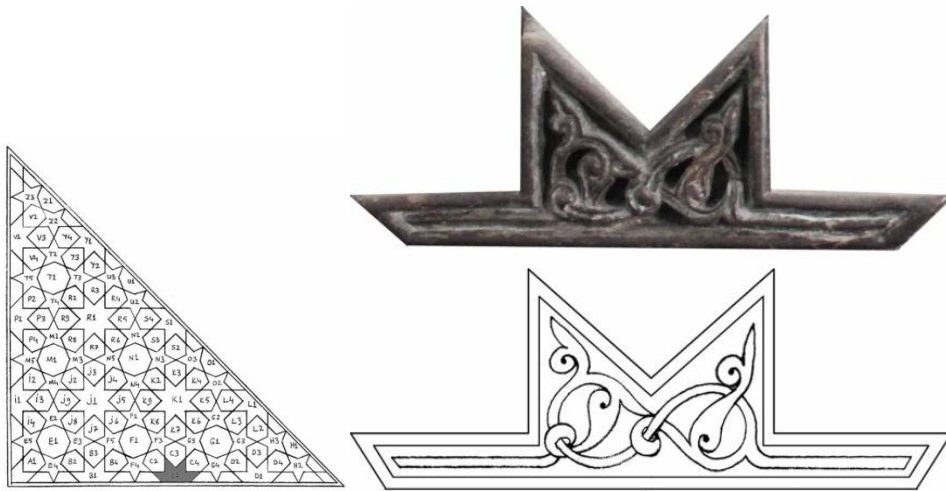
Fotoğraf 63: Çizim 52: Doğu aynalık B3

B4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Günümüze herhangi bir tahribata maruz kalmadan ulaşabilmiş parçalardandır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

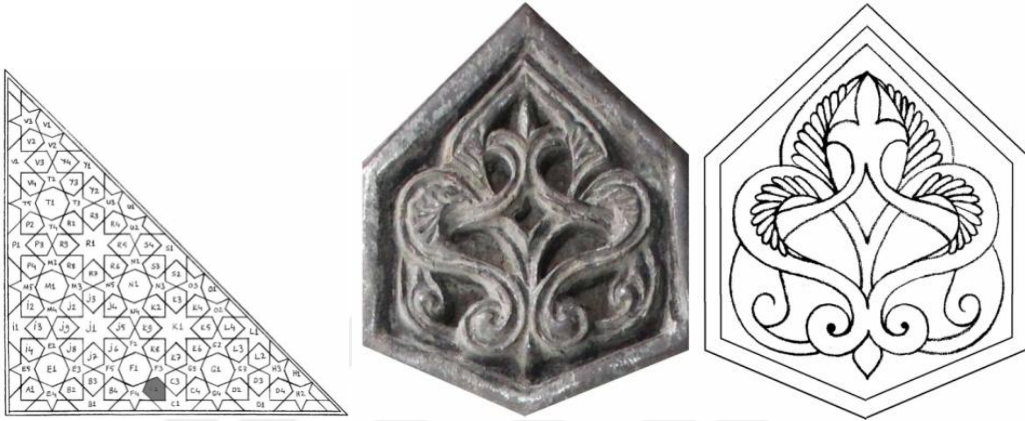
Fotoğraf 64: Çizim 53: Doğu aynalık B4

C1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki paftanın içi bulunduğu alana uygun serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiş parçada tahrip olmuş bir kısım görünmemektedir. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir. B1 ile küçük farklar hariç aynı tasarıma sahip olduğu söylenebilir. Burada sağdaki rumiden ayrılıp diğer dala sarılan kol B1 de bu kolun üzerini kapatır şekilde yapılmıştır.

Fotoğraf 65: Çizim 54: Doğu aynalık C1

C2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça sade ve zarif tasarlanmış desen, alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Rumilerin içine dendanlarla iç bünyeler yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 66: Çizim 55: Doğu aynalık C2

C3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Rumiler dendanlarla detaylı bir görünüm kazanmıştır. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 67: Çizim 56: Doğu aynalık C3

C4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılır. Rumilerin içine dandanlar yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 68: Çizim 57: Doğu aynalık C4

D1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki pafta serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Pafta da tahribat yoktur. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir. Desen kurgusu C1 ile aynıdır.

Fotoğraf 69: Çizim 58: Doğu aynalık D1

D2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Desen oldukça sadedir. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. İ3, K8 ve S4 ile benzeşen bir tasarıma sahiptir.

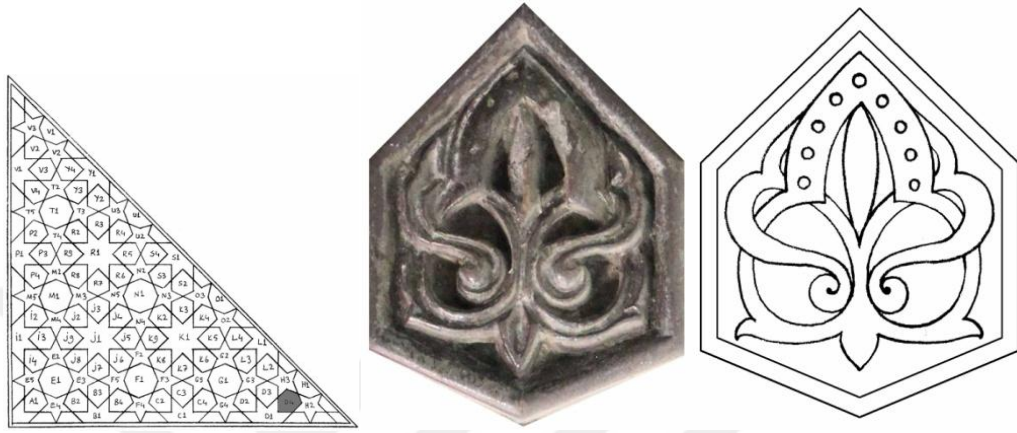
Fotoğraf 70: Çizim 59: Doğu aynalık D2

D3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılır. Rumilerin içine dendanlar yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

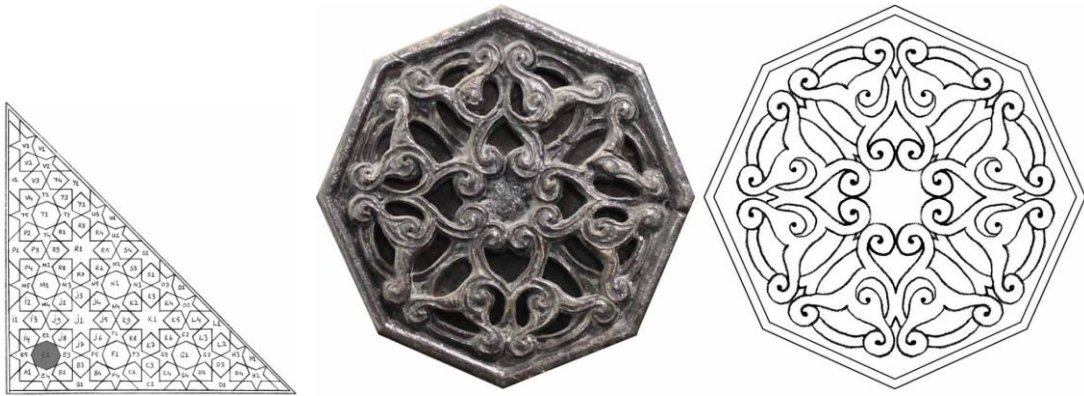
Fotoğraf 71: Çizim 60: Doğu aynalık D3

D4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Alanın üst kısmında sivri kemere benzer bir şekil bulunmaktadır. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Oldukça sade bir tasarıma sahip olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 72: Çizim 61: Doğu aynalık D4

E1: Altıgen paftaların ortalarında altı tane sekizgen ve büyükçe alan bulunmaktadır. E1 bu alanlardan ilkidir. Bulunduğu alana uyumlu şekilde $\frac{1}{8}$ simetrik bir rumi tasarımla bezenmiştir. Ayırma rumiler ve rumilerden ayrılan kıvrımlı dallar simetri ekseninde birleşir. Yuvarlak satırlı derin oyma deseni zeminden ayırarak belirginleştirmiştir. Zarif ve sade tasarımıyla dikkat çeken parça orijinaldir.

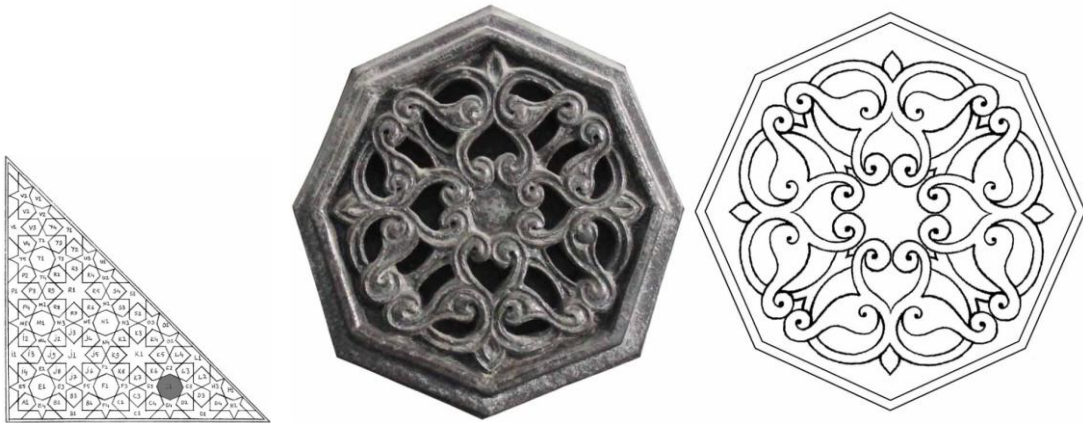
Fotoğraf 73: Çizim 62: Doğu aynalık E1

F1: Merkezde büyükçe ve dikkat çekici sekizgen alanlardan biridir. Bulunduğu alana uyumlu şekilde 1/8 simetrik bir rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerden ayrılan kıvrımlı dallar simetri eksenlerinde birbirinin altından ve üstünden geçirilerek oldukça girift bir tasarım yapılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulanmıştır. Minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 74: Çizim 63: Doğu aynalık F1

G1: Sekizgen alanın içi 1/8 simetrik rumi tasarıma sahiptir. Rumiler ve rumilerden ayrılan kıvrımlı dallar simetri ekseninde birleşir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarif ve sade bir tasarıma sahip olan parça orijinaldir.

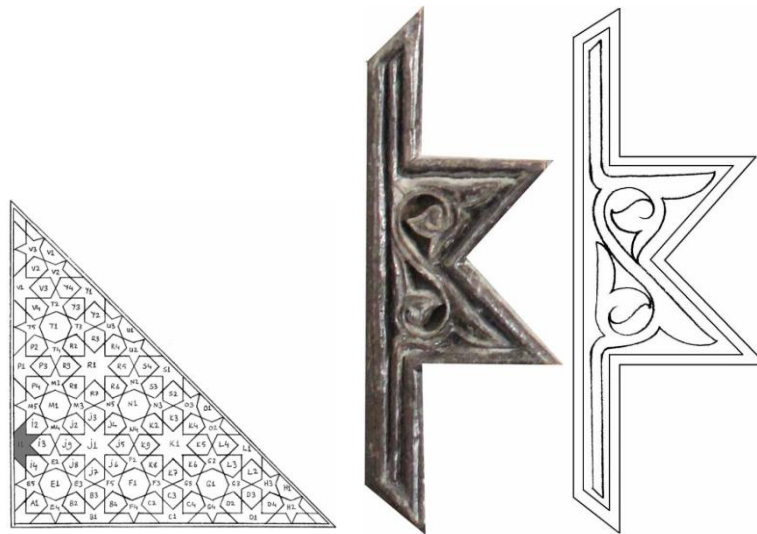
Fotoğraf 75: Çizim 64: Doğu aynalık G1

H1: Altıgenlerin merkezinde yerleşik sekizgen alanların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Sanatçı deseni alana uygun bir şekilde ustaca tasarlamıştır. Simetri ekseninde ortabağ olarak tabir edilen rumi motifinden ayrılan dallar alttan üstten geçirilmek suretiyle tasarım hareketlendirilmiştir. Minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 76: Çizim 65: Doğu aynalık H1

İ1: Etrafı altıgenlerle çevrili, merkezde yer alan sekiz kollu yıldızların yarısıdır. Alana uygun serbest bir rumi tasarımla bezenmiştir. İlk bakıldığında simetrik hissi uyandıran desen sade ve zariftir. Orijinal parçalardandır.

Fotoğraf 77: Çizim 66: Doğu aynalık İ1

İ2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri ekseninde rumi ortabağ ve tepelik motifi dikkat çeker. Ayırma rumilerin kolları rumi dallara zarif bir şekilde sarılmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 78: Çizim 67: Doğu aynalık İ2

İ3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desenin yukarı doğru bitişinde yer alan rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Minber bütünüyle kıyas edildiğinde uyumlu olan orijinal parçalardan biridir. Tasarım D2, S4 ve K8 ile benzeşmektedir.

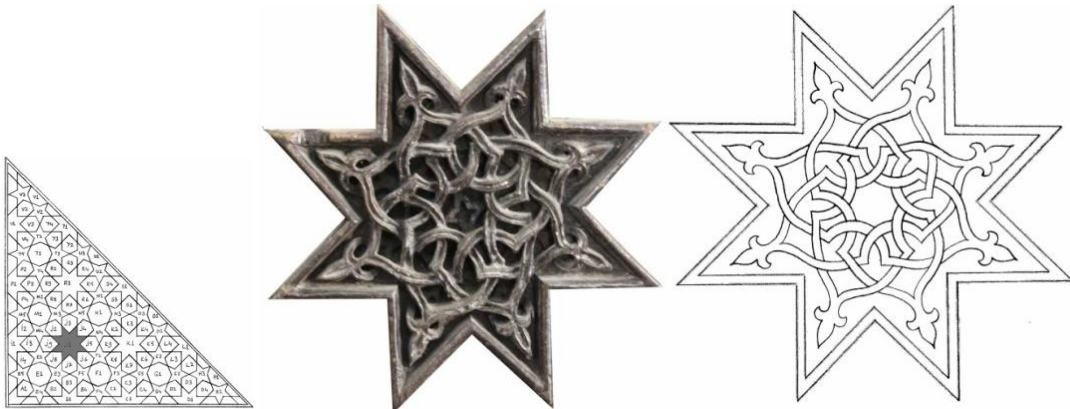
Fotoğraf 79: Çizim 68: Doğu aynalık İ3

İ4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen zarif bir tasarıma sahiptir. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

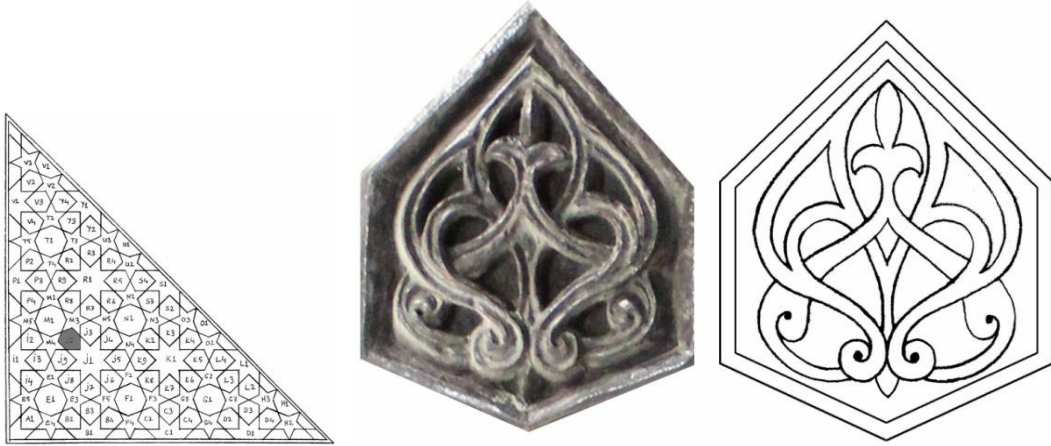
Fotoğraf 80: Çizim 69: Doğu aynalık İ4

J1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldız $\frac{1}{8}$ simetrik geçmelerden oluşan bir desen ile bezelidir. Geriden bakıldığında sade görünen desenin kurgusu aslında oldukça girift bir yapıdadır. Dalların uçları simetri ekseninde birleşen tepelik motifleri ile nihayetlendirilmiştir. Zeminden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile ayrılan desende plastik ifade çok güçlüdür. Deforme olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi, tasarımı ve motif yapısı itibariyle minberle uyum içinde olan parça orijinaldir.

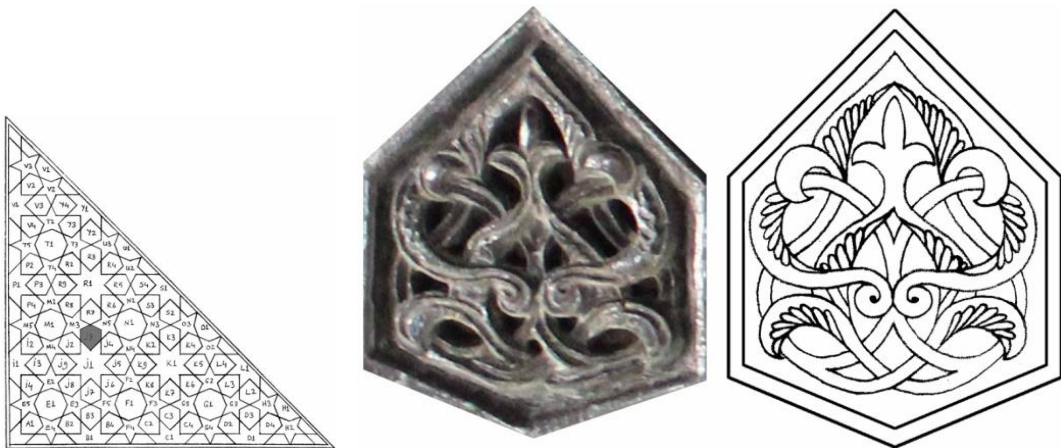
Fotoğraf 81: Çizim 70: Doğu aynalık J1

J2: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir desene sahiptir. Simetri ekseninde bir tepelik motifi dikkat çeker. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minberin orijinal parçalarındandır.

Fotoğraf 82: Çizim 71: Doğu aynalık J2

J3: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Birbiri üzerinden geçen dallar, alttan gelen dala sarılmış rumiler bu desende dikkat çeker. Rumilerin içlerindeki dendanlarda aşınma söz konusudur. Yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulama yapılmıştır. Minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 83: Çizim 72: Doğu aynalık J3

J4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri ekseninde birleşen rumilerden ayrılan dallar rumilerin üzerine işlenmiş ilginç bir görüntü oluşturmuştur. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana aktarılmıştır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

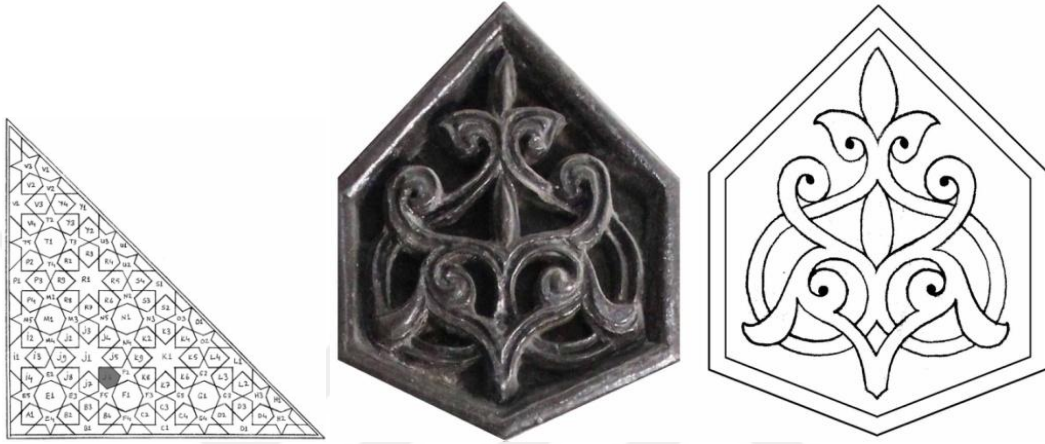
Fotoğraf 84: Çizim 73: Doğu aynalık J4

J5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri ekseninde tepelik motifi ile birleşen ayırma rumilerin diğer kanatları aşağı doğru uzanmış ve zemindeki dallara sarılmıştır. Tasarım oldukça farklı görülmektedir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 85: Çizim 74: Doğu aynalık J5

J6: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Şık ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Küçük birkaç fark dışında V4 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 86: Çizim 75: Doğu aynalık J6

J7: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenin nihayete erdiği kısımda sivri kemer şeklindeki alanın içi minik dairelerle tezyin edilmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Günümüze sağlam bir şekilde ulaşmış orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 87: Çizim 76: Doğu aynalık J7

J8: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde oldukça iri, kolye gibi görünen dairesel şekil ilk bakışta dikkati çeker. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Orijinal parçalardan biridir.

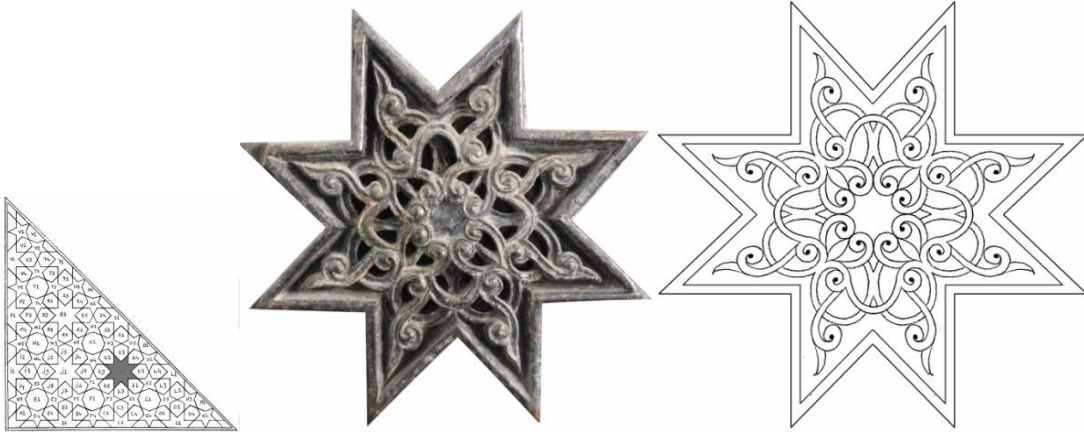
Fotoğraf 88: Çizim 77: Doğu aynalık J8

J9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumiler iç bünyeler yapılarak süslenmiştir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada tahrip olmuş bir kısım olmamakla birlikte dandanlarda aşınma sonucu oymalardaki derinlik azalmıştır. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir. A1 ve P4 ile benzer tasarıma sahiptir.

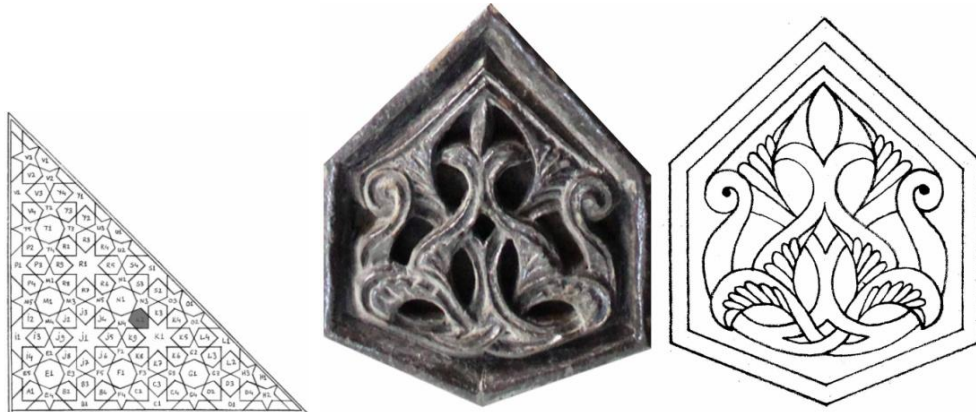
Fotoğraf 89: Çizim 78: Doğu aynalık J9

K1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldızlardan biridir. 1/8 simetrik rumi tasarıma sahiptir. Rumi dallar o kadar zarif kıvrılmıştır ki ahşap gibi sert bir malzeme zarif bir görünüm kazanmıştır. Zeminden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile ayrılan desende plastik ifade çok güçlüdür. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber geneliyle uyum içerisinde olan parça orijinaldir.

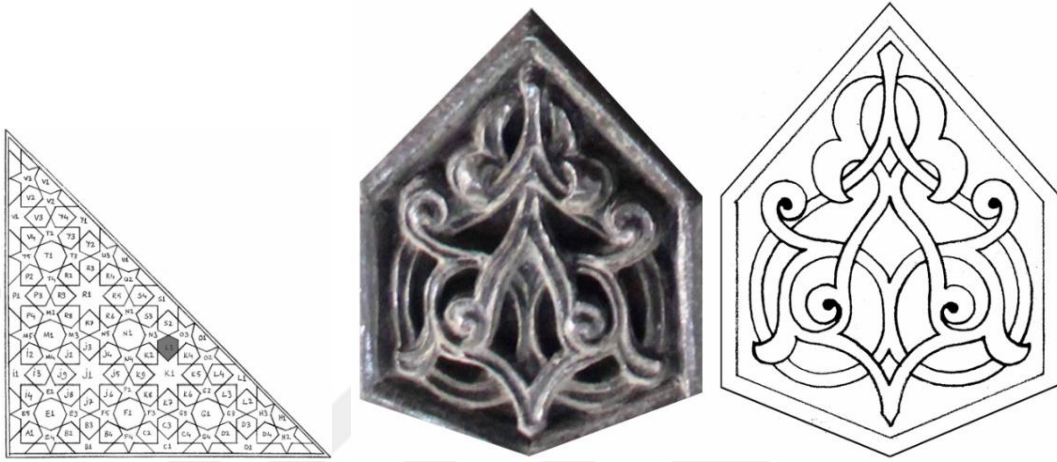
Fotoğraf 90: Çizim 79: Doğu aynalık K1

K2: Altıgen şeklindeki alanın içi 1/2 simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumiler iç bünyeler yapılarak süslenmiştir. Uygulama alanına yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada tahrip olmuş bir kısım olmamakla birlikte dendanlarda aşınma sonucu oymalardaki derinlik azalmıştır. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

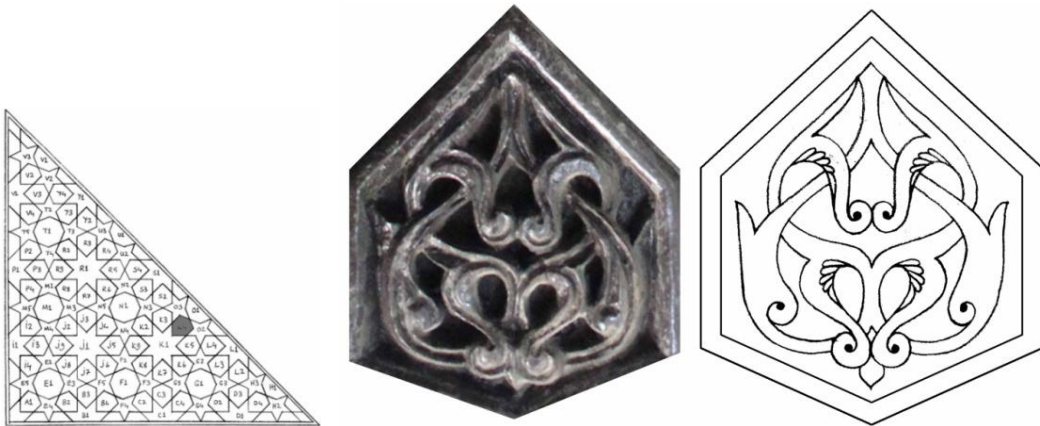
Fotoğraf 91: Çizim 80: Doğu aynalık K2

K3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desende kıvrım dalların hâkimiyeti söz konusudur. Tasarım oldukça sade ve zariftir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı olmayan parça orijinaldir.

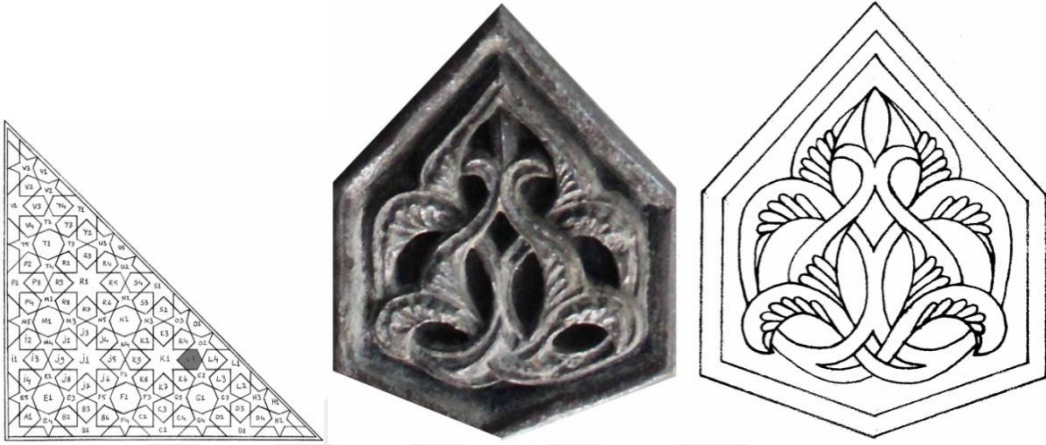
Fotoğraf 92: Çizim 81: Doğu aynalık K3

K4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber geneliyle uyum içerisinde olan parça orijinaldir.

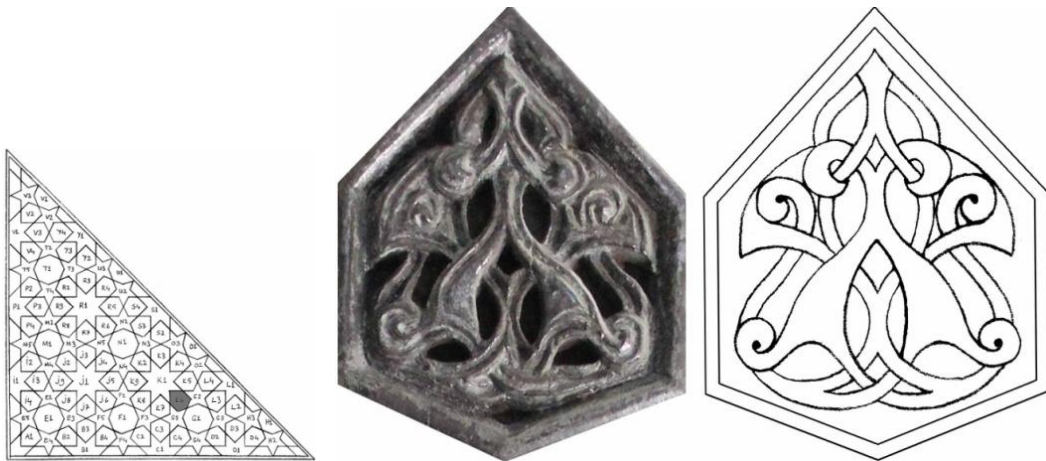
Fotoğraf 93: Çizim 82: Doğu aynalık K4

K5: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 94: Çizim 83: Doğu aynalık K5

K6: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısmı olmayan parça orijinaldir.

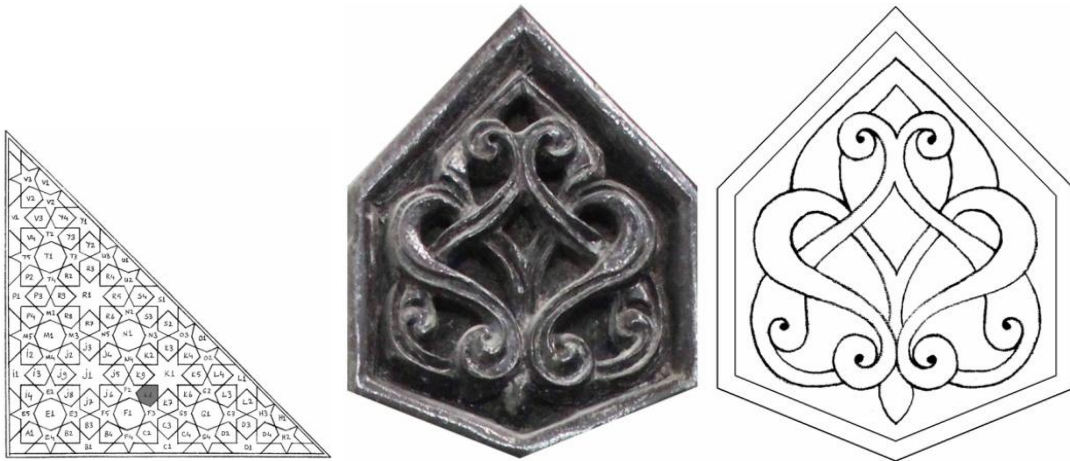
Fotoğraf 95: Çizim 84: Doğu aynalık K6

K7: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Simetri ekseninde sivri kemer şekli ve tepelik motifi dikkat çeker. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Ahşap malzemenin bazı kısımları yolunarak tahrip edilmiştir. Minber geneliyle uyum içerisinde olan parça orijinaldir.

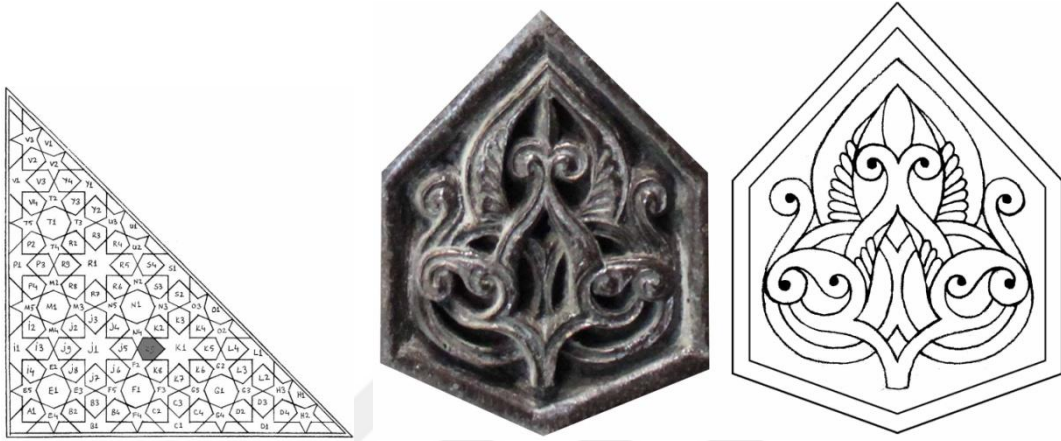
Fotoğraf 96: Çizim 85: Doğu aynalık K7

K8: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

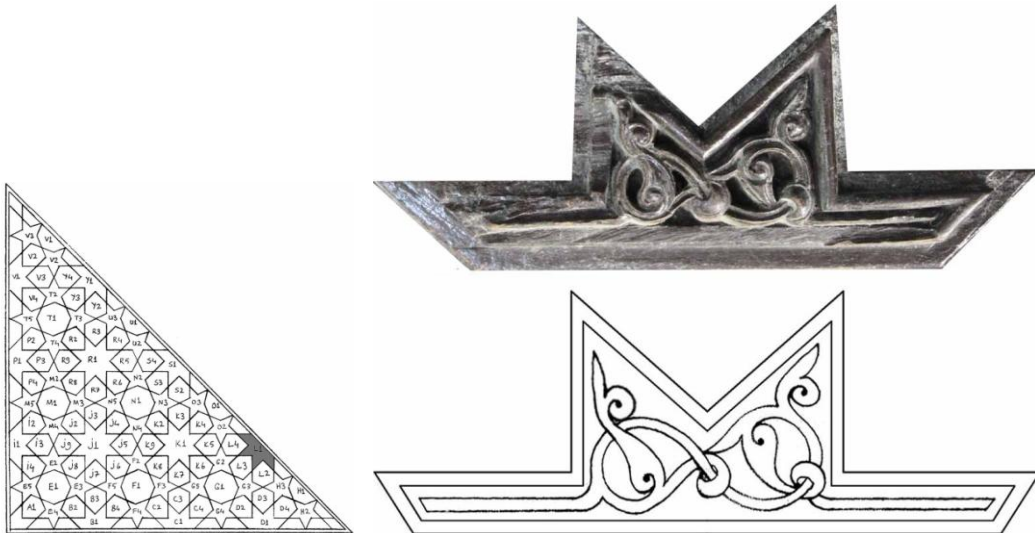
Fotoğraf 97: Çizim 86: Doğu aynalık K8

K9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Simetri ekseninde bir tepelik motifi bulunmaktadır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 98: Çizim 87: Doğu aynalık K9

L1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki alan serbest bir rumi tasarımla müzeyyendir. İlk bakıldığında simetrik hissi uyandıran desen sade ve zariftir. Yıldızın sol tarafında ahşap kazınmış veya kırılmıştır. Minber geneli ile uyumlu olan parça orijinaldir. C1 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 99: Çizim 88: Doğu aynalık L1

L2: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla müzeyyendir. Ayırma rumiler ve tepelik motifinin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Parçada tahribat yoktur. Malzeme ve teknik açıdan minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

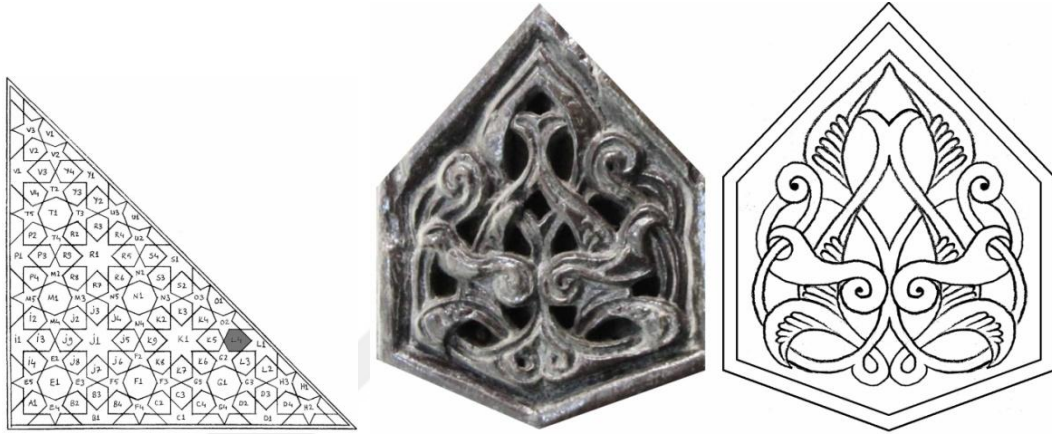
Fotoğraf 100: Çizim 89: Doğu aynalık L2

L3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezenmiştir. Rumi motifinin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Desenin yukarıya doğru nihayetlendiği kısımda sivri kemere benzeyen alanın içi minik daireler ile tezyin edilmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmeyen bu parça minber bütünüyle benzeşmektedir. Orijinaldir.

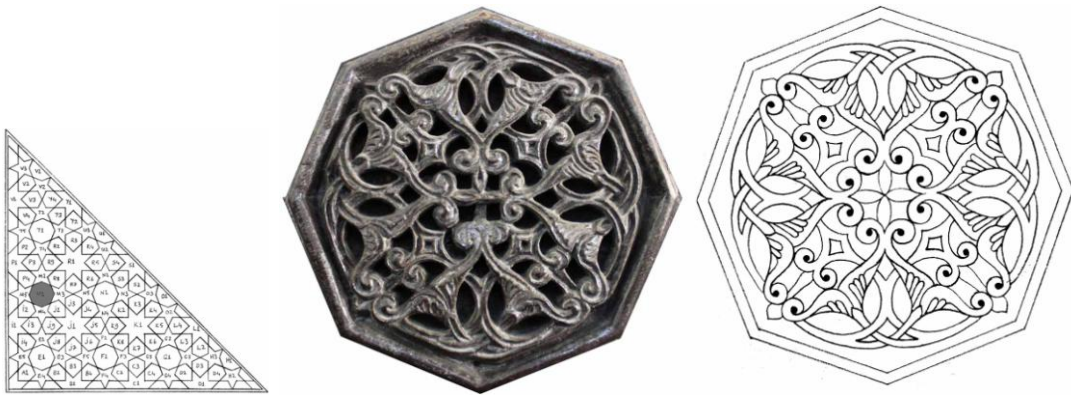
Fotoğraf 101: Çizim 90: Doğu aynalık L3

L4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezenmiştir. Rumi motiflerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Rumileri delerek yukarıya doğru çıkan kıvrım dallar deseni oldukça zarif göstermiştir. Parçanın kenarlarında küçük yıpranmalar mevcuttur. Dendanlarda da aşınmalar göze çarpar. Gerek tasarım, gerek malzeme açısından minber bütününe benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 102: Çizim 91: Doğu aynalık L4

M1: Merkezde yer alan sekizgen alanlardan biridir. Bulunduğu alana uyumlu şekilde $\frac{1}{8}$ simetrik bir rumi tasarımıyla bezenmiştir. İçleri dendanlarla detaylandırılmış ayırma rumiler simetri ekseninde birleşir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile desen bulunduğu alana aktarılmıştır. Zarif ve sade tasarımıyla dikkat çeken parça minberin özgün parçalarından biridir.

Fotoğraf 103: Çizim 92: Doğu aynalık M1

N1: Merkezde yer alan sekizgen alan 1/8 simetrik geçmeler ve rumi orta bağlarla müzeyyendir. Yuvarlak satırlı derin oyma öyle ustaca yapılmıştır ki üstte ayrı bir desen bulunmakta, zeminde ise içinde minik dairelerin dolaştığı büyük bir daire daha göze çarpmaktadır. Dantel gibi zarifçe işlenmiş bu alan oldukça sağlam bir şekilde günümüze ulaşmıştır. Minber bütününde ki tasarımlarla ve malzemeyle uyumlu olan parça orijinaldir. Çok küçük bazı farklar olmak üzere, batı cephenin aynalığında yine aynı numarada yani N1 de bulunan desenle aynı tasarıma sahiptir.

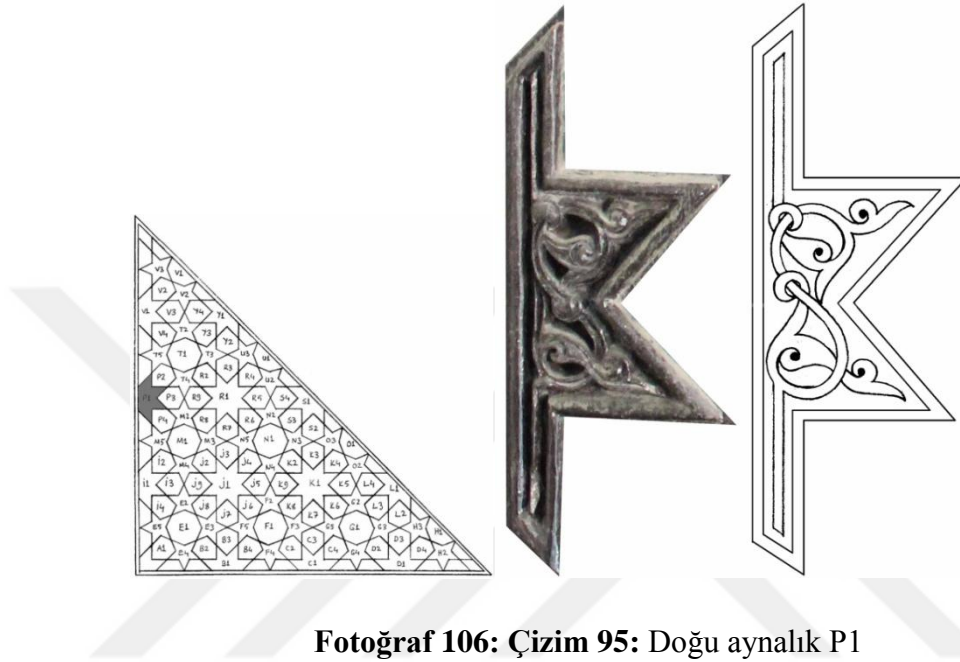
Fotoğraf 104: Çizim 93: Doğu aynalık N1

O1: Merkezdeki sekizgen alanların yarısı şeklinde düzenlenen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen sağlam şekilde günümüze ulaşmıştır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 105: Çizim 94: Doğu aynalık O1

P1: Merkezdeki sekiz kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile alana uygulanan desen B1 C1 ve D1 de bulunan desenlerle benzerdir. Minber geneli ile uyumlu parça orijinaldir. Özellikle C1 ile arasında çok küçük bir fark vardır.

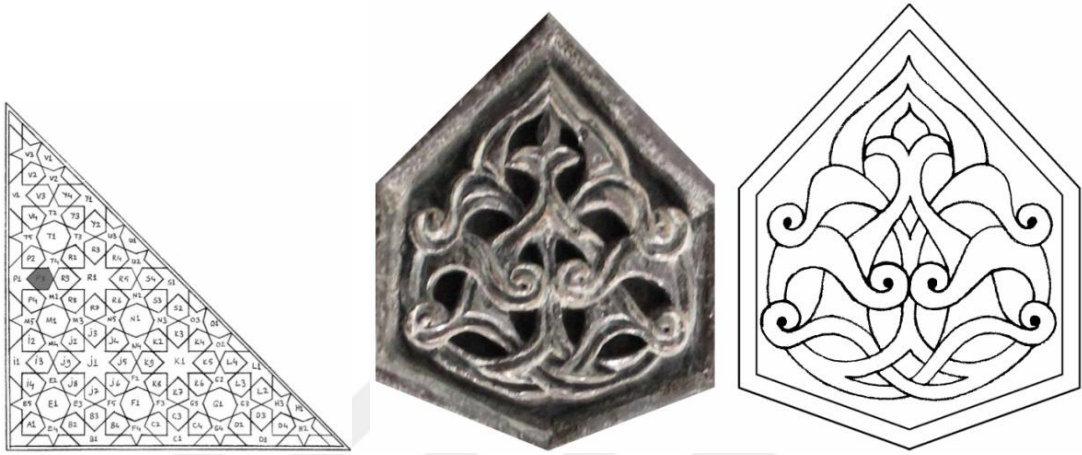
Fotoğraf 106: Çizim 95: Doğu aynalık P1

P2: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma ile işlenmiştir. Sade ve zarif bir tasarıma sahip alanda tahribat yoktur. Malzeme ve teknik açıdan minberle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 107: Çizim 96: Doğu aynalık P2

P3: Altıgen alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulanmıştır. Zarar görmüş bir kısım göze çarpmamaktadır. Malzeme ve teknik açıdan minberle uyumlu olan orijinal parçalardandır.

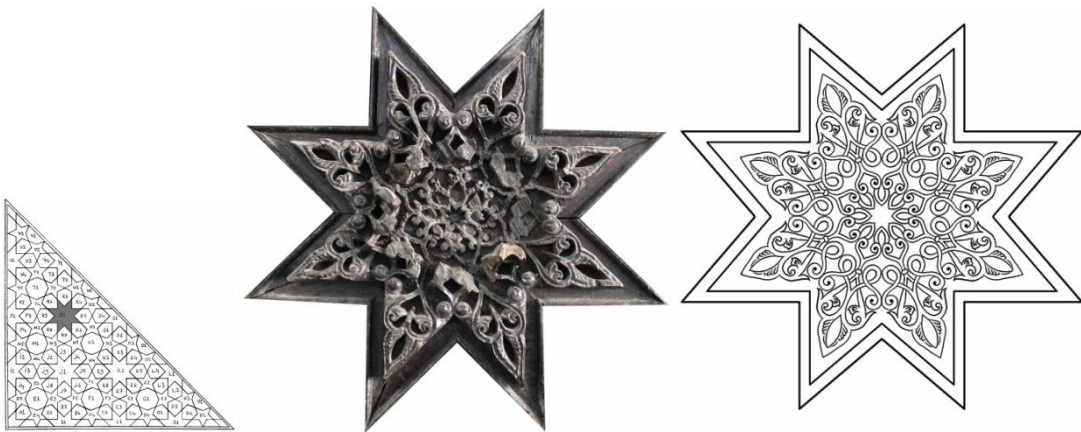
Fotoğraf 108: Çizim 97: Doğu aynalık P3

P4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir. Desen batı aynalık C2 ile aynı tasarıma sahiptir.

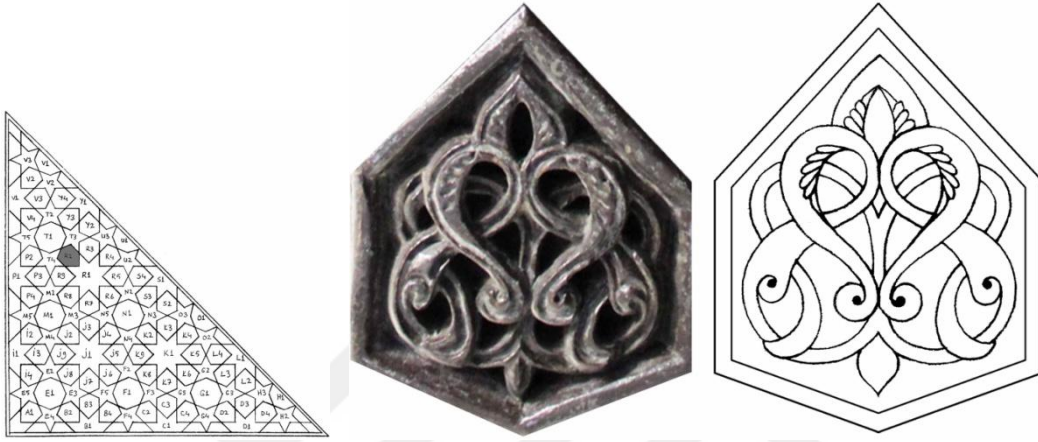
Fotoğraf 109: Çizim 98: Doğu aynalık P4

R1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldız 1/8 simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Çok zarif ve dikkat çekici bir desen kurgusuna sahiptir. Desenin ortası neredeyse tamamen kırılmıştır fakat sağlam kalmış bazı kısımlar yardımıyla desenin çizimi yapılmıştır. Kabara yıldızın altında dolaşan tasarımın haricinde kabara kısmında başka bir desenin tasarlandığı barizdir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniğiyle yapılmış kabara yıldız maalesef epeyce tahribata maruz kalmıştır. Tahrip olmadan önceki haliyle ilgili elimizde bir veri yoktur. Burada desenin ajur tekniği ile tatbik edilmiş olması ihtimali de vardır. Fakat elimizde evveliyatına dair bir görsel olmadığından bu iddia bir tahmin olmanın ötesine geçememektedir. Aynalıktaki en gösterişli tasarım buradadır. Ayrıca aynalıkta başka hiçbir alanda kabara tercih edilmemişken burada kullanılmasında sembolik bir anlatımın amaçlanmış olabileceği akla gelmektedir. Maharetli Türk sanatkarlarının minberler üzerinde uyguladıkları Selçuklu yıldız motiflerine güneş sistemini kurgulayarak, güneşi daha büyük kabara şeklinde işlenmiş merkezi bir yıldızla ifade ettikleri iddiası mevcuttur. Buna en çok bilinen örnek Bursa Ulu Camii minberinde karşımıza çıkmaktadır. Örneğimizde kabara yıldızlar için doğu cihet tercih edilmiş, batı cephede bu şekilde gösterişli kabartmalı herhangi bir tasarım yapılmamıştır. Minber geneliyle malzeme ve teknik açıdan uyumlu olan parça minberin en dikkat çekici orijinal parçalarından biridir.

Fotoğraf 110: Çizim 99: Doğu aynalık R1

R2: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen alttan üstten geçmeli ile ilginç bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Gerek malzeme gerekse tasarım kurgusuyla minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir. R8 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir.

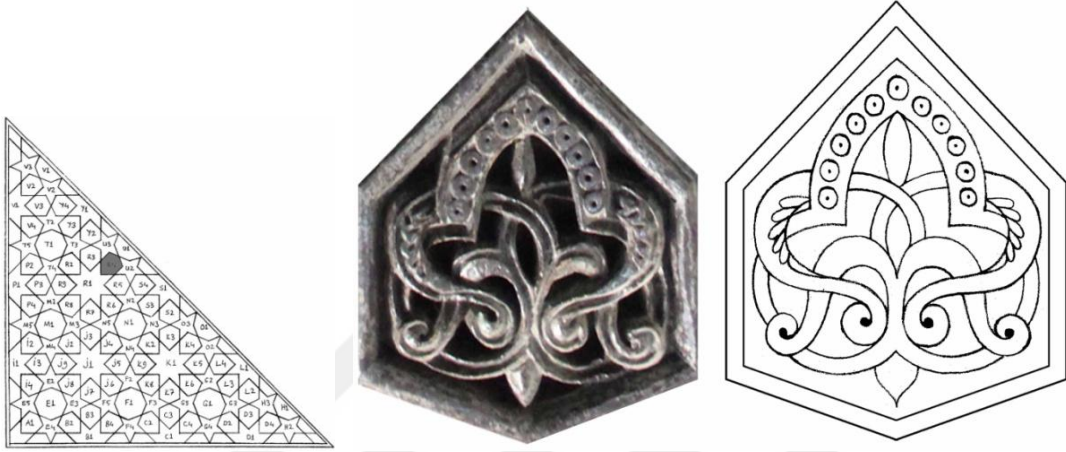
Fotoğraf 111: Çizim 100: Doğu aynalık R2

R3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir. Batı aynalık B2 ve P2 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 112: Çizim 101: Doğu aynalık R3

R4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Sivri kemer şeklindeki kısımda minik daireler sıralı inci taneleri gibi görünmektedir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir.

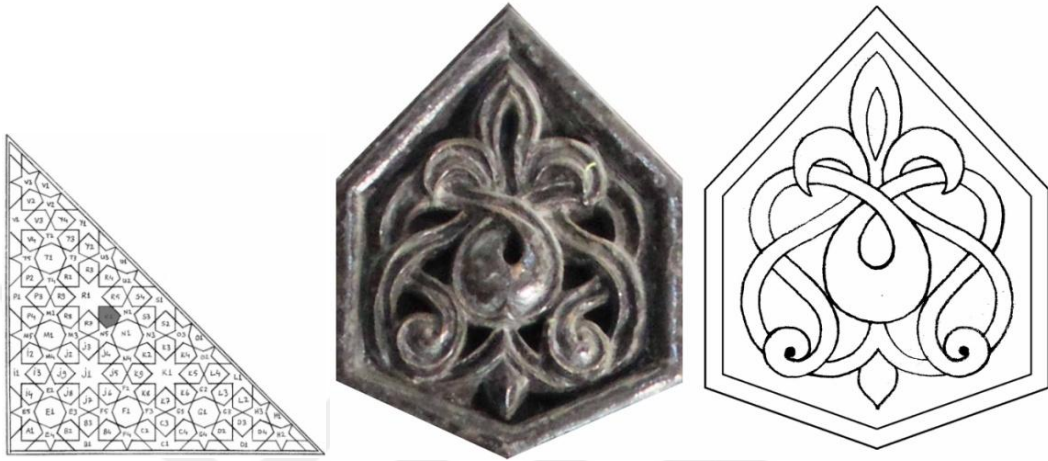
Fotoğraf 113: Çizim 102: Doğu aynalık R4

R5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir. Desen dendanlar hariç J3 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 114: Çizim 103: Doğu aynalık R5

R6: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

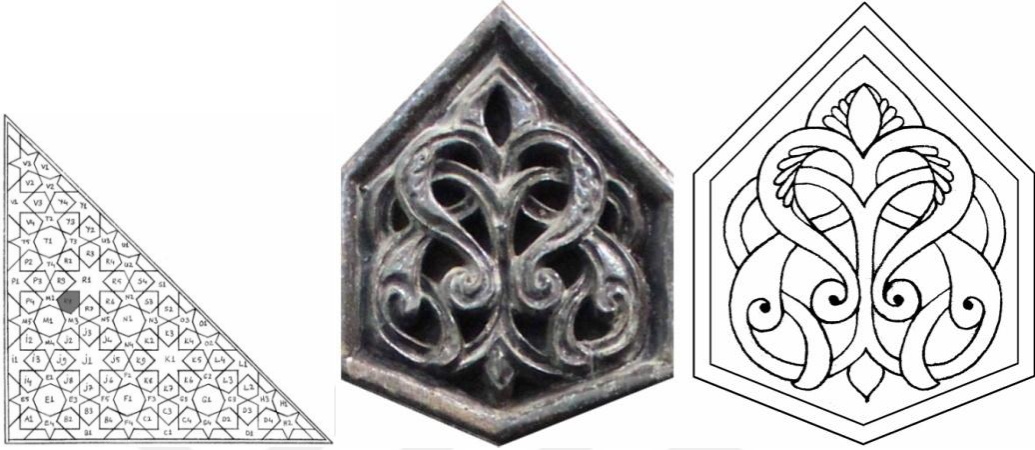
Fotoğraf 115: Çizim 104: Doğu aynalık R6

R7: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir.

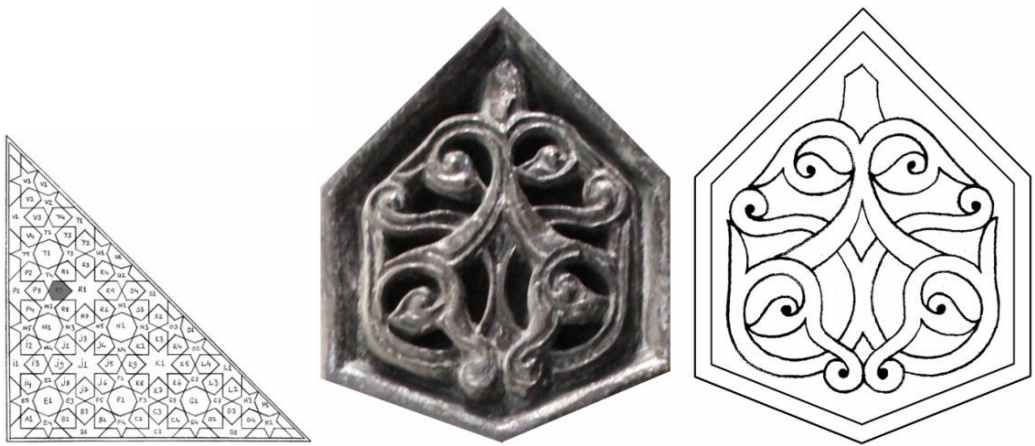
Fotoğraf 116: Çizim 105: Doğu aynalık R7

R8: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir. R2 ile neredeyse aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 117: Çizim 106: Doğu aynalık R8

R9: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

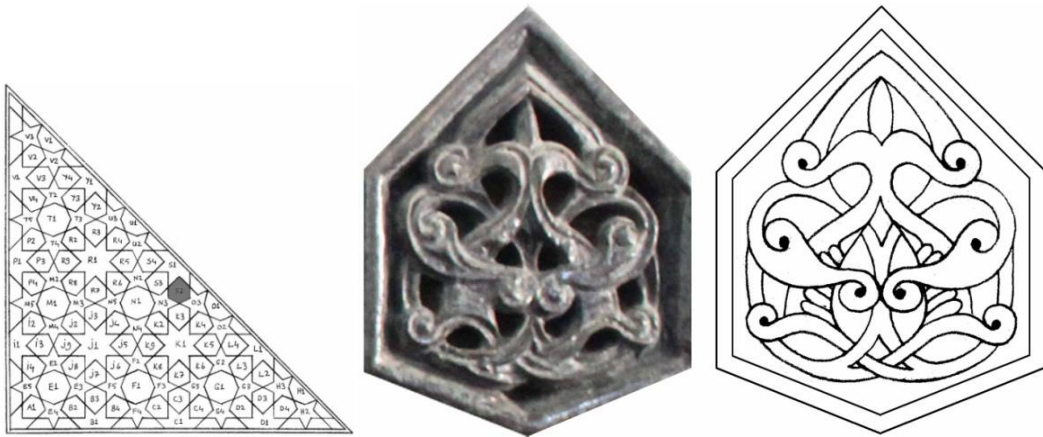
Fotoğraf 118: Çizim 107: Doğu aynalık R9

S1: Merkezi sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 119: Çizim 108: Doğu aynalık S1

S2: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Simetri ekseninde birleşen rumiler ve bir tepelik motifi dikkat çekmektedir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 120: Çizim 109: Doğu aynalık S2

S3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezenmiştir. Geçmeler bu desende en dikkat çekici kısımdır. Oldukça zarif bir tasarıma sahiptir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Zarara uğrayan bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

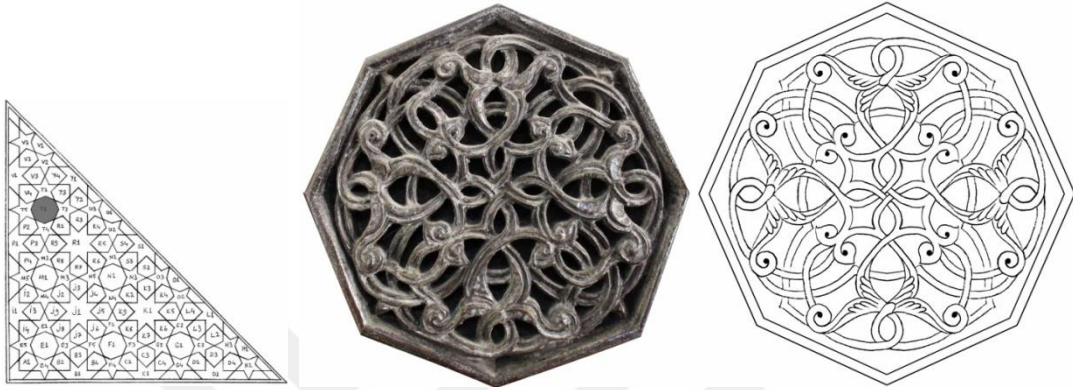
Fotoğraf 121: Çizim 110: Doğu aynalık S3

S4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir. Detayda farklar olmakla beraber tasarımın genel hatları D2, İ3 ve K8 ile benzeşmektedir.

Fotoğraf 122: Çizim 111: Doğu aynalık S4

T1: Altıgenlerin ortasında yer alan sekizgen alanlardan biridir. 1/8 simetrik rumi ve geçmelerden oluşan bir tasarıma sahiptir. Geçmeler ile oldukça girift bir tasarım harikasıdır. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desende plastik tesir oldukça güçlüdür. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan özgün parçalardan biridir.

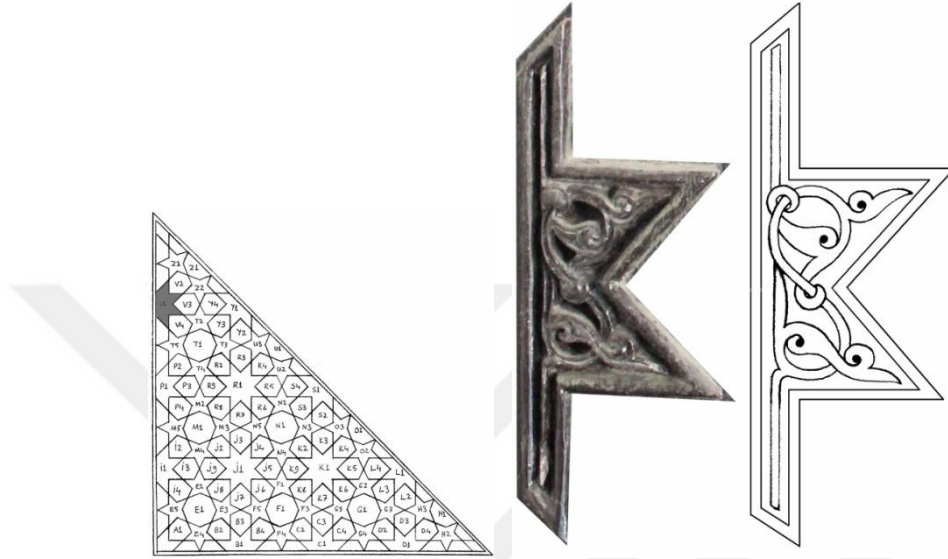
Fotoğraf 123: Çizim 112: Doğu aynalık T1

U1: Sekizgenlerin yarısı şeklinde düzenlenen alan 1/2 simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Alanına uygun şekilde ustaca tasarlanmış desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmeden günümüze ulaşan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 124: Çizim 113: Doğu aynalık U1

V1: Sekiz kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Günümüze tahribata maruz kalmadan ulaşabilmiş özgün parçalardan biridir. C1, B1 ve D1 ile benzer tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 125: Çizim 114: Doğu aynalık V1

V2: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur fakat rumilerin iç bünyelerinde aşınma sebebiyle silikleşme görülmektedir. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

Fotoğraf 126: Çizim 115: Doğu aynalık V2

V3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Simetri ekseninde birleşen rumiler ve bir tepelik motifi dikkat çekmektedir. Geçmeler desene girift bir görünüm kazandırmıştır. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 127: Çizim 116: Doğu aynalık V3

V4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Sade ve zarif bir tasarıma sahip desen, bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

Fotoğraf 128: Çizim 117: Doğu aynalık V4

Y1: Sekiz kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Günümüze zarar görmeden ulaşabilmiş özgün parçalardan biridir. Yarım yıldızların hepsi de birbirine ilk bakışta benzeyen tasarımlara sahiptir. Fakat detayda her biri ustaca ayrı tasarımlara dönüştürülmüştür.

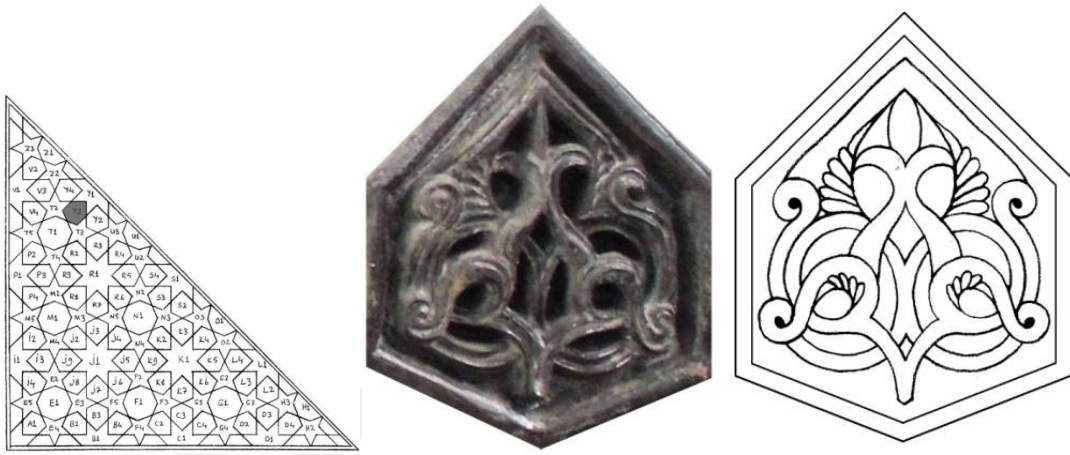
Fotoğraf 129: Çizim 118: Doğu aynalık Y1

Y2: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Sağ taraftaki rumi kanatlarından biri kırılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir.

Fotoğraf 130: Çizim 119: Doğu aynalık Y2

Y3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumiler dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş herhangi bir kısım yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 131: Çizim 120: Doğu aynalık Y3

Y4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumiler dendanlarla süslenmiştir. Desenin nihayetlendiği kısımda bir tepelik motifi vardır. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibarıyla tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

Fotoğraf 132: Çizim 121: Doğu aynalık Y4

Z1: Sekizgen paftaların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 133: Çizim 122: Doğu aynalık Z1

Beş kollu yıldızlar: Aynalık genelinde 32 tane beş kollu yıldız bulunmaktadır. Bu yıldızların içine alana uygun $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Bu alanların hepsinde aynı desen kullanılmıştır. Yıldızların çoğunluğu yukarı doğru yerleştirilirken bazıları çapraz monte edilmiştir. Desen sade ve zariftir. Aynalıkta bulunan bütün yıldızlar malzeme ve işçilik açısından minber bütünüyle benzeşmektedir. Dolayısıyla her biri minberin özgün parçalarıdır.

Fotoğraf 134: Çizim 123: Doğu aynalık beş kollu yıldızlar

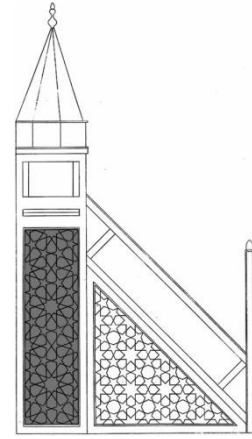
Değerlendirme

Doğu aynalıkta 106 tane desen bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 3 tane sekiz kollu yıldız, 9 tane $\frac{1}{2}$ sekiz kollu yıldız, 6 tane sekizgen büyük pafta, 4 tane $\frac{1}{2}$ sekizgen pafta, 52 tane altıgen, 32 tanede 5 kollu yıldız şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Aynalıktaki bütün parçalar orijinaldir. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam şekilde ulaşmıştır.

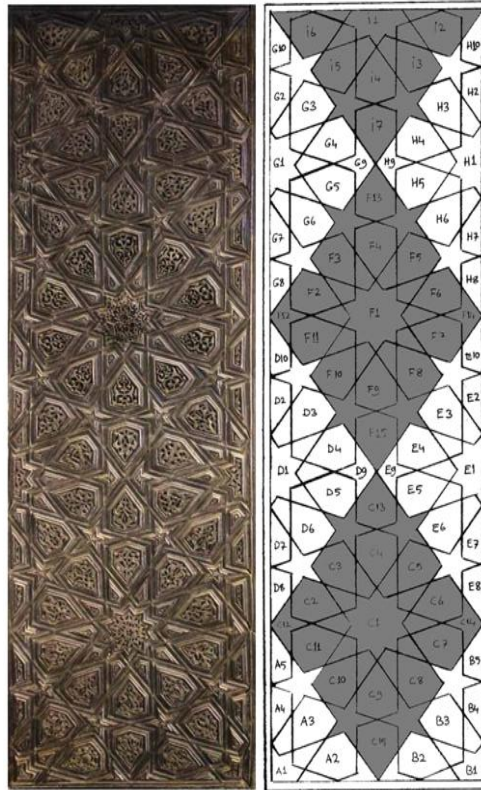

6.2.2. Köşk Altı Pano (Doğu)

KATALOG NO :	6
FOTOĞRAF NO :	135- 216
ÇİZİM NO :	124-205
İNCELENEN ALAN :	Köşk Altı Pano (Doğu)
İNCELEME TARİHİ :	27/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	306 X 85 cm

306X85 cm ölçülerinde boyuna dikdörtgen panoda toplamda 154 tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. On kollu yıldızlardan ve geçmelerden oluşan geometrik paftaların içi Selçuklu rumileri ile müzeyyendir. Yıldızların kenarında küçük üçgenler, üç ve beş kollu yıldızlar oluşmuştur. Merkezdeki on kollu yıldızların etrafı altıgen paftalarla çevrilerek oluşturulan kompozisyon, birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde çoğaltılabilecek bir özelliğe sahiptir. Her bir alanda farklı tasarım yapılmamış bazı kısımlarda aynı desen tercih edilmiştir. Aşağıda verilen çizimde numaralandırma sistemi gösterilmiştir. Detaylı anlatım bu sisteme göre yapılacaktır.

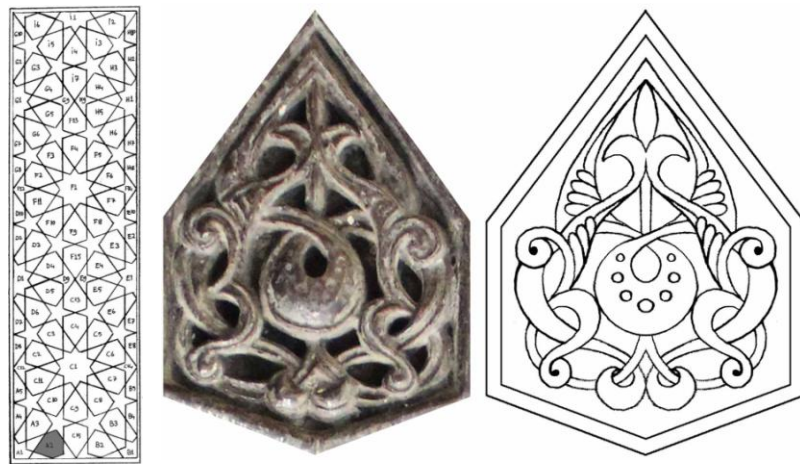
Fotoğraf 135: Çizim 124: Doğu köşk altı pano

A1: Panonun sol alt köşesinde yer alan pafta merkezde bulunan on kollu yıldızların $\frac{1}{4}$ ü şeklindedir. Alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir lakin bir kısım diğerine nispetle daha uzundur. Desen alana derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Gerek malzeme, gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 136: Çizim 125: Doğu köşk altı pano A1

A2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Simetri ekseninde bir madalyon ve tepelik motifli dikkat çekmektedir. Zarif tasarımlı desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Tasarım batı köşk altı panoda yer alan B3 ile benzeşmektedir.

Fotoğraf 137: Çizim 126: Doğu köşk altı pano A2

A3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde bir tepelik motifi ve ince işçilikli rumi iç bünyeleri göze çarpmaktadır. Rumi dallar zarif kıvrımlarla birbirinin altından ve üstünden geçer. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

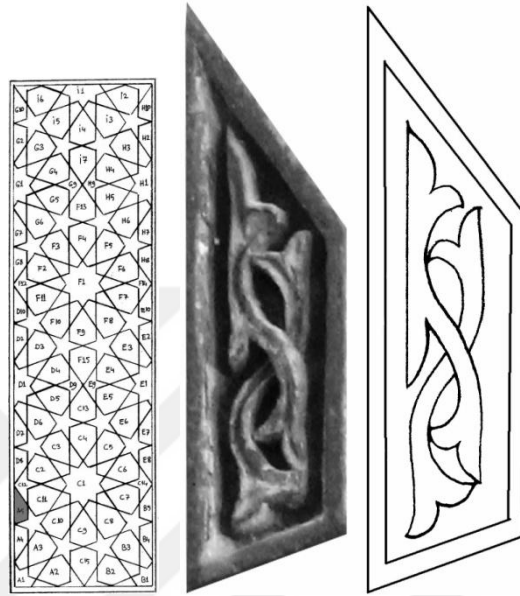
Fotoğraf 138: Çizim 127: Doğu köşk altı pano A3

A4: Altıgen paftanın yarısı şeklindeki alanın içi serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 139: Çizim 128: Doğu köşk altı pano A4

A5: Altıgen şeklindeki paftaların yarısına tekabül eden alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse tasarım kurgusuyla minber geneline uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 140: Çizim 129: Doğu köşk altı pano A5

B1: Sağ alt köşede yerleşik pafta alana uygun serbest tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber bütünüyle benzeşen özgün parçalardan biridir.

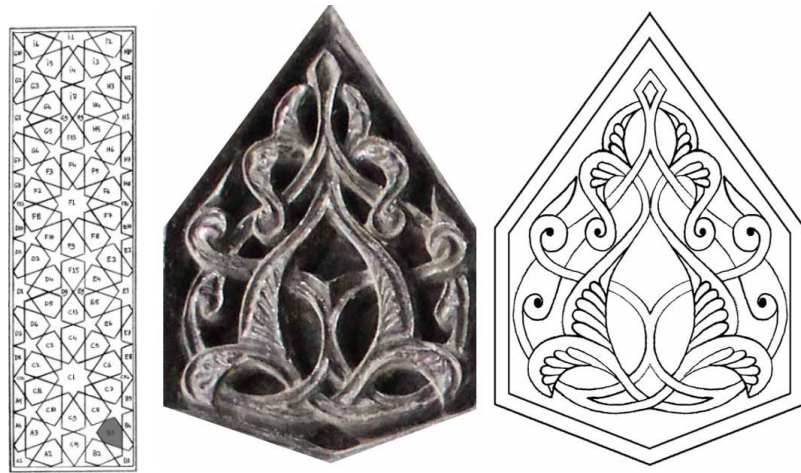
Fotoğraf 141: Çizim 130: Doğu köşk altı pano B1

B2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Günümüze herhangi bir tahribata maruz kalmadan ulaşabilmiş parçalardandır. Dendanlarda hafif bir silikleşme mevcuttur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

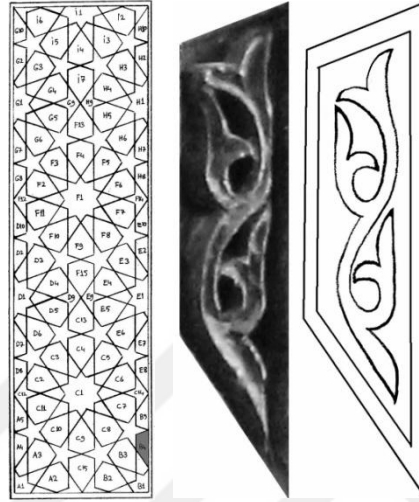
Fotoğraf 142: Çizim 131: Doğu köşk altı pano B2

B3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça sade ve zarif tasarlanmış desen, alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Rumilerin içine dendanlarla iç bünyeler yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

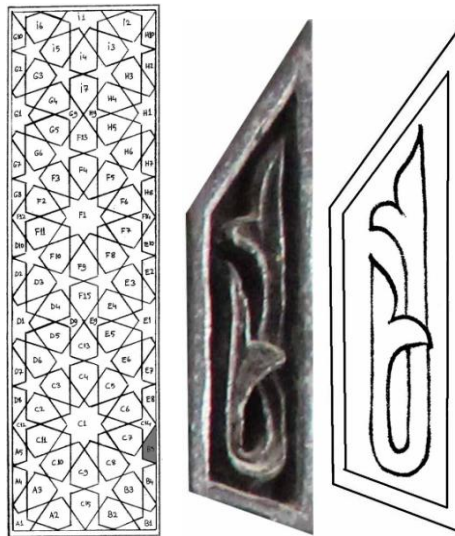
Fotoğraf 143: Çizim 132: Doğu köşk altı pano B3

B4: Altıgen paftaların yarısına tekabül eden alanın içi serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle benzeşen parça orijinaldir.

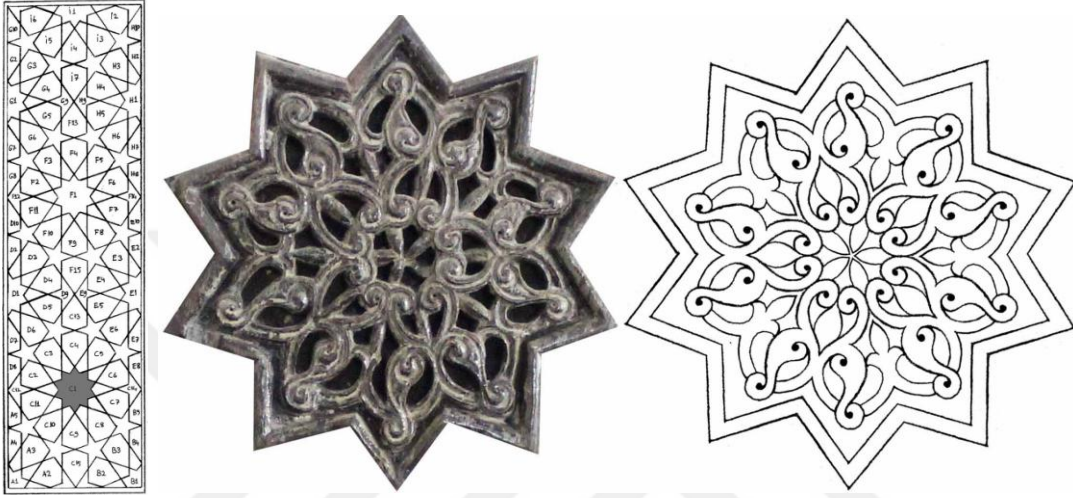
Fotoğraf 144: Çizim 133: Doğu köşk altı pano B4

B5: Altıgen alanların yarısı şeklindeki pafta serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

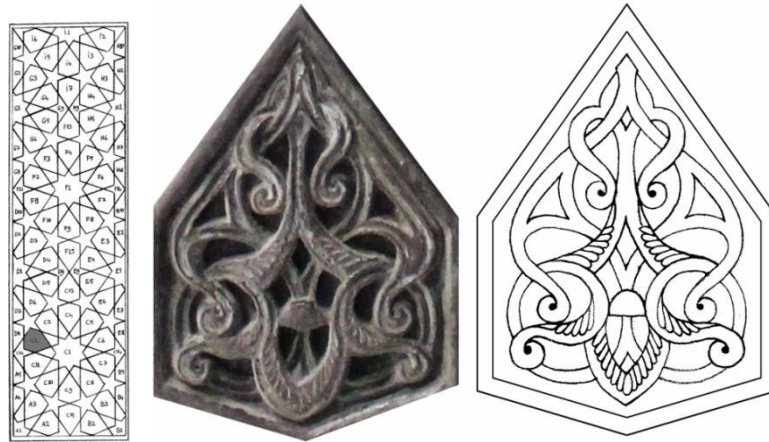
Fotoğraf 145: Çizim 134: Doğu köşk altı pano B5

C1: Merkezde yer alan on kollu yıldız 1/10 simetrik rumi bir desen ile bezelidir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Zeminden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile ayrılan desende plastik ifade güçlüdür. Tahribat emaresi görülmemektedir. Malzemesi, tasarımı ve motif yapısı itibariyle minberle uyum içinde olan parça orijinaldir.

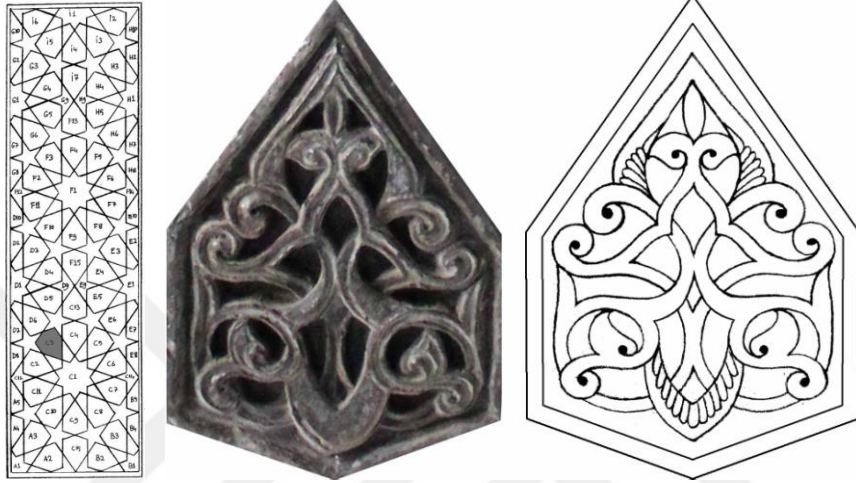
Fotoğraf 146: Çizim 135: Doğu köşk altı pano C1

C2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Simetri ekseninde rumilerden ayrılan kollar sivri kemere benzeyen bir şekil oluşturur. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 147: Çizim 136: Doğu köşk altı pano C2

C3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel olarak tahribata maruz kalmış bir kısım olmamasına karşın dendanlarda aşınma söz konusudur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

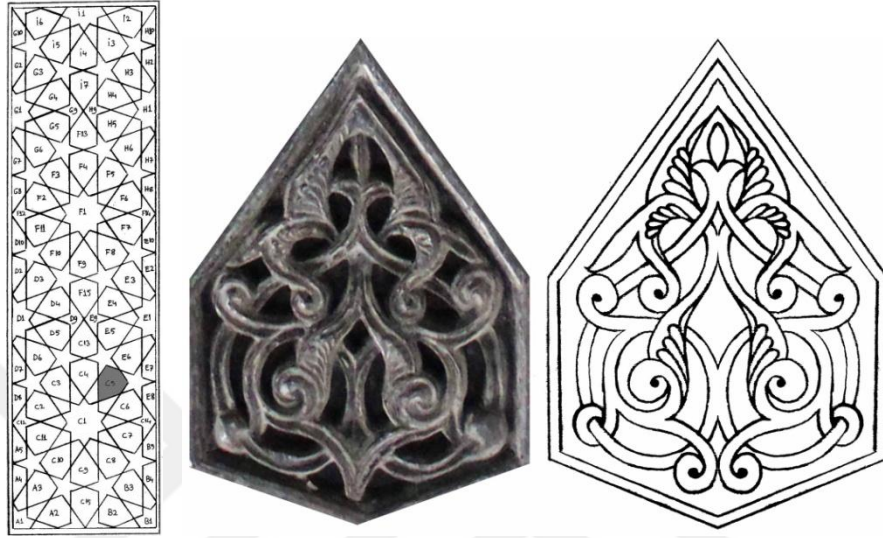
Fotoğraf 148: Çizim 137: Doğu köşk altı pano C3

C4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. D4 ve E5 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 149: Çizim 138: Doğu köşk altı pano C4

C5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumiler iç bünyelerle detaylandırılmıştır. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minber geneliyle malzeme ve tasarım açısından benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 150: Çizim 139: Doğu köşk altı pano C5

C6: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi ince bir işlikle işlenmiş dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Malzeme ve tasarım kurgusuyla minber bütününe uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

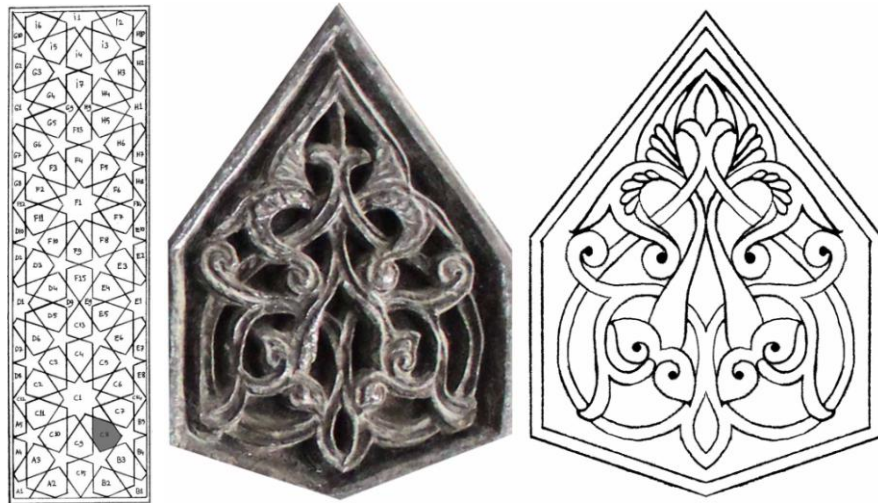
Fotoğraf 151: Çizim 140: Doğu köşk altı pano C6

C7: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Simetri ekseninde rumilerin arasında bir tepelik motifi dikkat çeker. Rumilerin içi de dendanlarla detaylandırılmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 152: Çizim 141: Doğu köşk altı pano C7

C8: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi bir tasarıma sahiptir. Simetri eksenine doğru giderek ortada birleşen sencide rumiler dikkat çekicidir. Rumilerin iç bünyelerle detaylandırılmıştır. Sade ve zarif tasarım yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber geneliyle malzeme ve desen açısından benzeşen parça orijinaldir. C9 ile birbirine oldukça benzer bir tasarıma sahiptir.

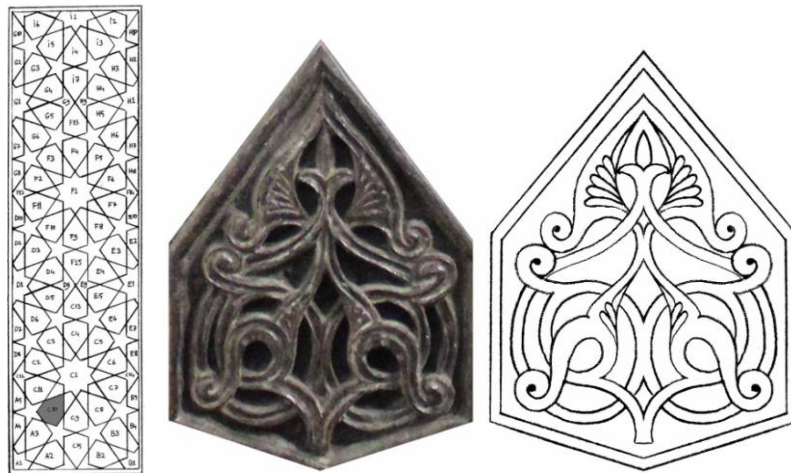
Fotoğraf 153: Çizim 142: Doğu köşk altı pano C8

C9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Simetri ekseninde sencede rumiler yer alır. Deseni nihayetlendiren kısımdaki ayırma rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. Detayda birkaç fark dışında C8 ile çok benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 154: Çizim 143: Doğu köşk altı pano C9

C10: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana aktarılmıştır. Rumilere iç bünyeler işlenmiştir. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir. C7 ile oldukça benzer bir desene sahiptir.

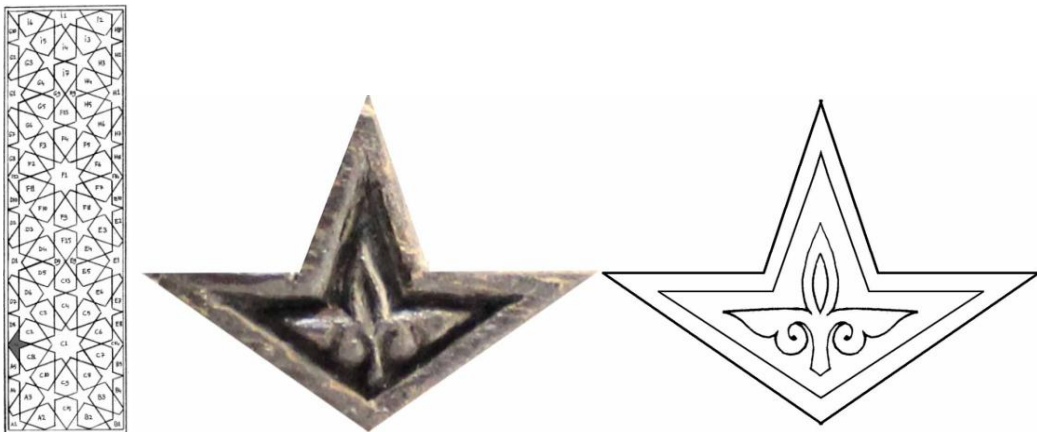
Fotoğraf 155: Çizim 144: Doğu köşk altı pano C10

C11: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Zarif bir desene sahiptir. Rumilerin içi de dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 156: Çizim 145: Doğu köşk altı pano C11

C12: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C14, D9, E9, F12, F14, G9 VE H9 parçaları da aynı tasarımla süslenmiştir.

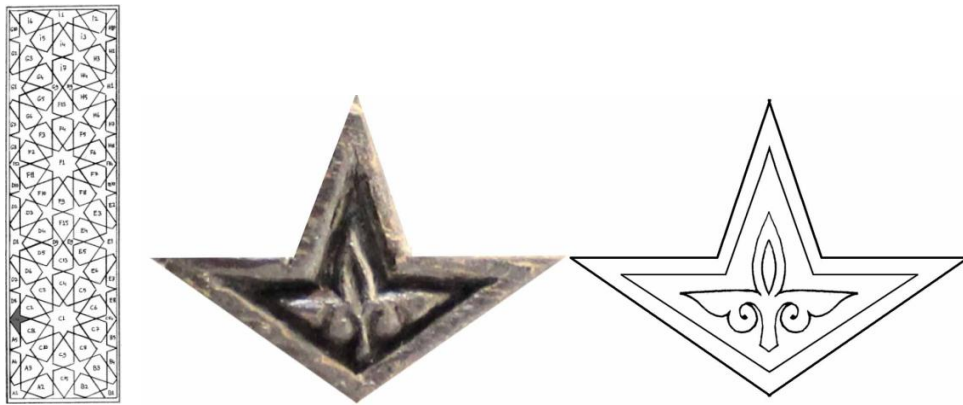
Fotoğraf 157: Çizim 146: Doğu köşk altı pano C12

C13: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Şık ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumilerin içi dendanlarla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 158: Çizim 147: Doğu köşk altı pano C13

C14: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, D9, E9, F12, F14, G9 VE H9 parçalarında da aynı desen kullanımı tercih edilmiştir.

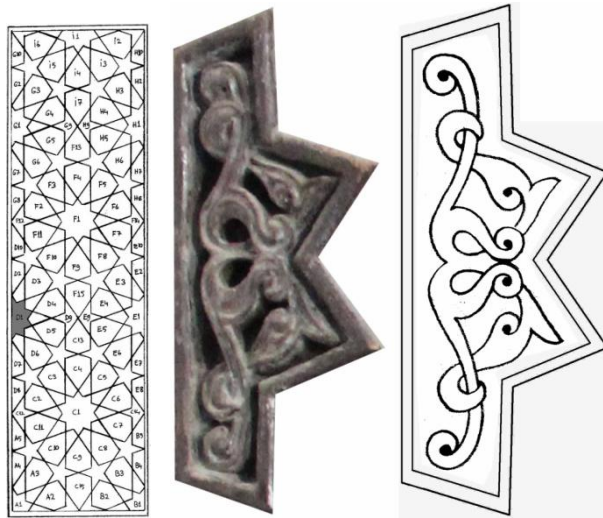
Fotoğraf 159: Çizim 148: Doğu köşk altı pano C14

C15: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumiler iç bünyeler ile tezyin edilmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana aktarılmıştır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça, minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

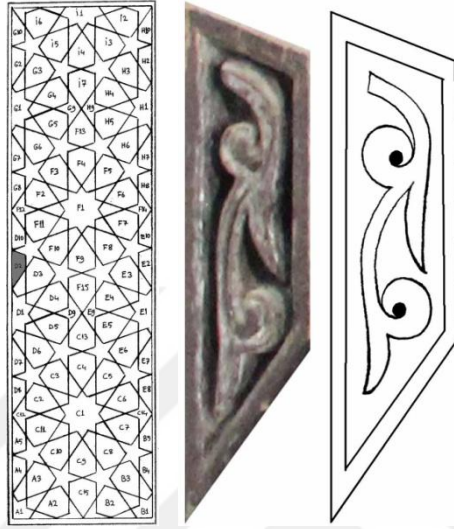
Fotoğraf 160: Çizim 149: Doğu köşk altı pano C15

D1: Merkezde yer alan yıldızların yarısına tekabül eden alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Oldukça sade ve zarif bir desene sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 161: Çizim 150: Doğu köşk altı pano D1

D2: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. D10 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 162: Çizim 151: Doğu köşk altı pano D2

D3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen sade ve zariftir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 163: Çizim 152: Doğu köşk altı pano D3

D4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. Aralarında farklar olmakla beraber C4 ve E5 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 164: Çizim 153: Doğu köşk altı pano D4

D5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana işlenmiştir. Simetri ekseninden ayrılan rumi dallar üzerine yerleştirilmiş sencide rumiler desende en dikkat çekici kısımdır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir. Tasarım batı köşk altı D8 ile oldukça benzerdir.

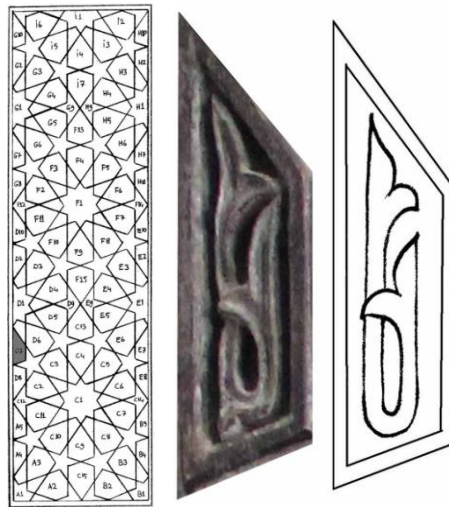
Fotoğraf 165: Çizim 154: Doğu köşk altı pano D5

D6: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Sade ve zarif bir tasarıma sahip alanda tahribat yoktur. Malzeme ve teknik açıdan minberle benzeşen parça orijinaldir. İ4 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

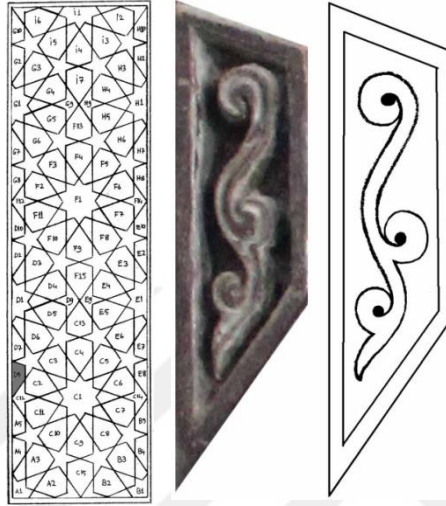
Fotoğraf 166: Çizim 155: Doğu köşk altı pano D6

D7: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. B5 ile aynı tasarıma sahiptir.

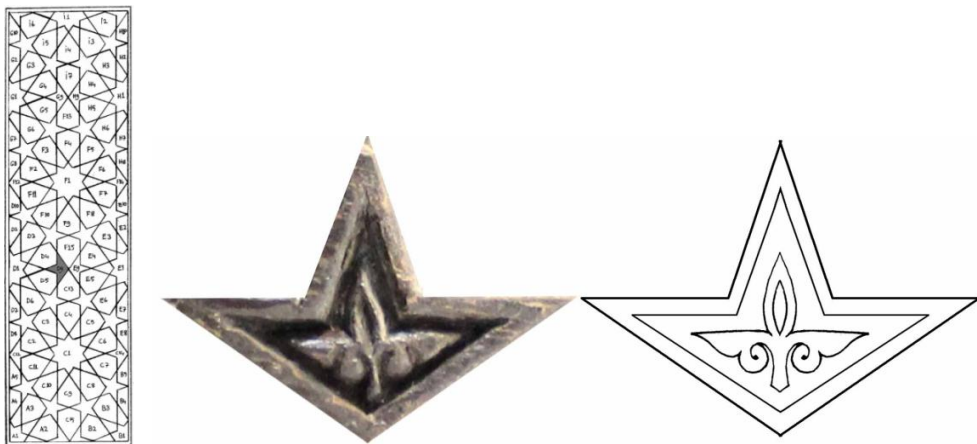
Fotoğraf 167: Çizim 156: Doğu köşk altı pano D7

D8: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımıyla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 168: Çizim 157: Doğu köşk altı pano D8

D9: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, E9, F12, F14, G9 ve H9 ile aynı tasarıma sahiptir.

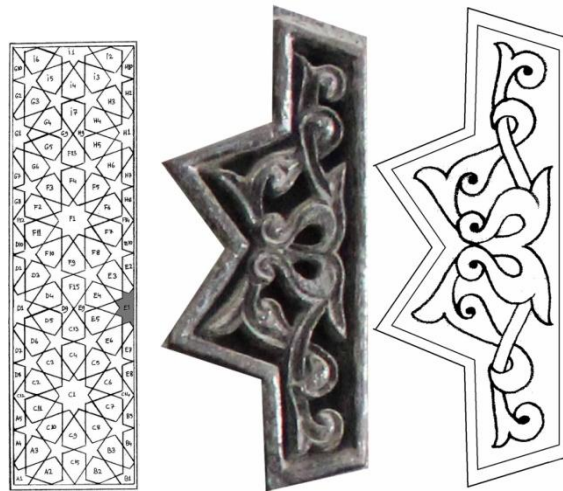
Fotoğraf 169: Çizim 158: Doğu köşk altı pano D9

D10: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. D2 ile aynı tasarıma sahiptir.

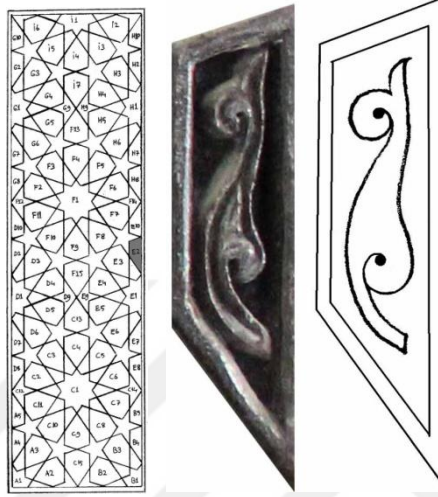
Fotoğraf 170: Çizim 159: Doğu köşk altı pano D10

E1: Merkezde yer alan 10 kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenmiş alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Arada küçük farklar olmak üzere D1 ile benzer, H1 ile ise aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 171: Çizim 160: Doğu köşk altı pano E1

E2: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 172: Çizim 161: Doğu köşk altı pano E2

E3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parça genelinde herhangi bir tahribat söz konusu olmamakla beraber dendanlarda aşınma mevcuttur. Minber bütünüyle kıyas edildiğinde uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 173: Çizim 162: Doğu köşk altı pano E3

E4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desende rumilerin içine ince bir işçilikle dendanlar işlenmiştir. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 174: Çizim 163: Doğu köşk altı pano E4

E5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde sivri kemer şeklindeki kısım dikkat çekicidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen zarif bir tasarıma sahiptir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minberin orijinal parçalarındandır. Tasarım D4 ve C4 ile benzerdir.

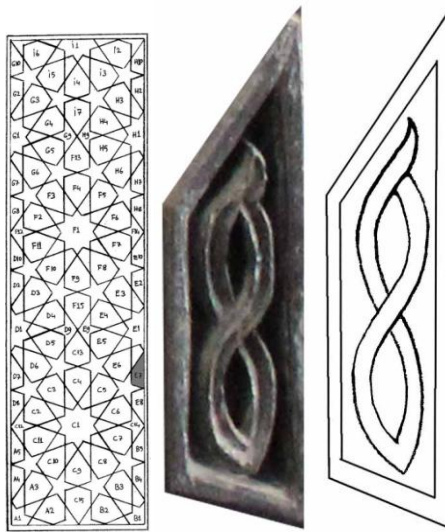
Fotoğraf 175: Çizim 164: Doğu köşk altı pano E5

E6: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulama yapılmıştır. Minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 176: Çizim 165: Doğu köşk altı pano E6

E7: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

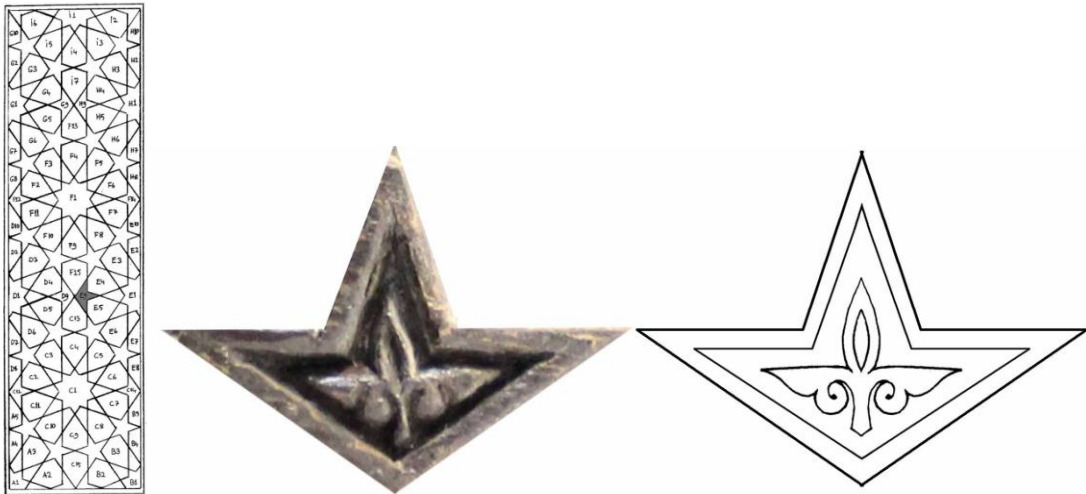
Fotoğraf 177: Çizim 166: Doğu köşk altı pano E7

E8: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

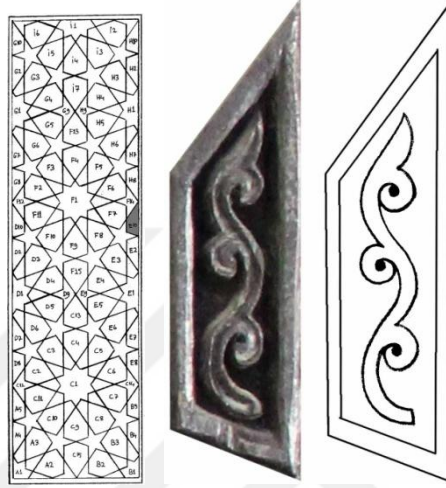
Fotoğraf 178: Çizim 167: Doğu köşk altı pano E8

E9: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, D9, F12, F14, G9 ve H9 ile aynı tasarıma sahiptir.

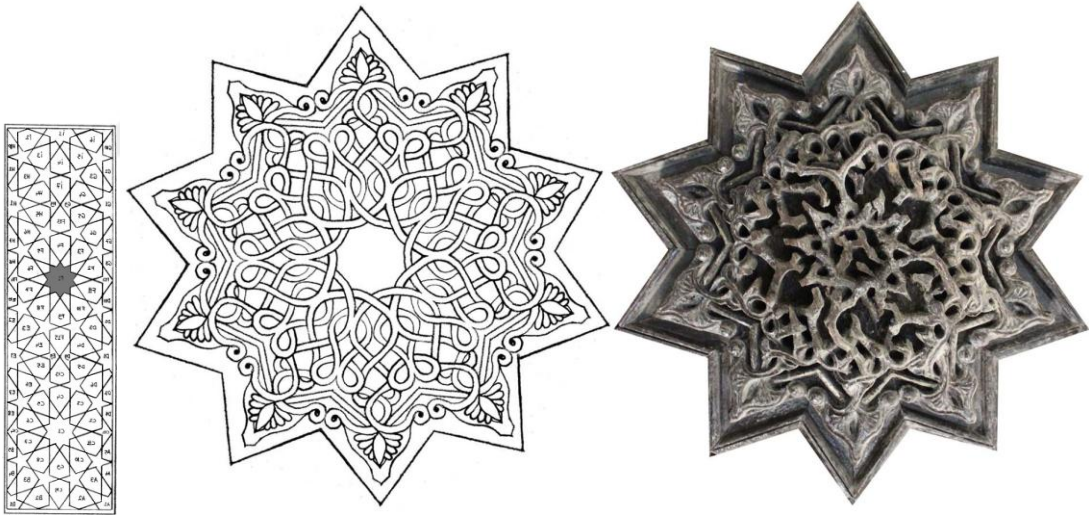
Fotoğraf 179: Çizim 168: Doğu köşk altı pano E9

E10: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Alanın sınırlarını belirleyen çitanın alt kısmında küçük bir kırık bulunmaktadır. Haricen tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

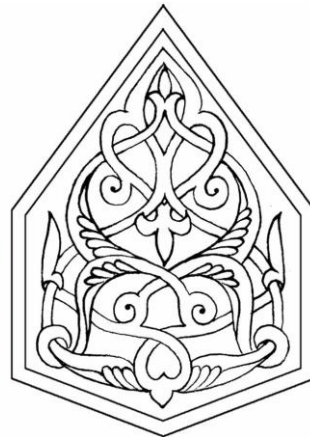
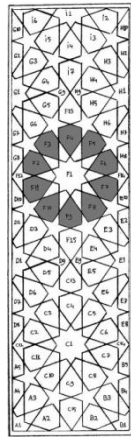
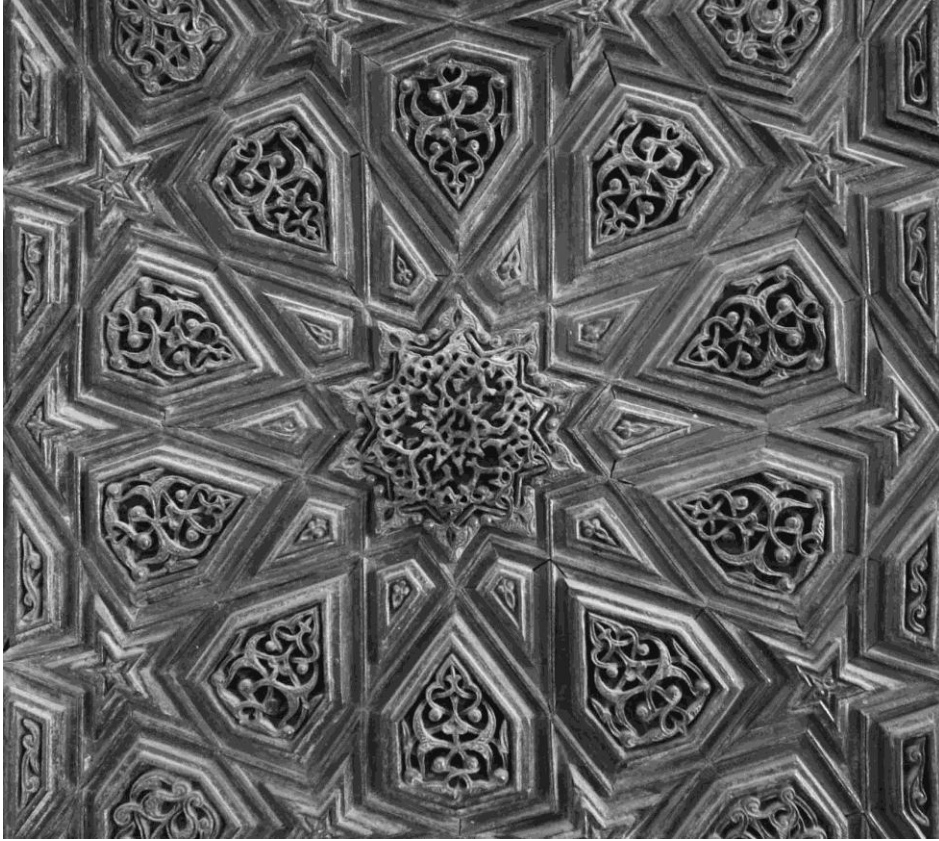
Fotoğraf 180: Çizim 169: Doğu köşk altı pano E10

F1: Merkezde yer alan on kollu yıldız 1/10 simetrik tasarımla müzeyyendir. Alanda yuvarlak satırlı derin oyma tekniği kullanılmıştır. Tasarımın ajur tekniği ile işlenmiş gibi görünen kabara kısmı günümüze sağlam ulaşamamış, tahrip olmuş, birçok parçası kırılmıştır. Simetrik bir desen olması hasebiyle sağlam kalmış kısımlardan desenin çizimi elden geldiğince düzgün şekilde yapılmaya çalışılmıştır. Çizdiğimiz kısım altta dolaşan desendir. Kabara kısmında nasıl bir desen olduğu ile ilgili elimizde bir kaynak yoktur. Panoda yer alan en görkemli tasarım bu alanda yer alır. Aynalıkta bulunan kabara yıldız da ifade edildiği gibi bu iki alanda diğer hiçbir alanda tercih edilmeyen bir uygulama yapılmıştır. Sanatkârın burada sembolik bir anlatım hedeflemiş olabileceği muhtemeldir. Minber genelinde aynı tasarımın kullanıldığı alan neredeyse hiç yokken bu yıldızın kenarındaki 10 tane altıgen paftanın aynı tasarımla bezenmiş olması da ayrıca ilgi çekicidir. Bu on kollu yıldızla güneşin sembolize edilmiş olması ihtimal dâhilindedir.

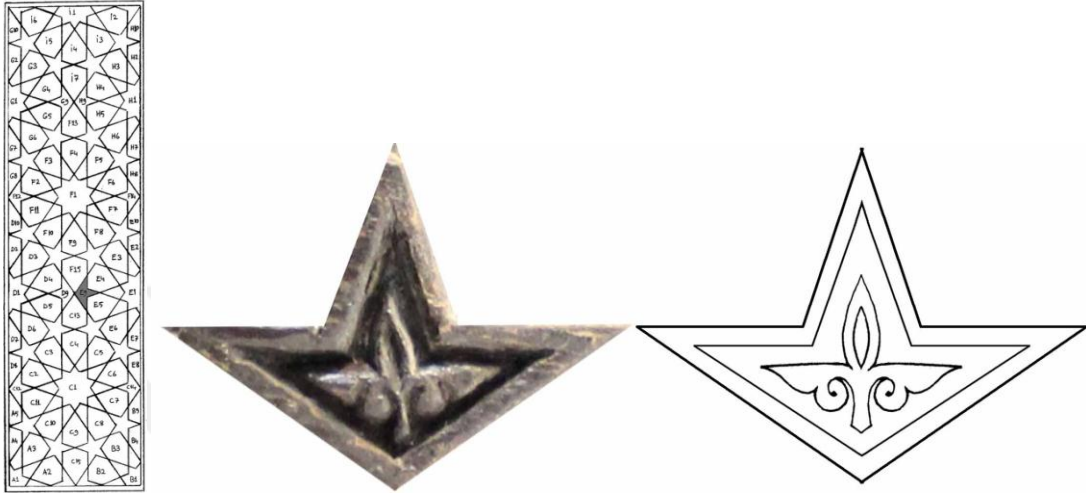
Fotoğraf 181: Çizim 170: Doğu köşk altı pano F1

F2, F3, F4, F5, F6, F7, F8, F9, F10, F11: Altıgen alanların içi $\frac{1}{2}$ simetrik geçmeler ve rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Derin oyma plastik ifadeyi oldukça güçlendirmiş deseni ön plana çıkarmıştır. Zarar görmüş bir kısım göze çarpmamaktadır. Her biri malzeme ve teknik açıdan minber geneliyle uyumlu, özgünlüğünü korumuş parçalardır.

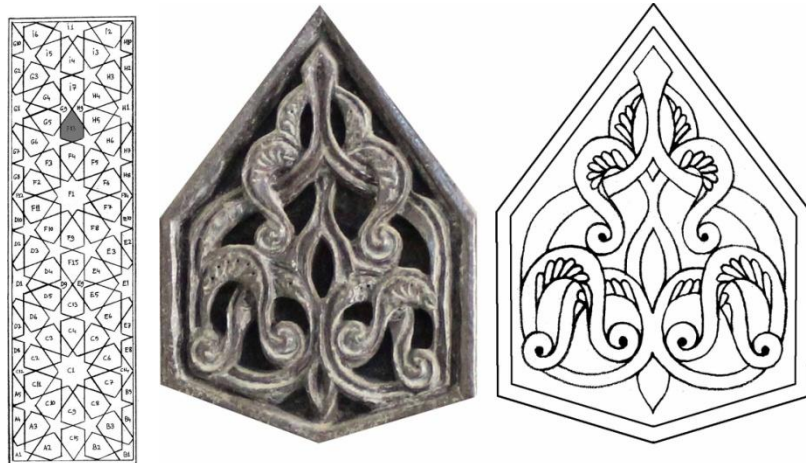
Fotoğraf 182: Çizim 171: Doğu köşk altı pano F2-F11

F12: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, D9, E9, F14, G9 ve H9 ile aynı tasarıma sahiptir.

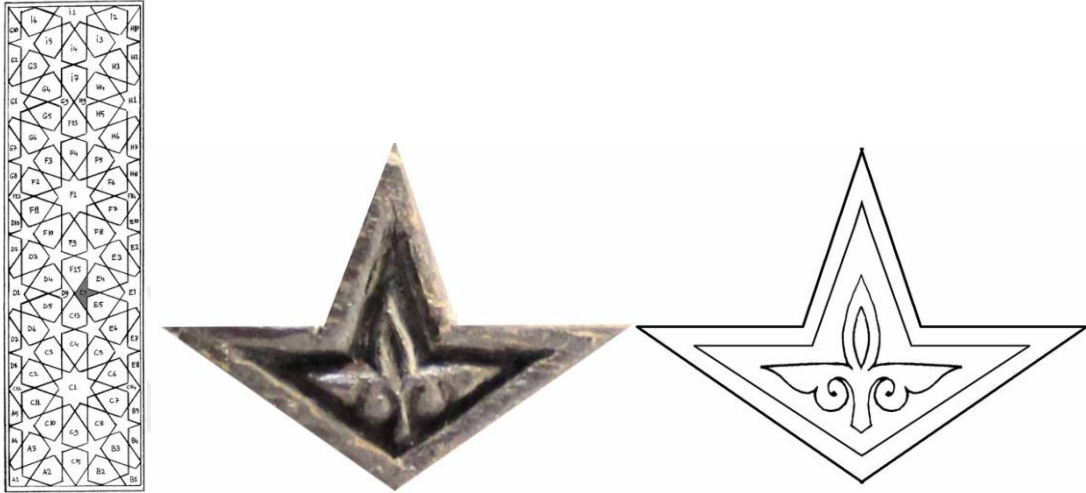
Fotoğraf 183: Çizim 172: Doğu köşk altı pano F12

F13: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Rumiler iç bünyeler ile detaylandırılmış bu dendanların bazı kısımları aşınmıştır. Tasarım batı köşk altı pano C6 ile benzeşmektedir.

Fotoğraf 184: Çizim 173: Doğu köşk altı pano F13

F14: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, D9, E9, F12, G9 ve H9 ile aynı tasarıma sahiptir.

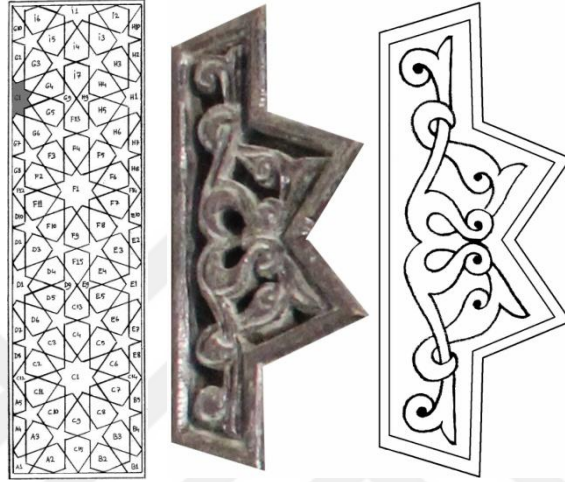
Fotoğraf 185: Çizim 174: Doğu köşk altı pano F14

F15: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Alttan üstten geçmeler desende dikkat çeker. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir.

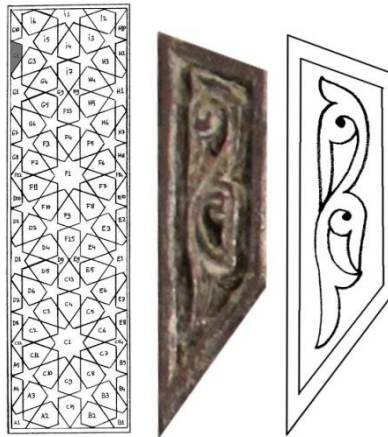
Fotoğraf 186: Çizim 175: Doğu köşk altı pano F15

G1: Merkezde yer alan yıldızların yarısına tekabül eden alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Oldukça sade ve zarif bir desene sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Herhangi bir tahribat sözkonusu değildir. Orijinal parçalardan biridir. Tasarım, detayda farklar olmakla beraber D1 ile benzeşmektedir.

Fotoğraf 187: Çizim 176: Doğu köşk altı pano G1

G2: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 188: Çizim 177: Doğu köşk altı pano G2

G3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 189: Çizim 178: Doğu köşk altı pano G3

G4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Rumiler iç bünyeler ile detaylandırılmıştır. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

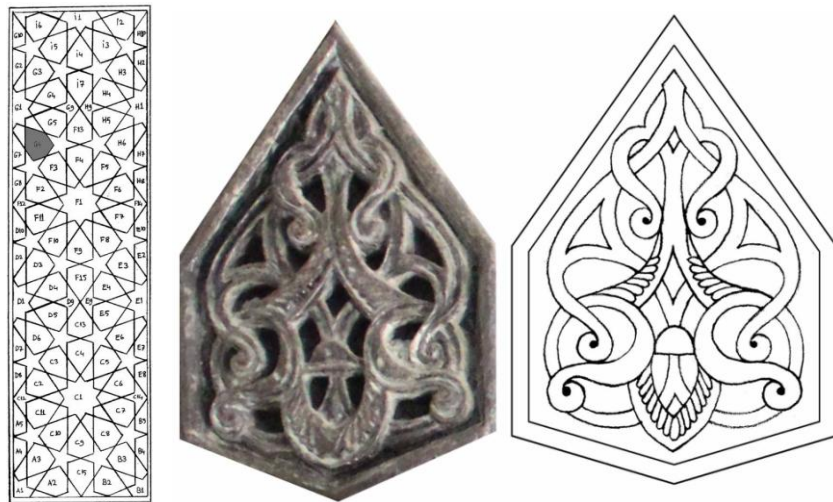
Fotoğraf 190: Çizim 179: Doğu köşk altı pano G4

G5: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Rumi dendanları ince bir işçilik ile işlenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

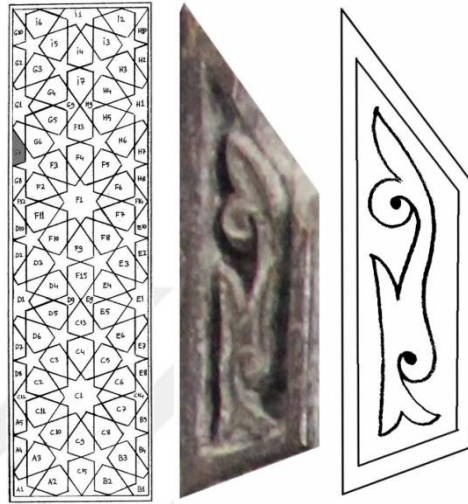
Fotoğraf 191: Çizim 180: Doğu köşk altı pano G5

G6: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi ince bir işçilikle işlenmiş dendanlar ile müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir. Tasarım C2 ile benzeşmektedir.

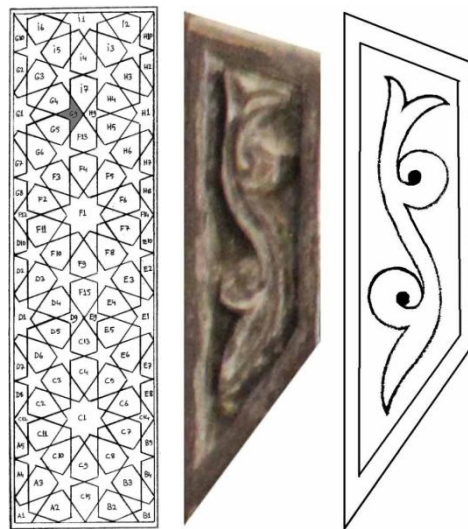
Fotoğraf 192: Çizim 181: Doğu köşk altı pano G6

G7: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

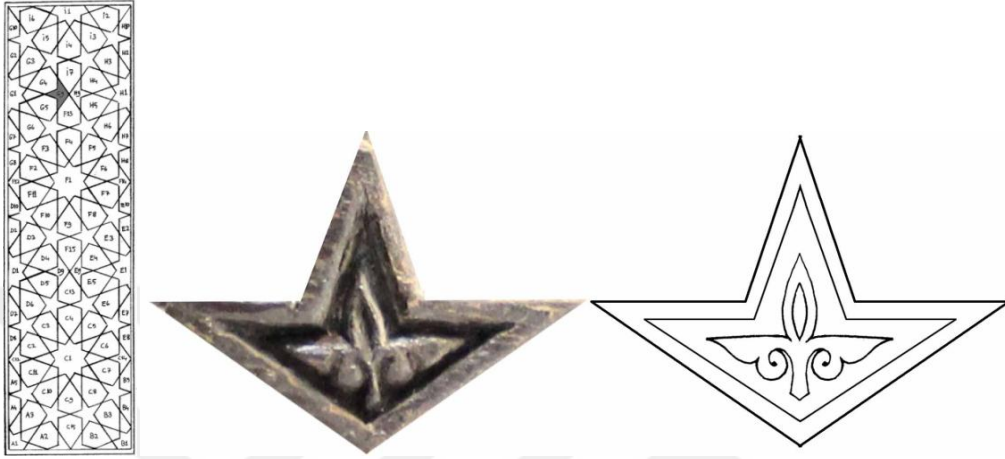
Fotoğraf 193: Çizim 182: Doğu köşk altı pano G7

G8: Altıgen alanın yarısı şeklindeki pafta serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi ve tasarım kurgusu minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

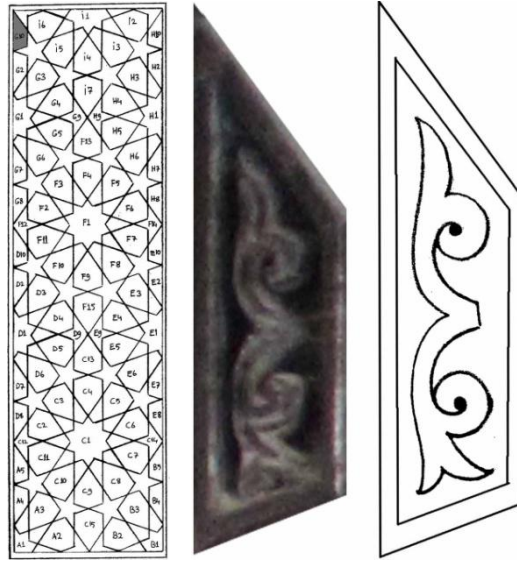
Fotoğraf 194: Çizim 183: Doğu köşk altı pano G8

G9: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, D9, E9, F12, F14 ve H9 ile aynı tasarıma sahiptir.

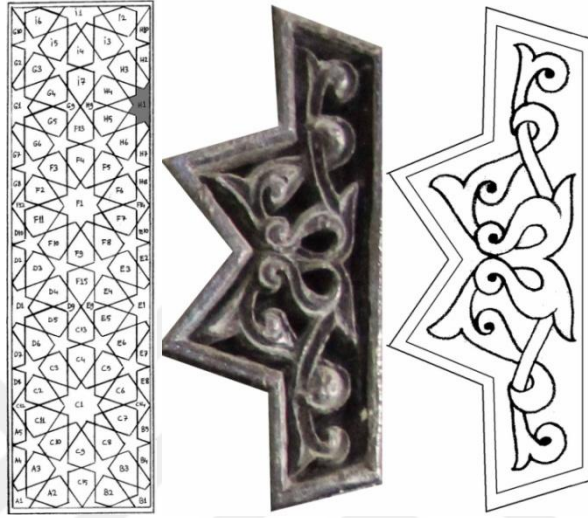
Fotoğraf 195: Çizim 184: Doğu köşk altı pano G9

G10: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Göze çarpan bir tahribat emaresi yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 196: Çizim 185: Doğu köşk altı pano G10

H1: Yarım yıldız şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Simetri ekseninde bir ortabağ motifi bulunur. Bundan ayrılan rumiler dalların üzerine sarılır. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen E1 ile aynı tasarıma sahiptir. Minber bütünü ile uyumlu özgün parçalardan biridir.

Fotoğraf 197: Çizim 186: Doğu köşk altı pano H1

H2: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardandır.

Fotoğraf 198: Çizim 187: Doğu köşk altı pano H2

H3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Sade ve zarif tasarımıyla dikkat çeken desen, alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber genelindeki tasarımlarla ve malzemeye benzeşen parça orijinaldir. Tasarım E5 ile benzeşmektedir.

Fotoğraf 199: Çizim 188: Doğu köşk altı pano H3

H4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber genelindeki tasarımlarla ve malzemeye benzeşen parça orijinaldir.

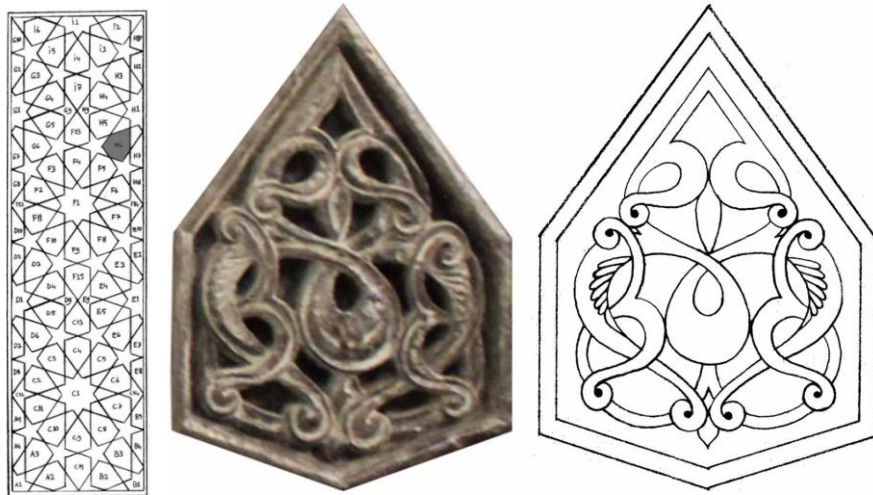
Fotoğraf 200: Çizim 189: Doğu köşk altı pano H4

H5: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. İç bünyelerde hafif aşınmış kısımların haricinde tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

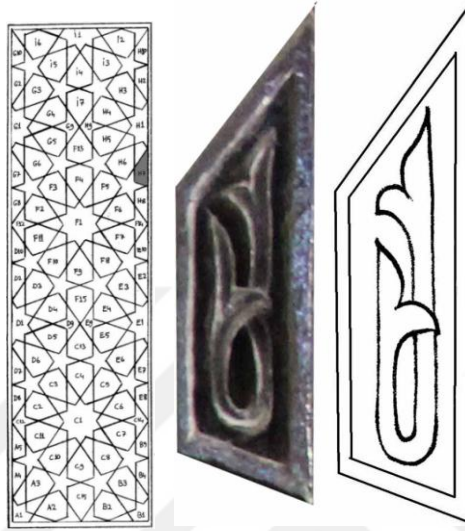
Fotoğraf 201: Çizim 190: Doğu köşk altı pano H5

H6: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Hem malzeme hem teknik açıdan minber bütünü ile uyumlu olan parça orijinaldir.

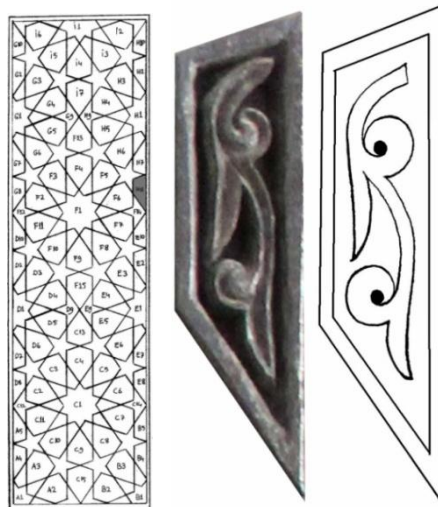
Fotoğraf 202: Çizim 191: Doğu köşk altı pano H6

H7: Altıgen alanların yarısı şeklindeki pafta serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi ve tasarım kurgusu minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir. Tasarım B5 ve D7 ile aynıdır.

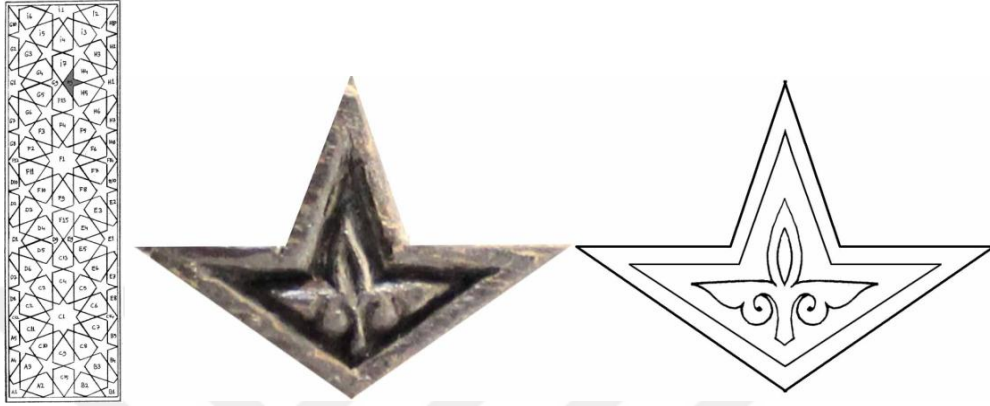
Fotoğraf 203: Çizim 192: Doğu köşk altı pano H7

H8: Altıgen alanın yarısı şeklindeki pafta serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi ve tasarım kurgusu minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir. D2 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 204: Çizim 193: Doğu köşk altı pano H8

H9: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C12, C14, D9, E9, F12, F14 ve G9 ile aynı tasarıma sahiptir.

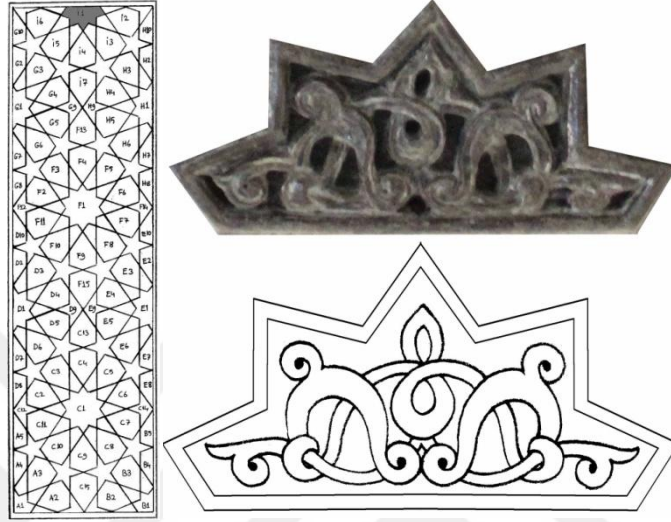
Fotoğraf 205: Çizim 194: Doğu köşk altı pano H9

H10: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen sade ve zariftir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle desen ve malzeme açısından benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 206: Çizim 195: Doğu köşk altı pano H10

İ1: Merkezde yer alan yıldızların yarısı şeklindeki pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulama yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi ve tasarım kurgusu minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 207: Çizim 196: Doğu köşk altı pano İ1

İ2: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi ince bir işçilikle işlenmiş dendanlar ile müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir.

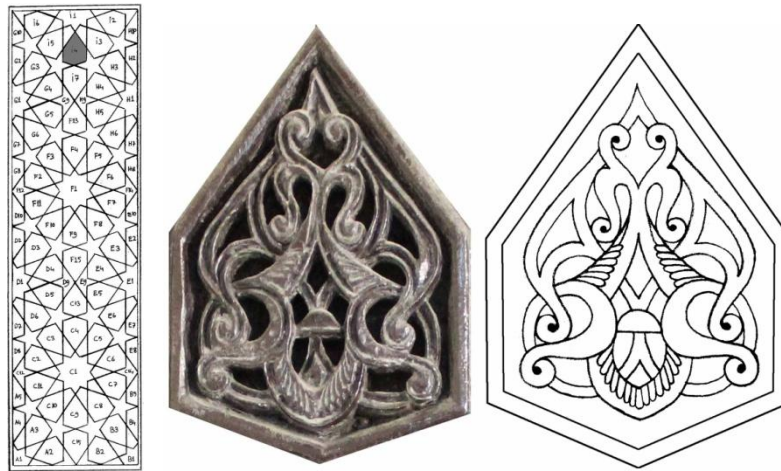
Fotoğraf 208: Çizim 197: Doğu köşk altı pano İ2

İ3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Tasarımın uç kısmı simetri ekseninde iç içe geçmiş bir tepelik motifi ile nihayetlenir. Desen, bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Tasarım batı köşk altı A3 ile benzerdir. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

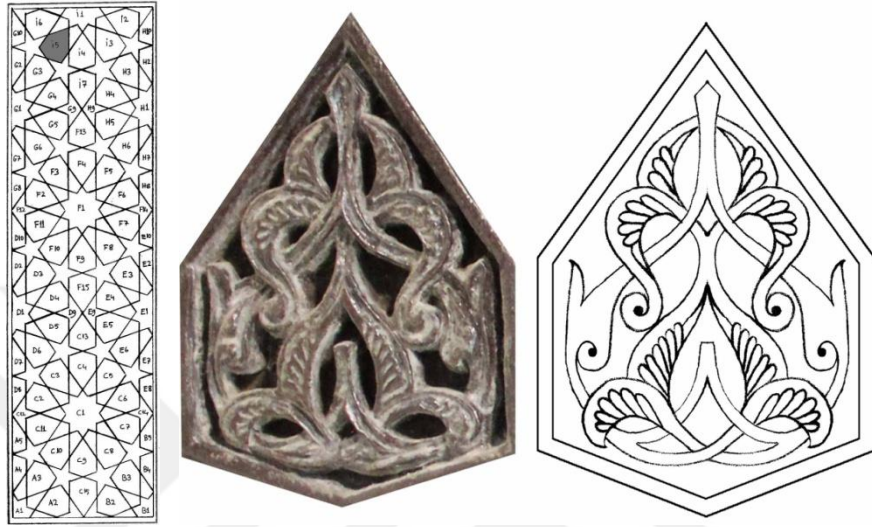
Fotoğraf 209: Çizim 198: Doğu köşk altı pano İ3

İ4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir. C2 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 210: Çizim 199: Doğu köşk altı pano İ4

İ5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Rumiler iç bünyeler ile detaylandırılmış bu dendanların bazı kısımları aşınmıştır. Minber bütünüyle uyumlu orijinal parçalardandır.

Fotoğraf 211: Çizim 200: Doğu köşk altı pano İ5

İ6: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylı hale getirilmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir.

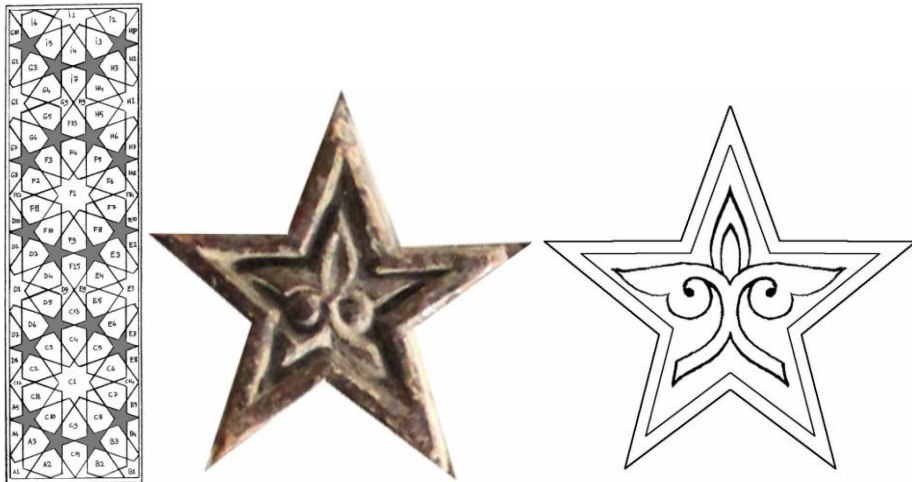
Fotoğraf 212: Çizim 201: Doğu köşk altı pano İ6

İ7: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Gerek malzeme gerekse tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

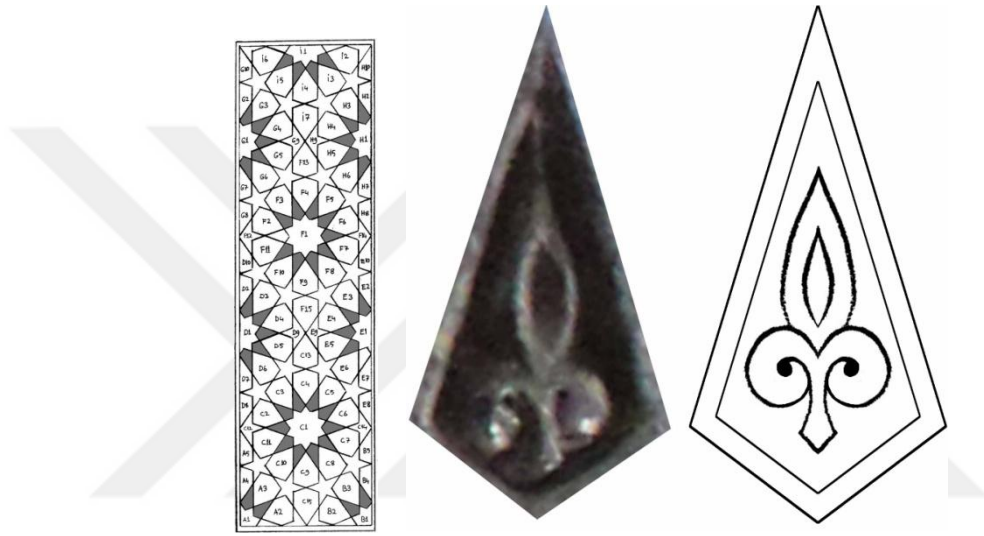
Fotoğraf 213: Çizim 202: Doğu köşk altı pano İ7

Beş Kollu Yıldızlar: Doğu köşk altı panoda toplamda 20 tane beş kollu yıldız formu yer almakta, bunların hepsi aynı tasarımla bezeli bulunmaktadır. Yıldızlar $\frac{1}{2}$ simetrik tasarımla tezyin edilmiştir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Bazı parçalarda tahribata uğramış kısımlar vardır. Bu yıldızların tümü minber geneli ile uyumlu özgün parçalardır.

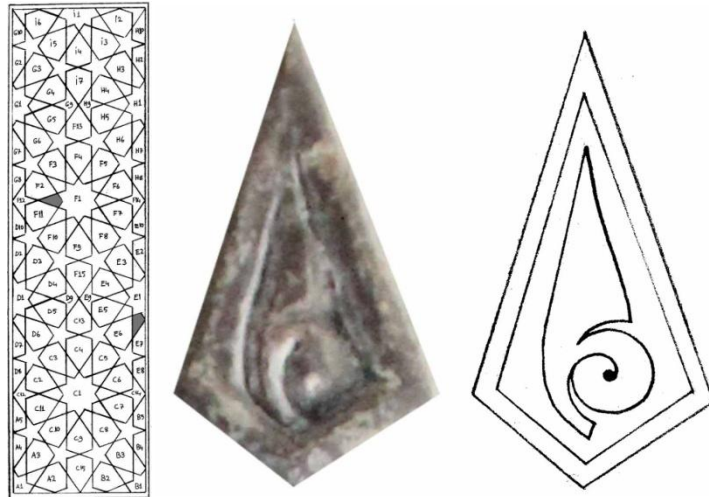

Fotoğraf 214: Çizim 203: Doğu köşk altı pano beş kollu yıldızlar

Eşkenar Olmayan Dörtgenler: Doğu köşk altı panoda toplam 48 tane eşkenar olmayan dörtgen formu yer almaktadır. İki hariç olmak üzere diğer alanların hepsi aynı tasarımla bezelidir. Kırk tanesini süsleyen tasarım $\frac{1}{2}$ simetrik olarak düzenlenmiş, diğer ikisi birbirinin aynı serbest tasarımla tezyin edilmiştir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Bazı parçalarda tahribata uğramış kısımlar vardır. Bu parçaların tümü minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardır.

Fotoğraf 215: Çizim 204: Doğu köşk altı pano eşkenar olmayan dörtgenler

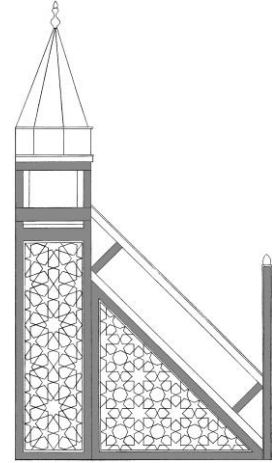
Fotoğraf 216: Çizim 205: E ve F yıldızında farklı eşkenar olmayan dörtgenler

Değerlendirme

Doğu köşk altı panoda 154 tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 2 tane on kollu yıldız, 5 tane $\frac{1}{2}$ on kollu yıldız, 2 tane $\frac{1}{4}$ on kollu yıldız, 50 tane altıgen, 20 tane $\frac{1}{2}$ altıgen, 20 tane beş kollu yıldız, 8 tane üç kollu yıldız ve 48 tane eşkenar olmayan dörtgen şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır. En önemli tahribat merkezde yer alan on kollu yıldızlardan kabartma şeklinde işlenen paftadadır. Minber genelinde aynı tasarımın tekrarı söz konusu değilken burada istisnai bir durum olarak kabara yıldızın etrafında dolaşan altıgenlerin hepsinde aynı tasarım kullanılmıştır. Panoda muhdes parça yoktur. Bütün parçalar orijinaldir.

6.2.3. Bordürler (Doğu)

KATALOG NO :	7
FOTOĞRAF NO :	217 -227
ÇİZİM NO :	206-216
İNCELENEN ALAN :	Bordürler (Doğu)
İNCELEME TARİHİ :	27/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	403X 360

Doğu cephede on iki tane bordür bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında bulunan iki tane bordürün tasarımı aynıdır. Diğer bordürlerin her biri farklı tasarımlara sahiptir. Bu cephede bulunan bütün bordürler orijinaldir. Aşağıda daha tafsilatlı bilgi verilecek, desenler detaylı incelenecektir.

Bordür 1: 317X10 cm ölçülerinde yatay dikdörtgen alanda enine simetrik gelişen rumi bir tasarım yer almaktadır. Rumilerin içlerinden geçen dallar, rumilerin içlerindeki dandanlar ile oldukça girift ve zarif tasarımı dikkat çekicidir. Batı cephede aynı desen kullanılmış kemerlerin içine minik daireler tatbik edilmiştir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Minber geneli ile desen ve malzeme açısından benzeyen bordür orijinaldir.

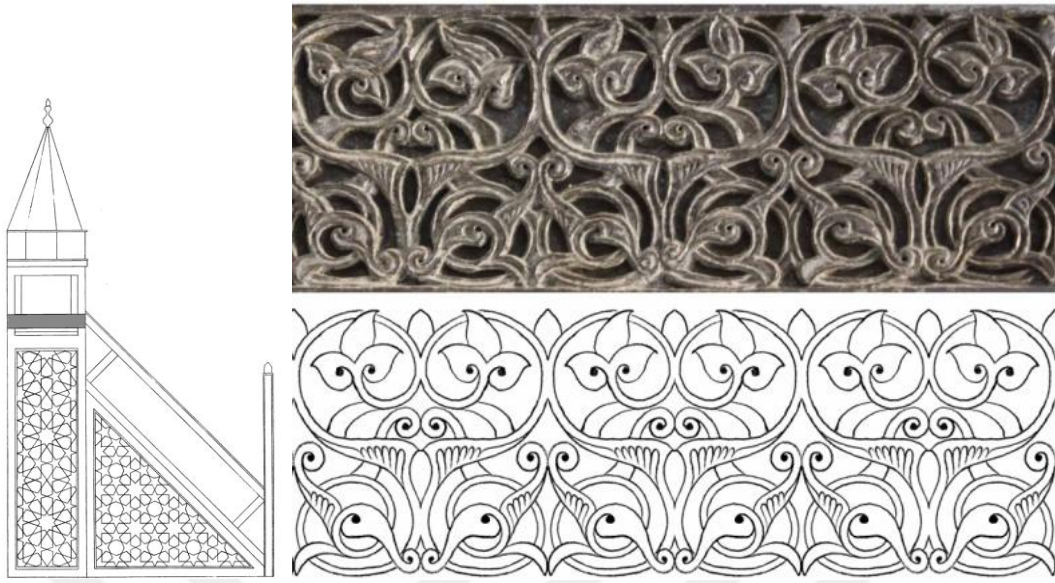
Fotoğraf 217: Çizim 206: Doğu bordür 1

Bordür 2: 83X11 cm ölçülerinde yatay dikdörtgen alan enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile bezelidir. Desen birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilir. Rumilerin içinde dendanlar yer alır. Alt kısımda dolaşan bir başka şerit içinde minik daireler sıralanmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Oldukça ince bir işçiliğin ürünü olan tasarım, minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardandır.

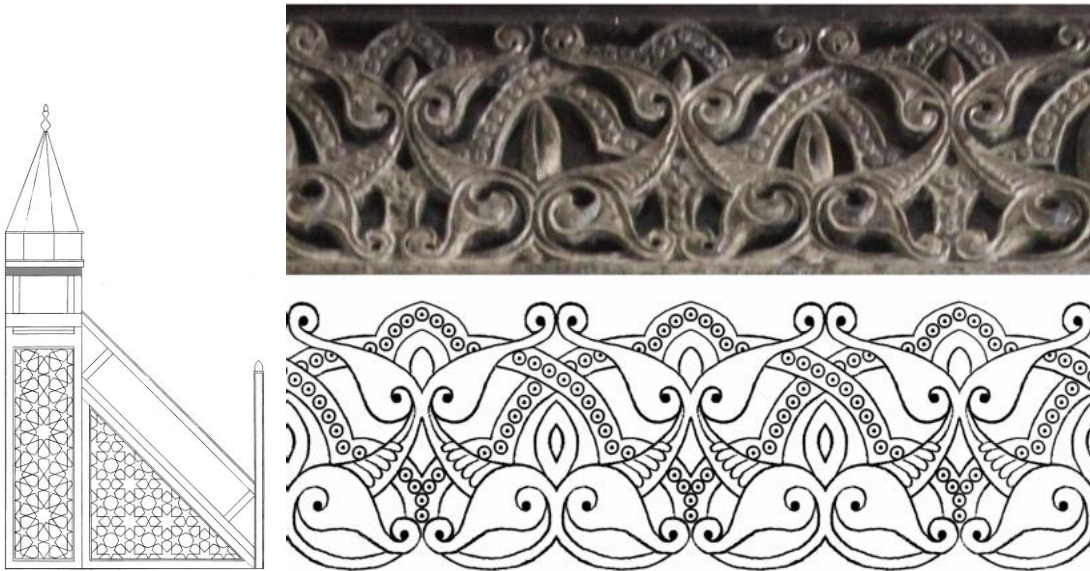
Fotoğraf 218: Çizim 207: Doğu bordür 2

Bordür 3: 83X13 cm ölçülerinde yatay alan enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile müzeyyendir. Desen birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilecek özelliktedir. Rumilerin iç bünyeleri ve helezonların bitimine yerleştirilmiş sencide rumiler bordürün en dikkat çekici kısımlarıdır. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılan desen zarif bir tasarıma sahiptir. Gerek malzeme gerekse tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

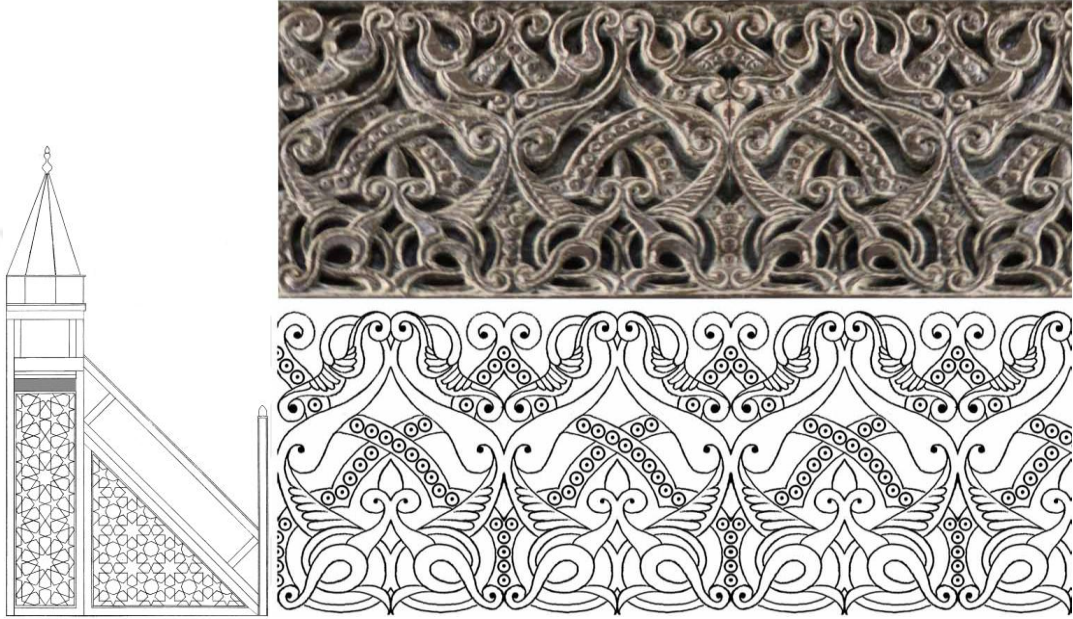
Fotoğraf 219: Çizim 208: Doğu bordür 3

Bordür 4: Minberin bitiminde külâhın hemen altında yer alan bordür 83X12 cm ölçülerindedir. Bu alanda da enine simetrik gelişen rumi tasarım tercih edilmiştir. Minber genelinde sevilerek kullanılan minik dairelerin yer aldığı şeritler bu tasarımda da ön plandadır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme, desen ve işçilik minber geneli ile benzeşmektedir.

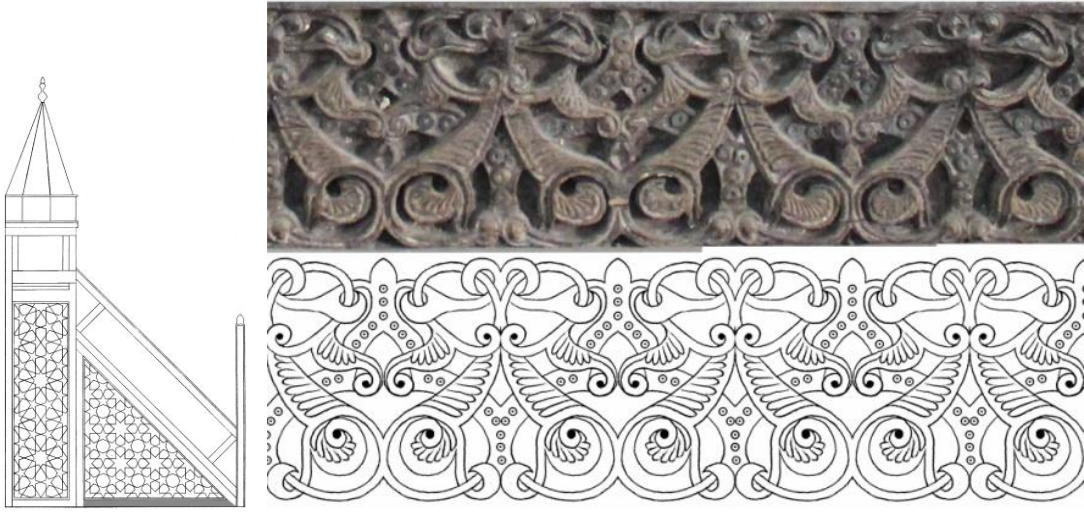
Fotoğraf 220: Çizim 209: Doğu bordür 4

Bordür 5: 83X13 cm ebadında dikdörtgen bordür enine simetrik rumi tasarım ile bezenmiştir. Birbirinin altından üstünden geçirilen rumi dallar ve minik dairlerin sıralandığı şeritler tasarımda ilk göze çarpan kısımlardır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Malzeme ve tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinal parçalardan biridir.

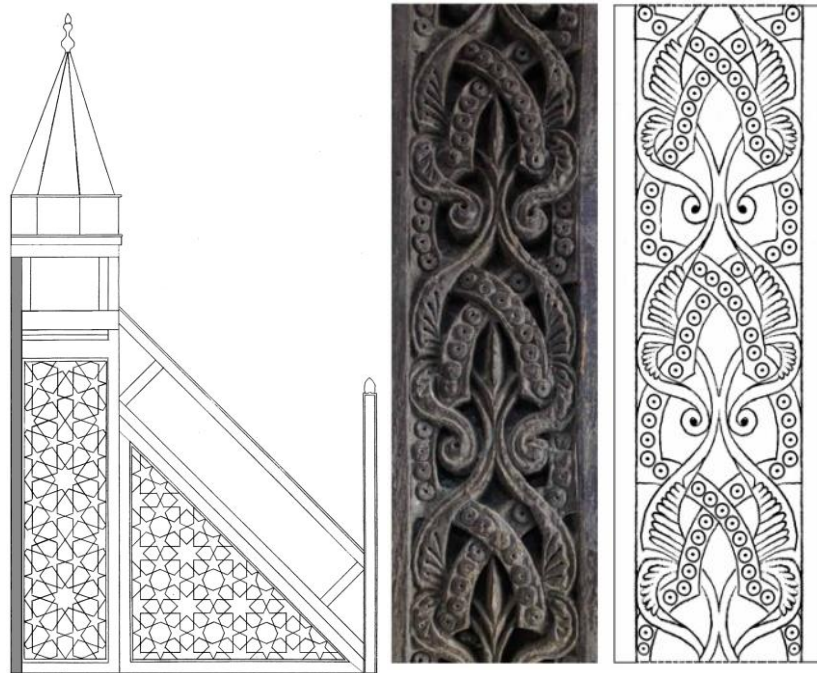
Fotoğraf 221: Çizim 210: Doğu bordür 5

Bordür 6: Aynalığin altında yer alan bordür 233X10 cm ölçülerinde enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile süslenmiştir. Rumiler dendanlarla detaylandırılmıştır. Rumilerin altında sıra sıra dairelerle süslü kemerler dolmaktadır. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Bazı kısımlarda deformasyon söz konusudur. Malzeme ve tasarım açısından minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

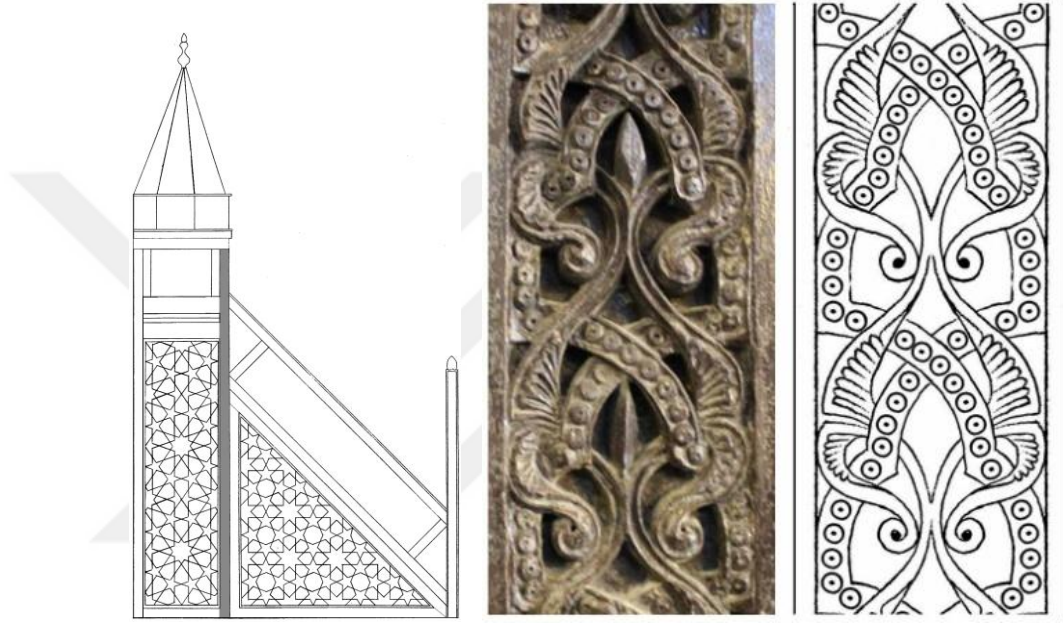
Fotoğraf 222: Çizim 211: Doğu bordür 6

Bordür 7: Minberin duvara bitiştiği yerde 403X6,5 cm ölçülerinde dikey bordür $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarıma sahiptir. Bu bordürde de rumilerin ve küçük dairelerden oluşan kemerlerin ahenkli bir tasarım oluşturduğu görülür. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Bazı yerlerde tahribat söz konusudur. Gerek malzeme gerekse tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

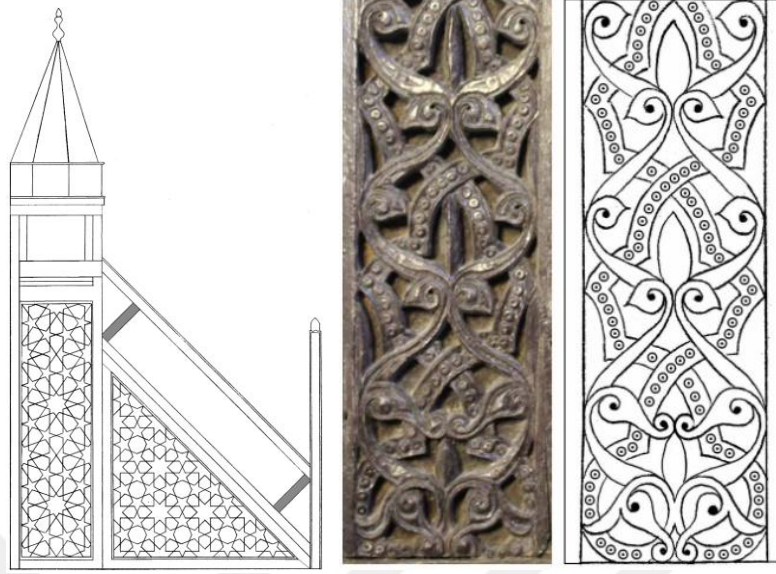
Fotoğraf 223: Çizim 212: Doğu bordür 7

Bordür 8: Köşk altı pano ve aynalık arasında yer alan bordürün ölçüleri 303X7,5 cm dir. Dikey alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım ile müzeyyendir. Bordür 7 ile neredeyse aynı tasarıma sahiptir. Fakat burada rumilerin ve kemerlerin boyu daha kısadır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Çevre ve zaman faktörü burada da bazı tahribatların müsebbibi sayılabilir. Bütün özellikleri ile minber bütününe uyumlu parça orijinaldir.

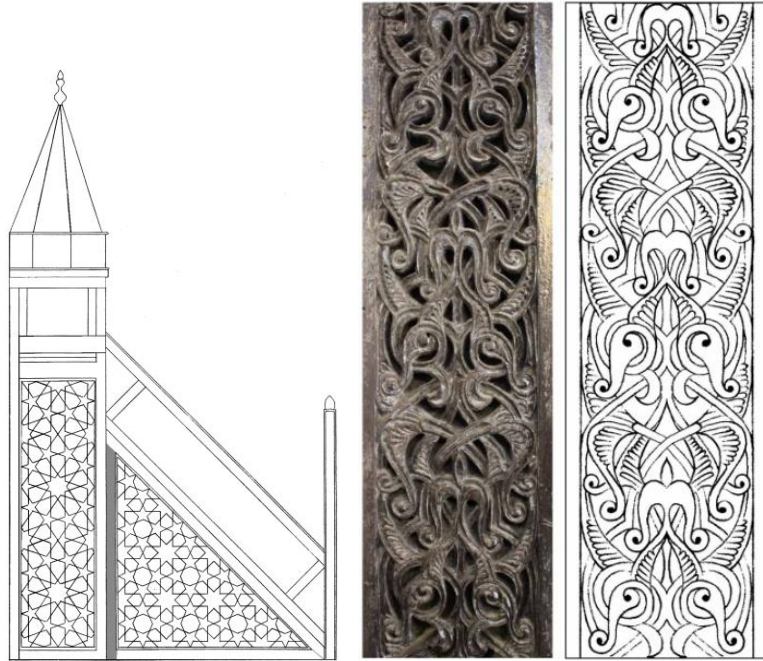
Fotoğraf 224: Çizim 213: Doğu bordür 8

Bordür 9: Korkuluk ve üçgen panoların arasında yer alan iki bordür de aynı tasarıma sahiptir. 47X10 cm ölçülerindeki dikey alan $\frac{1}{2}$ simetrik tasarımla bezenmiştir. Dairelerle bezeli kemerler ve rumi dallar birbirinin altından üstünden geçerek zarif bir desen oluşturur. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Malzeme ve tasarım açısından minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

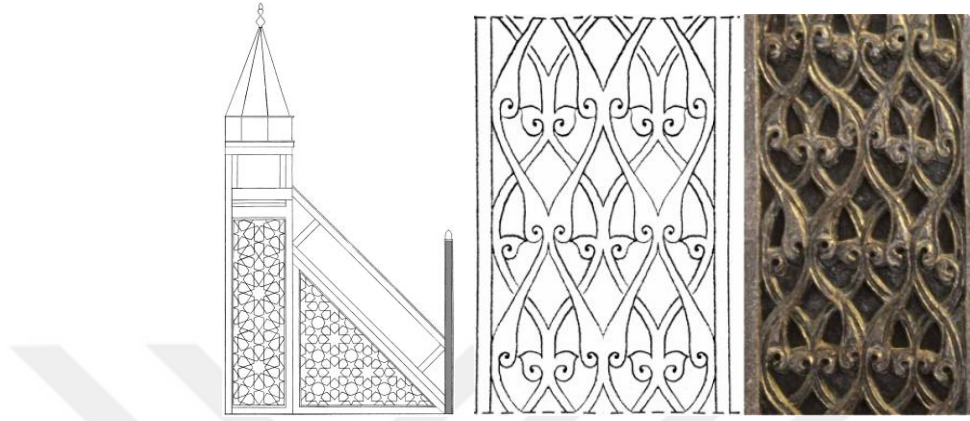
Fotoğraf 225: Çizim 214: Doğu bordür 9

Bordür 10: Aynalığın dik kenarında yer alan bordür 244X9 cm ölçülerindedir. Dikey kesit alınarak $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Çok girift bir tasarım kurgusuna sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme ve tasarım açısından minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir. Bu desen batı cephe de aynı alanda kullanılmıştır.

Fotoğraf 226: Çizim 215: Doğu bordür 10

Bordür 11: 254 X 9 cm ölçülerinde alan dikey $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Bazı kısımlarında aşınmalar mevcuttur. Ön cephede yer alan 2 numaralı bordürle aynı tasarıma ve niteliklere sahiptir.

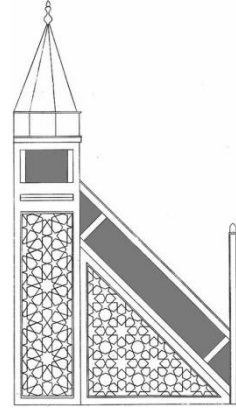
Fotoğraf 227: Çizim 216: Doğu bordür 11

Değerlendirme

Doğu cephede bordür başlığı altında incelenen on iki tane alan bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında yer alanlar aynı tasarımla süslenmiştir. Dolayısıyla doğu cephede birbirinden farklı tasarımlara sahip on bir tane desen yer alır. Altı tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer altı bordür yatay eksendedir ve enine gelişen simetrik desenler kullanılmıştır. Bordür desenleri rumi motifi kullanılarak oluşturulmuştur. Bu yüzeyde muhdes parça yoktur. Bordürlerin hepsi orijinaldir.

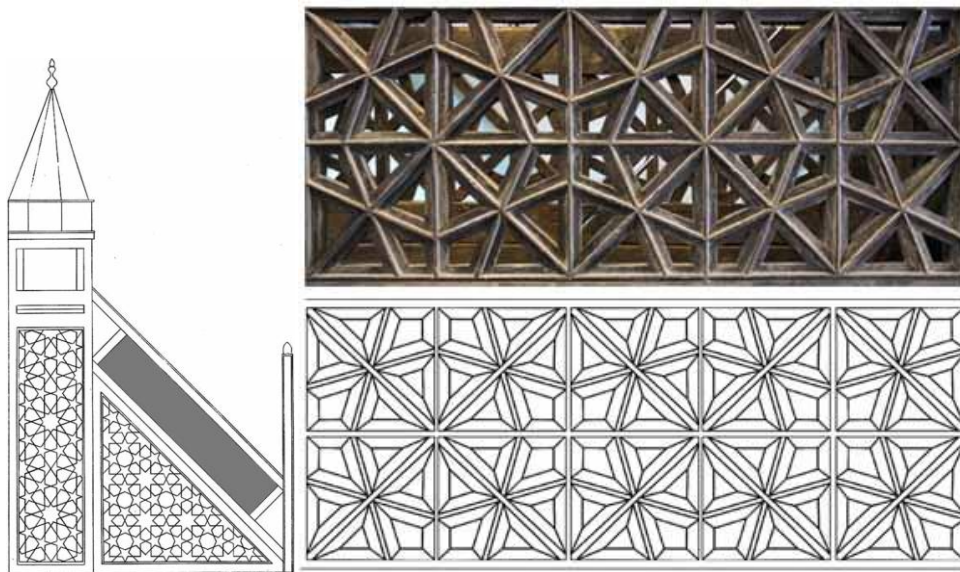
6.2.4. Korkuluklar (Doğu)

KATALOG NO :	8
FOTOĞRAF NO :	228-230
ÇİZİM NO :	217-219
İNCELENEN ALAN :	Korkuluklar (Doğu)
İNCELEME TARİHİ :	27/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	332X48

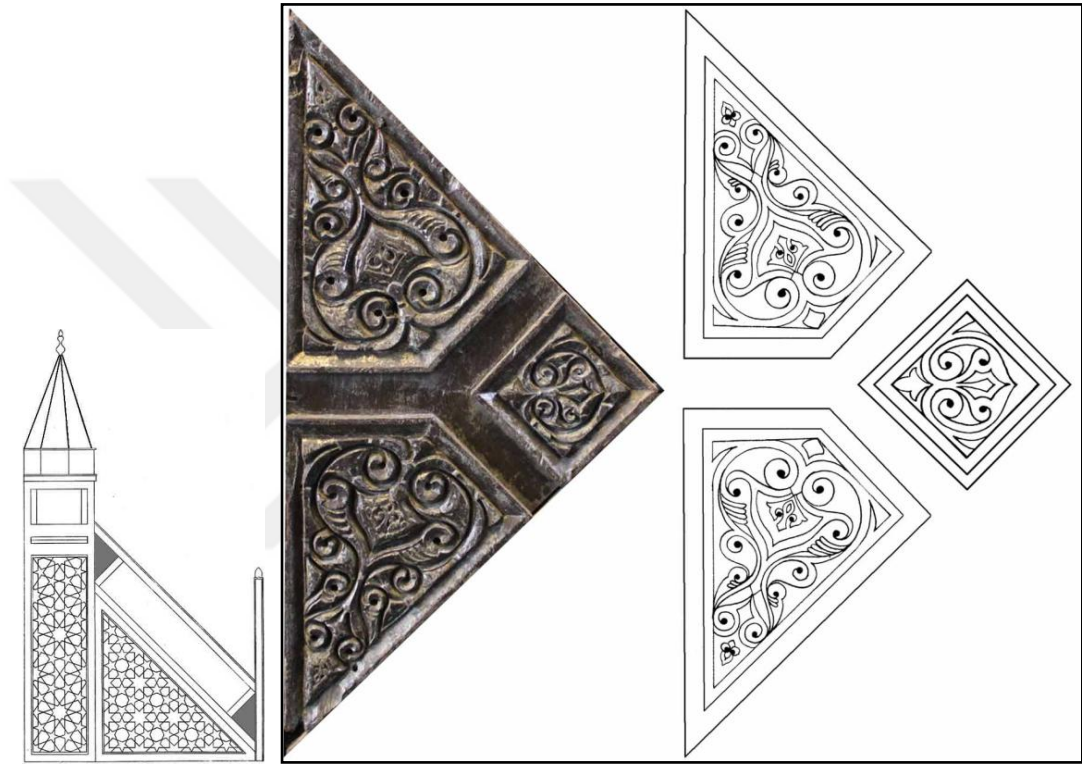
Bu başlıkta köşk yan panodaki şebeke, merdiven boyunca yükselen korkuluklar ve bunların her iki kenarında yer alan üçgen panolar incelenecektir. Üçgen panolarda aynı tasarım kullanılmıştır. Desen ahşaba eğri kesim tekniği ile aktarılmıştır. Korkuluk ise kafes tekniğine örnektir. Hem korkuluk hem de panolar minberin özgün parçalarıdır.

Korkuluk: Uzunluğu 238 cm genişliği ise 48 cm olan alan sekizgen, üçgen ve eşkenar olmayan dörtgenlerden müteşekkil hendesi bir tezvinat ile oluşturulmuştur. Birim tekrarı ile sonsuz şekilde uzatılabilecek bir kurguya sahiptir. Uygulamaya kafes tekniği ile yapılmıştır. Tahribata uğramadan günümüze sağlam şekilde ulaşmıştır. Malzeme, işçilik ve teknik açıdan minber bütününe uyumlu orijinal parçalardandır.

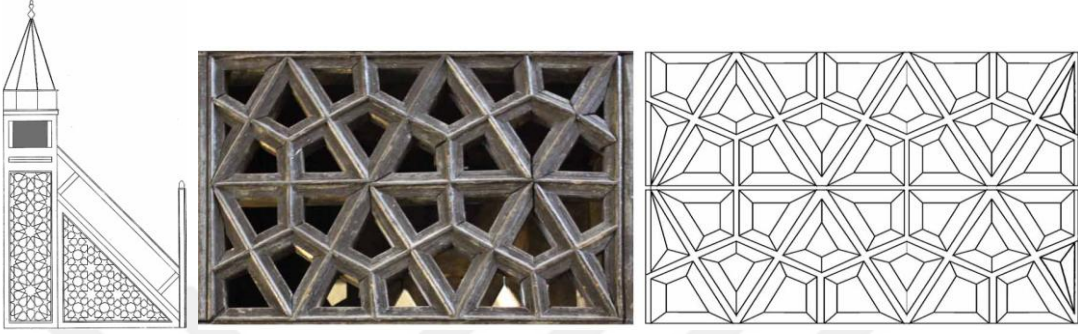
Fotoğraf 228: Çizim 217: Doğu korkuluk

Üçgen panolar: Dik kenarı 70 cm diğer iki kenarı 48 cm olan üçgen panolar üç parçadan oluşmaktadır. Her birinin içi rumi motiflerle tezyin edilmiştir. Tasarım olarak her iki panoda da aynı kompozisyon kullanılmıştır. Desenler buldukları alana eğri kesim tekniği ile aktarılmıştır. Korkuluğun üst kısmında ki panoda aşınmalar olmakla beraber fazla tahribat yoktur. Alt kısımdaki üçgen panoda boyulu boyunca bir yarık bulunmaktadır. Her ikisi de minberin özgün parçalarıdır.

Fotoğraf 229: Çizim 218: Doğu üçgen panolar

Köşk yan pano: 60X40 cm ölçülerindeki şebeke geometrik şekillerden meydana gelmektedir. Birim tekrarı ile sonsuz şekilde uzatılabilecek bir kurguya sahiptir. Uyguluma kafes tekniği ile yapılmıştır. Malzeme, işçilik ve teknik açıdan minber geneli ile benzeşen yan pano korkuluğu orijinal parçalardandır.

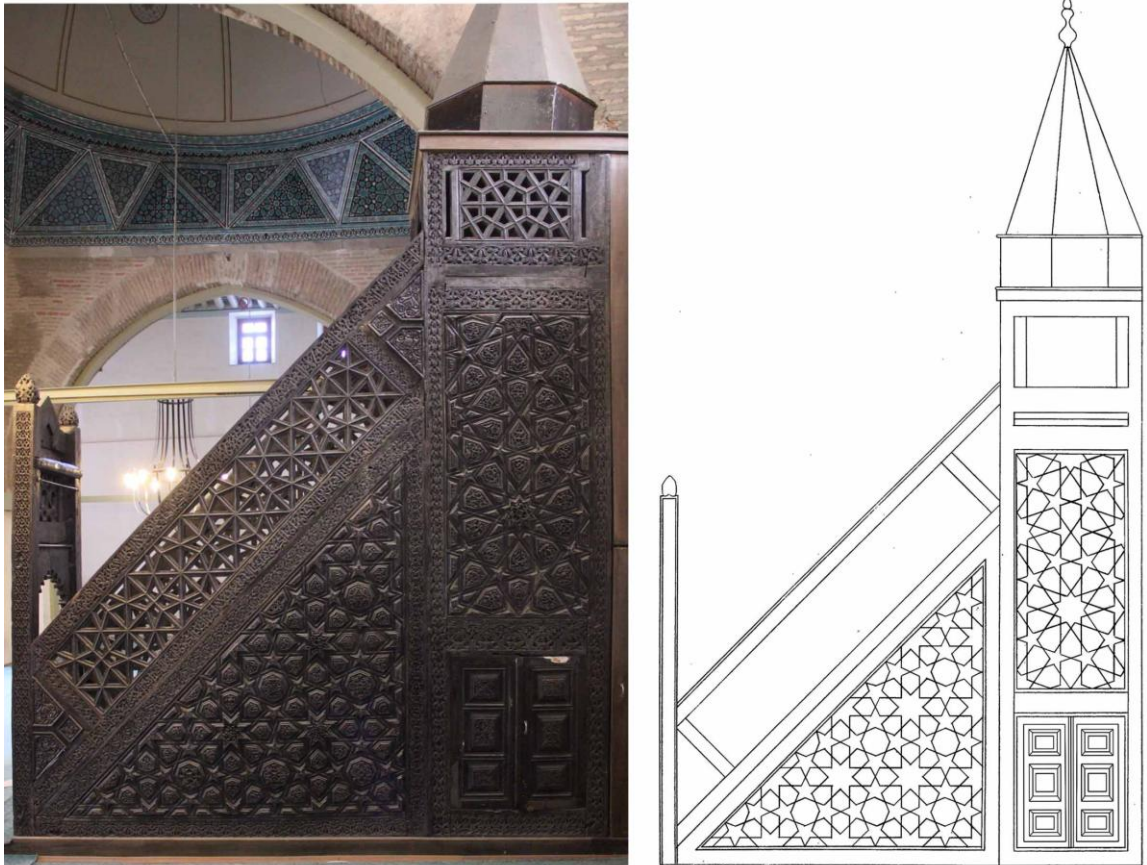
Fotoğraf 230: Çizim 219: Doğu korkuluk

Değerlendirme

Doğu cephede yer alan minber korkuluğu ve köşk yan pano birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilecek geometrik bir şebeke ile süslenmiştir. Üçgen panoların desen tasarımı ise rumi motifi ile yapılmıştır. Her iki panoda da aynı tasarım kullanımı tercih edilmiştir. Uygulamada kafes tekniği ve eğri kesim tekniği kullanılmıştır. Hem korkuluk hem de üçgen panolar minberin orijinal parçalarıdır.

6.3. BATI CEPHE

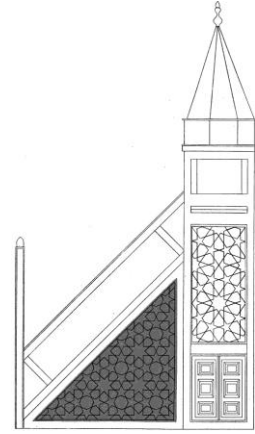
Aynalık, köşk altı pano, korkuluklar ve üçgen panolar, dolap ve bordürler olmak üzere beş başlık halinde incelenecek olan batı cephe genel olarak orijinal olmakla birlikte sonradan eklenmiş parçaların da olduğu bir kısımdır. Dolap kapakları tamamen sonraki dönemlere aittir. Dolap kapaklarının daha önce ne şekilde olduğuyla ilgili herhangi bir belge veya veri bulunmamaktadır. Köşk altı panoda da birkaç parça sonraki dönemleri işaret etmektedir. Aynalık kısmında da değişen ve sonradan eklenen parçalar mevcuttur. Yine doğu cephede olduğu gibi minber korkuluğunun alt ve üst kısmında zemininde rumilerin dolaştığı kufi yazı şeritleri vardır. Buldukları alanlar için ustalıkla tasarlanmış bordürler farklı tasarımlarıyla eseri zenginleştirmiştir.

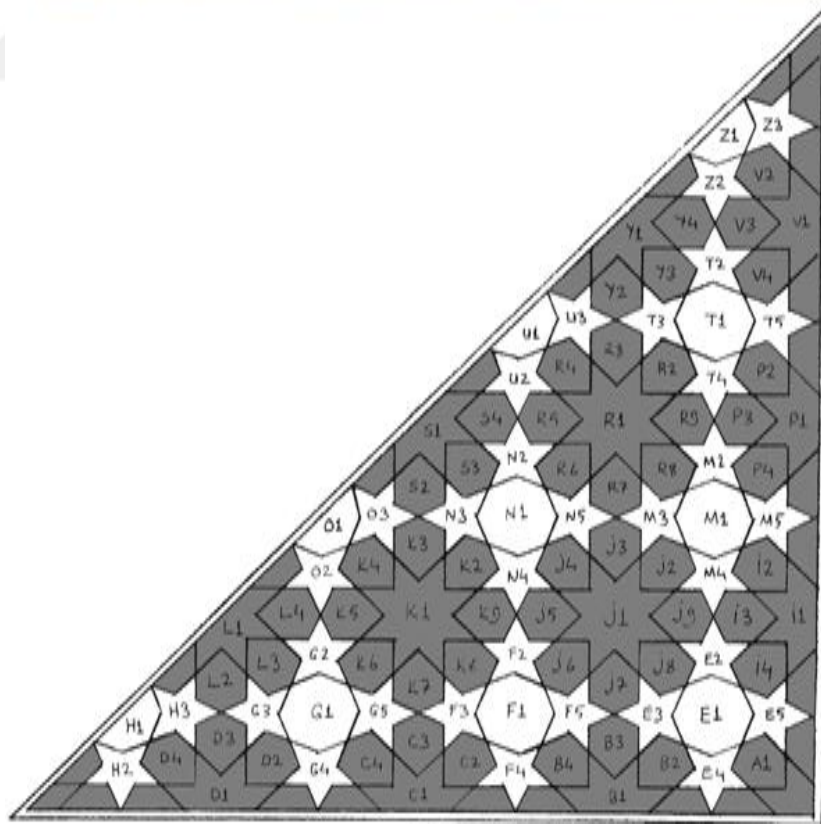
Fotoğraf 231: Çizim 220: Batı cephe genel görünüm

6.3.1. Aynalık (Batı)

KATALOG NO :	9
FOTOĞRAF NO :	231-308
ÇİZİM NO :	220-297
İNCELENEN ALAN :	Aynalık (Batı)
İNCELEME TARİHİ :	25/ 08/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	217 X 237X 315 cm

Dik kenarı 217 cm, yatay kenarı 237 cm, çapraz kenarı ise 315 cm ölçülerinde üçgen şeklindeki bu bölüm, döneminin özelliklerini taşıyan ince işçilikli motiflerle süslenmiştir. Aynalık motif, malzeme ve desen kurgusu açısından minber geneliyle benzer niteliklere sahiptir. Üçgen alan sekiz kollu yıldızların etrafında altıgen şekillerin dolaştığı geometrik paftalara ayrılmıştır. Bu paftaların içleri alana uygun şekilde tasarlanmış rumilerle bezenmiştir. Bu parçaların arasında ayrıca beş kollu yıldızlar oluşmuştur. Geometrik geçmeler zeminden biraz daha yüksekçe çitalarla belirgin hale getirilmiştir. İçleri tezyin edilmiş 107 adet alan bulunmakta, bunların 4 tanesi muhdes geriye kalan 103 tanesi orijinal görünmektedir. Beş kollu yıldızların hepsinde aynı tasarım uygulanmıştır. Anlatımda kolaylığı sağlamak amacıyla, bütün alanlar aşağıdaki gibi kodlanacaktır.

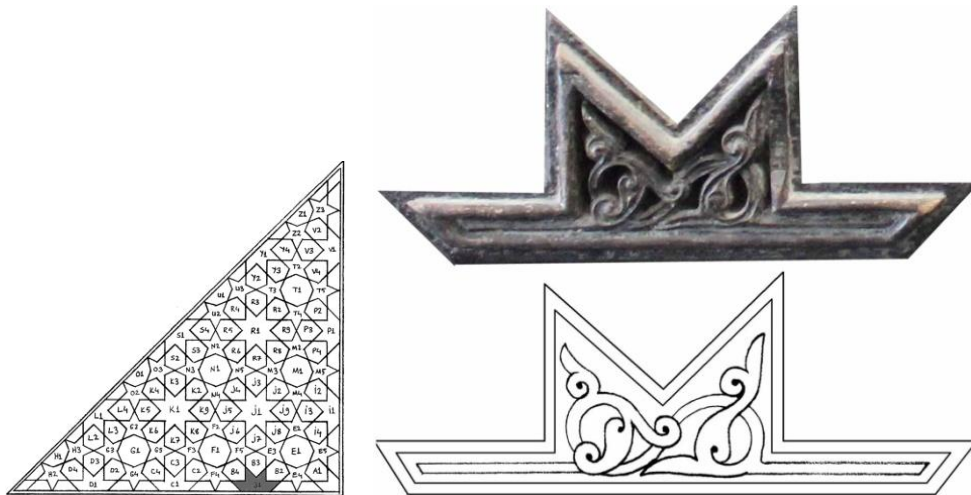
Fotoğraf 232: Çizim 221: Batı cephe aynalık

A1: Aynalığın sağ alt köşesinde yer alan altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla süslenmiştir. Rumiler iç bünyelerle zenginleştirilmiştir. Desen alana derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Gerek malzeme, gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 233: Çizim 222: Batı aynalık A1

B1: Alan merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindedir. Paftanın içi bulunduğu yere uygun serbest rumi tasarımıyla bezenmiştir. Derin oyma plastik ifadeyi güçlendirmiştir. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir.

Fotoğraf 234: Çizim 223: Batı aynalık B1

B2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Tasarım batı aynalık D2, İ3 ve S4 ile benzerdir.

Fotoğraf 235: Çizim 224: Batı aynalık B2

B3: Uzun kenarı 8 cm olan altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

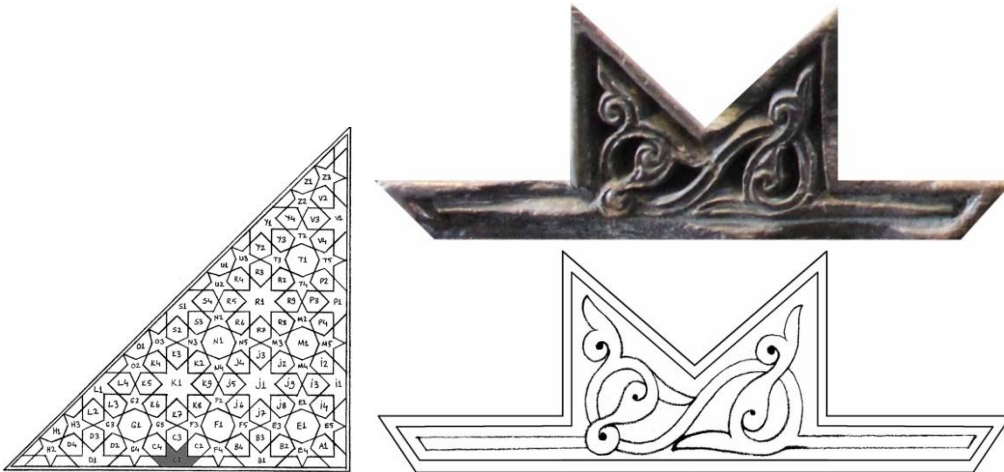
Fotoğraf 236: Çizim 225: Batı aynalık B3

B4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Günümüze herhangi bir tahribata maruz kalmadan ulaşabilmiş parçalardandır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 237: Çizim 226: Batı aynalık B4

C1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki paftanın içi bulunduğu alana uygun serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiş parçada tahrip olmuş bir kısım görünmemektedir. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir. B1 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 238: Çizim 227: Batı aynalık C1

C2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça sade ve zarif tasarlanmış desen, alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Rumilerin içine dendanlarla iç bünyeler yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. Doğu aynalık A1, J9 ve P4 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 239: Çizim 228: Batı aynalık C2

C3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Rumiler dendanlarla detaylı bir görünüm kazanmıştır. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle benzeşen parça orijinaldir.

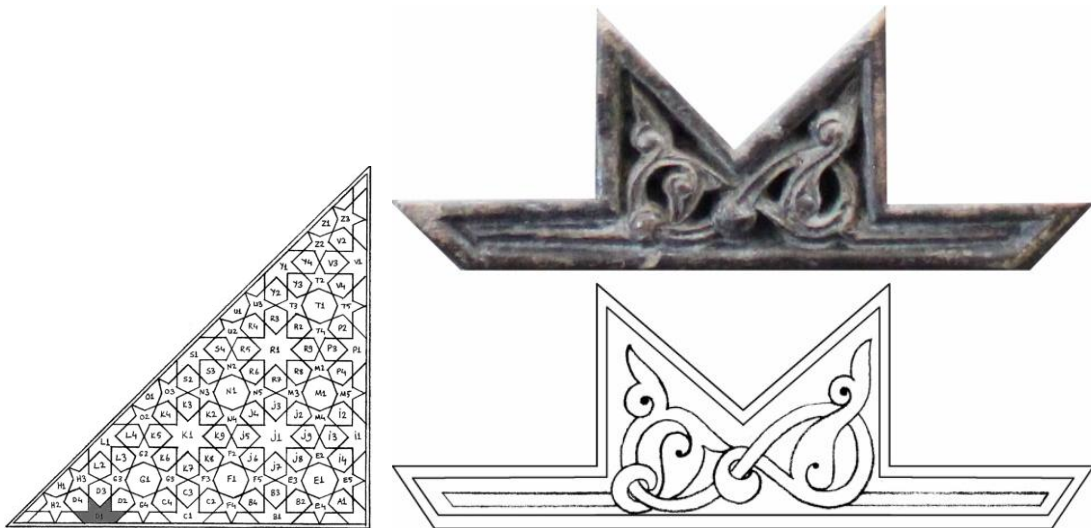
Fotoğraf 240: Çizim 229: Batı aynalık C3

C4: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 241: Çizim 230: Batı aynalık C4

D1: Merkezde bulunan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki paftanın içi bulunduğu alana uygun serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Pafta da tahribat yoktur. Genel minber bezemesiyle uyuşan parça orijinaldir. Desen kurgusu B1 ile benzerdir.

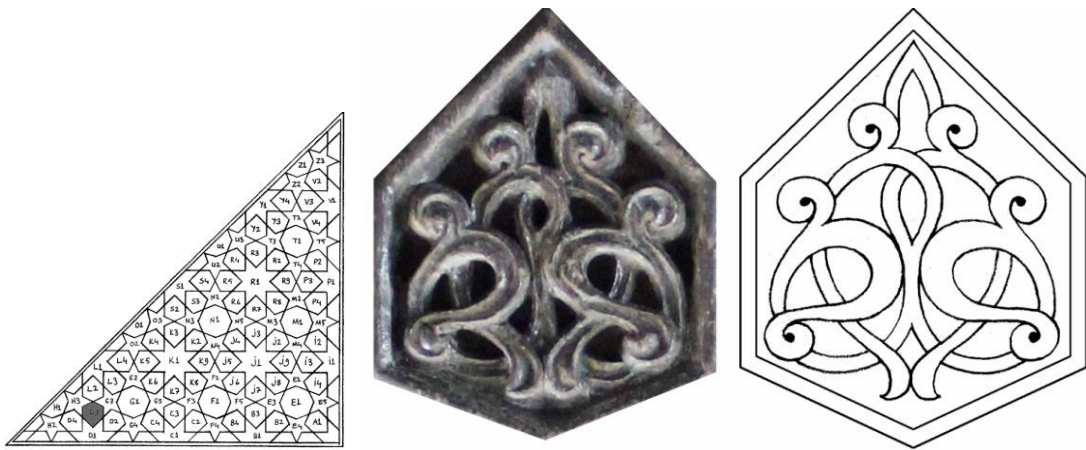
Fotoğraf 242: Çizim 231: Batı aynalık D1

D2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Simetri ekseninde bir orta bağ ve tepelik motifi dikkat çeker. Tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Gerek malzeme, gerek desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

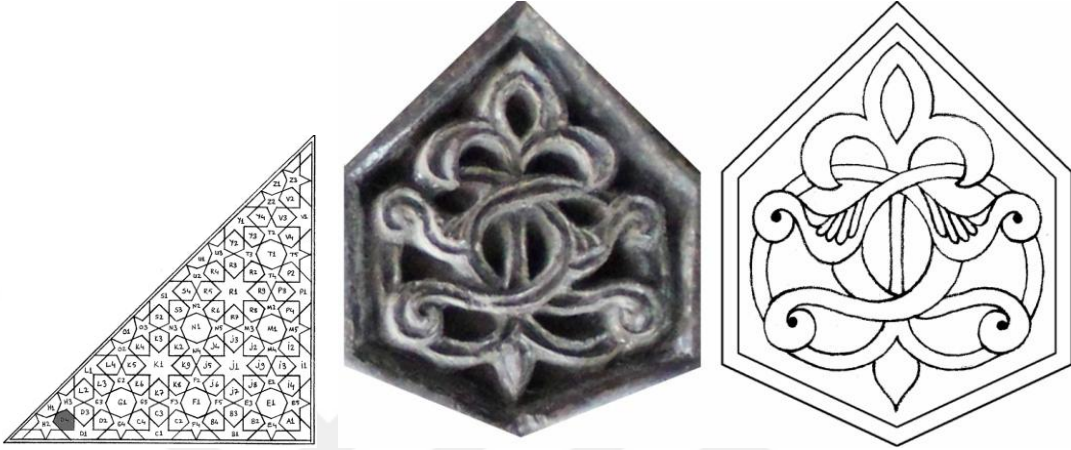
Fotoğraf 243: Çizim 222: Batı aynalık D2

D3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

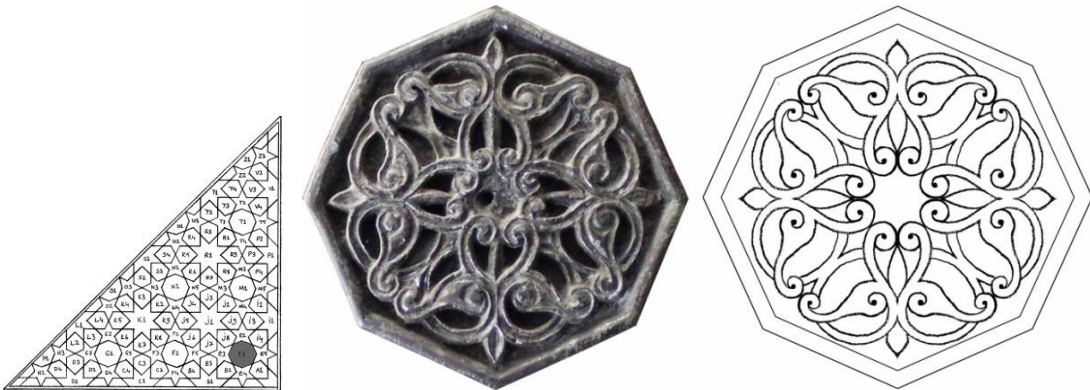
Fotoğraf 244: Çizim 233: Batı aynalık D3

D4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Alttan üstten geçmeler yapılarak tasarlanan desen oldukça zariftir. Minber geniyle malzeme ve tasarım açısından benzeşen parça orijinaldir.

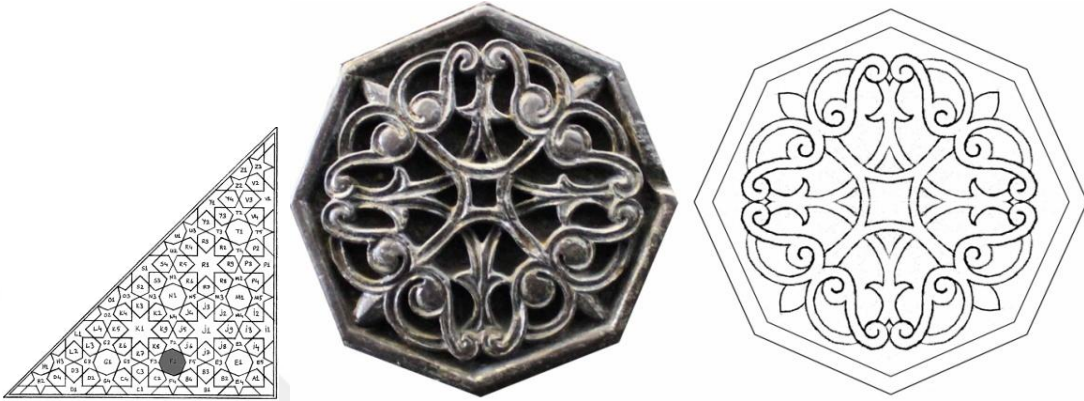
Fotoğraf 245: Çizim 234: Batı aynalık D4

E1: Altıgen paftaların ortalarında altı tane sekizgen ve büyükçe alan bulunmaktadır. E1 bu alanlardan biridir. Bulunduğu alana uyumlu $\frac{1}{8}$ simetrik bir rumi tasarımla bezenmiştir. Ayırma rumiler ve rumilerden ayrılan kıvrımlı dallar simetri ekseninde birleşir. Yuvarlak satırlı derin oyma deseni zeminden ayırarak belirginleştirmiştir. Zarif ve sade tasarımıyla dikkat çeken parça özgünlüğünü koruyarak günümüze sağlam şekilde ulaşmıştır.

Fotoğraf 246: Çizim 235: Batı aynalık E1

F1: Merkezde büyükçe ve dikkat çekici sekizgen alanlardan biridir. Bulunduğu alana uyumlu şekilde 1/8 simetrik bir rumi tasarımla bezenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulanmıştır. Minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

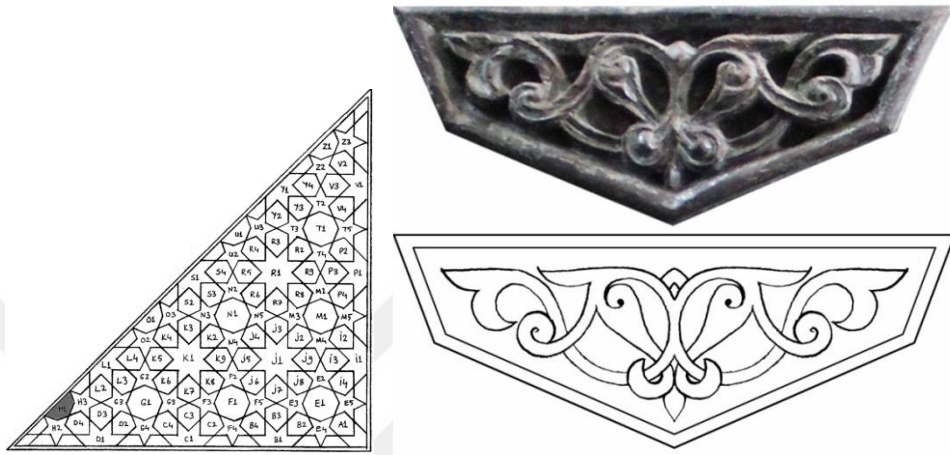
Fotoğraf 247: Çizim 236: Batı aynalık F1

G1: Sekizgen alanın içi 1/8 simetrik rumi tasarıma sahiptir. Rumiler simetri ekseninde birleşir. Merkezde dallardan oluşan kare şeklinde bir plaka bulunur. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarif ve sade bir tasarıma sahip olan parça orijinaldir.

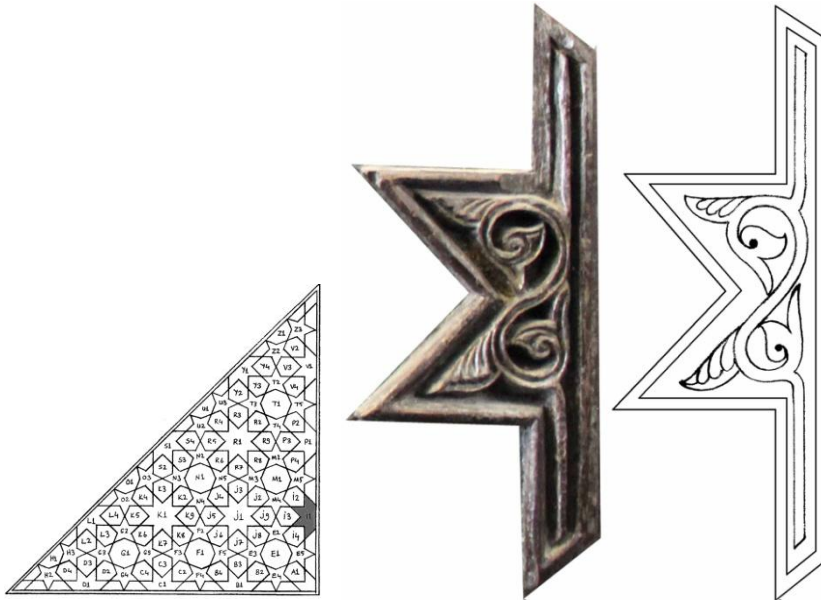
Fotoğraf 248: Çizim 237: Batı aynalık G1

H1: Altıgenlerin merkezinde yerleşik sekizgen alanların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Sanatçı deseni alana uygun bir şekilde ustaca tasarlamıştır. Malzeme ve teknik açıdan minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 249: Çizim 238: Batı aynalık H1

İ1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldızların yarısıdır. Alana uygun serbest bir rumi tasarımla bezenmiştir. İlk bakıldığında simetrik hissi uyandıran desen sade ve zariftir. Minber bütünüyle uyumlu olan parça özgünlüğünü korumuş parçalardandır.

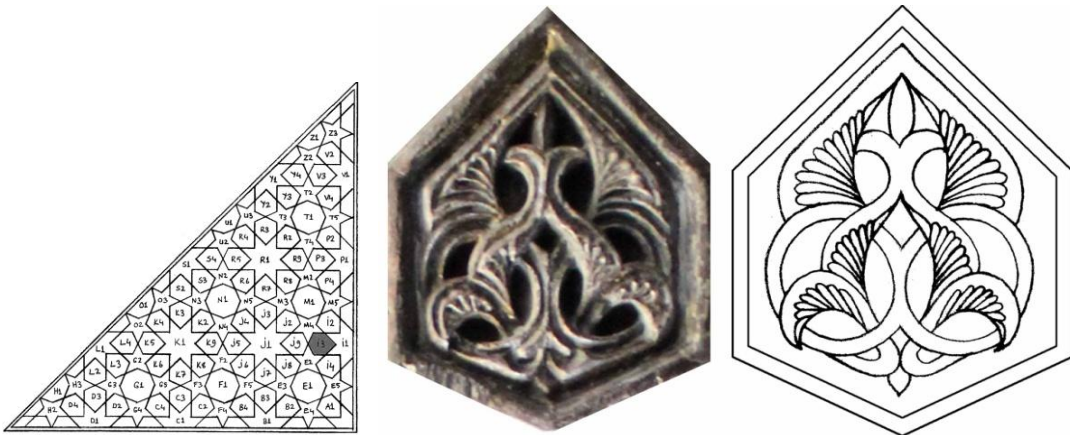
Fotoğraf 250: Çizim 239: Batı aynalık İ1

İ2: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik geçmeler ve rumi tasarımla müzeyyendir. Dalların rumilerin içinden geçirilmesi desene ayrı bir zarafet kazandırmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 251: Çizim 240: Batı aynalık İ2

İ3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Minber bütünüyle kıyas edildiğinde uyumlu olan orijinal parçalardan biridir. Tasarım B3 ile benzeşmektedir.

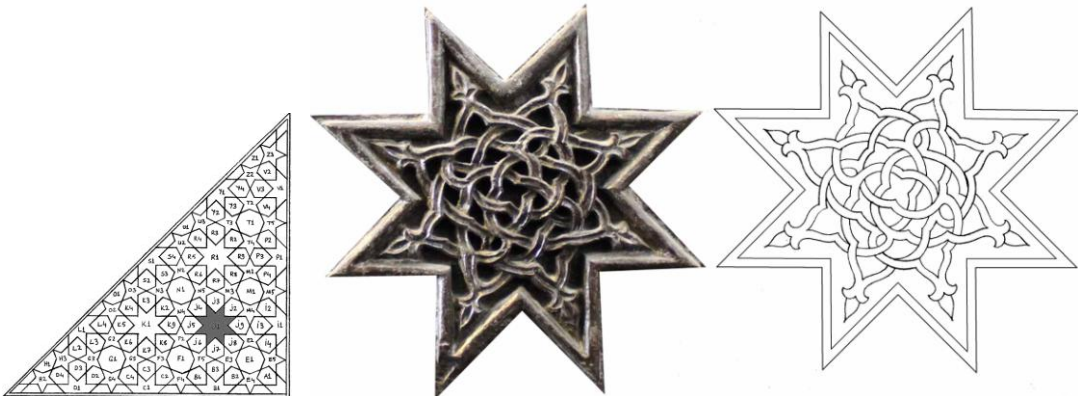
Fotoğraf 252: Çizim 241: Batı aynalık İ3

İ4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen zarif bir tasarıma sahiptir. Deseni yukarda nihayetlendiren rumilerin üzerine çıkmış kıvrım dallar ve alttaki geçmeler desenin ilgi çekici kısımlarıdır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 253: Çizim 242: Batı aynalık İ4

J1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldız $\frac{1}{8}$ simetrik geçmelerden oluşan bir desen ile bezelidir. Desenin kurgusu oldukça girift bir yapıdadır. Dalların uçları simetri ekseninde birleşen tepelik motifleri ile nihayetlendirilmiştir. Zeminden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile ayrılan desende plastik ifade güçlüdür. Tahribat emaresi görülmemektedir. Malzemesi, tasarımı ve motif yapısı itibariyle minberle uyum içinde olan parça orijinaldir.

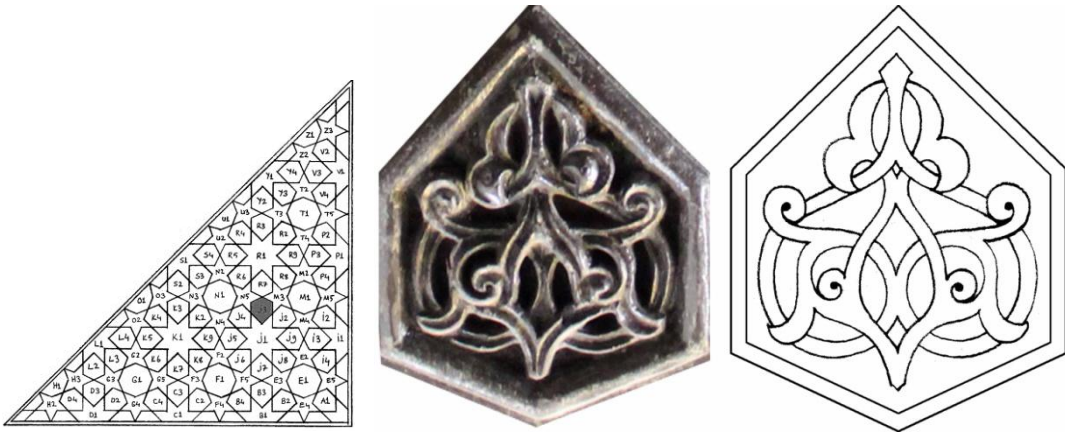
Fotoğraf 254: Çizim 243: Batı aynalık J1

J2: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde sivri kemer şeklindeki kısım dikkat çekicidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen zarif bir tasarıma sahiptir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minberin orijinal parçalarındandır.

Fotoğraf 255: Çizim 244: Batı aynalık J2

J3: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile uygulama yapılmıştır. Minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 256: Çizim 245: Batı aynalık J3

J4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana aktarılmıştır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 257: Çizim 246: Batı aynalık J4

J5: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri ekseninde birleşerek sivri kemerin içi minik daireler ile süslenmiştir. Rumilerin içi de dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Minber bütünüyle benzeşen orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 258: Çizim 247: Batı aynalık J5

J6: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Şık ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumilerin içi dendanlarla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 259: Çizim 248: Batı aynalık J6

J7: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Rumilerin iç bünyelerle detaylandırılmış ve tasarıma zengin bir görünüm kazandırmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Günümüze sağlam bir şekilde ulaşmış orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 260: Çizim 249: Batı aynalık J7

J8: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiş olmasına karşın sağdaki rumi sol da bulunan rumiden biraz farklıdır. Birbirinin altından ve üstünden geçen dallar desendeki zarafeti artırmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Orijinal parçalardan biridir. D4 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

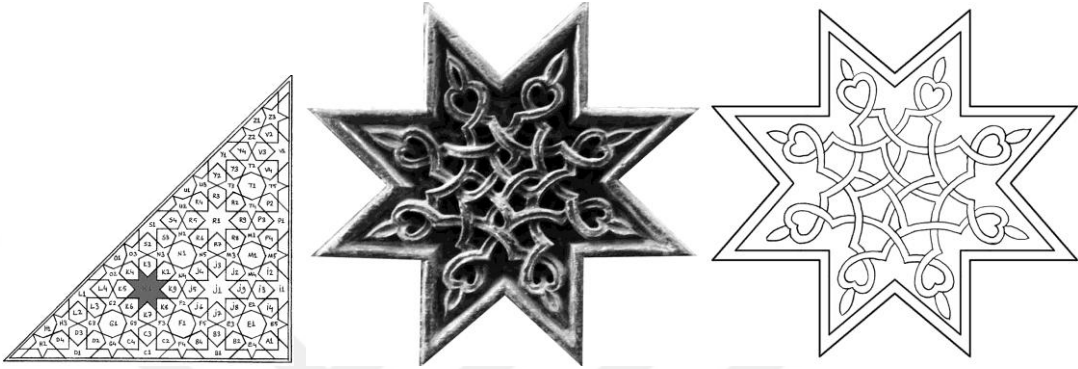
Fotoğraf 261: Çizim 250: Batı aynalık J8

J9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumiler iç bünyeler yapılarak süslenmiştir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada tahrip olmuş bir kısım dikkati celbetmez. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 262: Çizim 251: Batı aynalık J9

K1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldızlardan biridir. 1/8 simetrik geçmeler ve rumilerle müzeyyendir. Yıldızların kollarına doğru uzanan kısımlardaki geçmeler kalp şeklini andırır. Desen olabildiğince naiftir. Zeminden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile ayrılan desende plastik ifade çok güçlüdür. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber geneliyle uyum içersinde olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 263: Çizim 252: Batı aynalık K1

K2: Altıgen şeklindeki alanın içi 1/2 simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Rumiler iç bünyeler yapılarak süslenmiştir. Uygulama alanına yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada tahrip olmuş bir kısım yoktur. Minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

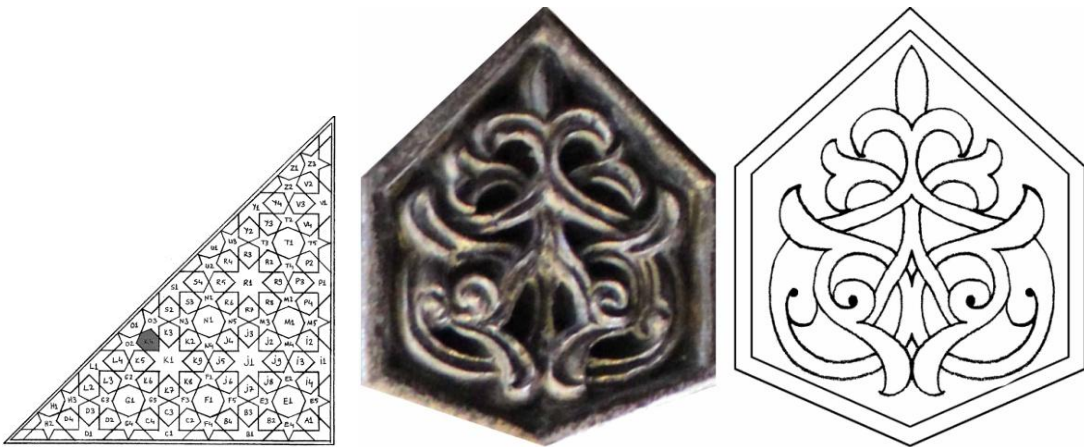
Fotoğraf 264: Çizim 253: Batı aynalık K2

K3: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Simetri eksenindeki yuvarlak madalyon dikkat çekicidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genelde zarar görmüş bir kısmı olmamakla beraber dendanlarda aşınma söz konusudur. Minber bütünü ile benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 265: Çizim 254: Batı aynalık K3

K4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minber geneliyle uyum içerisinde olan parça orijinaldir. J4 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

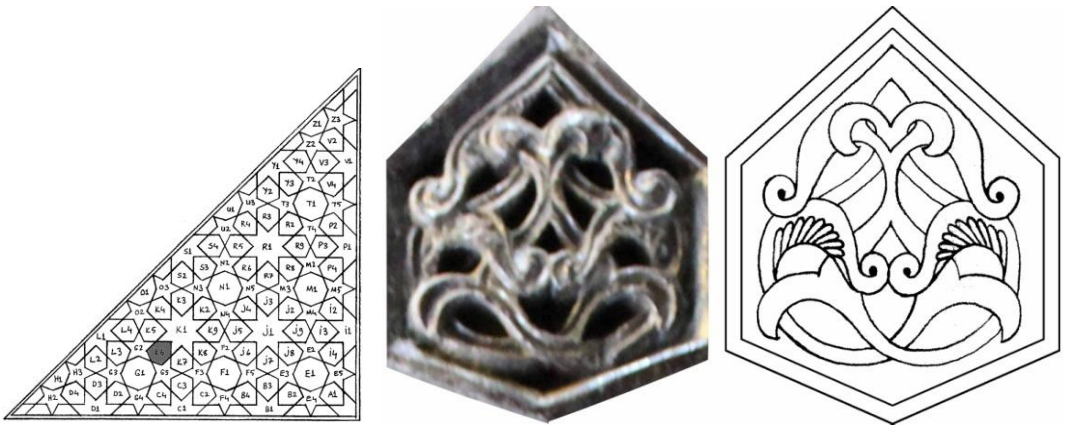
Fotoğraf 266: Çizim 255: Batı aynalık K4

K5: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desenin bulunduğu alana aktarılma işlemi yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Rumi motiflerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Minber bütünüyle kıyas edildiğinde genele uyumlu parça orijinaldir.

Fotoğraf 267: Çizim 256: Batı aynalık K5

K6: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Zarif ve sade bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parça biraz yıpranmış görünmektedir. Detayda farklar olmakla birlikte doğu aynalık V2 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 268: Çizim 257: Batı aynalık K6

K7: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Zarif geçmeler oldukça şık bir görünüm arz eder. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı görünmemektedir. Minber geneliyle uyum içerisinde olan parça orijinaldir. B4 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 269: Çizim 258: Batı aynalık K7

K8: Altıgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi ince bir işlikle işlenmiş dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Malzeme ve tasarım kurgusuyla minber bütünüyle uyumlu olan orijinal parçalardan biridir. Tasarım B3 ile benzeşmektedir.

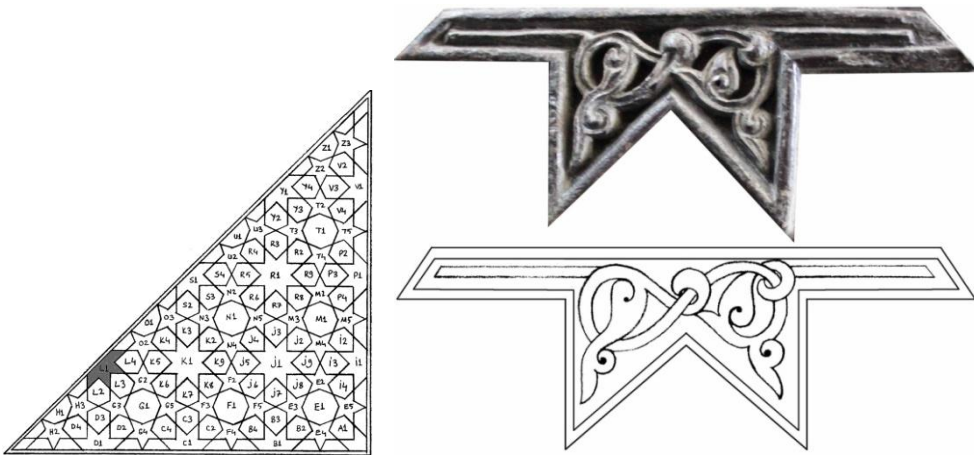
Fotoğraf 270: Çizim 259: Batı aynalık K8

K9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Simetri ekseninde birleşerek sivri kemerin içi minik daireler ile süslenmiştir. Rumilerin içi de dandanlarla detaylandırılmıştır. Kemerin ortasında bir de tepelik motifi bulunmaktadır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir. Detayda farklar olmakla birlikte J5 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 271: Çizim 260: Batı aynalık K9

L1: Merkezde yer alan sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki alan serbest bir rumi tasarımla müzeyyendir. İlk bakıldığında simetrik hissi uyandıran desen sade ve zariftir. Desende tahrip olan bir kısım olmamakla beraber alanın dış hattında kırık bir kısım mevcuttur. Minber geneli ile uyumlu olan parça orijinaldir. D1 ile aynı tasarıma sahiptir.

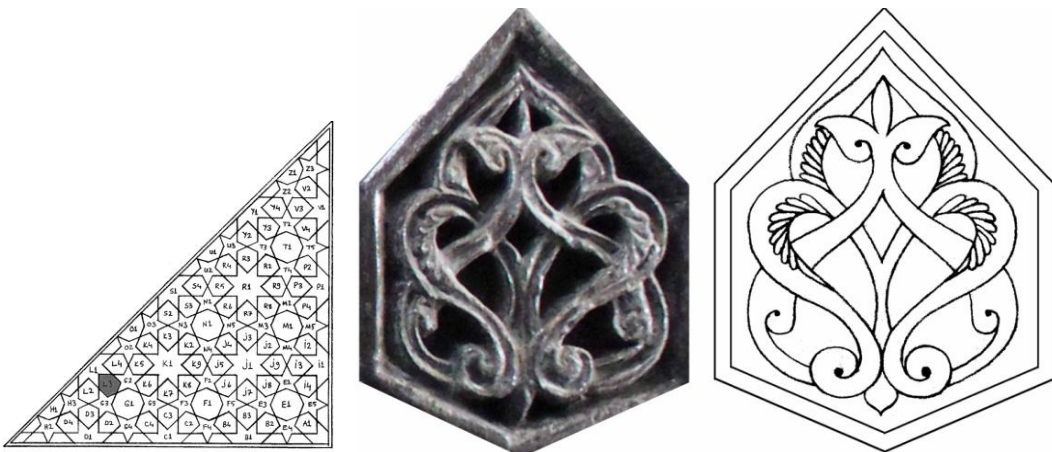
Fotoğraf 272: Çizim 261: Batı aynalık L1

L2: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik bir desene sahiptir. Minber genelindeki tasarımlara benzer rumi bir tasarım yapılmaya çalışılmıştır. Fakat malzeme de, desen de, işçilik de özgün parçalardaki incelikle örtüşmemektedir. İlk görüşte muhdes olduğu anlaşılan parça, aynı şekilde sonradan eklenen parçalardan R7 ile benzemektedir.

Fotoğraf 273: Çizim 262: Batı aynalık L2

L3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumi motifinin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Sade ve zarif bir tasarıma sahip parçada Herhangi bir tahribat emaresi yoktur fakat dendanlar aşınmış görünmektedir. Malzeme ve tasarımıyla minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

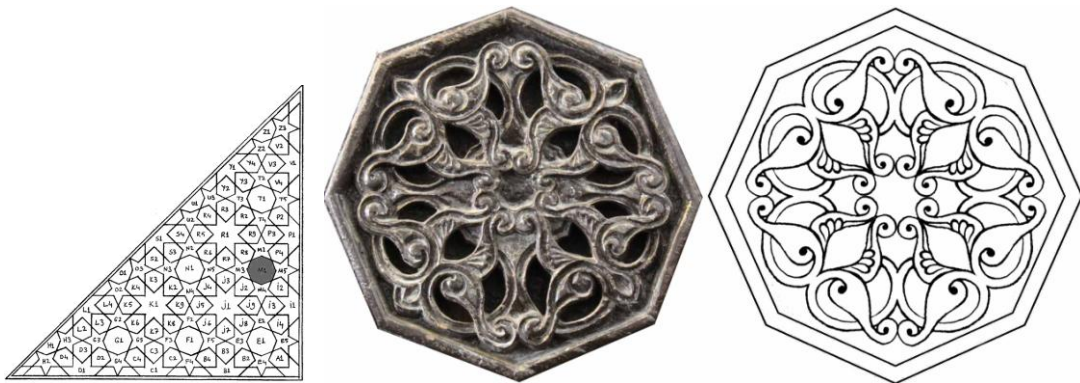
Fotoğraf 274: Çizim 263: Batı aynalık L3

L4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezenmiştir. Rumi motiflerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Rumileri delerek yukarıya doğru çıkan kıvrım dallar deseni oldukça zarif göstermiştir. Parça genelinde yıpranmış bir görünüm ve dendanlarda da aşınmalar göze çarpar. Gerek tasarım gerek malzeme açısından minber bütününe benzeyen parça orijinaldir. Doğu aynalık da aynı numarada yani L4 de bulunan tasarımla oldukça benzerdir.

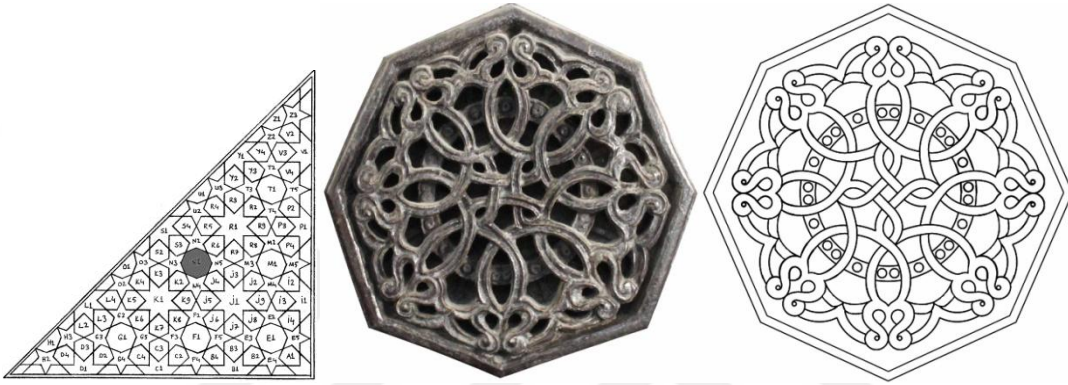
Fotoğraf 275: Çizim 264: Batı aynalık L4

M1: Merkezde yer alan sekizgen ve büyükçe alanlardan biridir. Bulunduğu alana uyumlu şekilde $\frac{1}{8}$ simetrik bir rumi tasarımıyla bezenmiştir. İçleri dendanlarla detaylandırılmış ayırma rumiler simetri ekseninde birleşir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile desen bulunduğu alana aktarılmıştır. Zarif ve sade tasarımıyla dikkat çeken minber geneli ile uyumlu parça orijinaldir.

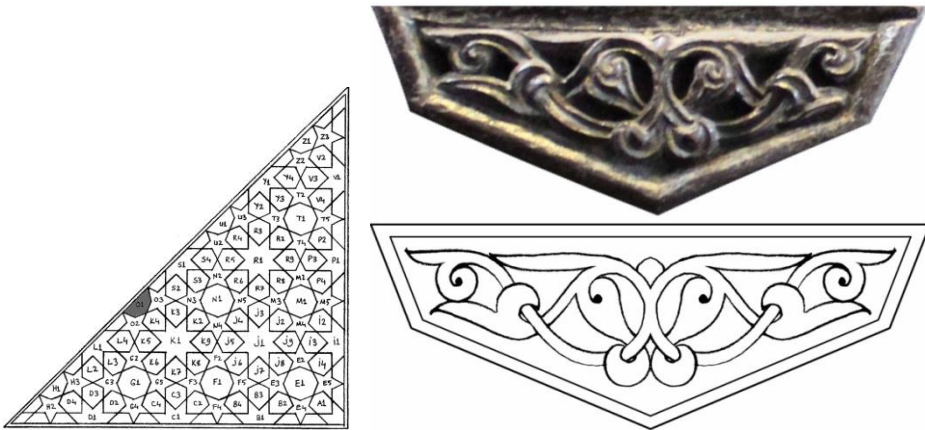
Fotoğraf 276: Çizim 265: Batı aynalık M1

N1: Merkezde yer alan sekizgen alan 1/8 simetrik geçmeler ve rumi orta bağlarla bezenmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma ile bulunduğu alana işlenmiştir. Zeminde ise içinde minik dairelerin dolaştığı büyük bir daire daha görülmektedir. Dantel gibi zarifçe işlenmiş bu alan oldukça sağlam bir şekilde günümüze ulaşmıştır. Minber bütününde ki tasarımlarla ve malzemeyle uyumlu olan parça orijinaldir. Çok küçük bazı farklar olmak üzere, batı cephenin aynalığında yine aynı numarada yani N1 de bulunan desenle aynı tasarıma sahiptir.

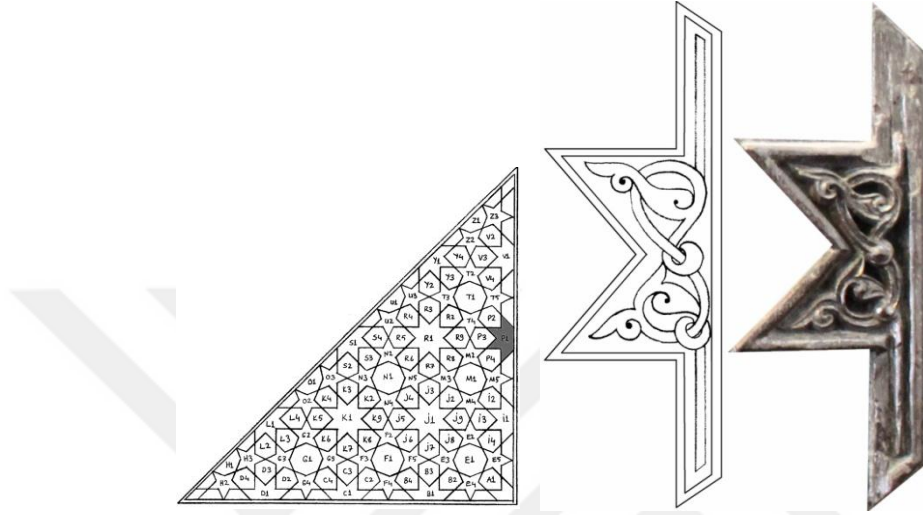
Fotoğraf 277: Çizim 266: Batı aynalık N1

O1: Merkezdeki sekizgen alanların yarısı şeklinde düzenlenen alan 1/2 simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş bir kısım göze çarpmaz. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 278: Çizim 267: Batı aynalık O1

P1: Merkezdeki sekiz kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma ile alana uygulanmıştır. Parçanın yukarda kalan tarafı kırılmış alt kısmı da yıpranmıştır. Minber geneli ile uyumlu parça orijinaldir. D1 ve L1 aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 279: Çizim 268: Batı aynalık P1

P2: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma işlenmiştir. Sade ve zarif bir tasarıma sahip alanda tahribat yoktur. Malzeme ve teknik açıdan minberle benzeşen parça orijinaldir. Batı aynalık C2 ve doğu aynalık A1, J9, P4 ile oldukça benzer tasarıma sahiptir. Aynı tasarımın pek kullanılmadığı göz önüne alınırsa sanatkârın bu deseni severek kullandığı söylenebilir.

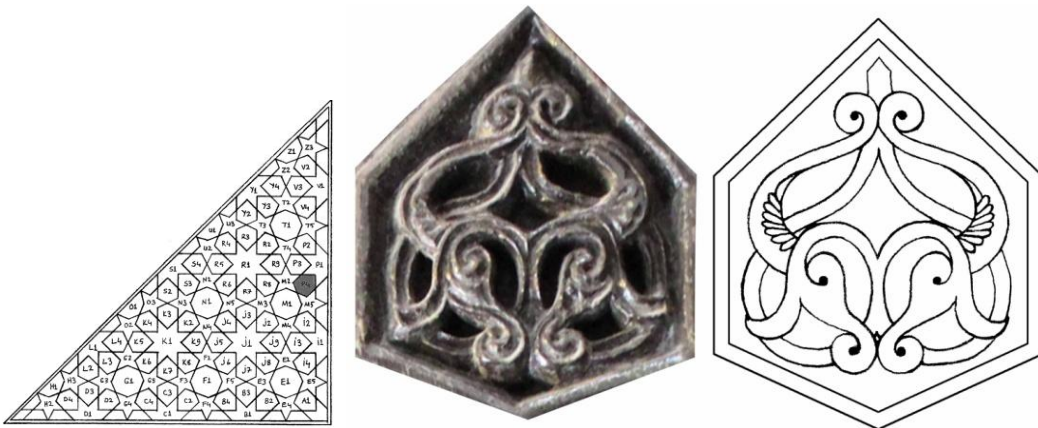
Fotoğraf 280: Çizim 269: Batı aynalık P2

P3: Altıgen alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Zarar görmüş bir kısım göze çarpmamaktadır. Malzeme ve teknik açıdan minber geneliyle uyumlu, özgünlüğünü korumuş parçalardandır.

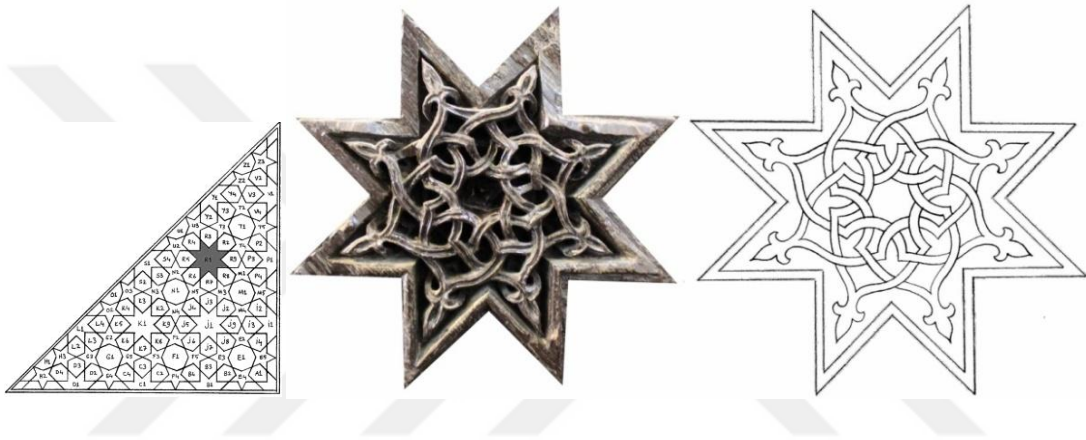
Fotoğraf 281: Çizim 270: Batı aynalık P3

P4: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen oldukça sadedir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 282: Çizim 271: Batı aynalık P4

R1: Sekiz kollu yıldız şeklindeki alan 1/8 simetrik geçmeler ve rumilerle müzeyyendir. Geçmeler yıldızların uç kısımlarında tepelik motifi ile nihayetlendirilmiştir. Sade ve zarif tasarımıyla dikkat çeken desen aslında girift bir tasarım kurgusuna sahiptir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. İnce bir ve titiz bir işçilik söz konusudur. Desenin içinde bulunduğu yıldız şeklindeki alan tahrip edilmiş, ahşap malzemenin yüzeyi zarar görmüştür. Doğal bir kırılma gibi değil, daha çok kesici bir aletle yontulmuş hissi uyandırmaktadır. Tasarım kurgusu doğu aynalık J1 de bulunan yıldızla aynıdır.

Fotoğraf 283: Çizim 272: Batı aynalık R1

R2: Altıgen paftanın içi 1/2 simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Malzeme ve desen açısından minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir. J2 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir. Burada kemerin içi dairelerle tezyin edilmişken J 2 de kemerin yüzeyi boş bırakılmıştır. Ayrıca doğu aynalık d4 ile benzeyen kısımları mevcuttur.

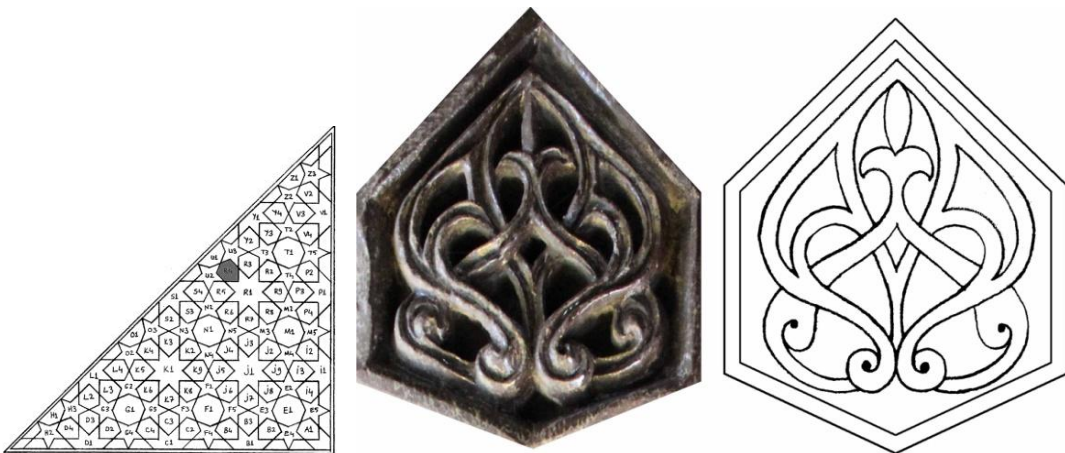
Fotoğraf 284: Çizim 273: Batı aynalık R2

R3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla bezelidir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir. J3 ve K2 ile sarılma kısımları benzemekte, batı aynalık J6 ile ise neredeyse aynı tasarıma sahiptir.

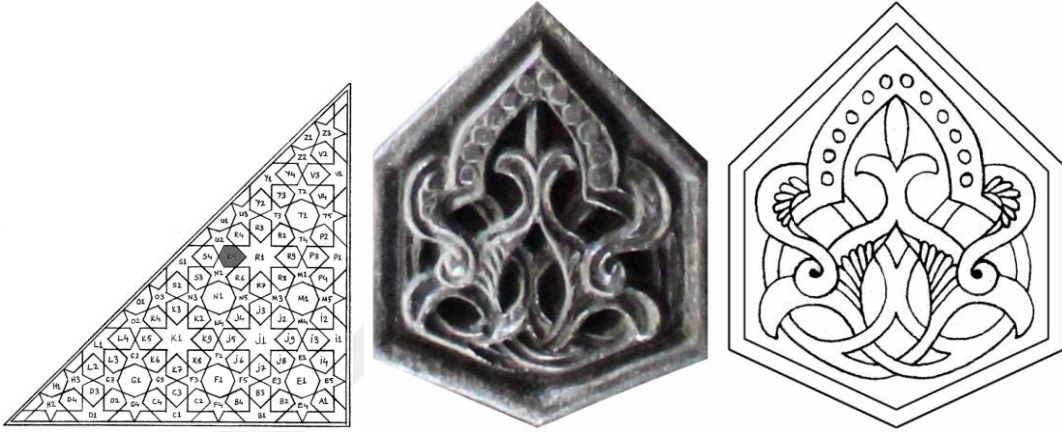
Fotoğraf 285: Çizim 274: Batı aynalık R3

R4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımıyla müzeyyendir. Sade ve zarif tasarımın simetri ekseninde bir tepelik motifi dikkat çeker. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 286: Çizim 275: Batı aynalık R4

R5: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Sivri kemer şeklindeki kısımda minik daireler sıralı inci taneleri gibi görünmektedir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir. Desen K9 ve J5 teki tasarımlarla benzeşmektedir.

Fotoğraf 287: Çizim 276: Batı aynalık R5

R6: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 288: Çizim 277: Batı aynalık R6

R7: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi benzeri bir tasarım yapılmıştır. Sonradan yapılmış bir parça olması hasebiyle teknik ve motif açısından değerlendirme yapmak güçtür. İşçilik açısından da minber geneli ile uyuşmayan muhdes parçalardan biridir.

Fotoğraf 289: Çizim 278: Batı aynalık R7

R8: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Tahrip olmuş bir kısım bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir. B3, İ3, J7 ve K8 ile benzer kısımları bulunmaktadır.

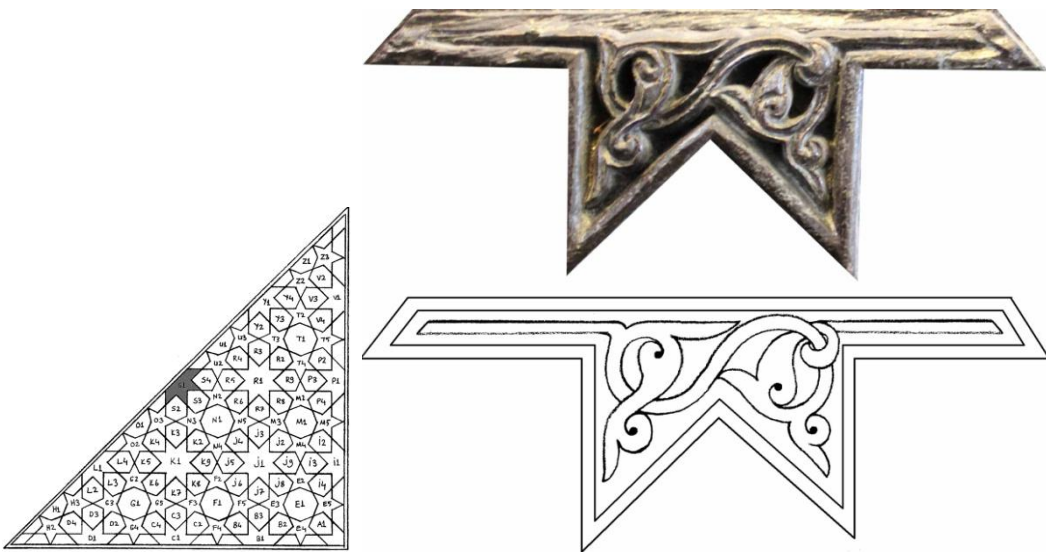
Fotoğraf 290: Çizim 279: Batı aynalık R8

R9: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

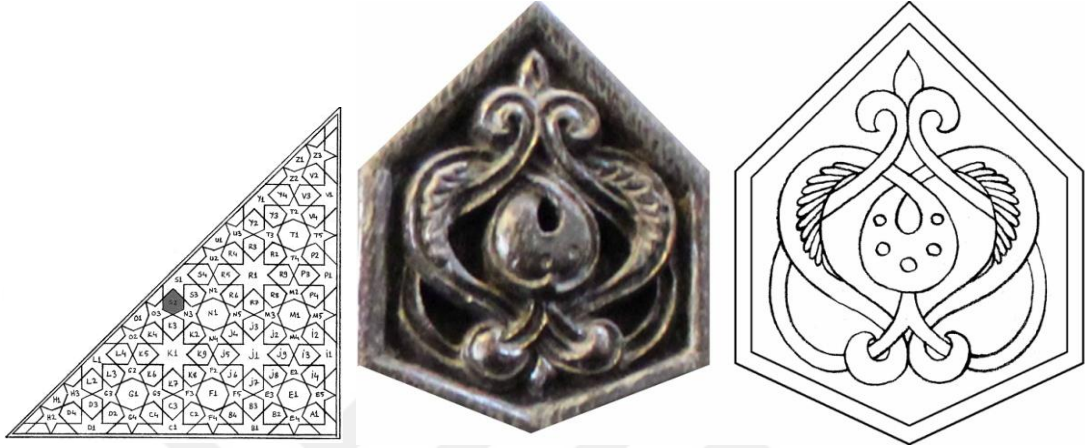
Fotoğraf 291: Çizim 280: Batı aynalık R9

S1: Merkezi sekiz kollu yıldızların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Alanın kenar kısımlarında ahşap malzeme tahrip olmuş bazı kısımlar kırılmıştır. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir. Desen yarım yıldızlarda yer alan tasarım kurgusuyla benzer niteliklere sahiptir.

Fotoğraf 292: Çizim 281: Batı aynalık S1

S2: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Simetri ekseninde madalyona benzer kısım dikkat çeker. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

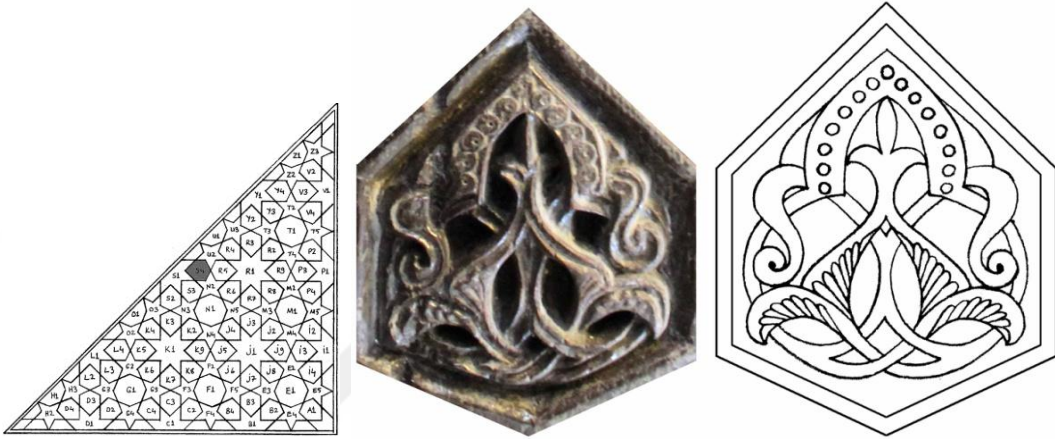
Fotoğraf 293: Çizim 282: Batı aynalık S2

S3: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içi ince bir işçilikle işlenmiş dendanlar ile müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Soldaki ruminin ucunda küçük bir kırık bulunmaktadır. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir.

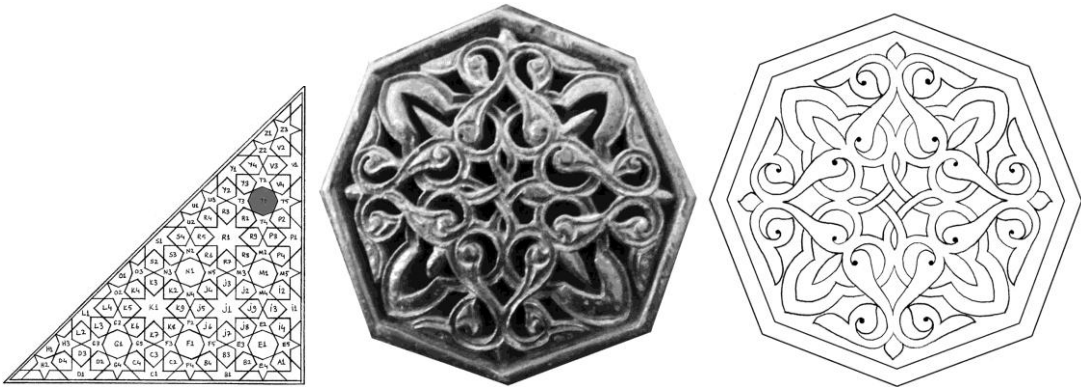
Fotoğraf 294: Çizim 283: Batı aynalık S3

S4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Simetri ekseninde sivri kemer ve içinde minik daireler, kemerin ortasında ise bir tepelik motif dikkat çeker. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir. Desenin üst kısmı doğu aynalık L3 ile benzerdir.

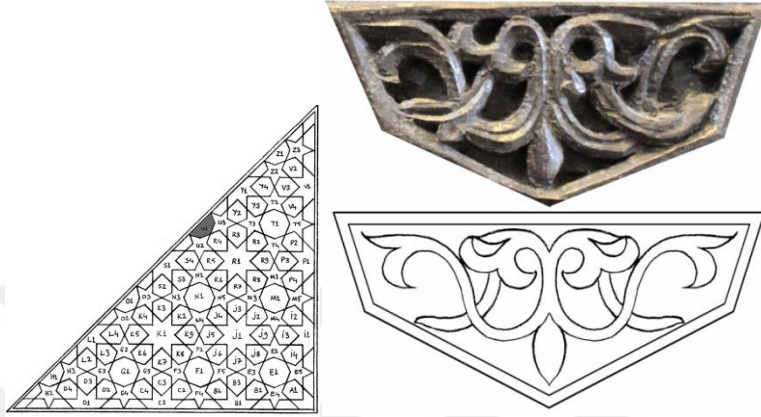
Fotoğraf 295: Çizim 284: Batı aynalık S4

T1: Altıgenlerin ortasında yer alan sekizgen alanlardan biridir. $\frac{1}{8}$ simetrik rumi tasarıma sahiptir. Desen oldukça yoğun tasarlanmıştır. Simetri eksenlerinde sivri kemerler görülmektedir. Rumilerin başları zarif şekilde kıvrılmıştır. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desende plastik tesir oldukça güçlüdür. Tahrip olmadan günümüze ulaşabilmiş özgün parçalardan biridir.

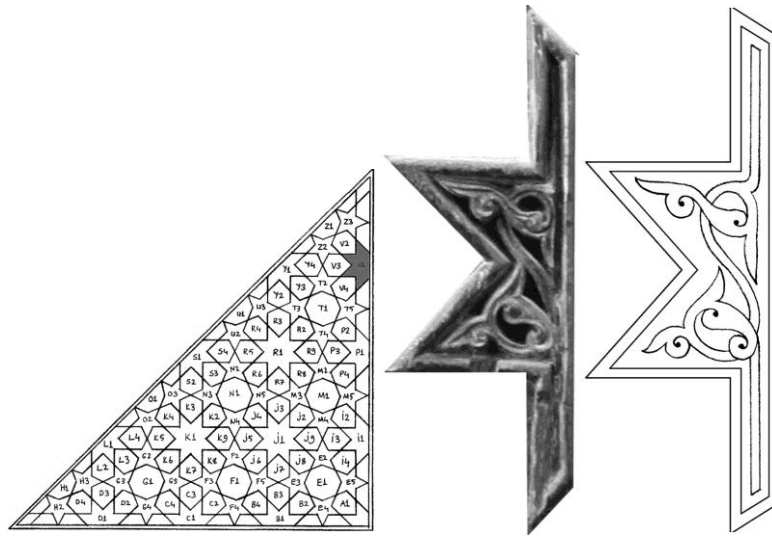
Fotoğraf 296: Çizim 285: Batı aynalık T1

U1: Sekizgenlerin yarısı şeklinde düzenlenen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi benzeri bir desen ile süslenmiştir. Muhdes parçalardan bir olduğu için minber bütünündeki ince işçilik ve tasarımlarla benzeşmemektedir. Sağ kısımda dalın bir kısmı da kırık gibi görünmektedir.

Fotoğraf 297: Çizim 286: Batı aynalık U1

V1: Sekiz kollu yıldız şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Alanı belirleyen yüksekçe kısımda tahrip olmuş kısımlar vardır. Özellikle alanın alt kısmı yontulmuş gibi görünmektedir. Detayda farklar olmakla beraber, yarım yıldızlarda yer alan tasarım kurgusuyla benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 298: Çizim 287: Batı aynalık V1

V2: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde altı üstlü iki tane ortabağ dikkat çeker. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Minber bütünüyle uyumlu, özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

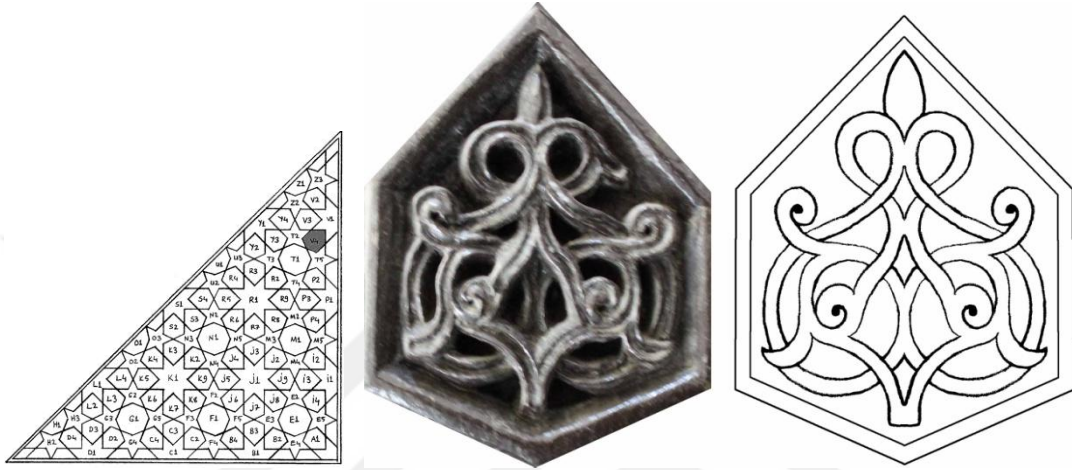
Fotoğraf 299: Çizim 288: Batı aynalık V2

V3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Simetri ekseninde sivri bir kemer ve bu kemeri tam ortasından keserek gene bir tepelik motifi dikkat çekmektedir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Desen biraz yıpranmış gibi görünmektedir. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

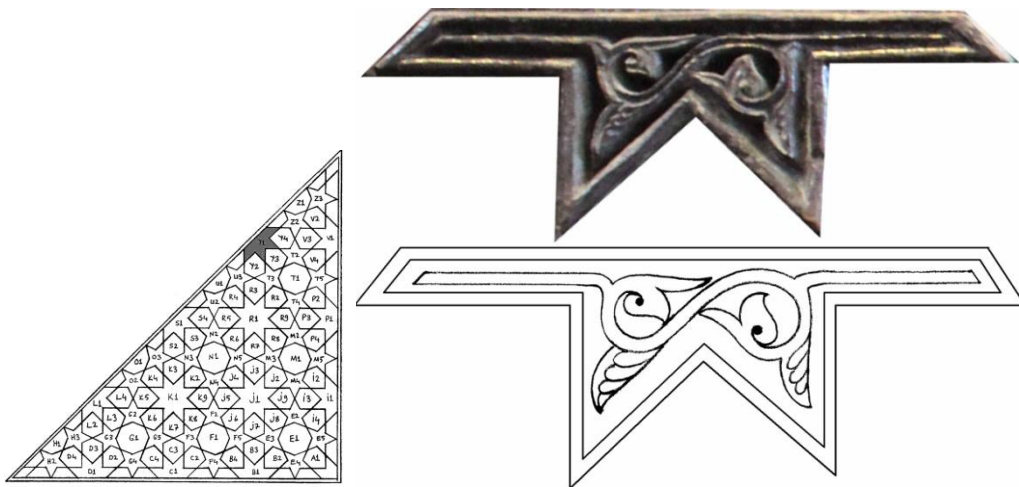
Fotoğraf 300: Çizim 289: Batı aynalık V3

V4: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Tasarımın uç kısmı simetri ekseninde bir ortabağ ile nihayetlenir. Desen, bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir. Doğu aynalık B3 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 301: Çizim 290: Batı aynalık V4

Y1: Sekiz kollu yıldızın yarısı şeklinde düzenlenen alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Günümüze zarar görmeden ulaşabilmiş özgün parçalardan biridir. Yarım yıldızların hepsi birbirine ilk bakışta benzeyen tasarımlara sahiptir. Fakat detayda farklılıklar mevcuttur.

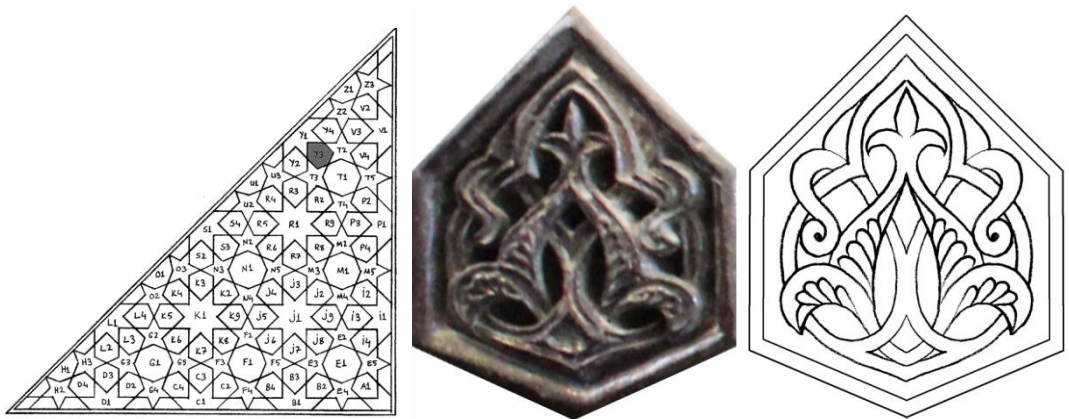
Fotoğraf 302: Çizim 291: Batı aynalık Y1

Y2: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Rumilerin içleri dendanlarla tezyin edilmiştir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Simetri ekseninde bulunan tepelik motifinin sol tarafı kırılmıştır. Dendanların bazı kısımlarında da aşınmalar görülmektedir. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir.

Fotoğraf 303: Çizim 292: Batı aynalık Y2

Y3: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumiler dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Sol ruminin ucu kırık gibi görünmektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir. K9 ile benzer kısımları vardır. Doğu aynalık k7 ile de üst kısmı benzerdir.

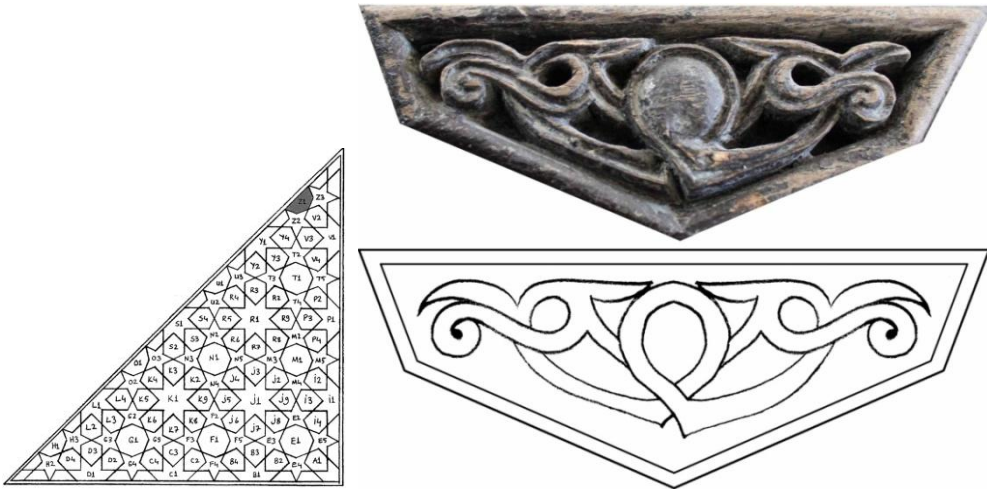
Fotoğraf 304: Çizim 293: Batı aynalık Y3

Y4: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri ekseninde bir kemer ve tam ortasında bir tepelik motifi vardır. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Genel itibariyle tahribata maruz kalmış bir kısmı yoktur. Özgünlüğünü korumuş parçalardan biridir.

Fotoğraf 305: Çizim 294: Batı aynalık Y4

Z1: Sekizgen paftaların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Fakat ölçüleri eşit değildir. Sol kısım biraz daha uzunca yapılmıştır. Ortada içi oyulmadan bırakılmış madalyona benzer bir şekil bulunur. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Desen üzerinde küçük yıpranmalar mevcuttur. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 306: Çizim 295: Batı aynalık Z1

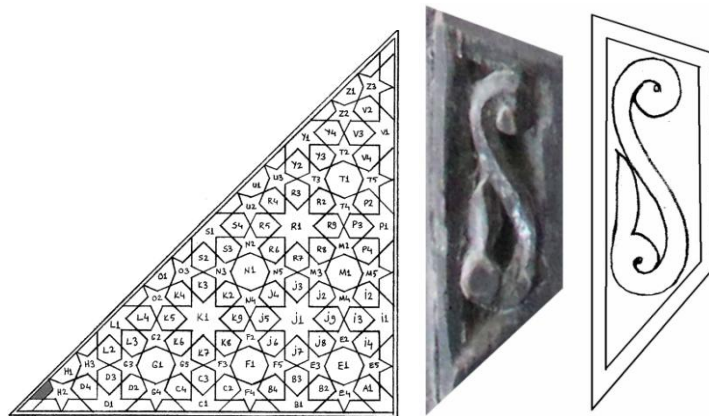
Beş kollu yıldızlar:

Aynalık genelinde 32 tane beş kollu yıldız bulunmaktadır. Bu yıldızlar için alana uygun $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Tasarım olarak bu alanların hepsinde aynı desen kullanımı tercih edilmiştir. Yıldızların çoğunluğu yukarı doğru yerleştirilirken bazıları çapraz monte edilmiştir. Desen sade ve zariftir. Aynalıkta bulunan bütün yıldızlar malzeme ve işçilik açısından minber bütünüyle benzeşmektedir. Dolayısıyla her biri orijinal parçalardır.

Fotoğraf 307: Çizim 296: Aynalık beş kollu yıldızlar

Muhdes parça: Batı aynalığın sol alt köşesinde yer alan bu parça numaralandırmaya dâhil edilmemiştir çünkü ne doğu aynalıkta ne de batı aynalıkta bu parçalar tezyin edilmemiştir. Sadece burada istisnai bir durum söz konusudur. İşçilik açısından incelendiğinde bu parça muhdes parçalara benzemektedir. İhtimaldir ki tadilat esnasında bu parçanın aslının yerine tezyin edilmiş bir parça konulmuştur.

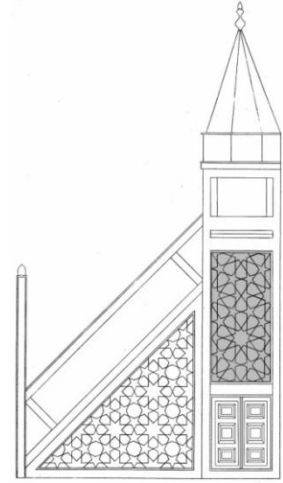
Fotoğraf 308: Çizim 297: Aynalık muhdes parça

Değerlendirme

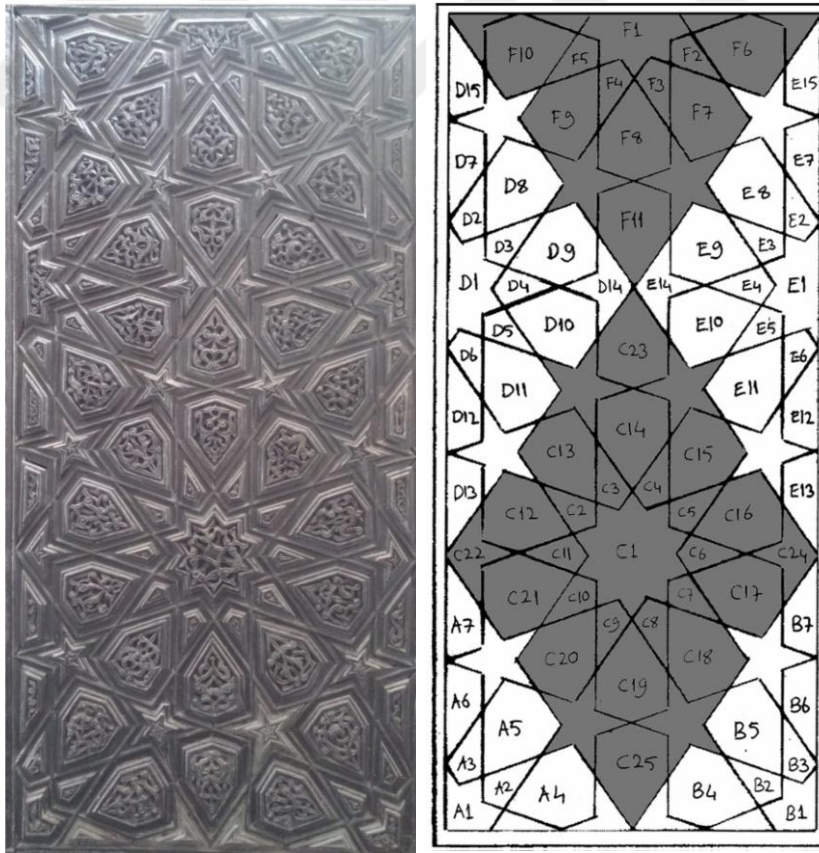
Batı aynalıkta 107 tane desen bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 3 tane sekiz kollu yıldız, 9 tane $\frac{1}{2}$ sekiz kollu yıldız, 6 tane sekizgen büyük pafta, 4 tane $\frac{1}{2}$ sekizgen pafta, 52 tane altıgen, 32 tanede 5 kollu yıldız şeklindedir. Burada doğu aynalıktan farklı olarak muhdes bir parça daha bulunur. Aslında geometrik paftaların genel düzenlemesinde bu alan tezyin edilen alanlardan değildir. İhtimal ki sonradan yapılan bir tadilat esnasında eklenmiştir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Aynalığın geneli orijinal parçalardan oluşmaktadır. Tasarım ve malzeme incelemesi esnasında 4 tane alanın muhdes olduğu belirlenmiştir. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır.

6.3.2. Köşk Altı Pano

KATALOG NO :	10
FOTOĞRAF NO :	309-384
ÇİZİM NO :	298-373
İNCELENEN ALAN :	Köşk Altı Pano (Batı)
İNCELEME TARİHİ :	20/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	176 X 85 cm

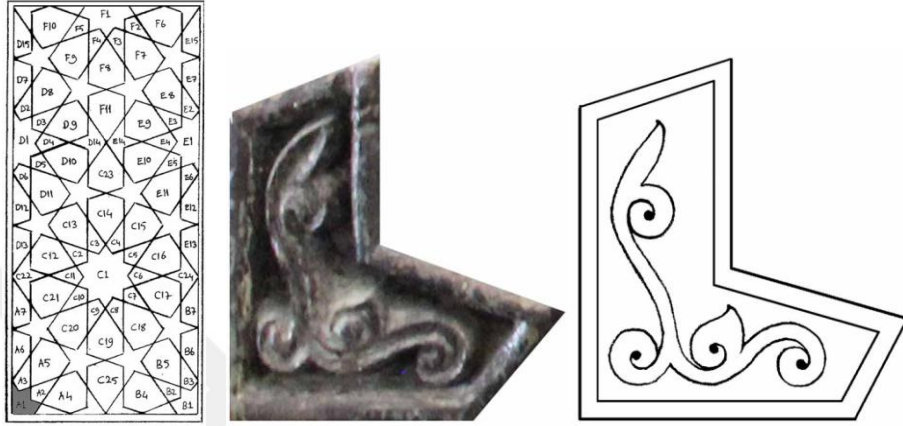

92 tasarımın bulunduğu 176 x 85 cm ölçülerinde boyuna dikdörtgen alanda, eşkenar dörtgenler içine yerleştirilmiş on kollu yıldız kompozisyonları ile geometrik paftalar oluşturulmuştur. Yıldızların her biri içine rumi motifleri ile farklı tasarımlar yapılmıştır. Eşkenar olmayan dörtgen formlarından A2, A3, B2, B3, C4, C5, C6, C9, C10, D2, D5, E2, E4, E6, F3 VE F4 aynı tasarımla bezenmiştir. Şemada verilen numaralandırma sistemine göre bütün tasarımlar sırasıyla anlatılacaktır.

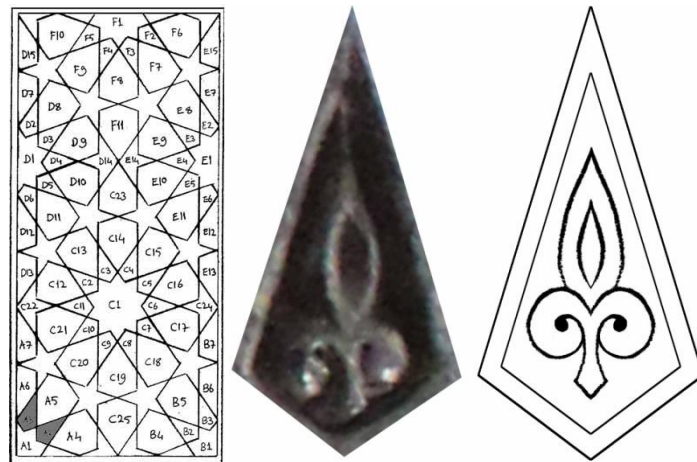
Fotoğraf 309: Çizim 298: Batı köşk altı pano

A1: Köşk altı panonun sol alt köşesinde yer alan desenin bulunduğu yüzey merkezde bulunan on kollu yıldızın $\frac{1}{4}$ üdür. Bulunduğu alana uygun olarak serbest bir rumi tasarım yapılmıştır. Derin oyma, deseni oldukça seçkin bir şekilde görmemizi sağlamaktadır. Malzeme ve desen açısından incelendiğinde bu parça orijinal görünmektedir.

Fotoğraf 310: Çizim 299: Batı köşk altı pano A1

A2:A3: Merkezi yıldızın etrafını çeviren eşkenar olmayan dörtgenlerden ilk ikisidir. Alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Parçalarda her hangi bir tahribat emaresi yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu bu iki parça orijinaldir.

Fotoğraf 311: Çizim 300: Batı köşk altı pano A2 A3

A4: En uzun kenarı 9cm olan altıgen alan da $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Tasarımın alt tarafında rumi dallar birbirinin altından ve üstünden geçirilerek desen hareketlendirilmiştir. Desen ahşaba oluklu oyma tekniği ile işlenmiştir. Yapılan derin oyma plastik ifadeyi güçlendirmiştir. Bu parça orijinaldir ve çok fazla deformasyon söz konusu olmadığı için desen gayet net anlaşılmaktadır.

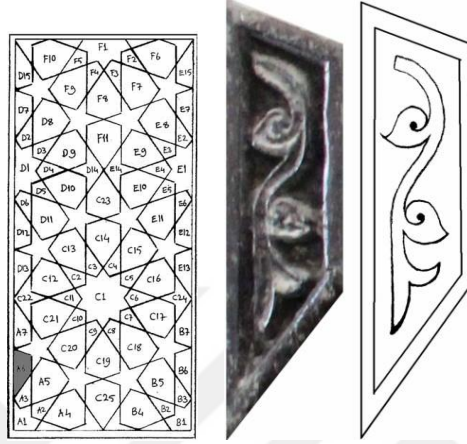
Fotoğraf 312: Çizim 301: Batı köşk altı pano A4

A5: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım ile müzeyyendir. Tasarımın dikkat çekici kısımlarından biri, iki kenardaki irice rumilerin içinden rumi dalı geçirilmek suretiyle rumi motifine dala sarılmış görüntüsü verilen kısımdır. Oldukça girift bir tasarıma sahip desenin en üst kısmında iki tepelik iç içe geçirilmiştir. Desen ahşaba oluklu oyma tekniği ile işlenmiştir. Derin oyma sayesinde belirginleşen desende fazlaca tahribat yoktur. Orijinal parçalardandır.

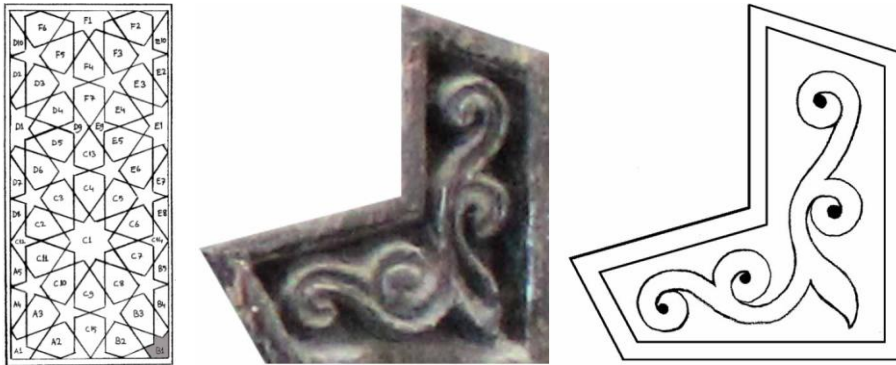
Fotoğraf 313: Çizim 302: Batı köşk altı pano A5

A6: On kollu yıldızları oluşturan altıgenlerin yarısı şeklindeki alan, serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Derin oyma ile zeminden ayrılan desen tasarımı oldukça sade ve zariftir. Parça orijinaldir ve minber genelindeki desenlerle uyum içerisindedir.

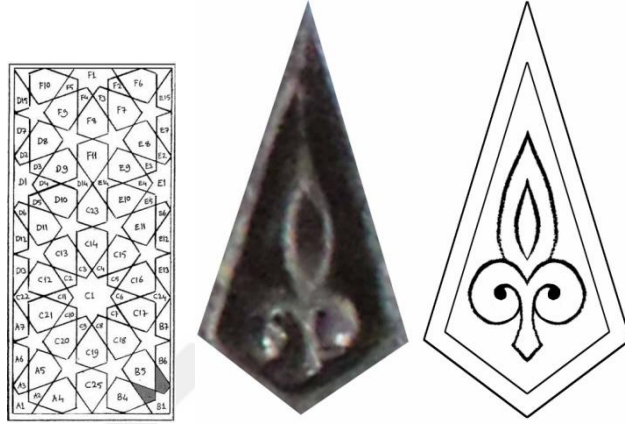
Fotoğraf 314: Çizim 303: Batı köşk altı pano A6

B1: Merkezdeki on kollu yıldızın $\frac{1}{4}$ ü şeklindeki alan sağ alt köşede yer almaktadır. Alanın içi ilk bakışta simetrik gibi görünse de, serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Oldukça sade bir desene sahip parça orijinaldir ve minber genelisiyle benzeşmektedir.

Fotoğraf 315: Çizim 304: Batı köşk altı pano B1

B2-B3: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Parçalarda her hangi bir tahribat emaresi yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu parçalar orijinaldir.

Fotoğraf 316: Çizim 305: Batı köşk altı pano B2-B3

B4: Alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle tezyin edilmiştir. Kıvrık dalların bitiş noktasındaki dairesel alanlar rumi motiflerin üzerine getirilmiş, desen girift bir görünüm kazanmıştır. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minberin diğer parçalarıyla benzeşen parça orijinaldir.

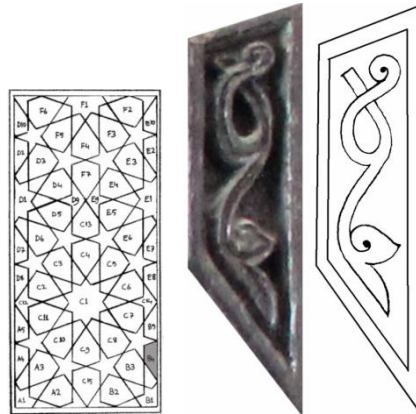
Fotoğraf 317: Çizim 306: Batı köşk altı pano B4

B5: Altıgen alan da $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Tasarımın tam ortasındaki dairesel kısım oldukça dikkat çekicidir. Rumilere dendan şeklinde iç bünyeler işlenmiştir. Oldukça ince işçilikle işlenmiş bu dendanlar deseni zarifletirmiştir. Desen ahşaba oluklu oyma tekniği ile işlenmiştir. Yapılan derin oyma plastik ifadeyi güçlendirmiştir. Bu parça orijinaldir ve çok fazla deformasyon söz konusu olmadığı için desen gayet net anlaşılmaktadır. Tasarım doğu köşk altı pano A2 ile benzeşmektedir.

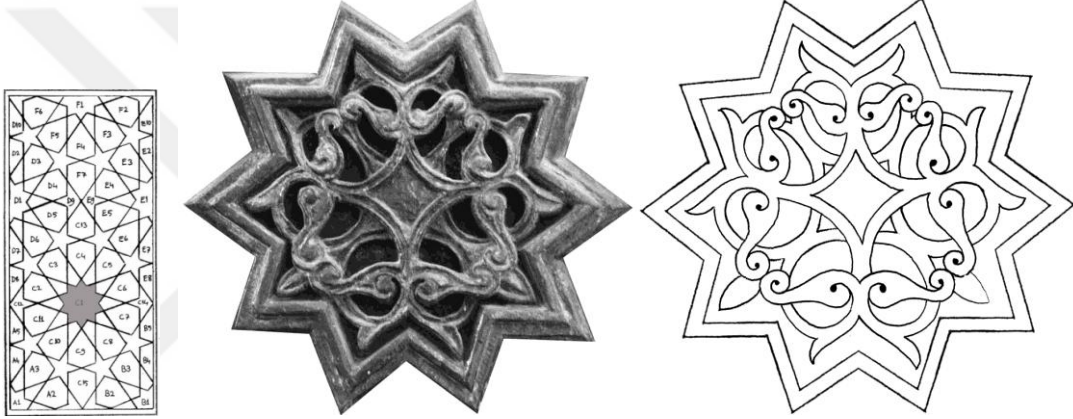
Fotoğraf 318: Çizim 307: Batı köşk altı pano B5

B6: On kollu yıldızları meydana getiren altıgen parçaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Tasarım sade ve zariftir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Parça orijinaldir ve tahribat söz konusu değildir.

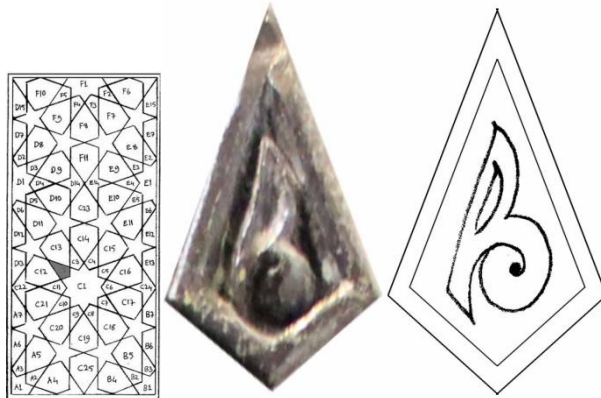
Fotoğraf 319: Çizim 308: Batı köşk altı pano B6

C1: Merkezde yer alan bu on kollu yıldız köşk altı panoda bulunan en büyük parçadır. Alandaki tasarım 1/10 simetrik bir tasarım gibi görünse de aslında tek parçası baz alınarak çizildiğinde desen on iki kollu bir yıldız şeklini almaktadır. Deseni oluşturan rumiler bazı yerlerde küçültülmek suretiyle bu alana uygun hale getirilmiştir. On kollu veya sekiz kollu başka hiçbir tasarımda böyle bir yola başvurulmamıştır. Orijinal parçalardan olan bu desen o kadar ustalıklarla kurgulanmıştır ki, ancak dikkatli incelendiğinde desenin simetrik kısımlarında farklılık olduğu görülebilmektedir. Fazla girift olmayan desen oldukça zarif bir tasarıma sahiptir.

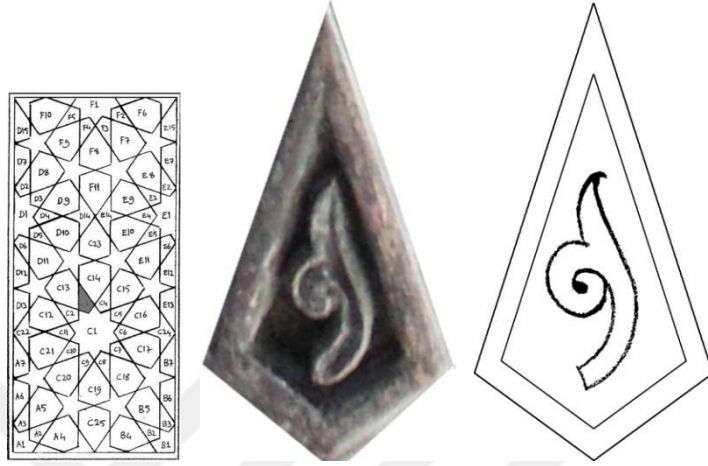
Fotoğraf 320: Çizim 309: Batı köşk altı pano C1

C2: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alana serbest rumi tasarım yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme ve desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

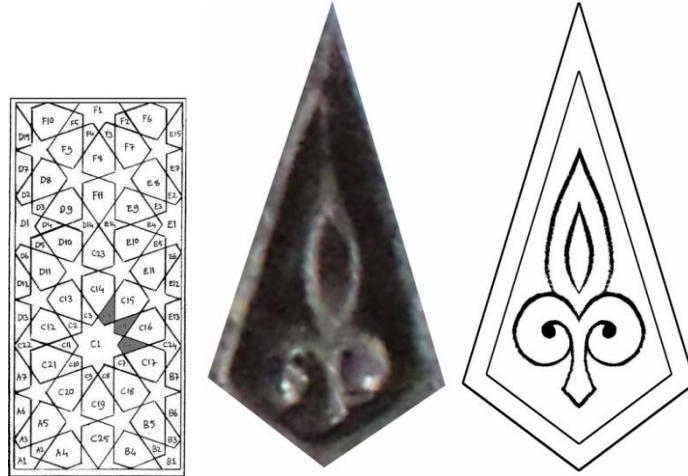
Fotoğraf 321: Çizim 310: Batı köşk altı pano C2

C3: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme ve desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

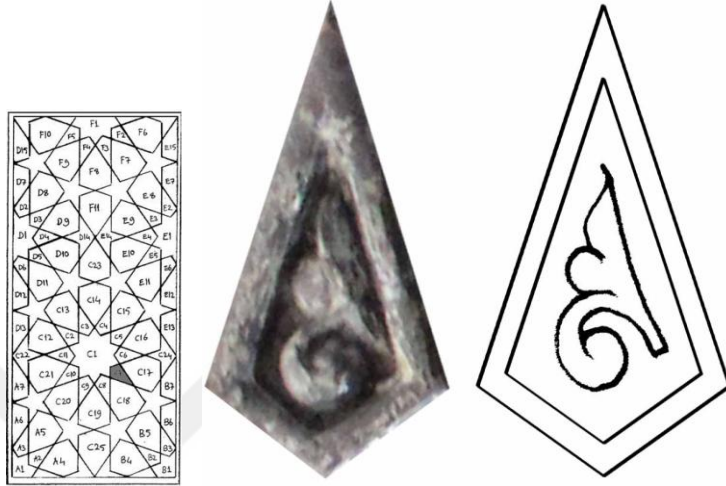
Fotoğraf 322: Çizim 311: Batı köşk altı pano C3

C4- C5- C6: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki bu üç alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Her biri minberin orijinal parçalarıdır.

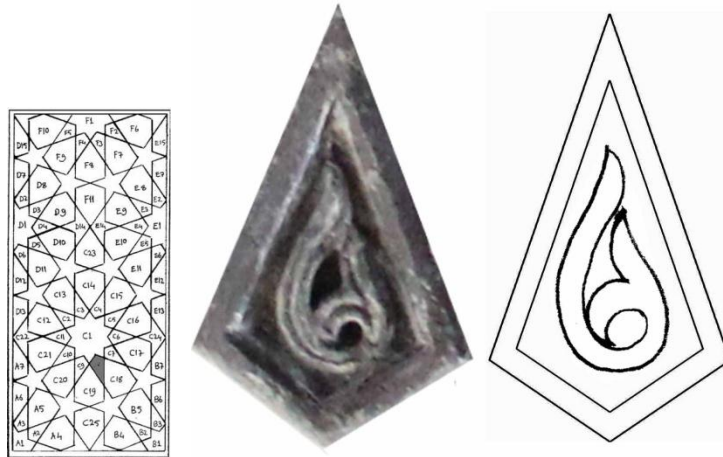
Fotoğraf 323: Çizim 312: Batı köşk altı pano C4- C5- C6

C7: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minberin özgün parçalarından biridir.

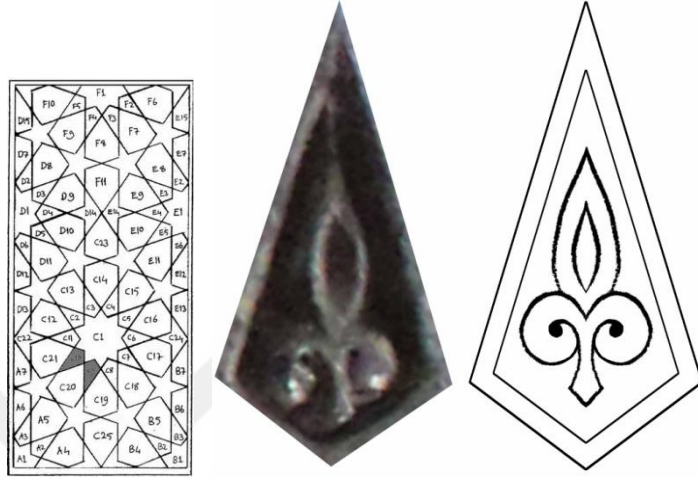
Fotoğraf 324: Çizim 313: Batı köşk altı pano C7

C8: Eşkenar olmayan dörtgen şeklindeki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

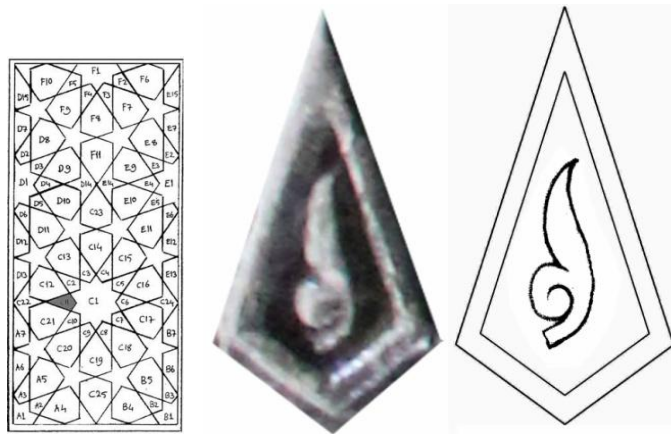
Fotoğraf 325: Çizim 314: Batı köşk altı pano C8

C9- C10: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki bu iki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. İkisi de minberin özgün parçalarıdır.

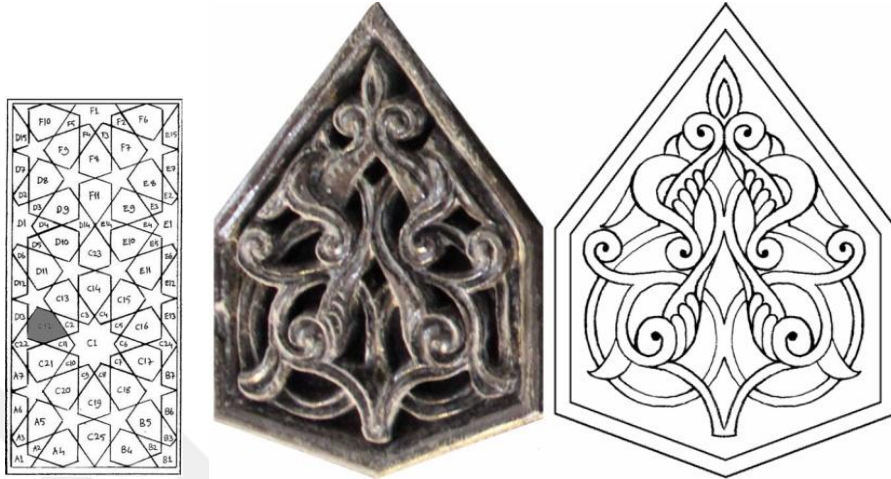
Fotoğraf 326: Çizim 315: Batı köşk altı pano C9- C10

C11: Eşkenar olmayan dörtgen şeklindeki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir. D4 ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 327: Çizim 316: Batı köşk altı pano C11

C12: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça yoğun bir tasarıma sahiptir. Rumi motifler iç bünyelerle detaylandırılmıştır. Dendanlarda aşınmalar mevcuttur. Minberin özgün parçalarından biridir.

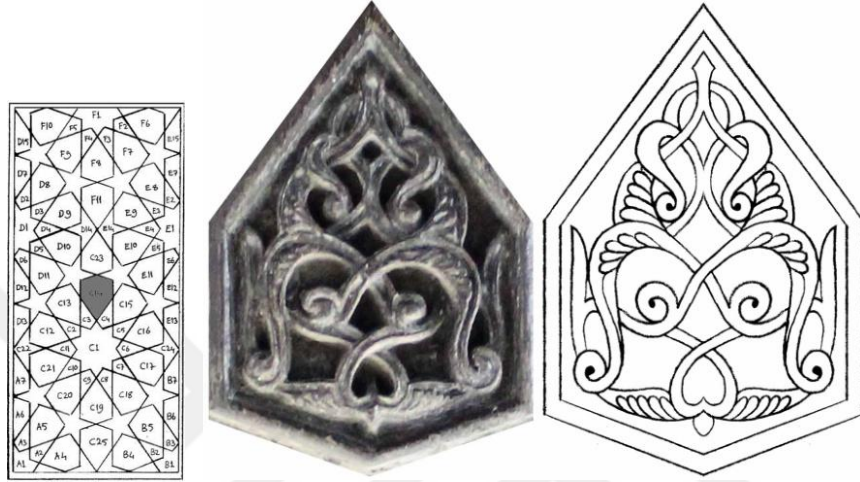
Fotoğraf 328: Çizim 317: Batı köşk altı pano C12

C13: Altıgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle bezenmiştir. Derin oyma tekniğiyle zeminden ayrılan desen oldukça zariftir. Rumilerin iç bünyeleri dendanlarla doldurulmuş bu da desene dolu dolu ve kıvrak bir görünüm kazandırmıştır. Orijinalliğini korumuş parçalardan biridir.

Fotoğraf 329: Çizim 318: Batı köşk altı pano C13

C14: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle tezyin edilmiştir. Simetri ekseninde rumi dallar alttan üstten geçirilmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Doğu köşk altı pano da F yıldızını oluşturan altıgen parçalardaki tasarımlarla oldukça benzer bir tasarıma sahiptir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 330: Çizim 319: Batı köşk altı pano C14

C15: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle tezyin edilmiştir. Desenin alt kısmında rumilerden ayırma yapılan kısım simetri ekseninde birleşmiş, sivri kemer benzeri bir şekil ortaya çıkmıştır. Parça orijinaldir.

Fotoğraf 331: Çizim 320: Batı köşk altı pano C15

C16: En uzun kenarı 9cm olan altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Rumilerin içi dendanlıdır. Altıgenin bitiş noktasında bir tepelik motifi yerleştirilmiştir. Tasarım alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Parça orijinaldir. Doğu köşk altı panoda F13 ile aynı tasarıma sahiptir.

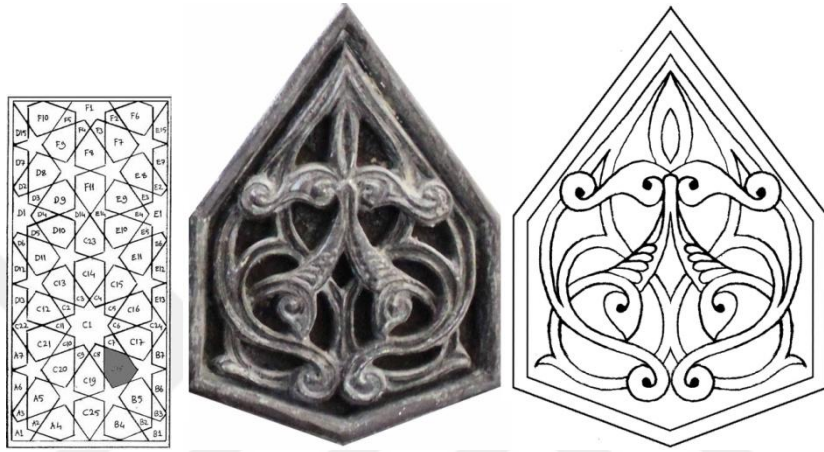
Fotoğraf 332: Çizim 321: Batı köşk altı pano C6

C17: Altıgen alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle bezelidir. Altıgenin bitiş noktasındaki tepelik motifi farklı bir tasarıma sahiptir. Tepeliğin kolları birbirinin altından üstünden geçirilmiştir. Tepeliklerde fazla karşılaşılan bir durum olmaması hasebiyle tasarıma farklı bir görünüm kazandırmıştır. Dendanlar titizlikle işlenmiştir. Orijinal parçalardan biridir.

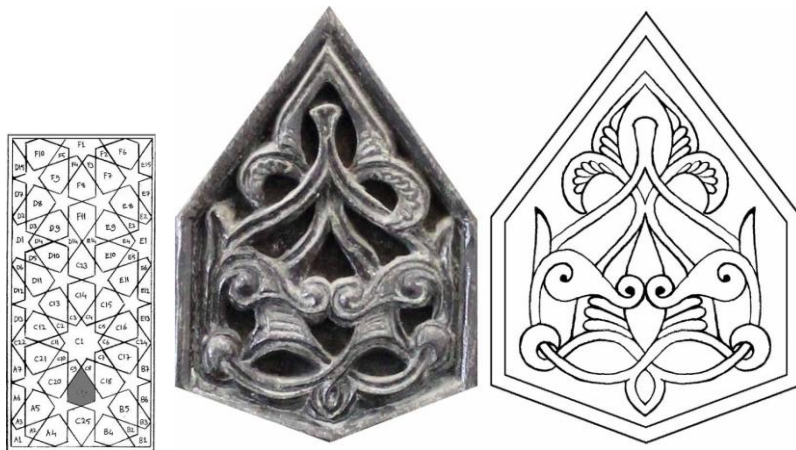
Fotoğraf 333: Çizim 322: Batı köşk altı pano C17

C18: Altıgen alan içine $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Simetri ekseninde buluşan ayırma rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. İnce bir işçiliğe ve zarif bir tasarıma sahip olan parça orijinaldir. C13 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir. İki desen tepelik kısmındaki bazı farklarla ve iç bünyelerin değişik yerleştirilmesiyle birbirinden ayrı iki tasarıma dönüştürülmüştür.

Fotoğraf 334: Çizim 323: Batı köşk altı pano C18

C19: Alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi desenle tezyin edilmiştir. Ahşap üzerine uygulaması yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minberin diğer parçalarıyla benzeşen parça orijinaldir.

Fotoğraf 335: Çizim 324: Batı köşk altı pano C19

C20: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Simetri ekseninde iki tane ortabağ motifi dikkat çekmektedir. Zarif tasarımlı desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

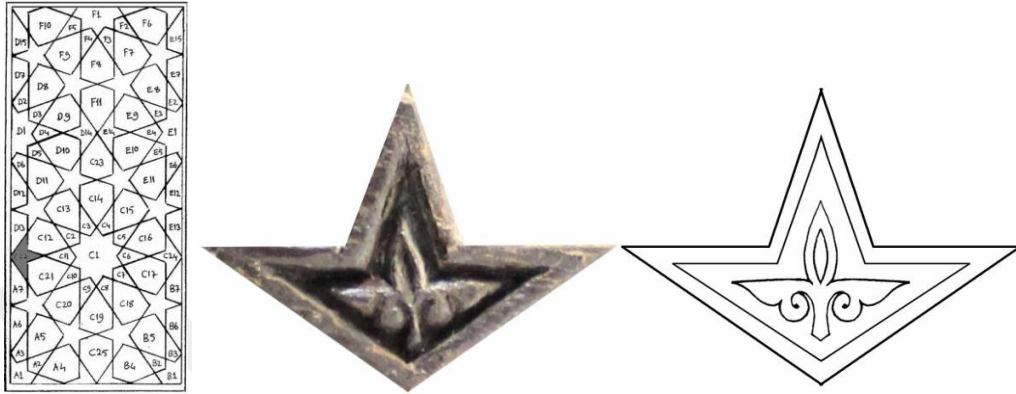
Fotoğraf 336: Çizim 325: Batı köşk altı pano C20

C21: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 337: Çizim 326: Batı köşk altı pano C21

C22: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C24, D14 ve E14 parçaları da aynı tasarımla süslenmiştir.

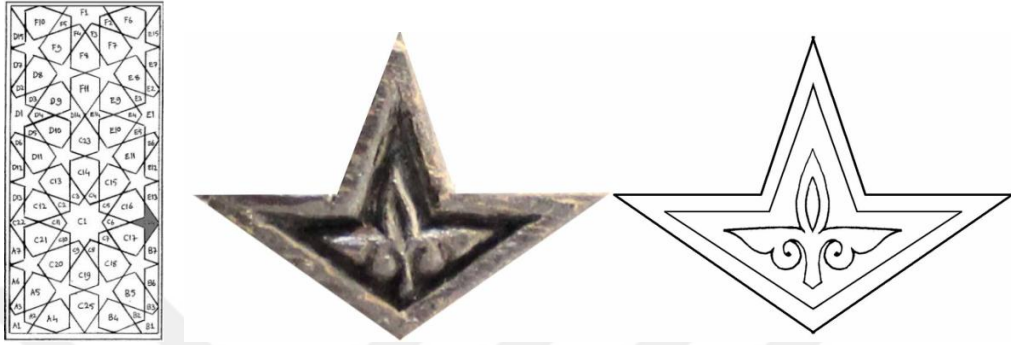
Fotoğraf 338: Çizim 327: Batı köşk altı pano C22

C23: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Günümüze herhangi bir tahribata maruz kalmadan ulaşabilmiş parçalardandır. Dendanlarda hafif bir silikleşme mevcuttur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

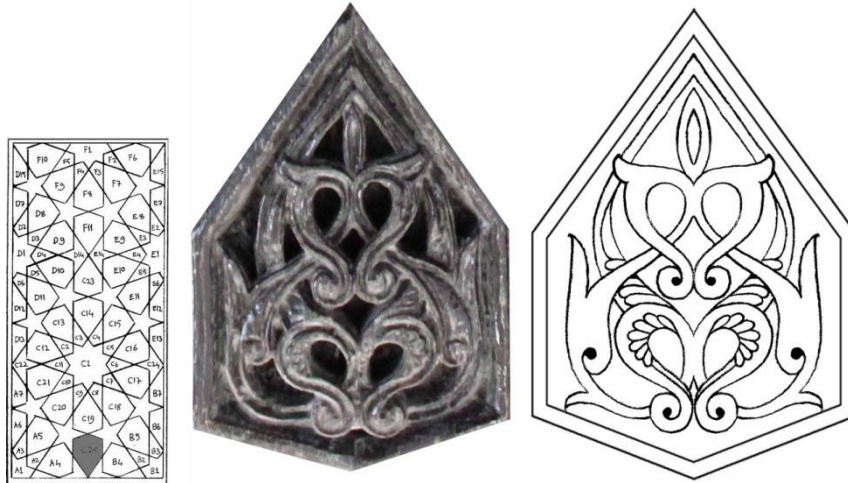
Fotoğraf 339: Çizim 328: Batı köşk altı pano C23

C24: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C22, D14 ve E14 parçaları da aynı tasarımla süslenmiştir.

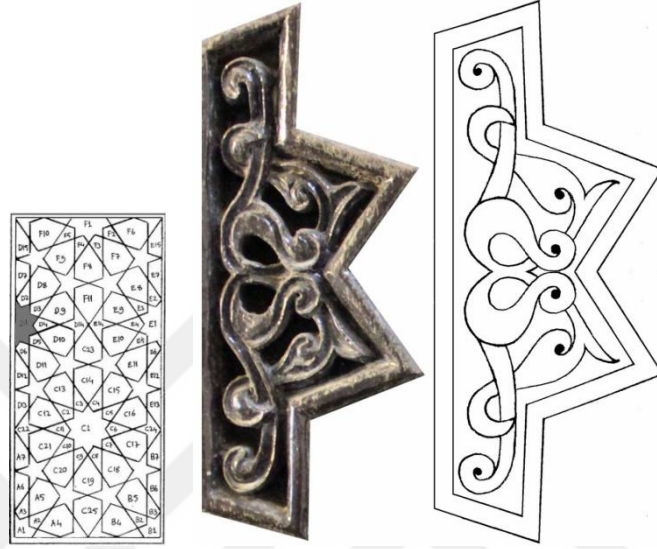
Fotoğraf 340: Çizim 329: Batı köşk altı pano C24

C25: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Oldukça sade ve zarif tasarlanmış desen, alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Rumilerin içine dendanlarla iç bünyeler yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

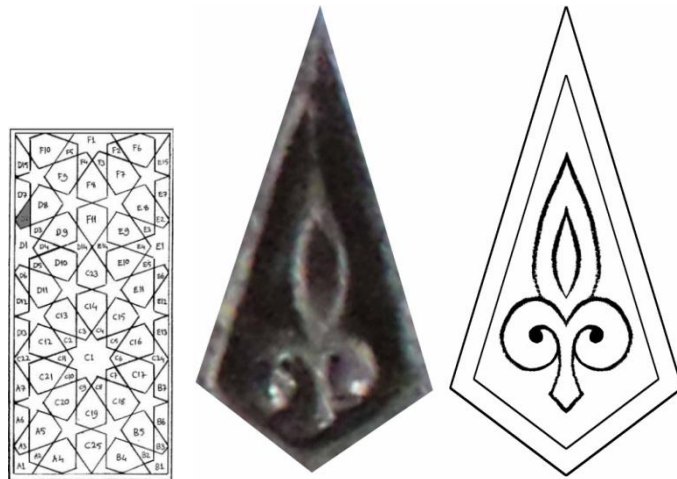
Fotoğraf 341: Çizim 330: Batı köşk altı pano C25

D1: Merkezde yer alan yıldızların yarısına tekabül eden alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Orijinal parçalardan biridir. Doğu köşk altı pano D1 ile aynı tasarıma sahiptir.

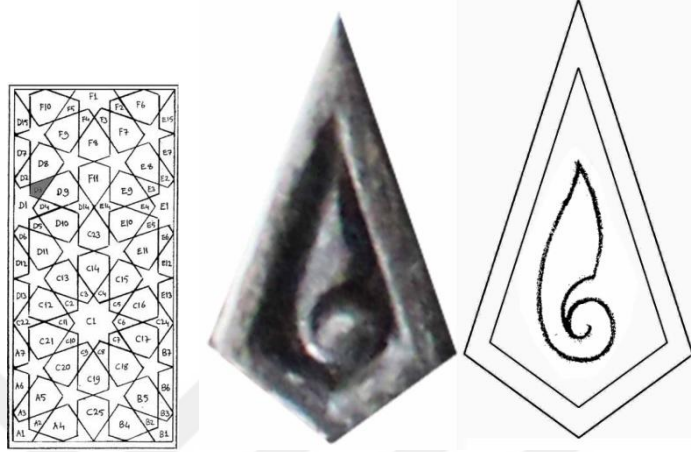
Fotoğraf 342: Çizim 331: Batı köşk altı pano D1

D2: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minberin özgün parçalarından biridir.

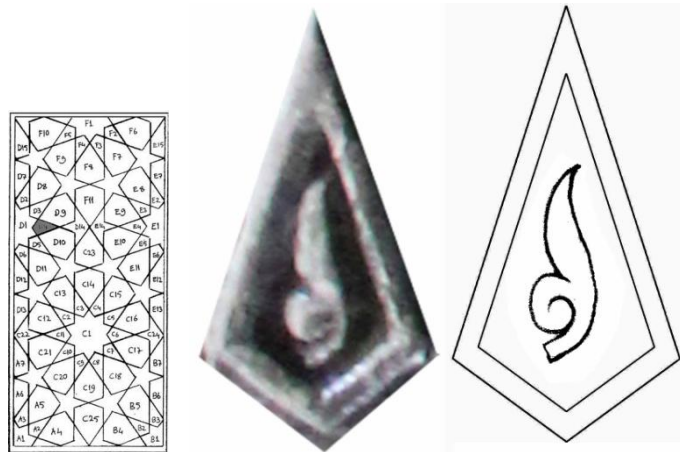
Fotoğraf 343: Çizim 332: Batı köşk altı pano D2

D3: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme ve desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

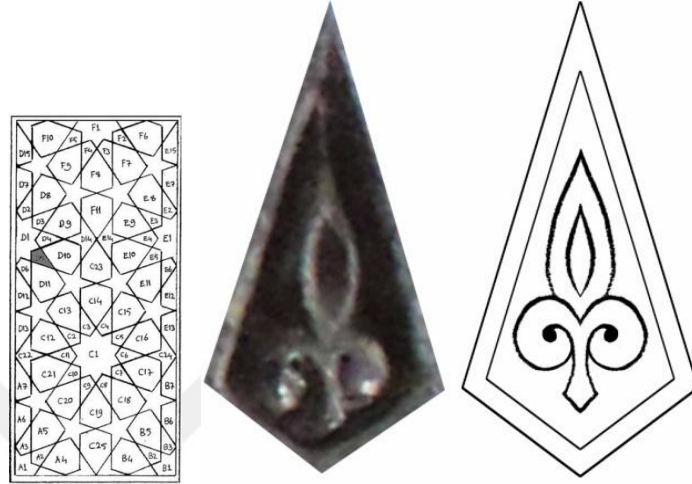
Fotoğraf 344: Çizim 333: Batı köşk altı pano D3

D4: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Gerek malzeme gerek desen açısından minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C11 ile aynı tasarıma sahiptir.

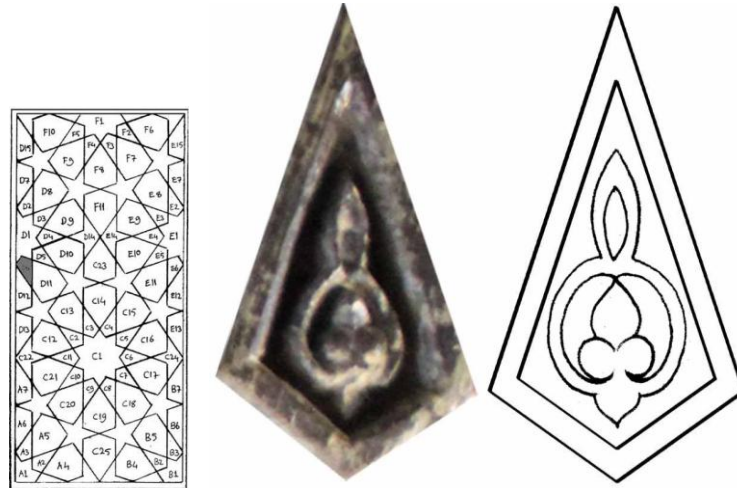
Fotoğraf 345: Çizim 334: Batı köşk altı pano D4

D5: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minberin özgün parçalarındandır.

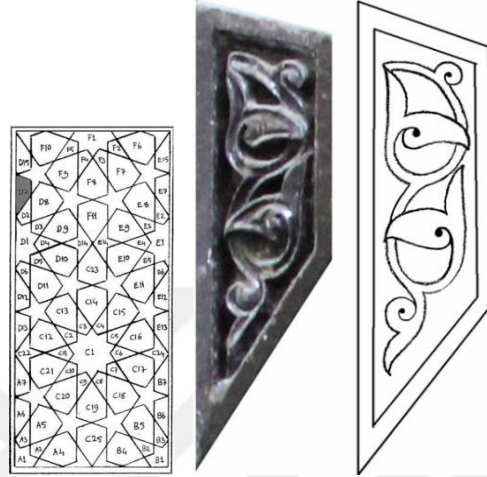
Fotoğraf 346: Çizim 335: Batı köşk altı pano D5

D6: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Gerek malzeme gerek desen açısından minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir.

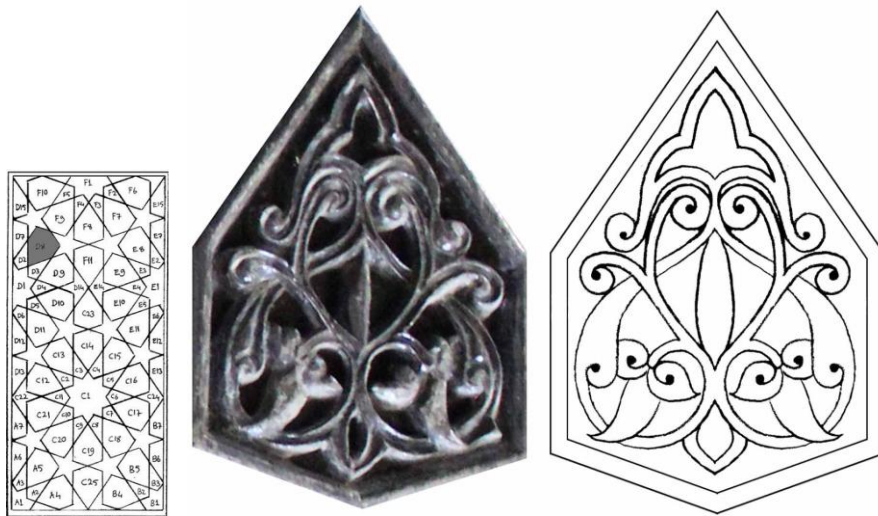
Fotoğraf 347: Çizim 336: Batı köşk altı pano D6

D7: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 348: Çizim 337: Batı köşk altı pano D7

D8: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen sade ve zariftir. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir. Doğu köşk altı D5 ile oldukça benzer bir tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 349: Çizim 338: Köşk Altı Pano D8

D9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Simetri eksenindeki geçmeler oldukça dikkat çekicidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Parçada herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Malzeme ve desen açısından minber geneliyle uyumlu olan parça orijinaldir.

Fotoğraf 350: Çizim 339: Batı köşk altı pano D9

D10: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana işlenmiştir. Simetri ekseninden ayrılan rumi dallar üzerine yerleştirilmiş sencide rumiler desende en dikkat çekici kısımdır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

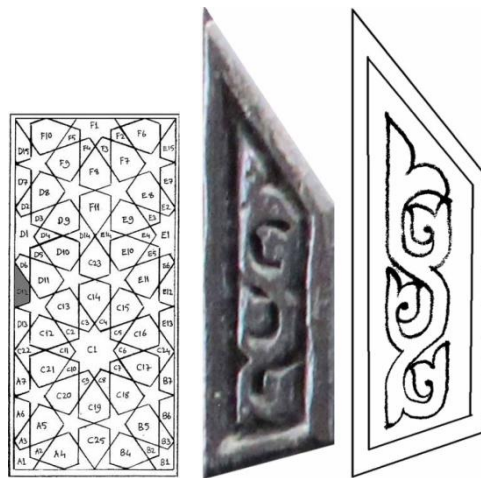
Fotoğraf 351: Çizim 340: Batı köşk altı pano D10

D11: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile alana işlenmiştir. Simetri ekseninden ayrılan rumi dallar üzerine yerleştirilmiş sencide rumiler desende en dikkat çekici kısımdır. Sağlam bir şekilde günümüze ulaşan parça minber geneliyle uyumlu orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 352: Çizim 341: Batı köşk altı pano D11

D12: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

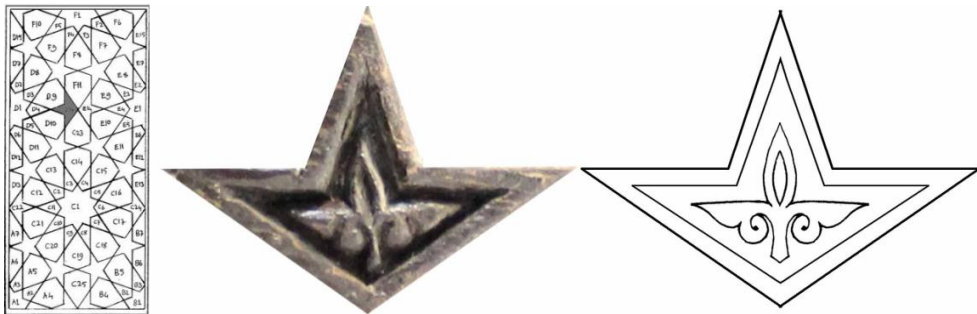
Fotoğraf 353: Çizim 342: Batı köşk altı pano D12

D13: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

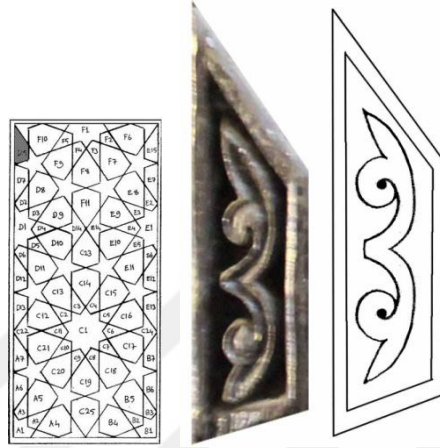
Fotoğraf 354: Çizim 343: Batı köşk altı pano D13

D14: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C22, C24 ve E14 parçaları da aynı tasarımla müzeyyendir.

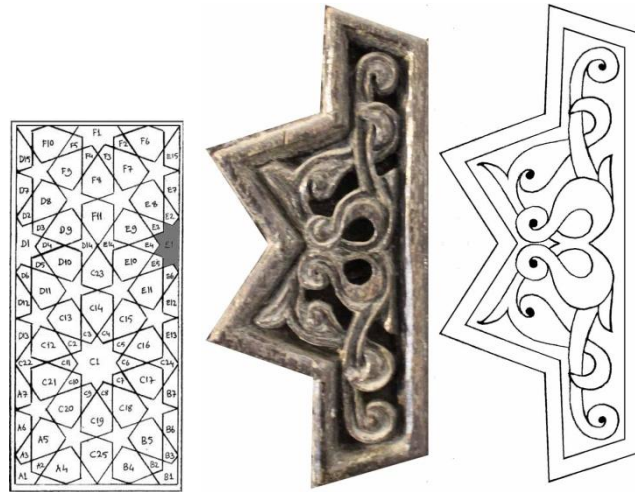
Fotoğraf 355: Çizim 344: Batı köşk altı pano D14

D15: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Doğu köşk altı pano G10 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

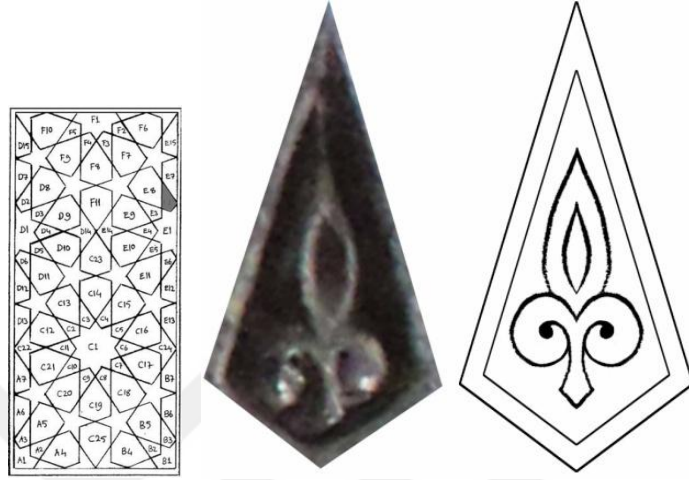
Fotoğraf 356: Çizim 345: Batı köşk altı pano D15

E1: Merkezde yer alan 10 kollu yıldızların yarısı şeklinde düzenlenmiş alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir. Arada küçük farklar olmak üzere D1 ile ve doğu köşk altı pano E1 ile benzer bir tasarıma sahiptir.

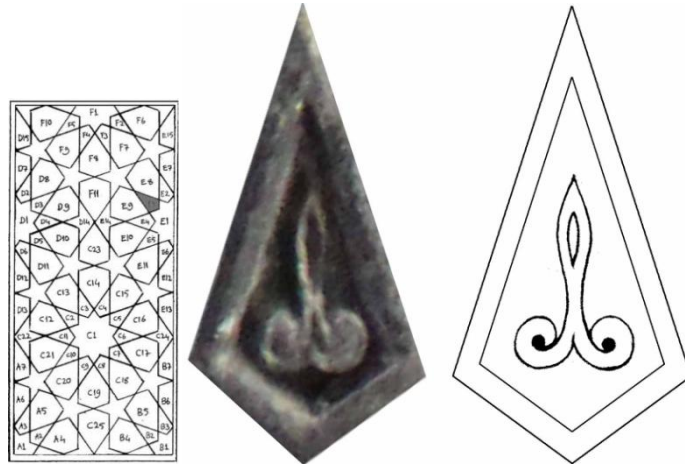
Fotoğraf 357: Çizim 346: Batı köşk altı pano E1

E2: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minberin özgün parçalarından biridir.

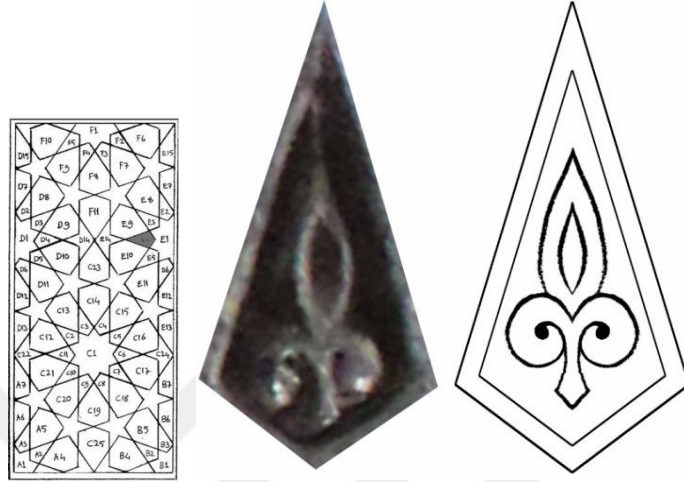
Fotoğraf 358: Çizim 347: Batı köşk altı pano E2

E3: Eşkenar olmayan dörtgen şeklindeki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünüyle uyumlu parça orijinaldir.

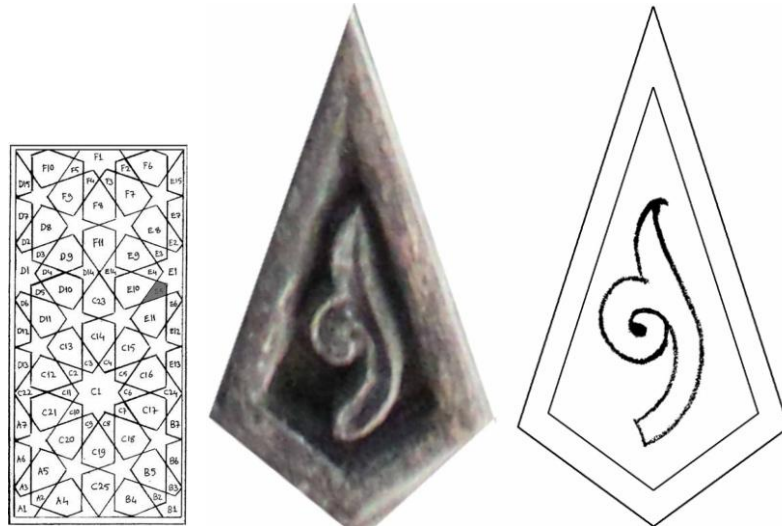
Fotoğraf 359: Çizim 348: Batı köşk altı pano E3

E4: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minberin özgün parçalarından biridir.

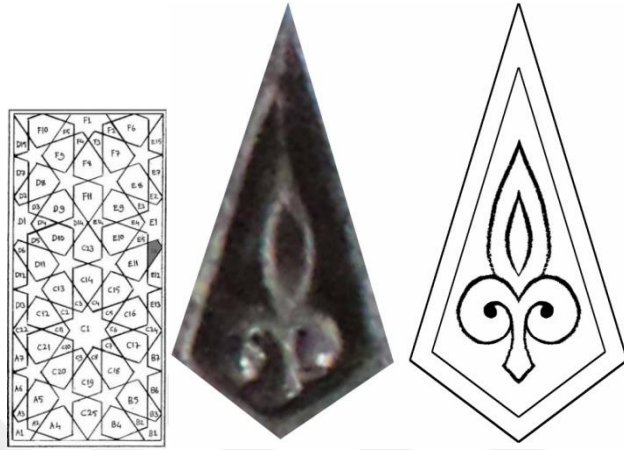
Fotoğraf 360: Çizim 349: Batı köşk altı pano E4

E5: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla süslenmiştir. Tasarım bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minberin bütünüyle uyumlu orijinal parçalardandır.

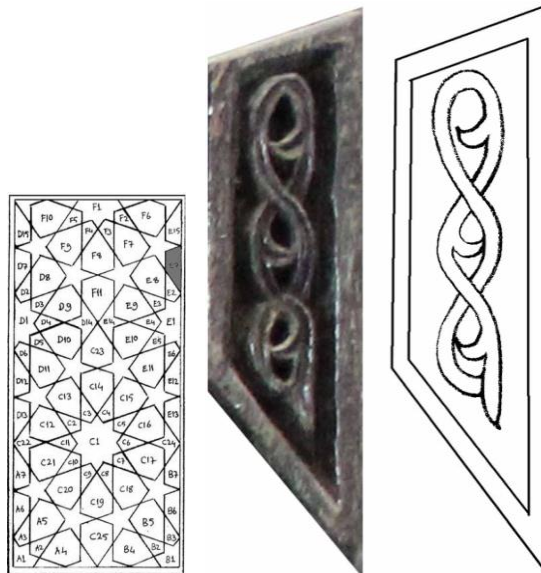
Fotoğraf 361: Çizim 350: Batı köşk altı pano E5

E6: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minberin geneliyle uyumlu özgün parçalardan biridir.

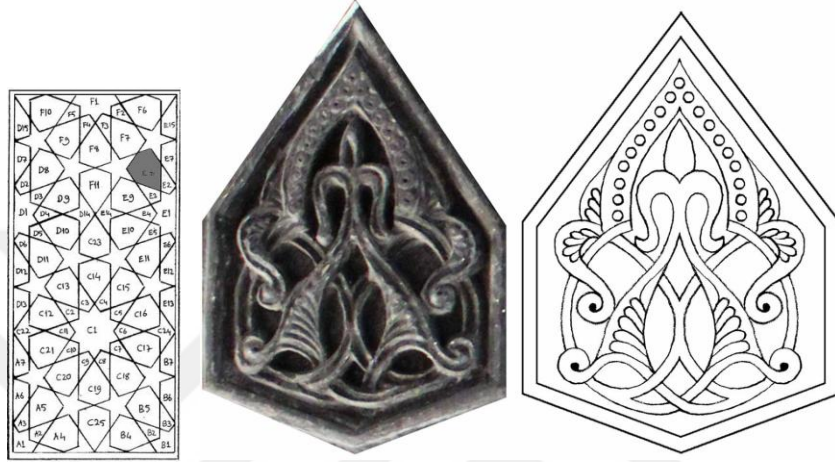
Fotoğraf 362: Çizim 351: Batı köşk altı pano E6

E7: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 363: Çizim 352: Batı köşk altı pano E7

E8: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Rumilerin içi dendanlarla detaylandırılmıştır. Simetri ekseninde minik daireler ile tezyin edilmiş sivri bir kemer yer alır. Uygulama alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Parça genelinde herhangi bir tahribat söz konusu değildir. Minber bütünüyle kıyas edildiğinde uyumlu olan orijinal parçalardan biridir.

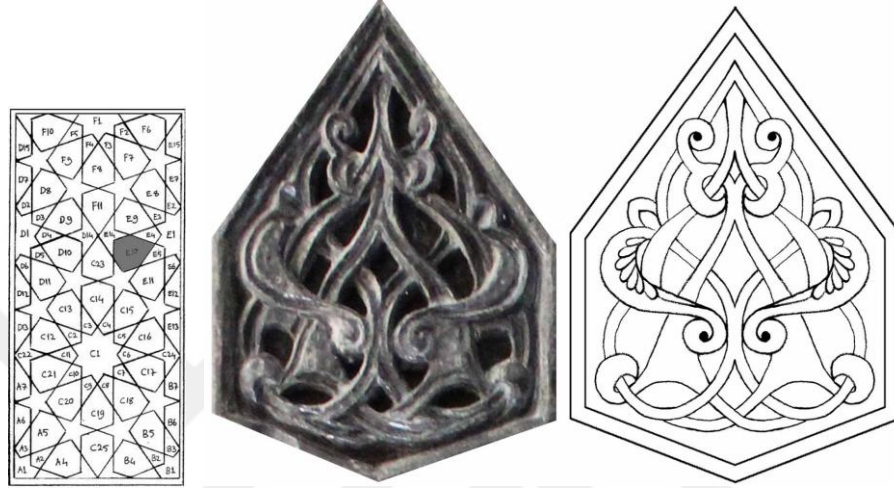
Fotoğraf 364: Çizim 353: Batı köşk altı pano E8

E9: Altıgen şeklindeki alanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Simetri ekseninde bir madalyon dikkat çekmektedir. Zarif tasarımlı desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Zarar görmüş bir kısmı yoktur. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

Fotoğraf 365: Çizim 354: Batı köşk altı pano E9

E10: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Simetri ekseninde sivri kemer şeklindeki kısım dikkat çekicidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenen desen zarif bir tasarıma sahiptir. Herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Minberin orijinal parçalarındandır. Tasarım doğu köşk altı C4, D4 ve E5 ile benzerdir.

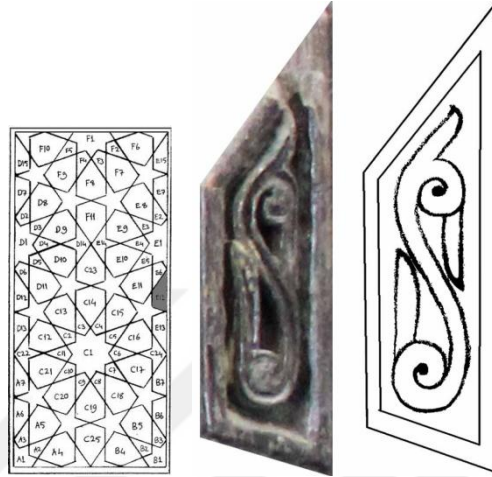
Fotoğraf 366: Çizim 355: Batı köşk altı pano E10

E11: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Sade ve zarif bir tasarıma sahip alanda tahribat yoktur. Malzeme ve teknik açıdan minberle benzeşen parça orijinaldir.

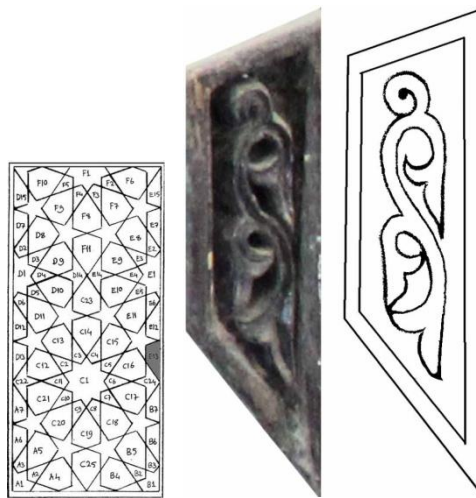
Fotoğraf 367: Çizim 356: Batı köşk altı pano E11

E12: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

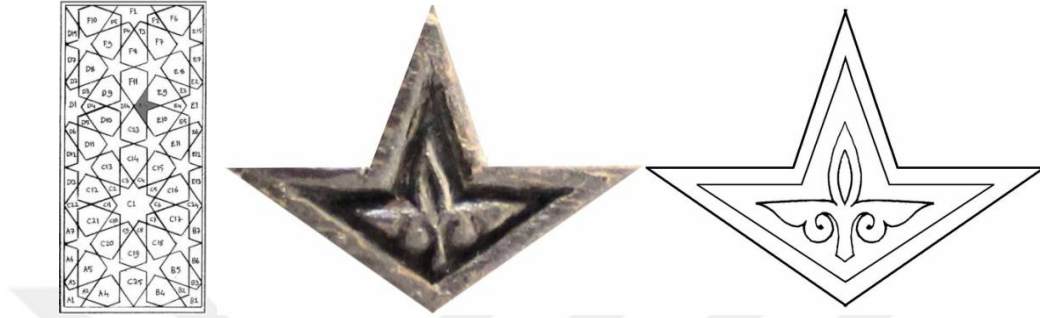
Fotoğraf 368: Çizim 357: Batı köşk altı pano E12

E13: Altıgen şeklindeki alanların yarısına tekabül eden pafta serbest rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulanmıştır. Parçada zarar görmüş bir kısım yoktur. Gerek malzeme gerekse desen açısından minber bütünü ile uyumlu parça orijinaldir.

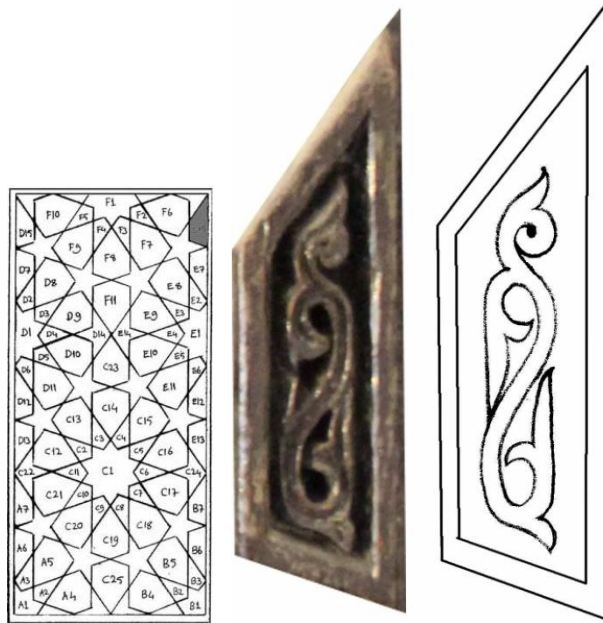
Fotoğraf 369: Çizim 358: Batı köşk altı pano E13

E14: Üç kollu yıldız formundaki alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber bütünüyle uyumlu özgün parçalardan biridir. C22, C24 ve D14 parçaları da aynı tasarıma sahiptir.

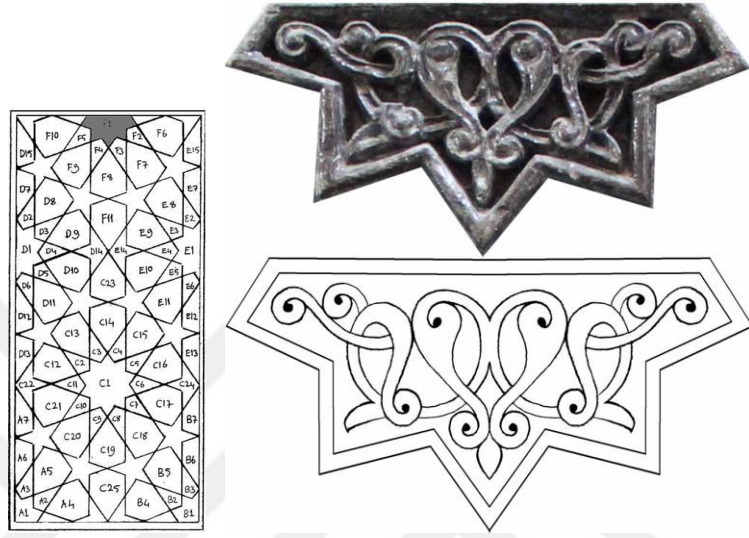
Fotoğraf 370: Çizim 359: Batı köşk altı pano D14

E15: Altıgen paftaların yarısı şeklindeki alan serbest rumi tasarımla süslenmiştir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Parçada herhangi bir tahribat emaresi görünmemektedir. Malzeme ve desen açısından minber geneline benzeyen parça orijinaldir.

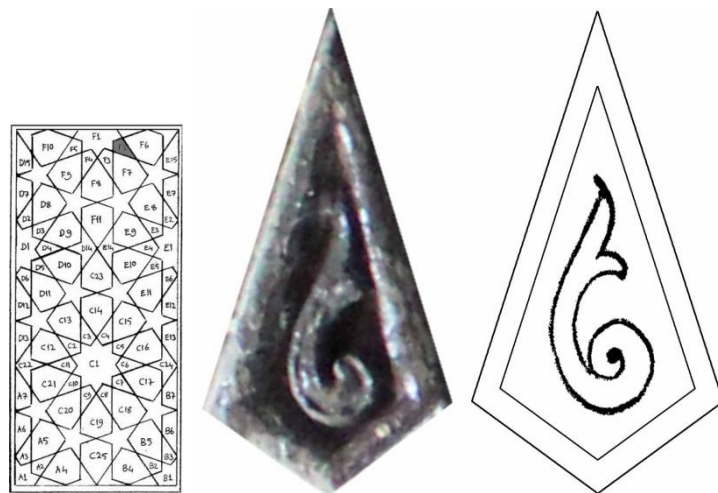
Fotoğraf 371: Çizim 360: Batı köşk altı pano E15

F1: Merkezde yer alan yıldızların yarısı şeklindeki pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile uygulama yapılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı yoktur. Malzemesi ve tasarım kurgusu minber bütünüyle benzeşen parça orijinaldir.

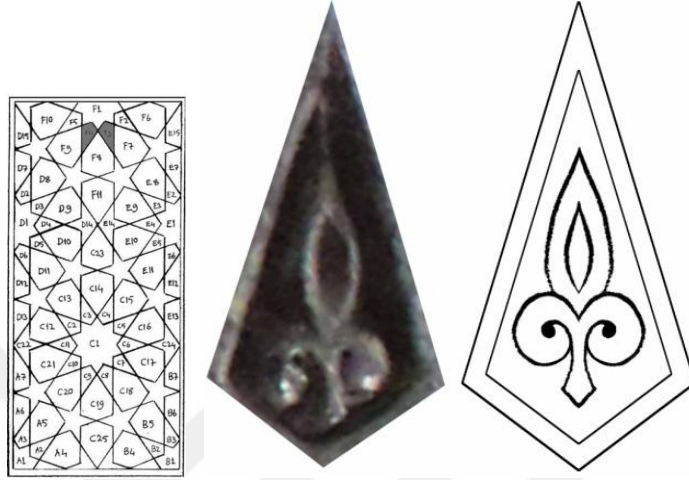
Fotoğraf 372: Çizim 361: Batı köşk altı pano F1

F2: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla bezelidir. Tasarım bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma ile işlenmiştir. Minberin bütünüyle uyumlu özgün parçalardandır.

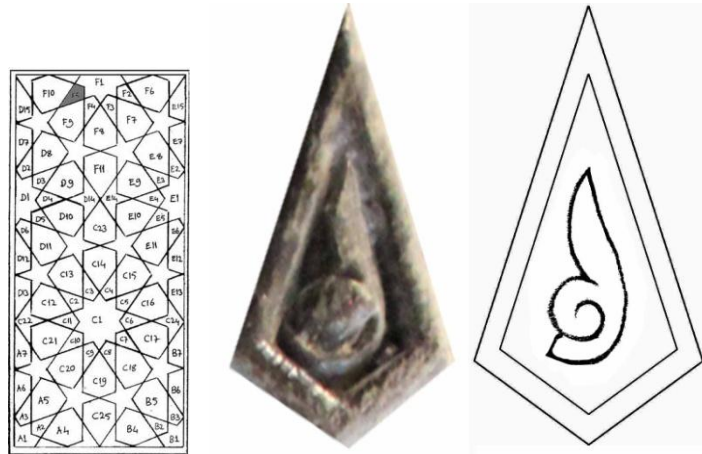
Fotoğraf 373: Çizim 362: Batı köşk altı pano F2

F3- F4: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alanlar $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezelidir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Her iki parçada minberin özgün parçalarındandır.

Fotoğraf 374: Çizim 363: Batı köşk altı pano F3-F4

F5: Eşkenar olmayan dörtgen formundaki alan serbest rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Tasarım bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma ile işlenmiştir. Minberin bütünüyle uyumlu özgün parçalardandır.

Fotoğraf 375: Çizim 364: Batı köşk altı pano F5

F6: Altıgen paftanın içi $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla süslenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Rumiler iç bünyeler ile detaylandırılmış bu dandanların bazı kısımları aşınmıştır.

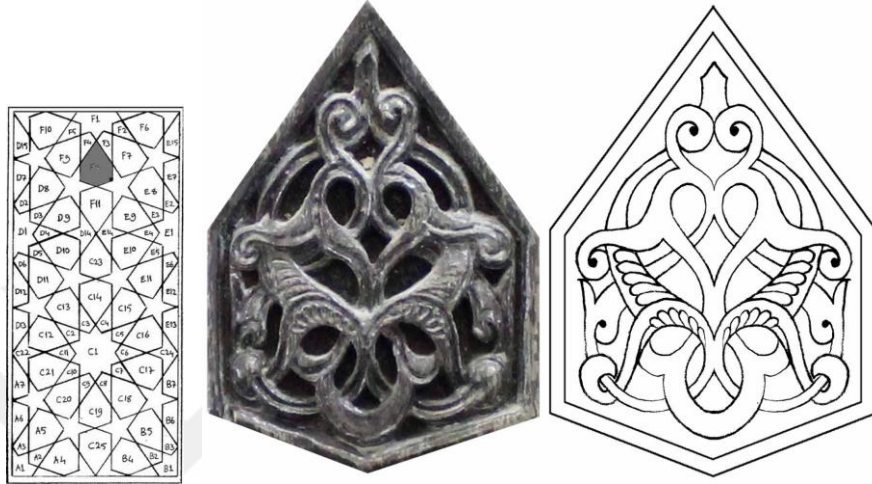
Fotoğraf 376: Çizim 365: Batı köşk altı pano F6

F7: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla müzeyyendir. Alttan üstten geçmeler desende dikkat çeker. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Zarar görmüş bir kısmı bulunmamaktadır. Tasarım ve malzeme açısından minber geneline uyumlu, orijinal parçalardan biridir.

Fotoğraf 377: Çizim 366: Batı köşk altı pano F7

F8: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılan desen sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minber bütünüyle uyumlu olan parça orijinaldir.

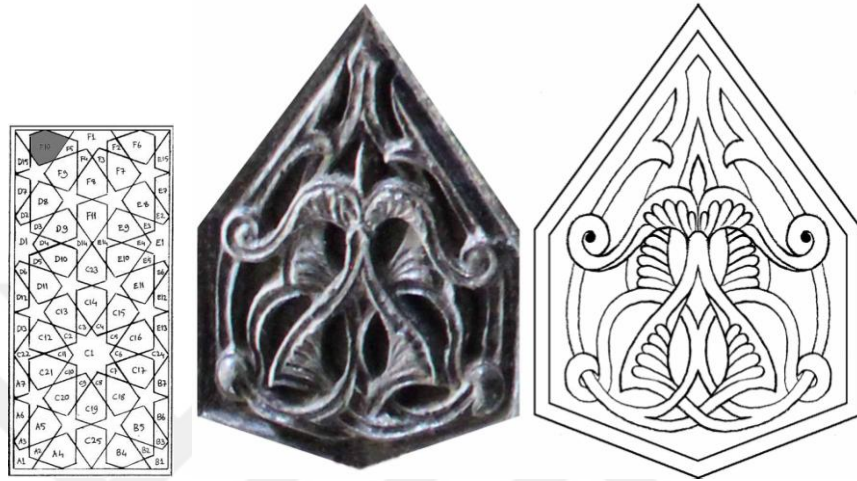
Fotoğraf 378: Çizim 367: Batı köşk altı pano F8

F9: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Rumiler iç bünyeler ile detaylandırılmıştır. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Fazlaca tahribat emaresi görünmemekle birlikte dendanlarda aşınma mevcuttur. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardan biridir.

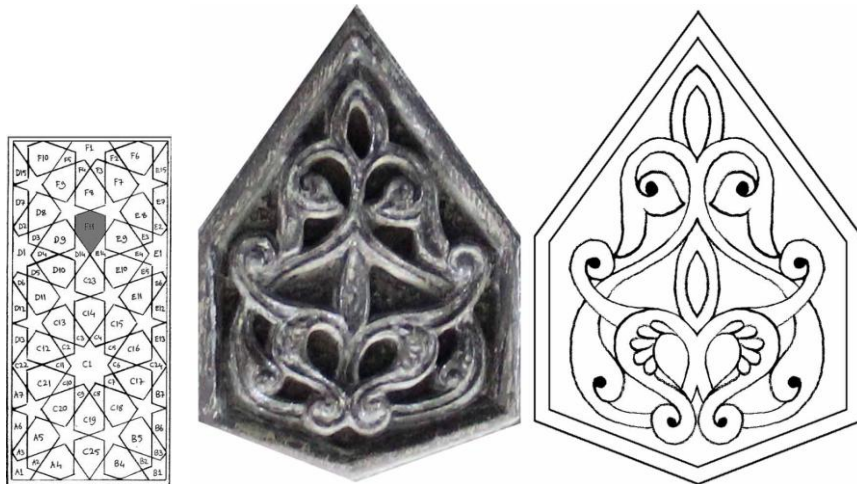
Fotoğraf 379: Çizim 368: Batı köşk altı pano F9

F10: Altıgen alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla tezyin edilmiştir. Rumi dendanları ince bir işçilik ile işlenmiştir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana aktarılmıştır. Tahrip olmuş bir kısmı bulunmamaktadır. Minberin özgün parçalarındandır.

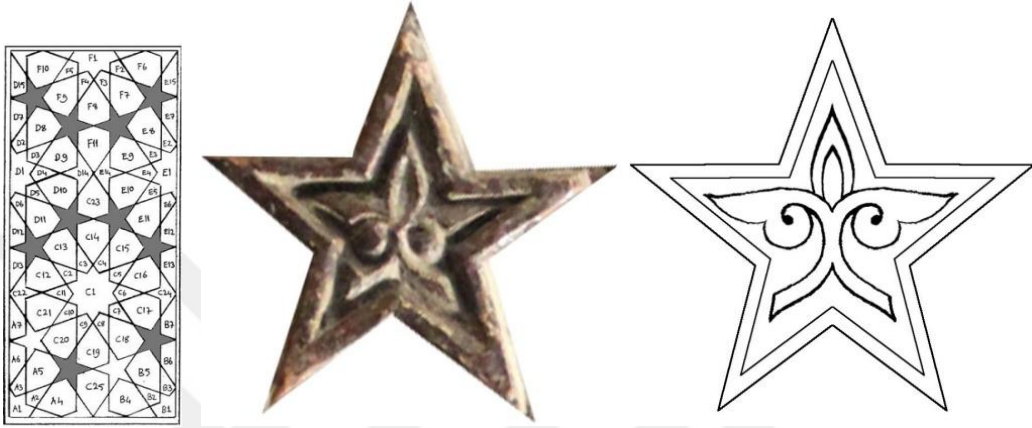
Fotoğraf 380: Çizim 369: Batı köşk altı pano F10

F11: Altıgen pafta $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Oldukça sade ve zarif bir tasarıma sahiptir. Desen yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile bulunduğu alana işlenmiştir. Minber bütünüyle malzeme ve teknik açıdan benzeşen parça orijinaldir.

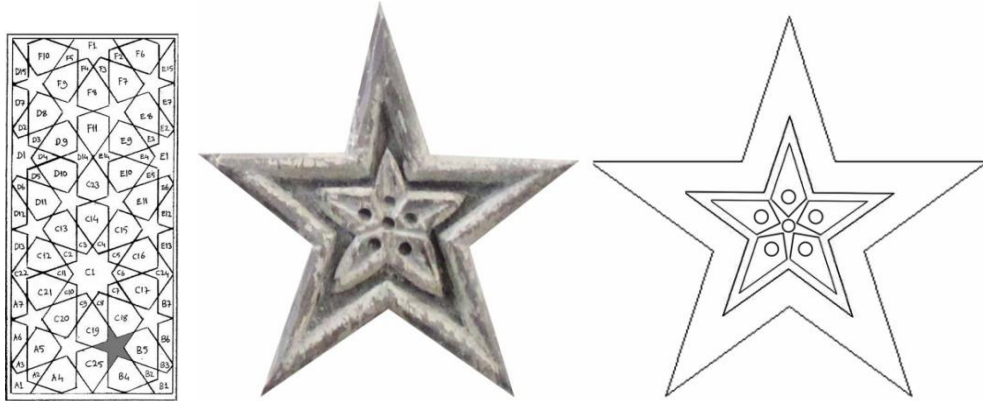
Fotoğraf 381: Çizim 370: Batı köşk altı pano F11

Beş Kollu Yıldızlar: Batı köşk altı panoda toplamda 12 tane beş kollu yıldız formu yer almakta, bunlardan 10 tanesi aynı tasarımla bezeli bulunmaktadır. Yıldızlar $\frac{1}{2}$ tasarımla tezyin edilmiştir. Desenler buldukları alanlara yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Bazı parçalarda tahribata uğramış kısımlar vardır. Bu yıldızların tümü minber geneli ile uyumlu özgün parçalardır.

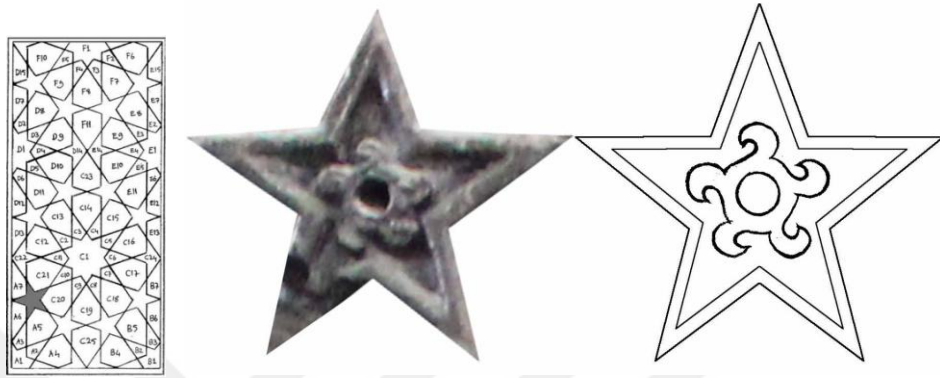
Fotoğraf 382: Çizim 371: Köşk altı pano beş kollu yıldızlar

Köşk altı panoda yer alan 12 yıldızdan 2 tanesi farklı tasarımlara sahiptir. Bunlardan ilki $\frac{1}{5}$ simetrik tasarımla müzeyyendir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. İşçilik kalitesi minber geneli ile uyumlu olsa da, ahşabın renginde bir farklılığın söz konusu olması dolayısıyla minberin özgün parçalarından olmaması ihtimal dâhilindedir.

Fotoğraf 383: Çizim 372: Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız

Diğer farklı yıldızın içi 1/5 simetrik tasarımla tezyin edilmiştir. Çarkıfeleğe benzer bir görünüm arz etmektedir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Minber geneline malzeme, işçilik ve tasarım açısından benzeşmektedir. Minberin özgün parçalarından biridir.

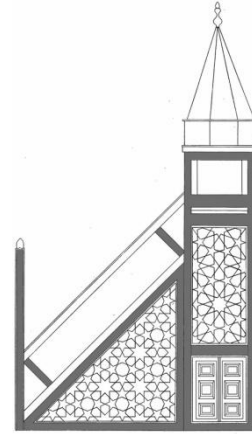
Fotoğraf 384: Çizim 373: Batı köşk altı pano farklı olan beş kollu yıldız

Değerlendirme

Batı köşk altı panoda toplamda 92 tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 1 tane on kollu yıldız, 3 tane $\frac{1}{2}$ on kollu yıldız, 2 tane $\frac{1}{4}$ on kollu yıldız, 27 tane altıgen, 12 tane $\frac{1}{2}$ altıgen, 12 tane beş kollu yıldız, 4 tane üç kollu yıldız ve 28 tane eşkenar olmayan dörtgen formu şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Doğu köşk altı pano ile pek çok yönden benzeşmesine karşın bazı farkları bulunmaktadır. Eşkenar olmayan dörtgen formları doğuda aynı tasarımla bezeli iken burada parçalara farklı tasarımlar yapılmıştır. Beş kollu yıldızlar için de aynı durum söz konusudur. Aynalıklarda yer alan beş kollu yıldızlarda dâhil olmak üzere tüm minberde beş kollu yıldızlar aynı desenle bezeli iken batı köşk altı panoda iki tane farklı yıldız deseni mevcuttur. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır. Panoda muhdes parça yoktur. Sadece beş kollu yıldızlardan bir tanesi rengi dolayısıyla farklı görünmektedir. Diğer bütün parçalar orijinaldir.

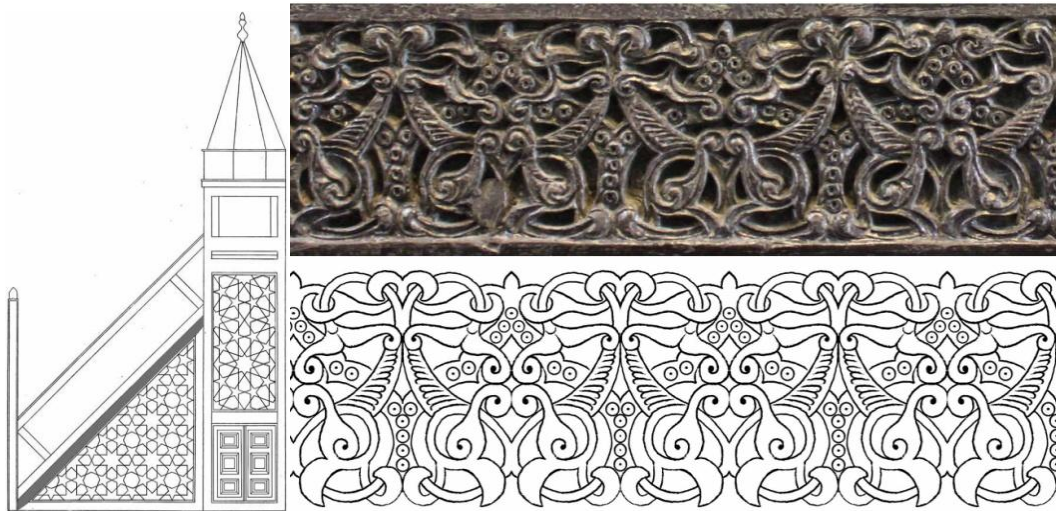
6.3.3. Bordürler (Batı)

KATALOG NO :	11
FOTOĞRAF NO :	385- 396
ÇİZİM NO :	374-385
İNCELENEN ALAN :	Bordürler (Batı)
İNCELEME TARİHİ :	05/ 09/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	403X360

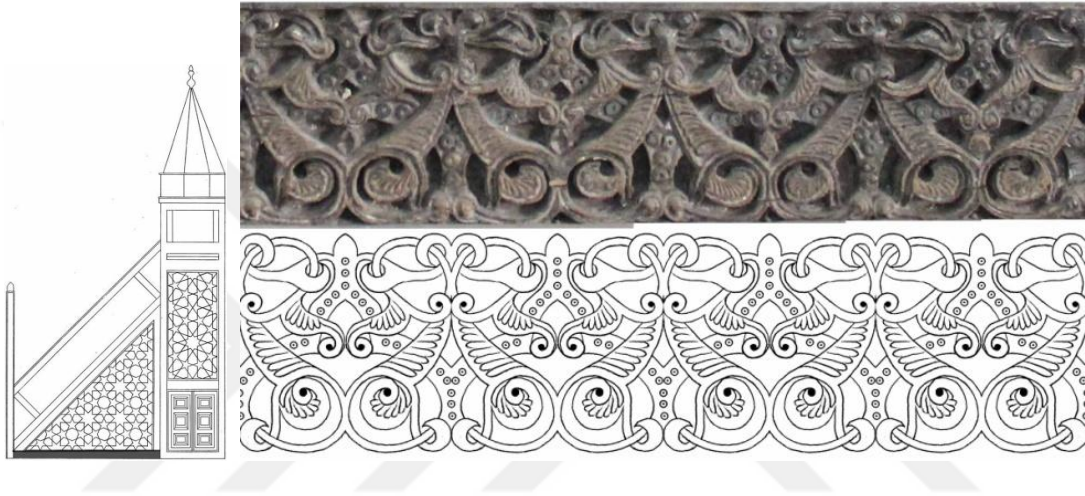
Batı cephede on üç tane bordür bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında bulunan iki tane bordürün tasarımı aynıdır. Ayrıca aynalık kenarındaki bordürlerde doğu ile aynı tasarımlara yer verilmiştir. Detaylarında farklar vardır. Diğer bordürlerin her biri farklı tasarımlara sahiptir. Bu cephede bulunan bütün bordürler orijinaldir. Aşağıda daha tafsilatlı bilgi verilecek, desenler detaylı incelenecektir.

Bordür 1: 315X9,5 cm ölçülerinde yatay dikdörtgen alanda enine simetrik gelişen rumi bir tasarım yer almaktadır. Birim tekrarı ile istenildiği kadar uzatılabilecek bir kurguya sahiptir. Rumilerin altında dilimli kemer şeklinde bir başka motif grubu sıralanır. İçleri minik dairelerle süslüdür. Desen bulunduğu alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Doğu cephede aynı bordürde bu desen kullanılmış fakat dilimli kemerlerin içine inci dizileri işlenmemiştir. Minber bütünü ile desen ve malzeme açısından benzeyen bordür orijinaldir.

Fotoğraf 385: Çizim 374: Batı bordür 1

Bordür 2: Aynalığın altında yer alan bordür 237X10 cm ölçülerinde enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile süslenmiştir. Rumiler dendanlarla detaylandırılmıştır. Rumilerin altında sıra sıra dairelerle süslü kemerler dolamaktadır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Deforme olmuş kısımları bulunmaktadır. Malzeme ve tasarım açısından minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir. Doğu aynalık altında yer alan desen ile aynı tasarıma sahiptir.

Fotoğraf 386: Çizim 375: Batı bordür 2

Bordür 3: 83X8,5 cm ebadında dikdörtgen bordür enine simetrik rumi tasarım ile bezenmiştir. Desen birbirinin altından üstünden geçirilen rumi dallar ve minik dairelerin sıralandığı şeritler ile hazırlanmıştır. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. İşçilik ve tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinal parçalardan biridir.

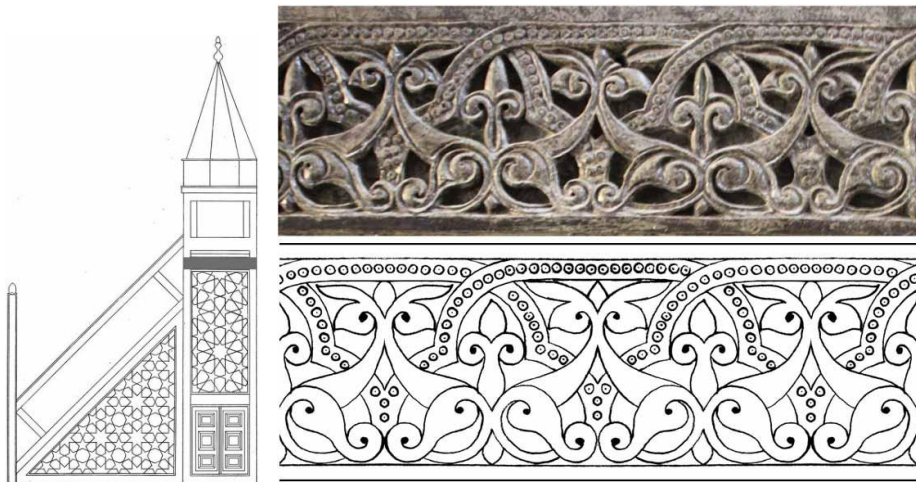
Fotoğraf 387: Çizim 376: Batı bordür 3

Bordür 4: 104x12 cm ölçülerinde dikdörtgen alan enine simetrik gelişen bir tasarım ile müzeyyendir. Bu bordürde de rumilerin ve küçük dairelerden oluşan kemerlerin ahenkli bir tasarım oluşturduğu görülür. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Gerek malzeme gerekse tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

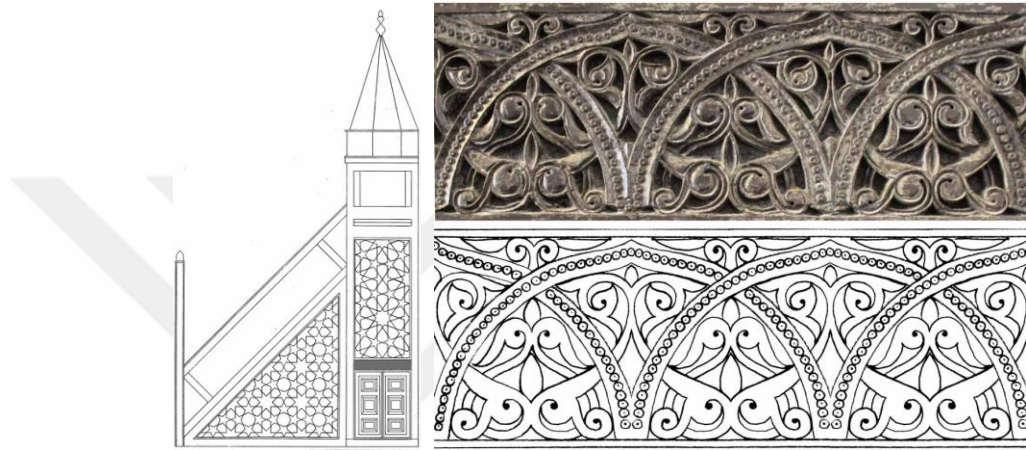
Fotoğraf 388: Çizim 377: Batı bordür 4

Bordür 5: 82X13 cm ölçülerinde yatay dikdörtgen alan enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile bezelidir. Desen birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilir. Rumilerde iç bünye yoktur. Alt kısımda dolaşan bir başka şerit içinde minik daireler sıralanmıştır. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Minber geneli ile uyumlu orijinal parçalardandır.

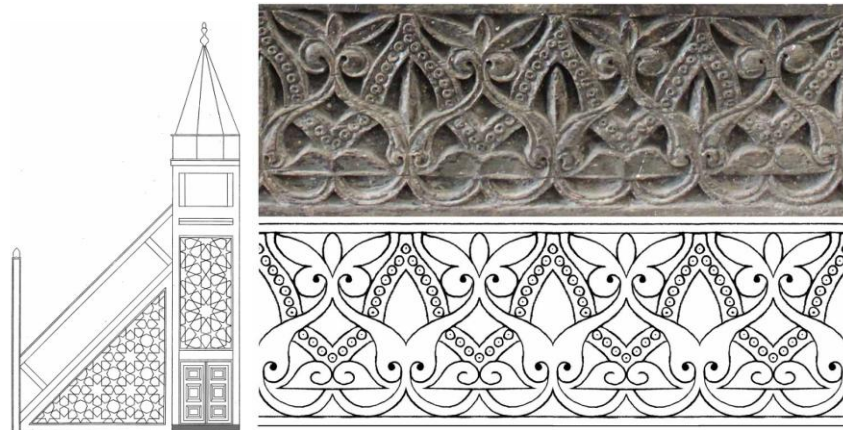
Fotoğraf 389: Çizim 378: Batı bordür 5

Bordür 6: 82X16 cm ölçülerinde yatay alan enine simetrik gelişen rumi bir tasarım ile müzeyyendir. Desen birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilecek özelliktedir. Pencere alınlığını andıran sivri kemerler ve içinde dizili minik daireler dikkat çekicidir. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılan desen zarif bir tasarıma sahiptir. Gerek malzeme gerekse tasarım açısından minber bütünü ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

Fotoğraf 390: Çizim 379: Batı bordür 6

Bordür 7: Dolap kısmının altında minberin zeminle birleştiği yerde bulunan bordür 83X12,5 cm ölçülerindedir. Enine simetrik gelişen rumi tasarım ile bezenmiştir. Minik dairelerin yer aldığı şeritler rumi dalların altından geçerek simetri ekseninde sivri kemer şeklini alır. Alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme, desen ve işçilik minber geneli ile benzeşmektedir.

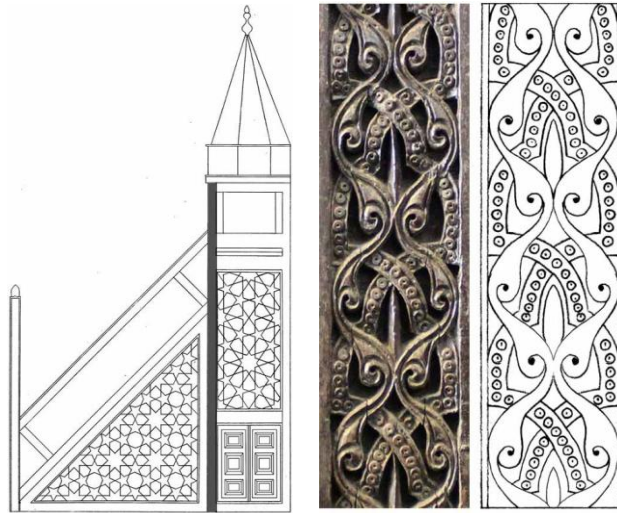
Fotoğraf 391: Çizim 380: Batı bordür 7

Bordür 8: Korkuluk ve üçgen panoların arasında yer alan iki bordür de aynı tasarıma sahiptir. 47X10 cm ölçülerindeki dikey alan $\frac{1}{2}$ simetrik tasarımla bezenmiştir. Dairelerle bezeli kemerler ve rumi dallar birbirinin altından üstünden geçerek zarif bir desen oluşturur. Uygulama yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir.

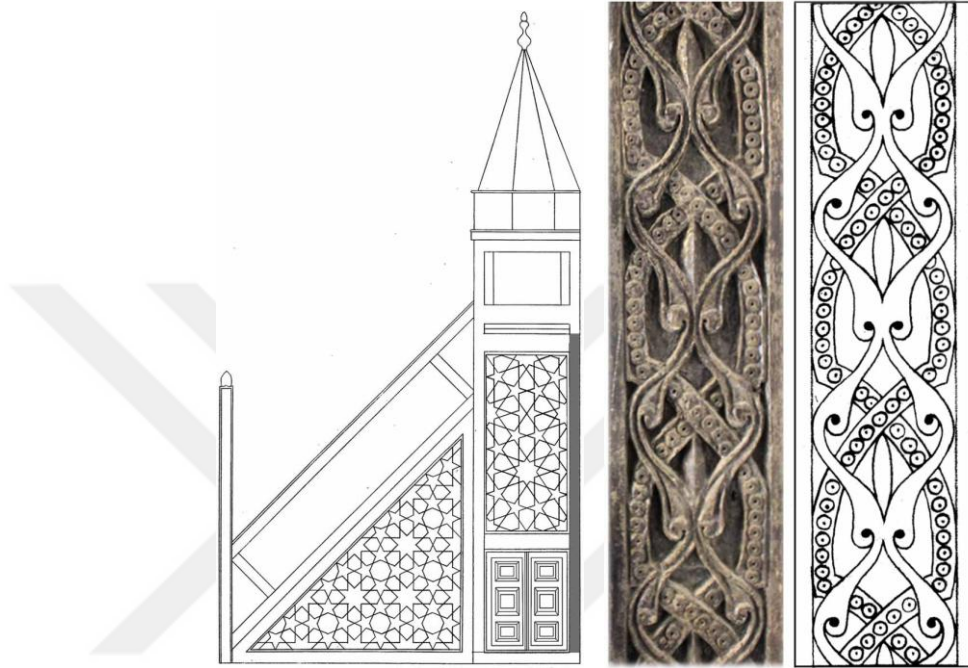
Fotoğraf 392: Çizim 381: Batı bordür 8

Bordür 9: Köşk altı pano ve aynalık arasında yer alan bordür 320X7,5 cm ölçülerindedir. Dikey alan $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım ile müzeyyendir. Bordür 10 ile neredeyse aynı tasarıma sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile işlenmiştir. Tahrip olmuş kısımları vardır. Minber bütününe uyumlu parça orijinaldir.

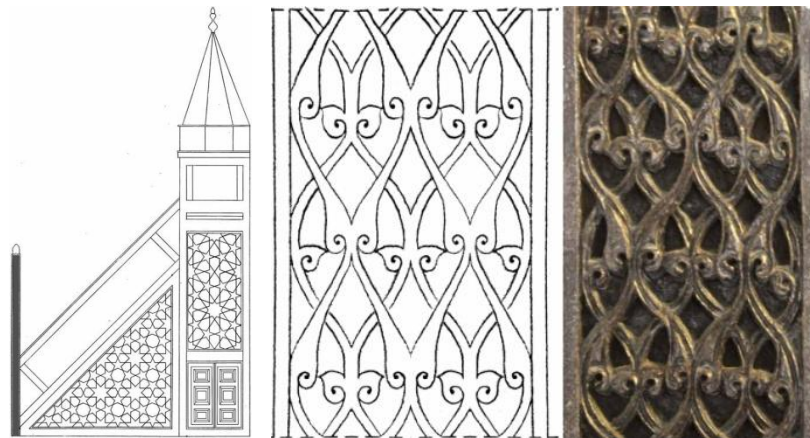
Fotoğraf 393: Çizim 382: Batı bordür 9

Bordür 10: 214 X 9 cm ölçülerindeki alan $\frac{1}{2}$ dikey simetrik olarak düzenlenmiş rumi tasarımla müzeyyendir. Bordür 9 ile oldukça benzerdir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Zarar görmüş bazı kısımları bulunmaktadır. Minber bütününe uyumlu orijinal parçalardandır.

Fotoğraf 394: Çizim 383: Batı bordür 10

Bordür 11: 254 X 9 cm ölçülerinde alan dikey $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarımla bezenmiştir. Ön cephede yer alan 2 numaralı bordürle ve doğu bordür 11 ile aynı tasarıma ve niteliklere sahiptir. Bordürün bazı yerleri kırılmıştır.

Fotoğraf 395: Çizim 384: Batı bordür 11

Bordür 12: Aynalığın dik kenarında yer alan bordür 244X9 cm ölçülerindedir. Dikey kesit alınarak $\frac{1}{2}$ simetrik rumi tasarım yapılmıştır. Çok girift bir tasarım kurgusuna sahiptir. Desen alana yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile aktarılmıştır. Malzeme ve tasarım açısından minber geneli ile uyumlu olan bordür orijinaldir. Bu desen doğu cephe de aynı alanda kullanılmıştır.

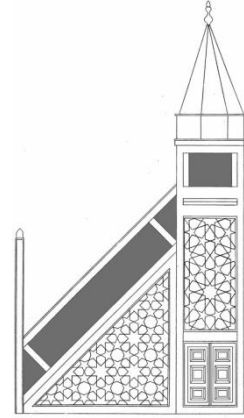
Fotoğraf 396: Çizim 385: Batı bordür 12

Değerlendirme

Batı cephede bordür başlığı altında incelenen on üç tane alan bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında yer alanlar aynı tasarımla süslenmiştir. Yani batı cephede birbirinden farklı tasarımlara sahip on iki tane desen yer alır. Altı tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer yedi bordür yatay eksendedir ve enine gelişen simetrik desenler kullanılmıştır. Bordür desenleri rumi motifi kullanılarak oluşturulmuştur. Batı cephe bordürleri arasında muhdes parça yoktur. Bordürlerin hepsi orijinaldir. Batı cephede doğu cepheden farklı olarak dolap bulunmaktadır. Dolabında üstüne bir bordür yapıldığı için burada bordür sayısı doğudan bir tane fazladır.

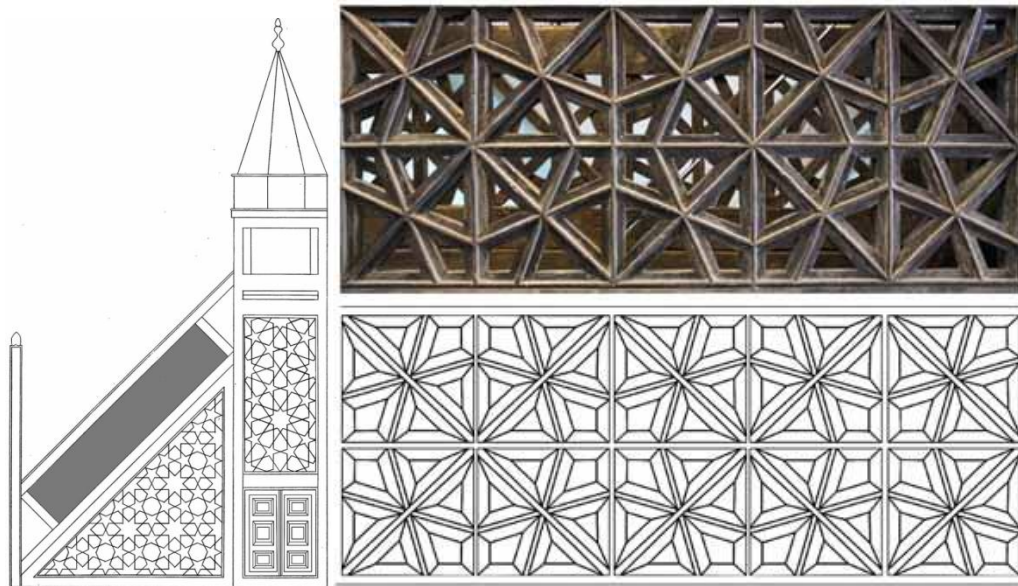
6.3.4. Korkuluklar (Batı)

KATALOG NO :	12
FOTOĞRAF NO :	397-399
ÇİZİM NO :	386-388
İNCELENEN ALAN :	Korkuluklar (Batı)
İNCELEME TARİHİ :	27/ 07/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	332X48

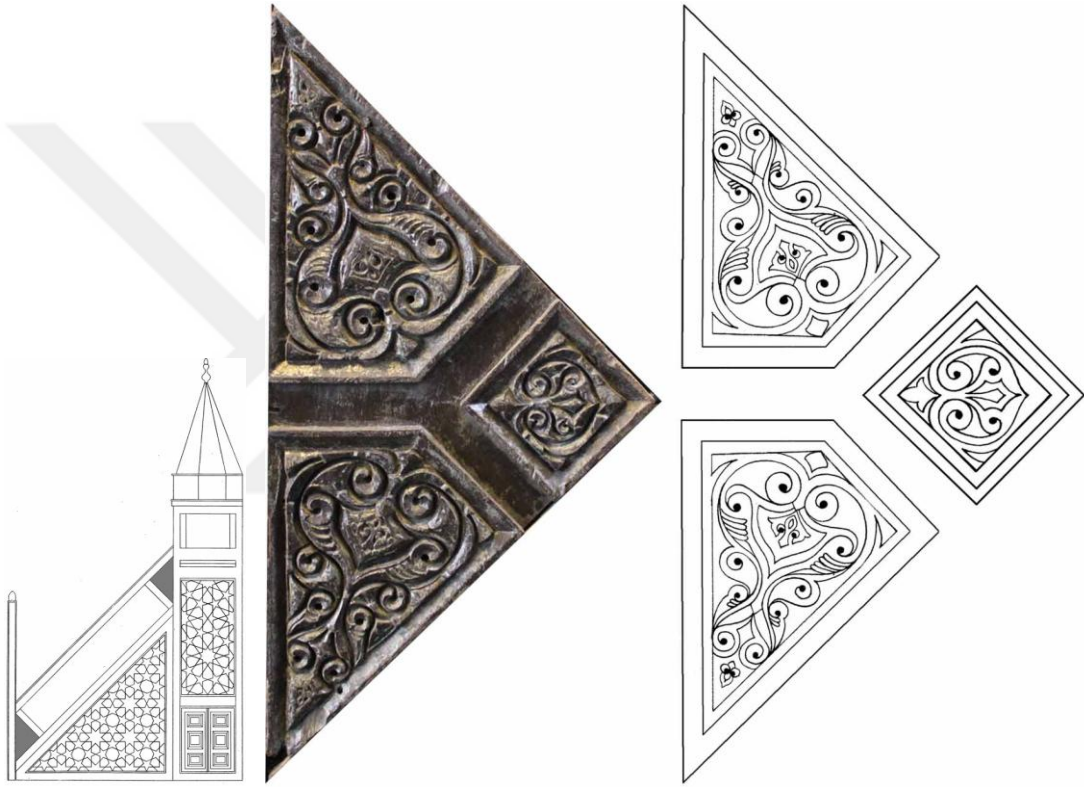
Bu başlıkta köşk yan pano, merdiven boyunca yükselen korkuluklar ve bunların her iki kenarında yer alan üçgen panolar incelenecektir. Üçgen panolarda aynı tasarım kullanılmıştır, desen ahşaba eğri kesim tekniği ile aktarılmıştır. Korkuluk ise kafes tekniğine örnektir. Hem korkuluk hem de panolar minberin özgün parçalarıdır.

Korkuluk: Uzunluğu 238 cm genişliği ise 48 cm olan alan sekizgen, üçgen ve eşkenar olmayan dörtgenlerden müteşekkil hendesi bir tezyinat ile oluşturulmuştur. Birim tekrarı ile sonsuz şekilde uzatılabilecek bir kurguya sahiptir. Uyguluma kafes tekniği ile yapılmıştır. Tahribata uğramadan günümüze sağlam şekilde ulaşmıştır. Malzeme, işçilik ve teknik açıdan minber bütününe uyumlu orijinal parçalardandır.

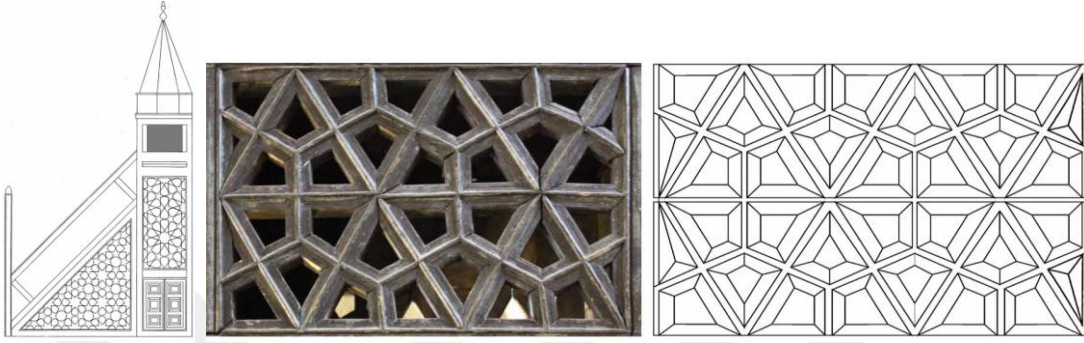
Fotoğraf 397: Çizim 386: Batı korkuluk

Üçgen panolar: Dik kenarı 70 cm diğer iki kenarı 48 cm olan üçgen panolar üç parçadan oluşmaktadır. Her birinin içi rumi motiflerle tezyin edilmiştir. Tasarım olarak her iki panoda da aynı kompozisyon kullanılmıştır. Desenler buldukları alana eğri kesim tekniği ile aktarılmıştır. Korkuluğun alt kısmında ki panoda aşınmalar olmakla beraber fazla tahribat yoktur. Üst kısımdaki üçgen panonun bir kısmında büyük bir çatlama söz konusudur. Her iki panoda minberin özgün parçalarıdır.

Fotoğraf 398: Çizim 387: Batı üçgen panolar

Köşk yan pano: 60X40 cm ölçülerindeki şebeke geometrik şekillerden meydana gelmektedir. Birim tekrarı ile sonsuz şekilde uzatılabilecek bir kurguya sahiptir. Uyguluma kafes tekniği ile yapılmıştır. Malzeme, işçilik ve teknik açıdan minber geneli ile benzeşen yan pano korkuluğu orijinal parçalardandır.

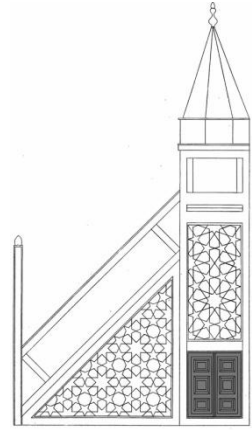
Fotoğraf 399: Çizim 388: Batı köşk yan pano

Değerlendirme

Batı cephede yer alan minber korkuluğu ve köşk yan pano birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilecek geometrik bir şebeke ile süslenmiştir. Üçgen panoların desen tasarımı ise rumi motifi ile yapılmıştır. Her iki panoda da aynı tasarım kullanımı tercih edilmiştir. Uygulamada çıtalarla yapılan kafes tekniği ve eğri kesim tekniği kullanılmıştır. Hem korkuluklar hem de üçgen panolar minberin orijinal parçalarıdır. Bu başlık altında incelenen bütün alanlar doğu ile aynı tasarımlara sahiptir.

6.3.5. Dolap

KATALOG NO :	13
FOTOĞRAF NO :	400-402
ÇİZİM NO :	389-391
İNCELENEN ALAN :	Dolap (Batı)
İNCELEME TARİHİ :	20/ 09/ 2017
ESERİN BOYUTLARI :	95X83

95X83 cm ölçülerindeki dolap kapaklarında altı tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Her biri dikdörtgen şeklindeki bu paftalardan dört tanesi küçük iki tanesi biraz daha büyüktür. Alanların içi barok tezyinatı andıran tasarımlarla tezyin edilmiştir. Dört tane küçük dikdörtgen aynı desenle bezeli, diğer iki dikdörtgende aynı tasarımla bezelidir.

Fotoğraf 400: Çizim 389: Batı cephe dolap

Her biri 13X10 cm ölçülerindeki enine dikdörtgen paftalar $\frac{1}{4}$ tasarımlarla bezenmiştir. Süslemeyi her hangi bir motif grubuna dâhil etmek güçtür. Barok tezyinatı andıran bir üslup olduğu söylenebilir. Dolap kapakları tamamen değiştirilmiş olduğundan süslemelerde minberin asıl tezyinatıyla uyum içinde değildir. Malzeme, tasarım ve işçilik yönünden bakıldığında oldukça geç dönemi işaret eden parçalar muhdestir.

Fotoğraf 401: Çizim 390: Dolap kapağı küçük dikdörtgenler

16 X 13 cm ölçülerindeki boyuna dikdörtgen alanlar rumi benzeri helezonlar ile süslenmiştir. $\frac{1}{4}$ olarak tasarlanan desen herhangi bir motif grubuna dâhil edilememiştir. Barok tezyinatı andırmaktadır. Her iki parça da orijinal değildir.

Fotoğraf 402: Çizim 391: Dolap kapağı büyük dikdörtgenler

Değerlendirme

Dolap iki parça kapaktan oluşmakta her bir kapak üzerinde üçer tane tezyin edilmiş dikdörtgen pafta bulunmaktadır. Dolap kısmı sonradan minbere eklendiğinden süslemeler minber geneli ile uyumsuzdur.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Konumuz kapsamında, Konya’da Anadolu Selçukluları zamanında Ulu Camii olarak inşa ettirilen ve günümüzde Alâeddin Camii olarak bilinen caminin minberi tezyinat açısından incelenmiştir.

Anadolu Selçuklu dönemi minberleri arasında orta boy (360X420 cm) minberlerden biri olarak anılır. Yapı malzemesi olarak ahşap kullanılmış, minberin genel iskeleti künde-kari denilen ve ahşap parçaların birbirine geçirilmesi suretiyle meydana gelen oldukça zor bir teknikle oluşturulmuştur. Minberde künde-karinin yanı sıra, yuvarlak satırlı derin oyma, düz satırlı derin oyma, çift katlı kabartma, eğri kesim ve çitalarla yapılan kafes tekniği kullanılmıştır. Bunlardan en yoğun kullanılanı yuvarlak satırlı derin oymadır.

Minber geometrik geçmeler ve rumi motifi kullanılarak tezyin edilmiştir. Kufi ve sülüs yazı şeritleri de süslemede önemli unsurlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ana iskelet hendesi motiflerden oluşmuştur. Selçuklu yıldızı olarak tabir edilen paftalama sistemi kullanılmış altıgen, sekizgen, on, sekiz, altı ve beş kollu yıldızların birleşmesiyle daha büyük yıldızlar ve eşkenar dörtgenler meydana gelmiştir. Her bir birime sade, ayırma, dendanlı veya sencide rumi motiflerinden müteşekkil tasarımlar yapılmıştır. Küçük dairelerin sıralı dizilimi ile oluşturulan süslemeler rumi motifleriyle başarılı şekilde harmanlanmıştır.

Tezyini açıdan muasırı olan Anadolu Selçuklu minberleri ile geometrik paftalama sistemi, yazı şeritleri ve motiflerdeki üslup benzerliği barizdir. Aynı desenler kullanılmış olmasa da bütün bu süsleme unsurları dönemin diğer ahşap minberlerinde de farklı tasarımlar, farklı metinler ile karşımıza çıkar. Genel benzerliğin haricinde özelde tasarımların oldukça benzediği kısımlar da mevcuttur. Beyşehir Eşrefoğlu Camii minberi geometrik künde-kari iskeleti, korkuluktaki hendesi şebekesi ve giriş kemerindeki dendanları ile örneğimizle en çok benzerlik gösteren eserdir. Bunun haricinde Sivrihisar Ulu ve Ankara Arslanhane Camii minber korkulukları, Aksaray Ulu Camii yazı şeritleri, Ankara Arslanhane, Ankara Alâeddin ve Beyşehir Eşrefoğlu minberlerinin giriş kemerleri benzerlik gösterir. Aksaray Ulu, Malatya Ulu, Harput Ulu ve Kayseri Lala Camii minberlerindeki eğri kesim

numuneleri de örneğimizle oldukça benzer niteliktedir. Çağdaşları arasında farklı olan en önemli kısımlarından biri ise ön cephede alınlık veya aynalık olarak tabir edilen bölümdür. Muasırı olan minberlerde alınlık kısmı yazı ile tezyin edilmiş, örneğimizde ise yazı şeritleri haricinde geometrik düzenlemeye sahip rumi motiflerle tezyin edilmiş büyükçe bir alan daha yerleştirilmiştir. Dönemin bütün minberlerinde rumi motifinin hâkimiyeti söz konusudur. Bunları geometrik geçmeler, kufi ve sülüs yazı şeritleri takip eder⁹.

Minberde toplamda 531 adet tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Bunlardan 3 tanesi on kollu yıldız, 8 tanesi $\frac{1}{2}$ on kollu yıldız, 4 tanesi $\frac{1}{4}$ on kollu yıldız, 6 tanesi sekiz kollu yıldız, 18 tanesi $\frac{1}{2}$ sekiz kollu yıldız, 3 tanesi altı kollu yıldız, 4 tanesi $\frac{1}{2}$ altı kollu yıldız, 12 tanesi sekizgen, 8 tanesi $\frac{1}{2}$ sekizgen, 191 tanesi altıgen, 36 tanesi $\frac{1}{2}$ altıgen, 96 tanesi beş kollu yıldız, 12 tanesi 3 kollu yıldız, 76 tanesi eşkenar olmayan dörtgendir. Geriye kalan 54 tane alan süslemesi bordürlerde korkuluklarda ve korkuluk kenarındaki panolardadır. Kapı kanatlarındaki süslemeler bu sayıya dâhil edilmemiştir. Bunların çoğunluğunda farklı tasarımlar kullanılmış nadiren bazı desenler aynen tatbik edilmiştir. On kollu ve sekiz kollu yıldızlardan birer tanesi kabaralı şekilde süslenmiştir. Minberin orijinalliğini en çok koruyan kısmı doğu cephedir. Burada hiç muhdes parça yoktur. Batı cephede dolaptaki üslup farklılığı dolap kısmının tamamen değişmiş olduğunun göstergesidir. Haricen aynalıkta da dört tane muhdes parça bulunur. Köşk altı pano da birkaç küçük parçanın muhdes olduğu kanaatine varılmış fakat emin olunamamıştır. En çok tahribata maruz kalmış kısım ise ön cephedir. Hem aynalıkta hem de bordürlerde muhdes parçalar mevcuttur.

⁹ [5.2. Alâeddin Camii Minberinin Muasırı Minberler İle Benzerlikleri](#) başlığı altında dönemin diğer minberleri ile kıyas yaparken Gülay Apa Kurtişoğlu'nun Anadolu Selçuklu Dönemi Ahşap Minberleri isimli kitabındaki fotoğraflardan ve bilgilerden faydalanılmıştır. Her ne kadar daha net fotoğraflar paylaşmak adına internette bulunan resimler paylaşılmış olsa da benzerlik var mı ve ya farklar nelerdir sorularının cevabı ilk olarak bu kitapta bulunmuştur. Bu kaynak aracılığıyla benzerlikler belirlenmiş fakat kitaptan çekilen fotoğrafların düşük kaliteli olması hasebiyle burada gördüğümüz resimler internet ortamından bulunmuştur. Bu başlık altında sadece [11](#) numaralı fotoğraf zikrolunan kitaptan alınmıştır.

Katalog kısmında minber kuzey, doğu ve batı olmak üzere üç ana bölüme ayrılmıştır. Kuzey cephede dört, doğu cephede dört ve batı cephede beş alt başlık oluşturularak toplamda on üç bölüm olarak incelenmiştir.

İlk katalogda ön cephe aynalığı ele alınmıştır. Bazı kaynaklarda alınlık olarak da tabir edilen bu kısımda yirmi üç tane geometrik alan ve bu alanlara uygun olarak tasarlanmış desen bulunmaktadır. Bunlardan dokuz tanesi orijinal on dört tanesi muhdestir. Motif olarak geometrik geçmeler ve rumi motifi tercih edilmiştir. Aynalığın genel hatları oluşturulurken geometrik desenler, bu alanların içleri tezyin edilirken rumi motifler kullanılmıştır. Sonradan eklenen parçalardaki desenler rumiye benzemekle beraber bunlar rumi olarak adlandırılmamıştır. Aynalıkta bulunan özgün parçaların işçiliği ve malzemesi çok kaliteli, muhdes olanların malzemesi ve işçiliği nitelikli değildir.

İki numaralı katalogda giriş kemeri incelenmiştir. Minberlerde en dikkat çekici kısımlardan biri olan ve özenle bezenen kemer kısmı Alâeddin Camii minberinde de oldukça ince bir işçilikle tezyin edilmiştir. Kompozisyon rumi motifi kullanılarak hazırlanmıştır. Kemerin kenarını çevreleyen ince bordürde minik dairelerde bir süsleme unsuru olarak karşımıza çıkar. Ahşap tekniklerinden yuvarlak satırlı derin oyma tekniği kullanılmıştır. Giriş kemerindeki dandanlardan bir tanesi kırılmıştır. Tamamen orijinaldir.

Ön cephede yer alan bordürler üçüncü katalogu oluşturur. Burada bordür başlığı altında incelenen dokuz tane alan ve bu alanlara uygun olarak tasarlanmış desen bulunmaktadır. Beş tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer dört bordür yatay eksendedir ve enine gelişen bu bordürlerde de simetrik desenler tercih edilmiştir. Minber genelinde olduğu gibi burada ağırlıklı kullanılan motif grubu rumidir. Bunlardan yedi tanesi orijinal iki tanesi muhdestir. Muhdes parçalardaki motifler herhangi bir motif grubuna dâhil edilememiştir.

Günümüzde müzede bulunan minberin kapı kanadı dört numaralı katalogda incelenmiştir. Kapı kanadında 13 tane tezyin edilmiş pafta bulunmaktadır. Paftalar dikdörtgen bir çerçeve içine sırt sırta yerleştirilmiş yedi tane beşgen ve bunların arasında kalan üçgen alanlardan oluşur. Dikdörtgen alanın etrafı bordürlerle

çevrilidir. Düşey eksenindeki her iki bordür de aynı tasarıma sahiptir. Yatay bordürlerde ise iki farklı tasarım kullanılmıştır. Tasarımlarda kullanılan motif grupları geometrik geçmeler ve rumi motifleridir. Kapı kanadı ince işçiliği, malzemesi ve tasarımları ile minber bütününe uyumludur. Hatta boyanmış olan minberin orijinal rengini görmemizi sağlaması bakımından önemlidir. Elimizde net fotoğraflar bulunmadığından çizimleri yapılamamıştır.

Beş numaralı katalogda doğu cephe incelenmeye başlanmış ilk olarak aynalık kısmı ele alınmıştır. Doğu aynalıkta 106 tane desen bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 3 tane sekiz kollu yıldız, 9 tane $\frac{1}{2}$ sekiz kollu yıldız, 6 tane sekizgen büyük pafta, 4 tane $\frac{1}{2}$ sekizgen pafta, 52 tane altıgen, 32 tanede 5 kollu yıldız şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Aynalıktaki bütün parçalar orijinaldir. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam şekilde ulaşmıştır.

Altı numaralı katalog doğu cephenin en çok tezyinata sahip bölümü olan köşk altı panonun analiz edildiği kısımdır. Doğu köşk altı panoda 154 tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 2 tane on kollu yıldız, 5 tane $\frac{1}{2}$ on kollu yıldız, 2 tane $\frac{1}{4}$ on kollu yıldız, 50 tane altıgen, 20 tane $\frac{1}{2}$ altıgen, 20 tane beş kollu yıldız, 8 tane üç kollu yıldız ve 48 tane eşkenar olmayan dörtgen şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır. En önemli tahribat merkezde yer alan on kollu yıldızlardan kabartma şeklinde işlenen paftadadır. Minber genelinde aynı tasarımın tekrarı söz konusu değilken burada istisnai bir durum olarak kabara yıldızın etrafında dolaşan altıgenlerin hepsinde aynı tasarım kullanılmıştır. Panoda muhdes parça yoktur. Bütün parçalar orijinaldir.

Doğu cephe bordürleri yedi numaralı katalogda incelemeye tabi tutulmuştur. Burada on iki tane bordür bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında yer alanlar aynı tasarımla süslenmiştir. Dolayısıyla doğu cephede birbirinden farklı tasarımlara sahip on bir tane desen yer alır. Altı tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer altı bordür yatay eksendedir ve enine gelişen simetrik

desenler kullanılmıştır. Bordür desenleri rumi motifi kullanılarak oluşturulmuştur. Bu yüzeyde muhdes parça yoktur. Bordürlerin hepsi orijinaldir.

Sekizinci katalog doğu cephedeki korkuluk ve korkuluk kenarındaki üçgen alanlardan meydana gelmektedir. Minber korkuluğu ve köşk yan pano birim tekrarı yapılarak sonsuz şekilde uzatılabilecek geometrik bir şebeke ile süslenmiştir. Üçgen panoların desen tasarımı ise rumi motifi ile yapılmıştır. Her iki panoda da aynı tasarım kullanımı tercih edilmiştir. Ahşap tekniklerinden çitalarla yapılan kafes tekniği ve eğri kesim tekniği kullanılmıştır. Korkuluk, köşk yan pano ve üçgen panoların her biri minberin orijinal parçalarıdır.

Dokuz numaralı katalogda batı cepheye geçilmiştir. Batı aynalıkta 107 tane desen bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 3 tane sekiz kollu yıldız, 9 tane $\frac{1}{2}$ sekiz kollu yıldız, 6 tane sekizgen büyük pafta, 4 tane $\frac{1}{2}$ sekizgen pafta, 52 tane altıgen, 32 tanede 5 kollu yıldız şeklindedir. Burada doğu aynalıktan farklı olarak muhdes bir parça daha bulunur. Aslında geometrik paftaların genel düzenlemesinde bu alan tezyin edilen alanlardan değildir. İhtimal ki sonradan yapılan bir tadilat esnasında eklenmiştir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Aynalığın geneli orijinal parçalardan oluşmaktadır. Tasarım ve malzeme incelemesi esnasında 4 tane alanın muhdes olduğu belirlenmiştir. Uygulamalar yuvarlak satırlı derin oyma tekniği ile yapılmıştır. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır.

Onuncu katalogda batı köşk altı pano ele alınmıştır. Batı köşk altı panoda toplamda 92 tane tezyin edilmiş alan bulunmaktadır. Bunların aynalıktaki dağılımı, 1 tane on kollu yıldız, 3 tane $\frac{1}{2}$ on kollu yıldız, 2 tane $\frac{1}{4}$ on kollu yıldız, 27 tane altıgen, 12 tane $\frac{1}{2}$ altıgen, 12 tane beş kollu yıldız, 4 tane üç kollu yıldız ve 28 tane eşkenar olmayan dörtgen formu şeklindedir. Buradaki alanların tamamı geçmeler ve rumilerle tezyin edilmiştir. Doğru köşk altı pano ile pek çok yönden benzeşmesine karşın bazı farkları bulunmaktadır. Eşkenar olmayan dörtgen formları doğuda aynı tasarımla bezeli iken burada parçalara farklı tasarımlar yapılmıştır. Beş kollu yıldızlar için de aynı durum söz konusudur. Aynalıklarda yer alan beş kollu yıldızlarda dâhil olmak üzere tüm minberde beş kollu yıldızlar aynı desenle bezeli

iken batı köşk altı panoda iki tane farklı yıldız deseni mevcuttur. Tahribata uğrayan birkaç pafta hariç çoğunluğu günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır. Panoda muhdes parça yoktur. Sadece beş kollu yıldızlardan bir tanesi rengi dolayısıyla farklı görünmektedir. Diğer bütün parçalar orijinaldir.

Batı cephe bordürleri on bir numaralı katalogda analiz edilmiştir. Burada on üç tane bordür bulunmaktadır. Bunlardan korkuluk kenarında yer alanlar aynı tasarımla süslenmiştir. Yani batı cephede birbirinden farklı tasarımlara sahip on iki tane desen yer alır. Altı tanesi dikey olarak yerleştirilmiş ve $\frac{1}{2}$ simetrik olarak tasarlanmıştır. Diğer yedi bordür yatay eksendedir ve enine gelişen simetrik desenler kullanılmıştır. Bordür desenleri rumi motifi kullanılarak oluşturulmuştur. Batı cephe bordürleri arasında muhdes parça yoktur. Bordürlerin hepsi orijinaldir. Batı cephede doğu cepheden farklı olarak dolap bulunmaktadır. Dolabında üstüne bir bordür yapıldığı için burada bordür sayısı doğudan bir tane fazladır.

On iki numaralı katalogda batı cephe korkulukları incelenmiştir. Minber korkuluğu ve köşk yan pano geometrik şekillerden müteşekkildir. Üçgen panoların desen tasarımı ise rumi motifi ile yapılmıştır. Her iki panoda da aynı desen kullanılmıştır. Ahşap tekniklerinden korkuluklarda çıtalarla yapılan kafes tekniği, üçgen panolarda eğri kesim tekniği tercih edilmiştir. Hem korkuluklar hem de üçgen panolar minberin orijinal parçalarıdır. Bu başlık altında incelenen bütün alanlar doğu ile aynı tasarımlara sahiptir.

On üç numaralı son katalogda dolap kısmı analiz edilmiştir. Dolap iki parça kapaktan oluşmakta her bir kapak üzerinde üçer tane tezyin edilmiş dikdörtgen pafta bulunmaktadır. Dolap kısmı sonradan minbere eklendiğinden süslemeleri de minber geneli ile uyumsuzdur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak; Konya'nın en eski camilerinden biri olan Alâeddin Camii, pek çok sanata ait örnekleri görmemiz ve Anadolu Selçuklularının sanat anlayışını tetkik edebilmemiz açısından önem arz eden bir eserdir. Alâeddin Caminin ahşap minberi de Anadolu Selçuklu döneminden günümüze kalan on altı ahşap minberden biridir.

Başta minberler olmak üzere pencere, kapı kanadı gibi ahşap eserler Anadolu Selçuklu sanatının gelişimini, dönem özelliklerini, bu dönemde tezyini sanatlarda kullanılan motif çeşitlerini görmemize imkân sağlamaktadır. Selçuklu sanatı başka medeniyetlerin sanat hususiyetleri ile harmanlanarak sürekli bir gelişme göstermiştir. Sanatta coğrafyalar ve milletler arası etkileşimin varlığı su götürmez bir gerçektir. Aynı durum burada da söz konusudur. Cami ve minberde yaptığımız incelemeler hem caminin mimarisi, hem de minberin Orta Asya izleri taşıdığını görmemize vesile olmuştur. Özellikle minberdeki eğri kesim örnekleri Selçukluların Anadolu'ya gelmeden önce yaşadıkları coğrafyanın etkilerinin sürdüğünün göstergesidir. Araştırmamız boyunca incelediğimiz eserde ve muasırı örneklerde Selçuklu sanatında tekrardan kaçınıldığı, Selçukluların inanılmaz bir motif repertuarına sahip olduğu görülmüştür. Eser döneminin tezyinat özelliklerini üzerinde taşıması bakımında da ayrı bir öneme haizdir.

Minberin bazı kısımlarında her ne kadar bozulmalar ve kaybolmuş kısımlar bulunsa da 863 yıllık bir mazinin ürünü olan bu eserin günümüze ulaşması sevindiricidir. Çünkü malzeme tahrip olmasına rağmen tezyinatın çoğunluğu özgün haliyle zamanımıza kadar ulaşmıştır. Çevresel faktörlere ve zamana karşı direnmesi gün geçtikçe zorlaşan bu eserler, tarihe ışık tutma adına önem arz etmektedir. Minberin kapı kanatlarından birinin çalınmış olduğu ve kaybolmuş parçaların da çalınmış olma ihtimali düşünülecek olursa eserin korunması yönünde daha kapsamlı tedbirler alınması gerekmektedir. Ankara Alâeddin ve Bursa Ulu Camii minberleri etrafına yapılmış cam paneller koruma anlamında örnek gösterilebilir. Cami günümüzde restorasyondadır ve bu restore sonrası minberin cam bir muhafaza içine alınması önerimizdir. Yine bu restorasyon ve konservasyon çalışmaları kapsamında minber üzerine geçmişte atılmış boyaların işin ehli ustalar tarafından uygun usullerle temizlenmesi değerlendirilebilecek bir başka husustur. Ayrıca Selçuklu sanatının aydınlatılması yolunda Selçukludan günümüze ulaşmayı başarmış başka eserlerin de çizimleri ile birlikte tez, makale veya bildiri gibi bilimsel çalışmalara konu olması elzemdir. Bu kıymetli ve nadide eserin ileriki nesillere kalması ve milli servetimiz olan bu eserlerin restore çalışmalarında orijinalliğin korunması konusunda daha çok ihtimam gösterilmesi temennimizdir.

KAYNAKÇA

Ağaoğlu, Mehmet (1938). Unpublished Wooden Doors Of The Seljuk Period. *Parnassus*, 24-25.

Aktemur, Ali Murat (2002). Türk Ahşap İşçiliği, *Türkler Ansiklopedisi*, 6, 99- 105. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Apa, Gülay (2007). *Osmanlı Dönemi Selâtin Cami Minberleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.

Apa Kurtişoğlu, Gülay (2015). *Anadolu Selçuklu Dönemi Ahşap Minberleri*. Konya: Selçuklu Belediyesi Yayınları.

Bayrakal, Sedat (2007). *Erken Osmanlı Dönemi Minberleri (1300-1500)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.

Bayram, Mikail (2015) .Alâeddin Keykubat I. *Konya Ansiklopedisi,1*, Konya.

Bozer, Rüstem.(1989).Sinan Eserlerinde Ahşap İşçiliği. *Vakıf Haftası Dergisi*, 6, 327-346.

Bozer, Rüstem.(1992). Eğri Kesim Tekniğine Anadolu'dan Bir Örnek: Konya II. Kılıçarslan Türbesi'nin Ahşap Kapı Kanatları. *IX. Vakıf Haftası Kitabı*. 227-236.

Bozer, Rüstem.(1992). 15. *Yüzyılın Ortasına Kadar Anadolu Türk Sanatında Ahşap Kapılar*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Bozer, Rüstem (2002). Ortaçağ Anadolu Türk Ahşap Sanatında Kündekârî Tekniği, *Türkler Ansiklopedisi*, 7, 911- 917. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Bozer, Rüstem (2006). Ahşap Sanatı, *Anadolu Selçukluları Ve Beylikler Dönemi Uygarlığı*, 533-541. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Creswell, K. A. C. (1989). *A Short Account Of Early Muslim Architecture*. Great Britain

- Çaycı, Ahmet(2017). *İslam Mimarisinde Anlam Ve Sembol*. Konya: Palet Yayınları
- Çayırdağ, Mehmet (1982). Develi Ulu Camii Minberi. *Vakıflar Dergisi*, (14), 139-146.
- Demirsar, Belgin (1989). *Osman Hamdi Tablolarında Gerçekle İlişkiler*. Ankara.
- Devellioğlu, Ferit (2004). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara.
- Diyarbakirli, Nejat (1972). *Hun Sanatı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Eflâkî, Ahmet (1973). *Âriflerin Menkıbeleri I*. İstanbul: Hürriyet Yayınları.
- Erdemir, Yaşar (2008).Alâeddin Keykubad'ın Sanat Anlayışı ve Konya'da İnşâ Ettiği Mimarlık Eserleri. *I. Alâeddin Keykubat Ve Dönemi Sempozyumu Bildirileri*. 06-07 Kasım. Konya: Damla Ofset, 129-174.
- Erdemir, Yaşar (2009). *Alâeddin Camii ve Türbeleri*. Konya: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Ersoy, Ayla (1993). *XV. Yüzyıl Osmanlı Ağaç İşçiliği*. İstanbul.
- Feyizli, Hasan Tahsin (2006). Kur'ân-ı Kerîm Meâli. İstanbul
- İbrahim, Nurettin (1927). Anadolu'da Selçuk Sanatı 2, *Milli Mecmua*,8 (96),1548-1551.
- Karamağaralı, Haluk (1955). Beylikler Devri Minberleri. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Karamağaralı, Haluk (1965). Çorum Ulu Câmiiindeki Minber. *Sanat Tarihi Yıllığı, I*, 120-142.
- Karamağaralı, Haluk (1982). Konya Ulu Camii. *Rölöve Ve Restorasyon Dergisi*, (IV), 121-132.

Kerametli, Can (1962). Osmanlı Devri Ağaç İşleri, Tahta Oyma, Sedef, Bağ ve Fildişi Kakmalar. *Türk Etnoğrafya Dergisi*, (IV- 1961), 5-13.

Konyalı, İ. Hakkı (2007). *Konya Tarihi*. Konya

Kuban, Doğan (2002). *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kürklü, Gökhan (2011). Geleneksel Türk Ahşap Sanatı Kündekari ve Günümüz Teknolojisine Sahip Atölye Ortamında Yapılabilirliği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, (11), 13-20.

Oral, M. Zeki (1957). Konya'da Alâ üd-dîn Camii ve Türbeleri, Yapılar, Kitabeler. *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, I, 45-62.

Oral, M. Zeki (1957). Tarihi Eserlerimizi Bezeyenlerden Nakkaş Abdullah. *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, II, 153-158.

Oral, M. Zeki (1962). Anadolu'da Sanat Değeri Olan Ahşap Minberler, Kitabeleri ve Tarihçeleri. *Vakıflar Dergisi*, (V), 23-77.

Ögel, Bahaeddin (1957). Selçuk Devri Ağaç İşçiliği Hakkında Notlar. *AÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, I, 199-235.

Ögel, Semra (1965). Anadolu Ağaç Oymacılığında Mail Kesim. *Sanat Tarihi Yıllığı*, I, 110-117.

Öney, Gönül (1970). Anadolu'da Selçuklu Ve Beylikler Devri Ahşap Teknikleri. *Sanat Tarihi Yıllığı*, I, 135-149.

Öney, Gönül (1988). Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi Ve El Sanatları. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Öney, Gönül (2002). Anadolu Selçuklu Sanatı, *Türkler Ansiklopedisi*, 7, 807- 819. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Öztop, Mukaddes (2010). *Ankara Ahi Elvan Camii ve Alâeddin Camii Ahşap Süslemeleri Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sertyüz, Nurcan (2016). Yazma Eserlerde İnce Ara Sularının Kullanım Alanları. VI. *Uluslararası Türk Sanatı, Tarihi ve Folkloru Kongresi/ Sanat Etkinlikleri "Tahir AKYÜREK Armağanı"*, 2. 12- 14 Mayıs. Konya, 575-581.

Söğütü, Cevdet (2004). *Bazı Yerli Ağaç Türlerinin Kündekâri Yapımında Kullanım İmkanları*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şahin, Berk (2012). Ahi Şerafettin (Arslanhane) Külliyesinde Cami, Zaviye ve Türbe'nin İşlevsel ve İçmimarlık Açısından Karşılaştırmalı Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şimşir, Zekeriya (2015). Ahşap Süsleme. *Konya Ansiklopedisi, I*, Konya.

Terzi, İsmet (2014). Kündekâri. *Klasik Sanatlar Yıllığı 2*, 27. İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Uğurlu, Ergül (1968). Ankara Kızılbey Camii Minberi. *Türk Etnoğrafya Dergisi*, (X-1967), 75-88.

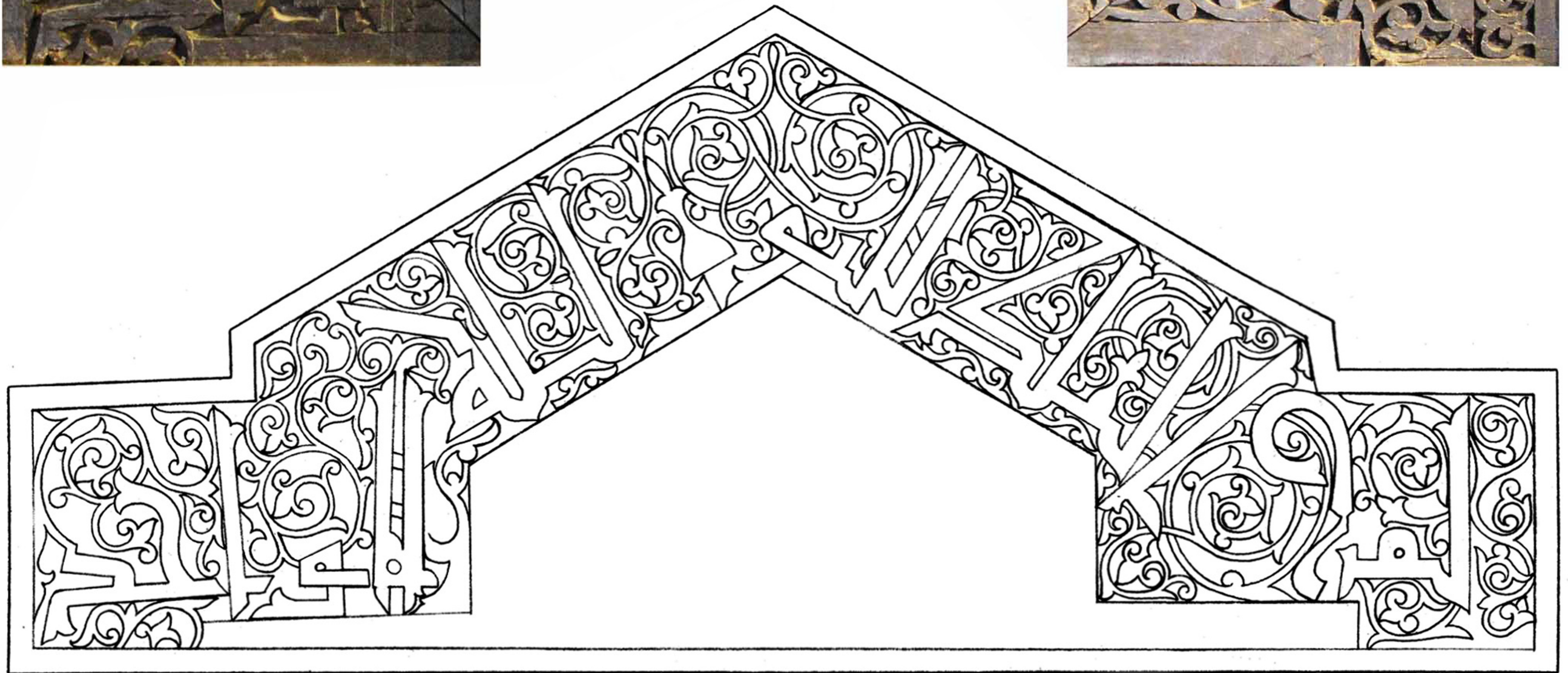
Yılmaz, Derya (2001). *Türkiye'de Geleneksel Ahşap İşçiliği Ve Çağdaş Ahşap Yontu Sanatı*. Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yücel, Erdem (2002). Kündekâri. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 26, 553-554. İstanbul.

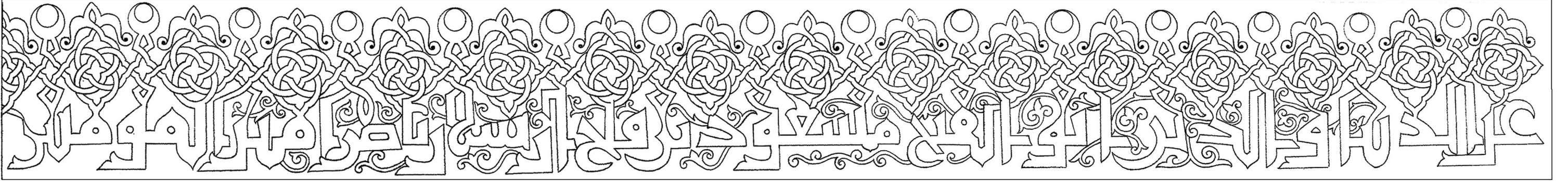
İnternet kaynakları

<http://www.akmb.gov.tr>

www.mustafacambaz.com.tr

Yazi 1 Detay

Yazı 2 Detay

Yazı 4 Detay

Bati üst satır

Bati alt satır

Yazı 5 Detay

Doğu üst satır

Doğu alt satır

